

XIV. GOD.

TEČAJ XIV.

SUBOTIČKA.

DANICA

ILI

BUNJEVAČKO ŠOKAČKI

KALENDAR

(SA SLIKAMA.)

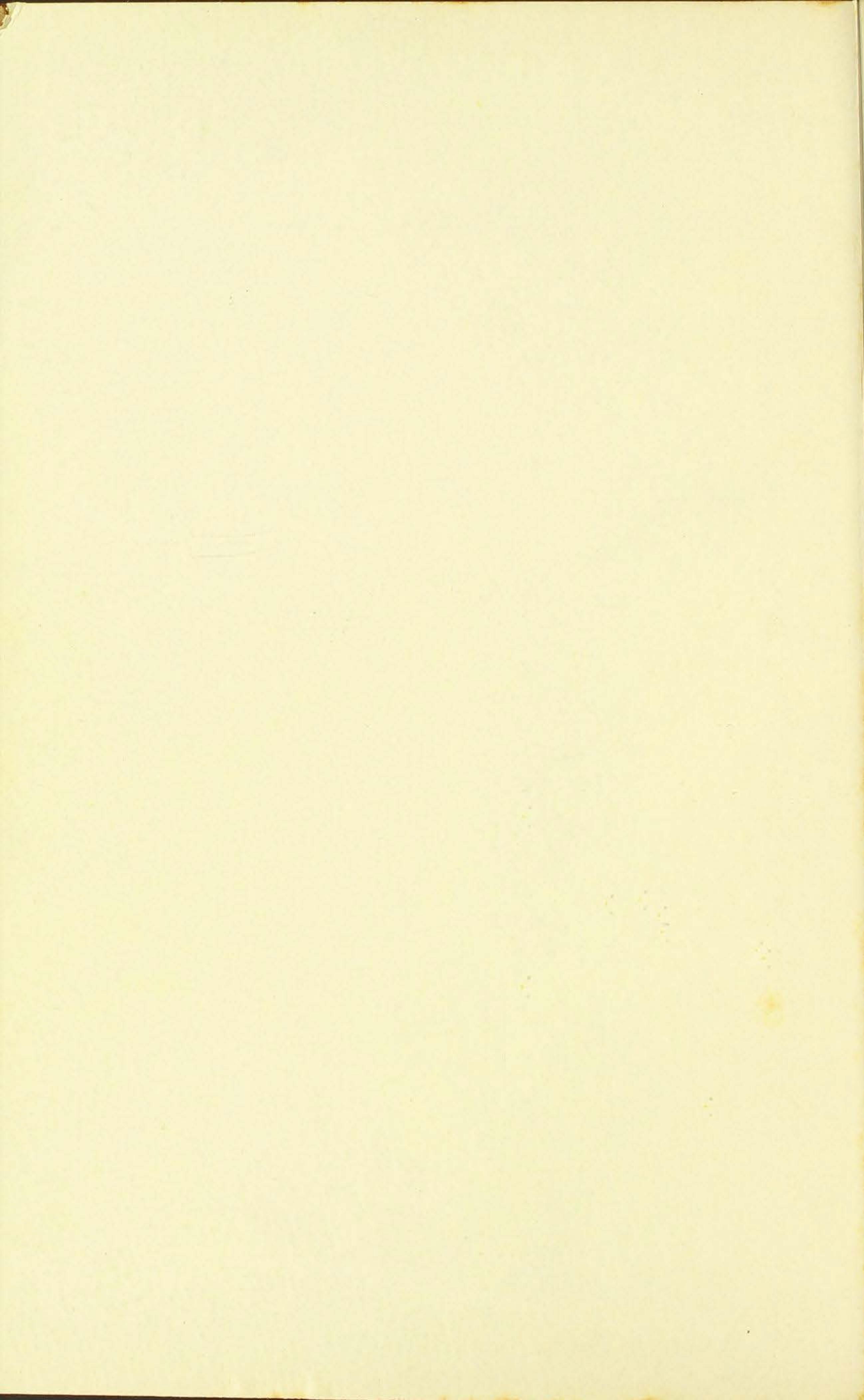
ZA PROSTU GODINU

✻ 1897. ✻

Cina 30 novčića.

U SUBOTICI,
IZDANJE ŠTAMPARIJE V. BLESIČA.

Handwritten text, possibly a name or address, in the upper left quadrant.

Handwritten text in the center, possibly a date or a short note.

Handwritten text in the lower left quadrant, possibly a signature or initials.

Handwritten text in the lower center, possibly a date or a short note.

*Is knjižnice Vece Trica.
Subotica IV. krug. Parkovnj
ul. 94br.*

SUBOTIČKA DANICA

ILI

BUNJEVAČKO-ŠOKAČKI

KALENDAR

INSTITUT „IVAN ANTUNOVIĆ“

Br.: 26/97. 2P

(SA SLIKAMA)

SUBOTICA
KNJIŽNICA „IVAN KUJUNDŽIĆ“

ZA PROSTU GODINU

1897.

XIV. GODIŠNJI TEČAJ.

Cina 30 novčića.

U SUBOTICI 1896.
IZDANJE ŠTAMPARIJE VINKA BLESICA.

Prosta godina 1897.

I. Godovni račun.

1. Zvizda vladalica - - - - -	Mart	4. Nediljno slovo po Gregoriju - - - - -	C.
2. Zlatni broj ili krug misečni - - - - -	17	5. " " " Juliju - - - - -	E.
3. Miseč. kazalo (epakta) po Greg. XYVI.	7	6. Krug sunčani - - - - -	10
" " " " Juliju			2

II. Pomrčine.

Pomrčine bit će ovog lita dvi sunčane. I. Kolutasta pomrčina bit će 1. veljače. II. Kolutasta bit će 29. srpnja. Nijedna od oviju neće se viditi u našim stranama, a ni u Evropi.

III. Pomične svetkovine.

Za Katolike:

Pepelnica - - - - -	3. ožujka
Uskrs - - - - -	18. travnja
Spasovo - - - - -	27. svibnja
Duhovi - - - - -	6. lipnja
Brašanjevo - - - - -	17. lipnja
I. nedilja adventska - - - - -	28. studena

Za Grčko-istočnjake:

Triodij - - - - -	2. veljače
Mesopust - - - - -	16. veljače
Siropust - - - - -	23. veljače
Uskrs - - - - -	13. travnja
Spasov dan - - - - -	22. svibnja
Trojice - - - - -	1. lipnja.

IV. Kvaterni posti.

Proljetni: 10., 12. i 13. ožujka.
Ljetni: 9., 11. i 12. lipnja.

Jesenski: 15., 17. i 18. rujna.
Zimski: 15., 17. i 18. prosinea.

V. Početak četirim godišnjim dobama.

Proljeću: 20. ožujka u 9 sati u jutro.
Ljetu: 21. lipnja u 7 sati u jutro.

Jeseni: 22. rujna u 8 sati u večer.
Zimi: 21. prosinea u 2 sata u večer.

VI. Svetkovine glavne.

1. Blagovist i Navišćenje bl. dj. Marije: 25. ožujka; 2. Uskrs: 18. travnja; 3. Duhovi: 6. lipnja; 4. Brašančevo: 17. lipnja; 5. Mala Gospa: 8. rujna; 9. Božić: 25. pros.

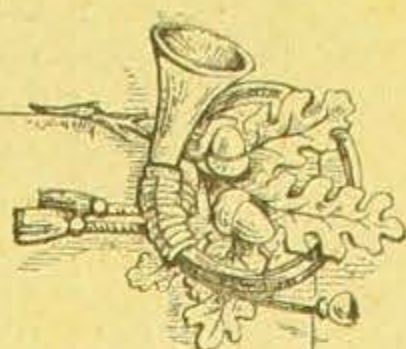
VII. Što znače neki kalendarski znaci i pokračenice.

S. = sat; č. = čas, minuta; † = post. Nedilje i zapovidani blagdani štampani su crvenimi slovi n. pr. **Uskrs**. Da nam se čitaoци mogli budu po vašarniku točno ravnati, u kalendaru donosimo debelim slovima označenje nedilja n. pr. **Rogate, Judica**; a iza kalendara donosimo imenik svetaca.

Opomena za rimo-katolike glede posta.

Postiti pak po napatku sv. M. Crkve ovako treba:

Petkom za sad dozvoljeno je jile mašćom začinjavati i triput se najisti svakom dorašlom kršćaninu. — Kad je kvaterna post samo je jedanput slobodno najist se, i to u podne; jila nije slobodno s mašćom nego samo s maslom začinjavati. — U advent slobodno je jisti masna jila, al nije mesa; dorašlima samo jedanput je slobodno najist se. — U korizmu tri dana (sridom, petkom i subotom) nije slobodno masna jila jisti i samo jedanput se slobodno do sitosti najisti u podne. Druga tri dana takodjer samo jedanput se slobodno najisti, al u podne dozvoljeno je i mesa blagovati. Nediljom i u korizmu slobodno je triput mesa jisti. Od cvitne nedilje do uskrsa ni jedan dan ni mesa ni masna jila nije slobodno blagovati. — Prigodom vigilijskih postova (u oči svetkovine) valja s mašćom jila začinjavati al samo jedanput se mož najisti u podne, al ne mesa. — Subotom priko cile godine, ako drugi post na taj dan ne pane, dozvoljeno je mesa jisti. Nego ko uživa ovu dozvolu sv. M. Crkve neka nastoji ovu post molitvom i milostinjom naknaditi.

Rodu.

Stupaj napriđ mili rođe!
Drž se knjige i slobode;
Da i na nas sunce sine,
Da ne stane pomrčine.

Što je naše nek nam milo,
Kao što je majki bilo,
Kađ nas mlikom odgojila
I Bunjevcim porodila.

Buđmo složni dok nas traja!
Tako ćemo dostić raja,
Ako ćemo ljubiti svoje,
A poštivat tugje što je.

Daklem složno draga braćo
Dok je nas i našeg traga
Ljubav nek nam bude žarka
Jel nas rodi slavna majka.

Staniša.

zkv

Sićanj

ima 31 dan.

Januar

ima 31 dan.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-istoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Petak	1 Nova godina	☾	20 <i>Prosin.</i> Ignat.	7 41	4 19
Subota	2 Makarije	☾	21 Julijana	7 41	4 19
1) U ono vrime, kad bi umro Irud. Mat. 2.					
Nedilja	3 Genoveva	☾	22 Anastazija	7 40	4 20
Poned.	4 Titus biskup	☾	23 10 m. na Kriti	7 40	4 20
Utorak	5 Telesfor papa	☾	24 Evgenija	7 39	4 21
Srida	6 Bog. sv. tri kr.	☾	25 Božić	7 39	4 21
Četvrt.	7 Lucijan	☾	26 Zbor Bogorod	7 38	4 22
Petak	8 Marcelijan †	☾	27 Stefan	7 38	4 22
Subota	9 Severin opat	☾	28 20 tis. mučen.	7 37	4 23
2) Dvanajst godišnji Isus u crkvi Jeruz. Luk. 2.					
Nedilja	10 1. p. 3 kr. Agat.	☾	29 Mladenci	7 36	4 24
Poned.	11 Higin papa	☾	30 Anisija	7 35	4 25
Utorak	12 Nesto opat	☾	31 Melanija	7 35	4 25
Srida	13 Hilarij	☾	1 Sič. 1897. N. 1.	7 34	4 26
Četvrt.	14 Feliks sveć.	☾	2 Silvestar	7 33	4 27
Petak	15 Pavao pust. †	☾	3 Malahija	7 32	4 28
Subota	16 Marcel papa	☾	4 Zbor 70 apost.	7 31	4 29
3) Pir u Kani Galilejskoj. Ivan 2.					
Nedilja	17 2. p. 3 kr. Imels.	☾	5 Teopempto	7 30	4 30
Poned.	18 Stol. sv. P. u. R.	☾	6 Bogojavljenje	7 29	4 31
Utorak	19 Kanut kralj	☾	7 Zb. Iv. kr. klj.	7 28	4 32
Srida	20 Fabian i Seb.	☾	8 Georg. i Em.	7 27	4 33
Četvrt.	21 Janja divica	☾	9 Polijevtko	7 26	4 34
Petak	22 Vinko i An. †	☾	10 Grigorij	7 25	4 35
Subota	23 Zaruč. Bl. Dj.	☾	11 Teodosij	7 24	4 36
4) O gubavcu. Mat. 8.					
Nedilja	24 3. p. 3 kr. Tim.	☾	12 Tatijana	7 23	4 37
Poned.	25 Obrač. Pavla	☾	13 Sermilo	7 21	4 39
Utorak	26 Polikarpo	☾	14 Sava I. ar. srp.	7 20	4 40
Srida	27 Ivan zlatousti	☾	15 Pavao Tiv.	7 19	4 41
Četvrt.	28 Margarita	☾	16 Verige Petra	7 18	4 42
Petak	29 Franjo sal. †	☾	17 Antonij. vel.	7 17	4 43
Subota	30 Martina div.	☾	18 Arh. Maksim.	7 16	4 44
5) Isus s' učenici na uzburkanom moru. Mat. 8.					
Nedilja	31 4. p. 3 kr. P. N.	☾	19 Makar. misir.	7 14	4 46

Misečne mine:

☾ *Mladi misec*
3. u 7. s. 3. č. u jutru.

☾ *Prvi četvrt.*
10. u 10. s. 46 č. u večer.

☾ *Pun misec*
18. u 9 s. 17 č. u večer.

☾ *Poslidnji četvrt.* 25 u 9 s. 9 č. u večer.

Dužina dana 1. sićnja 8 s. 38 č. U sićnju naraste dan za 1 s. i 24 časa.

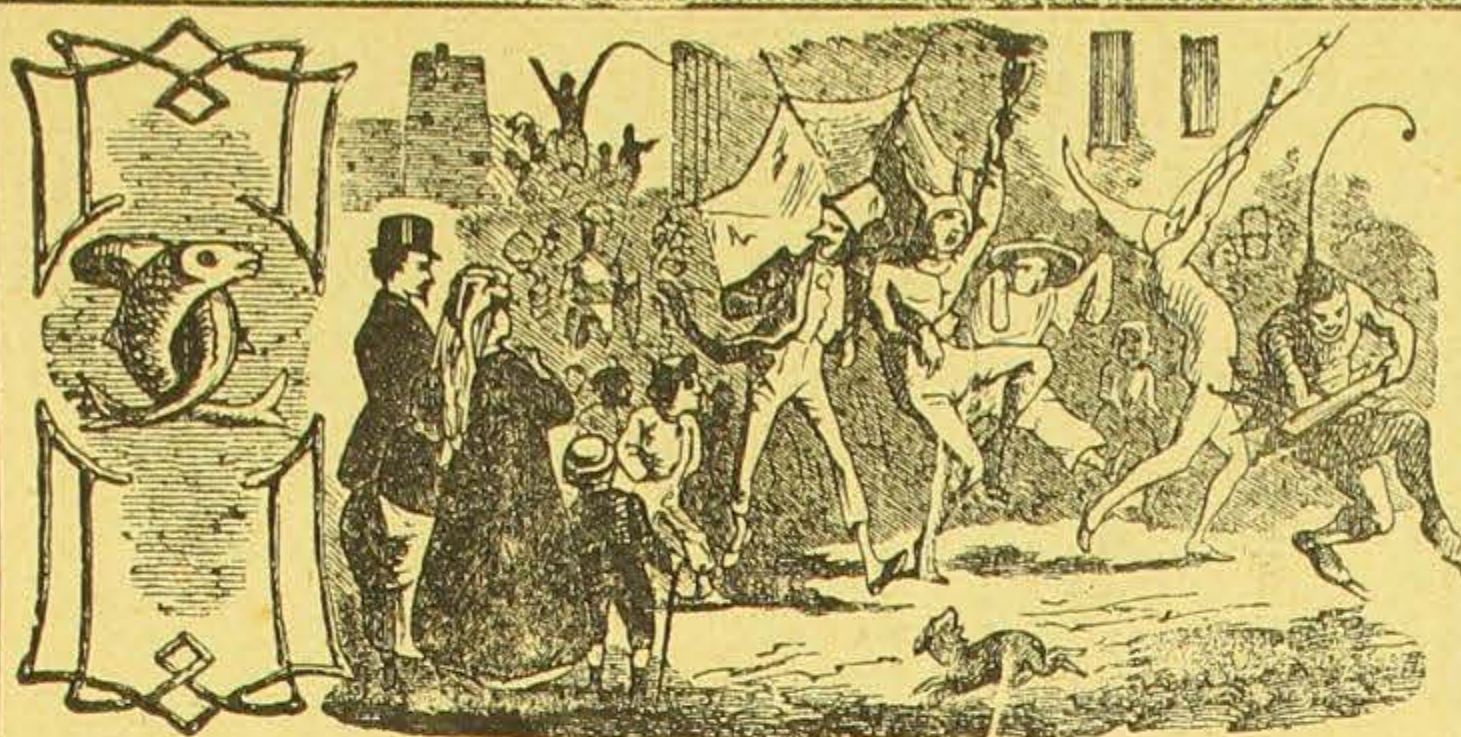
Gatanja o vrimenu:

Velika studen, polovicom miseca jako se mrzne, okolo 20. do konca snig vijavac i mećava.

Veljača

ima 28 dana.

Februar

ima 28 dana.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-iztoč.	Sunoe izlazi	Sunoe zalazi
Poned.	1 Ignacij bisk.	☾	20 Jevtimij Vel.	7 12	4 48
Utorak	2 Očišč. Bl. D. M.	☾	21 Maksim	7 11	4 49
Srida	3 Blaž biskup	☾	22 Timotej	7 10	4 50
Četvrt.	4 Veronika	☾	23 Klimente	7 9	4 51
Petak	5 Agata div †	☾	24 Ksenija	7 8	4 52
Subota	6 Doroteja	☾	25 Grigorij b.	7 6	4 54

6) O sijaču i simenu. Mat. 13.

Nedilja	7 V.p.3kr. Rom.	☾	26 Ksenoforte	7 5	4 55
Poned.	8 Ivan Matski	☾	27 Prinos m. J.	7 3	4 57
Utorak	9 Apolonija	☾	28 Jefrem	7 1	4 59
Srida	10 Školastika	☾	29 Prin. m. Ign.	7 0	5 0
Četvrt.	11 Desiderij	☾	30. Tri jerarha	6 58	5 2
Petak	12 Eulalija †	☾	31 Kir. i Jovan	6 56	5 4
Subota	13 Katarina R.	☾	1 <i>Veljača</i> . Trif.	6 55	5 5

7) O poslenicih u vinogradu. Mat. 20. Septuagesima.

Nedilja	14 Sedamd. Val.	☾	2 Triodij Sret.	6 54	5 6
Poned.	15 Faustin i Jov.	☾	3 Simeon	6 53	5 7
Utorak	16 Julija	☾	4 Isidor	6 51	5 9
Srida	17 Julijan muč.	☾	5 Agata	6 50	5 10
Četvrt.	18 Simeon bisk.	☾	6 Vukol i Fotij	6 48	5 12
Petak	19 Konrad †	☾	7 Partenij	6 46	5 14
Subota	20 Eleuterij	☾	8 Teod. i Zah.	6 44	5 16

8) O sijaču i simenu. Luk. 8. Seksagesima.

Nedilja	21 Šestdes. Eleo.	☾	9 Nikifor	6 43	5 17
Poned.	22 St. sv. P. u Ant.	☾	10 Haralampij	6 42	5 18
Utorak	23 Romana	☾	11 Vaso	6 40	5 20
Srida	24 Matija apošt.	☾	12 Meletije	6 39	5 21
Četvrt.	25 Valburga	☾	13 Simeon Nem.	6 37	5 23
Petak	26 Aleks. bisk. †	☾	14 Aksentij	6 36	5 24
Subota	27 Leandar b.	☾	15 Onisim	6 34	5 26

9) Isus izličeje slipca. Luk. 18. Quinquagesima.

Nedilja	28 Petd. Poklade	☾	16 Mesopust	6 32	5 28
----------------	-------------------------	---	--------------------	------	------

Misečne mine:

☾ *Mladi misec*
1. u 9. sati 13 č.
u večer.

☾ *Prvi četvrt.*
9. u 8 sati 25 č.
u večer.

☾ *Pun misec*
17. u 11 s. 11 č.
u jutru.

☾ *Poslid. četvrt.*
24. u 4 sata
44 časa u jutru.

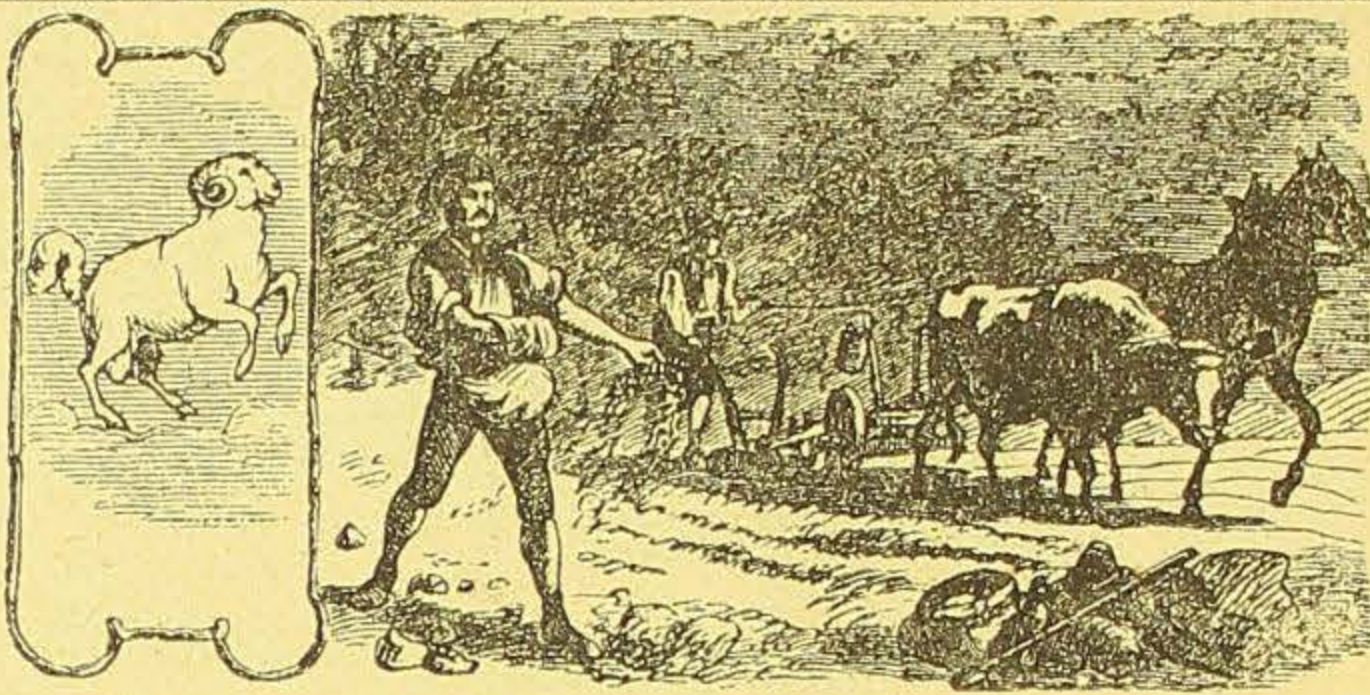
Dužina dana 1.
9 sati i 36 čas.
Podulji se dan
ovog miseca 1 s.
2 časa.

Gatanja o vri-
menu:

S počet. vrime
tmurno, oblačno,
kišovito. 9. lipo.
Polovica miseca
snig, zima, stu-
den. Koncem mi-
seca kišovito.

Ožujak

ima 31 dan.

Mart

ima 31 dan.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-iztoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Poned.	1 Albin biskup	☾	17 Teodor	6 30	5 30
Utorak	2 Simplicij bisk.	☾	18 Leon	6 29	5 31
Srida	3 Peplnica. †	☾	19 Arhip	6 27	5 33
Četvrt.	4 Kazimir	☾	20 Lav	6 25	5 35
Petak	5 Kruna Spas. †	☾	21 Timotei	6 24	5 36
Subota	6 Marijan †	☾	22 Mavrikij	6 22	5 38

10) Isusa gjavao napastuje. Mat. 4. **Invocabit.**

Nedilja	7 Čista Toma	☾	23 Siropust	6 20	5 40
Poned.	8 Ivan od Boga	☾	24 Obr. gl. P. kr.	6 18	5 42
Utorak	9 Franciška	☾	25 Tarasij	6 17	5 43
Srida	10 40 muč. Kv. †	☾	26 Porfirije	6 16	5 44
Četvrt.	11 Heraklij	☾	27 Prokopij	6 16	5 46
Petak	12 Grgur †	☾	28 Vasilijo	6 14	5 48
Subota	13 Rozina †	☾	1 Ožujak. Jerd.	6 12	5 49

11) Priobraženje Isusovo. Mat. 7. **Reminiscere.**

Nedilja	14 Pačista Matil.	☾	2 Teodor vladik	6 10	5 50
Poned.	15 Krištof	☾	3 Jertropij	6 8	5 52
Utorak	16 Henrika	☾	4 Prinos V. čes.	6 6	5 54
Srida	17 Gertruda †	☾	5 Konon	6 4	5 56
Četvrt.	18 Eduard, Šand.	☾	6 42 mučenika	6 3	5 57
Petak	19 Josip z. M. †	☾	7 Vaso	6 2	5 58
Subota	20 Joahim †	☾	8 Teofilakto	6 1	5 59

12) Isus izgoni gjavola. Luk. 11. **Oculi.**

Nedilja	21 Bezime. Beno	☾	9 40 mučenika	6 0	6 0
Poned.	22 Oktavian	☾	10 Kodrat	5 58	6 2
Utorak	23 Viktorija	☾	11 Sofron	5 56	6 4
Srida	24 Gabriel ark. †	☾	12 Teofan i Grig.	5 54	6 6
Četvrt.	25 Blagovist	☾	13 Prinos m. Nik.	5 52	6 8
Petak	26 5 rana Spas. †	☾	14 Venedikto	5 50	6 10
Subota	27 Rupert †	☾	15 Agapije	5 49	6 11

13. Isus nahrani 5000 ljudi. Iv. 6. **Laetare.**

Nedilja	28 Sridopos. Gust.	☾	16 Sabina	5 47	6 13
Poned.	29 Eustakij	☾	17 Aleksije	5 45	6 18
Utorak	30 Viktor muč.	☾	18 Kiril	5 43	6 17
Srida	31 Beñjamin †	☾	19 Krisanti i Dar.	5 42	6 18

Misečne mine:

☾ *Mladi misec*
3. u 0 sati 56 č.
posli podne.

☾ *Prvi četvrt.*
11. u 4 sati 28 č.
u večer.

☾ *Pun misec*
11. u 10 s. 28 č.
u večer.

☾ *Poslid. četvrt.* 25. u 1 sat
0 časa u večer.

Dužina dana 1.
11 sati i 3 čas.
U ožujku naraste
dan za 1 s. i 41
čas.

Gatanja o vri-
menu :

S prvine suša
koja će trajati do
20., posle hladno
i mrazovi, koncem
vedro, ugodna pro-
lićna vrućina.

Travanj

ima 30 dana.

April

ima 30 dana.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-istoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Četvt.	1 Hugo	☾	20 Jova pp.	5 16	6 4
Petak	2 Franjo Paul. †	☾	21 Jakov vlad.	5 15	6 5
Subota	3 Rikhard b. †	☾	22 Vasilij	5 15	6 5

14) Žudije hoće Isusa kamenovati. Iv. 8. Judica.

Nedilja	4 Gluha Isid.	☾	23 Nikon	5 14	6 6
Poned.	5 Vincencij	☾	24 Artemij	5 14	6 6
Utorak	6 Celestin papa	☾	25 Blagovest	5 13	6 7
Srida	7 Hegesip †	☾	26 Gabriel	5 12	6 9
Četvrt.	8 Dionisij	☾	27 Matrona	5 11	6 9
Petak	9 7 žalo. B. D. †	☾	28 Hapio	5 10	6 10
Subota	10 Ezechil †	☾	29 Marko vlad	5 8	6 12

15) Svečani ulaz Isusov u Jerusolim. Mat. 21.

Nedilja	11 Cvitna Leop.	☾	30 Jovan	5 6	6 14
Poned.	12 Julijo papa †	☾	31 Ipatij	5 4	6 16
Utorak	13 Hermeneg. †	☾	1 Trav. Mar. M.	5 2	6 18
Srida	14 Tiburcij †	☾	2 Tit čudv.	5 3	6 19
Četvrt.	15 Vel. četv. †	☾	3 Nikita	5 —	6 20
Petak	16 Veliki petak †	☾	4 Josip	4 59	6 21
Subota	17 Vel. sub. †	☾	5 Teodul i Agot.	4 57	6 23

16) Uskrsnuće isusovo. Mark. 16.

Nedilja	18 Uskrs. G. I. Kr.	☾	6 Cveti	4 56	6 24
Poned.	19 Uskrsni pon.	☾	7 Georgij	4 55	6 25
Utorak	20 Uskrs. utor.	☾	8 Irodijon	4 53	6 27
Srida	21 Anselmo bisk.	☾	9 Jerpsihij	4 51	6 29
Četvrt.	22 Soter i Kajo	☾	10 Terentij	4 49	6 31
Petak	23 Adalberto	☾	11 Antipa	4 48	6 32
Subota	24 Gjuragj	☾	12 Vasilij	4 47	6 33

17) Kada večer bi onaj dan. Iv. 20. Quasimodo.

Nedilja	25 Bila Mark.	☾	13 Uskrs	4 45	6 35
Poned.	26 Kleto papa	☾	14 2. dan Uskrsa	4 43	6 37
Utorak	27 Peregrin	☾	15 3. dan Uskrsa	4 42	6 38
Srida	28 Živko	☾	16 Agapija	4 41	6 39
Četvrt.	29 Petar muč.	☾	17 Lineo	4 40	6 40
Petak	30 Katarina †	☾	18 Jovan Dekap.	4 38	6 42

Misečne mine:

☾ *Mladi misec*
2. u 5 s. 24 č. u jutru.

☾ *Prvi četvrt.*
10. u 9. s. 27 č. u jutru.

☾ *Pun misec*
17. u 7 s. 25 č. u jutru.

☾ *Posljednji četvrt.* 23 u 10 s. 48 č. u večer.

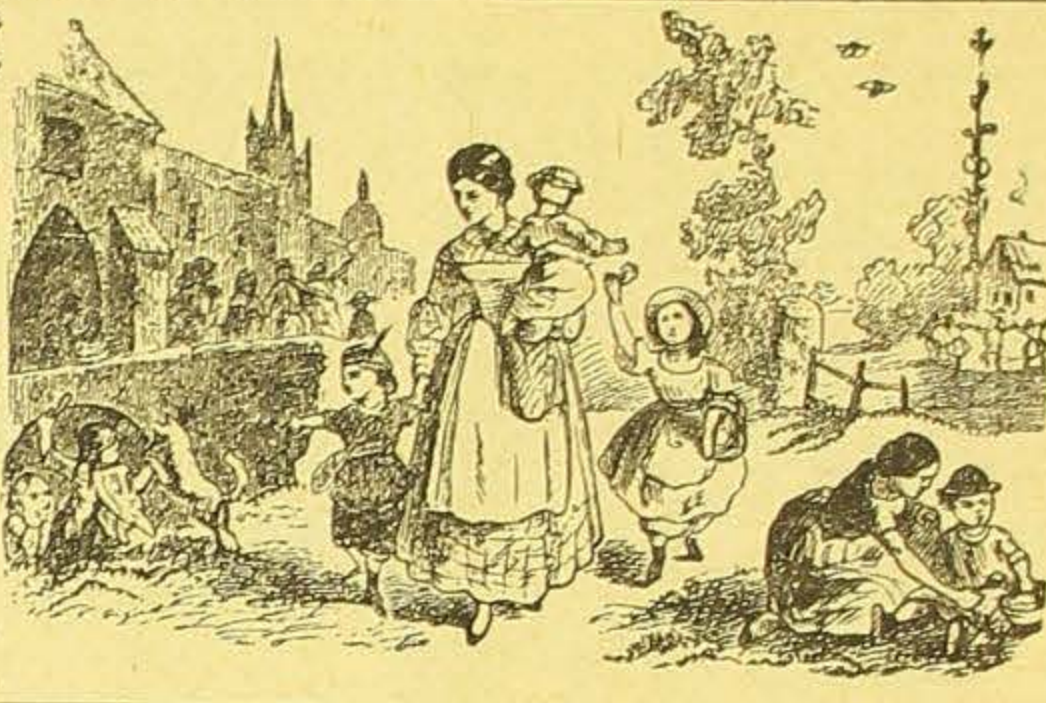
Dužina dana
1. 12 s. 38 č. U travnju podulji se dan 1 s. i 9 časa.

Gatanja o vremenu:

Izprva hladno, kad-kad mraz, polovinom tiho i ugodno, koncem hladni vetrovi.

Svibanj

ima 31 dan.

Maj

ima 31 dan.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-istoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Subota	1 Filip i Jak.	☾	19 Jovan Star.	4 56	7 4
18) O dobrom pastiru. Iv. 10. Misericordia.					
Nedilja	2 2. p. Us. Atan.	☾	20 Teodor Fr.	4 54	7 6
Poned.	3 Naš. sv. Križa	☾	11 Januarij	4 52	7 8
Utorak	4 Florijan	☾	22 Teodor Sik	4 51	7 9
Srida	5 Pijo papa	☾	23 Georgij	4 50	7 10
Četvrt.	6 Ivan pr. vr. l.	☾	24 Sava muč	4 49	7 11
Petak	7 Stanislav †	☾	25 Marko evan.	4 48	7 12
Subota	8 Ukaz. Mihoila	☾	26 Vasilij	4 48	7 13
19) Do malo i nećete viditi mene. Iv. 16. Jubilate.					
Nedilja	9 3. p. Us. Greg.	☾	27 Janikij I.	4 47	7 14
Poned.	10 Isidor	☾	28 Jason i Sosip.	4 46	7 15
Utorak	11 Mamerto	☾	29 Vasilij vl. crn.	4 45	7 16
Srida	12 Pankrac	☾	30 Jakov Zeve.	4 42	7 18
Četvrt.	13 Servac	☾	1 Svib. Jerem.	4 40	7 20
Petak	14 Bonifac †	☾	2 Atanazij Vel.	4 39	7 21
Subota	15 Isidor	☾	3 Timot. i Mav.	4 38	7 22
20) Idem k'onomu koj me poslao. Iv. 16. Cantate.					
Nedilja	16 4. p. Us. Iv. n.	☾	4 Pelagija	4 37	7 23
Poned.	17 Ubald	☾	5 Irena	4 36	7 24
Utorak	18 Feliks	☾	6 Jov. mnog.	4 35	7 25
Srida	19 Ivo	☾	7 Znamenje kr.	4 34	7 26
Četvrt.	20 Bernardin	☾	8 Jovan apost.	4 33	7 27
Petak	21 Konstantin †	☾	9 Nikolaj	4 32	7 28
Subota	22 Jelena	☾	10 Simon Zil. ap.	4 31	7 29
21) Što prosili budete u ime moje dobićete. Iv. 16. Rogate.					
Nedilja	23 5. p. Us. Desid.	☾	11 Kiril i Metod.	4 30	7 30
Poned.	24 Jovan	} Molitve ni dani	12 Epifanij	4 29	7 31
Utorak	25 Urban		13 Glikerija	4 28	7 32
Srida	26 Filip		14 Isid. i Maxim	4 27	7 33
Četvrt.	27 Spasov (uz. l.)		15 Pahomij	4 26	7 34
Petak	28 Vilhelm †	☾	16 Teod. i Jefr.	4 25	7 35
Subota	29 Maksim	☾	17 Androniki	4 24	7 36
22) Kada dodje Utišitelj. Iv. 15. Exaudi.					
Nedilja	30 6. p. Us. Ferd.	☾	18 Teodor	4 24	7 37
Poned.	31 Petronila	☾	19 Patrikij	4 23	7 38

Misečne mine:

☾ Mladi misec
1. u 9. s. 46 č.
u večer.

☾ Prvi četvrt
9. u 10 s. 37 č.
u večer.

☾ Pun misec
16. u 2 s. 55 č.
u večer.

☾ Prvi četvrt
vrt 23. u 10 s.
35 č. u jutru.

☾ Mladi misec
31. u 1 s. 26 č.
u večer.

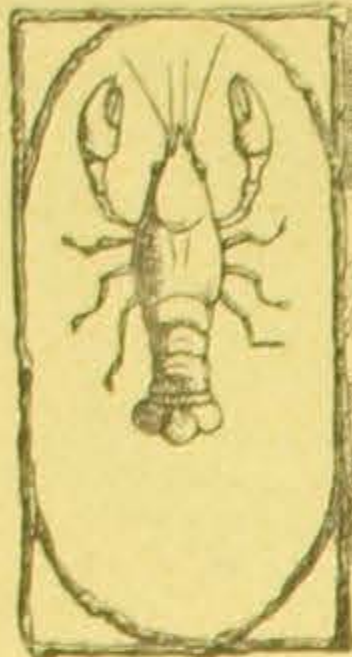
Dužina dana 1.
14 sati 8 č. Po-
dulji se dan 1 sat
i 6 č.

Gatanje o vri- menu:

Izprva oblačno,
hladno i grmlja-
vina oko 10-oga
hladno, po kad-
kad mraz. Kon-
cem lipo, toplo i
ugodno.

Lipanj

ima 30 dana.

Juni

ima 30 dana.

Dani	Za katolike	☾	Za grčko-iztoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Utorak	1 Nikodem	☾	20 Talalej	4 23	7 37
Srida	2 Erasmo	☾	21 Konst. i Jel.	4 23	7 37
Četvrt.	3 Klotilda	☾	22. Spasov dan	4 23	7 37
Petak	4 Kvirin †	☾	23 Mihajlo	4 23	7 37
Subota	5 Bonifac †	☾	24 Simeon i Nik.	4 23	7 37
23) Ko mene ljubi obdrži moje zapovidi. Iv. 14.					
Nedilja	6 Duhovi Norb.	☾	25 Treće obr. gl.	4 22	7 38
Poned.	7 Duhov. pRob.	☾	26 Karpo i Alfej	4 22	7 38
Utorak	8 Medardo	☾	27 Teraponte	4 22	7 38
Srida	9 Felicij. kv. †	☾	28 Nikita	4 22	7 38
Četvrt.	10 Margarita	☾	29 Tendosija	4 22	7 38
Petak	11 Barn. ap. †	☾	30 Izak	4 22	7 38
Subota	12 Ivan Fak. †	☾	31 Jermina	4 22	7 38
24) Svaka je vlast meni data. Mat. 28.					
Nedilja	13 Trojstv. Antun	☾	1 <i>Lipanj</i> Troj.	4 21	7 39
Poned.	14 Basil	☾	2 2 dan Trojice	4 21	7 39
Utorak	15 Vidak	☾	3 Lukilijan	4 20	7 40
Srida	16 Francisko R.	☾	4 Mitrofan	4 20	7 40
Četvrt.	17 Brašanč. Per.	☾	5 Dorotej	4 19	7 41
Petak	18 Marcellin †	☾	6 Visarija	4 19	7 41
Subota	19 Gerv. i Prot.	☾	7 Teodox	4 18	7 42
25. O velikoj večeri. Luk. 14.					
Nedilja	20 2 p. D. Silver.	☾	8 Svi Sveti	4 17	7 43
Poned.	21 Alojsija	☾	9 Teodor	4 16	7 44
Utorak	22 Paulin	☾	10 Timotej	4 16	7 44
Srida	23 Alban	☾	11 Vart. i Barn.	4 16	7 44
Četvrt.	24 Ivan Krstit.	☾	12 Onufrij	4 16	7 44
Petak	25 Sree Isusovo †	☾	13 Akilina	4 17	7 43
Subota	26 Ivan i Pava	☾	14 Jelisej	4 17	7 43
26) Približuju se Isusu carinari. Luk. 15.					
Nedilja	27 3 p. D. Ladisl.	☾	15 Car Lazar	4 17	7 43
Poned.	28 Lav Papa †	☾	16 Tihon	4 18	7 42
Utorak	29 Petar i Pavao	☾	17 Manojlo	4 18	7 42
Srida	30 Spom. sv. P.	☾	18 Leontij	4 18	7 42

Misečne mine:

☽ *Prvi četvrt.*
8. u 8 s. 2 č. u jut.

☾ *Full misec*
14. u 10 s. i 1. č. u več.

☾ *Zadnji četvrt.* 22. u 0 s. 24 č. u jutru.

☽ *Mladi misec*
30. u 3 s. 55 č. u jutru.

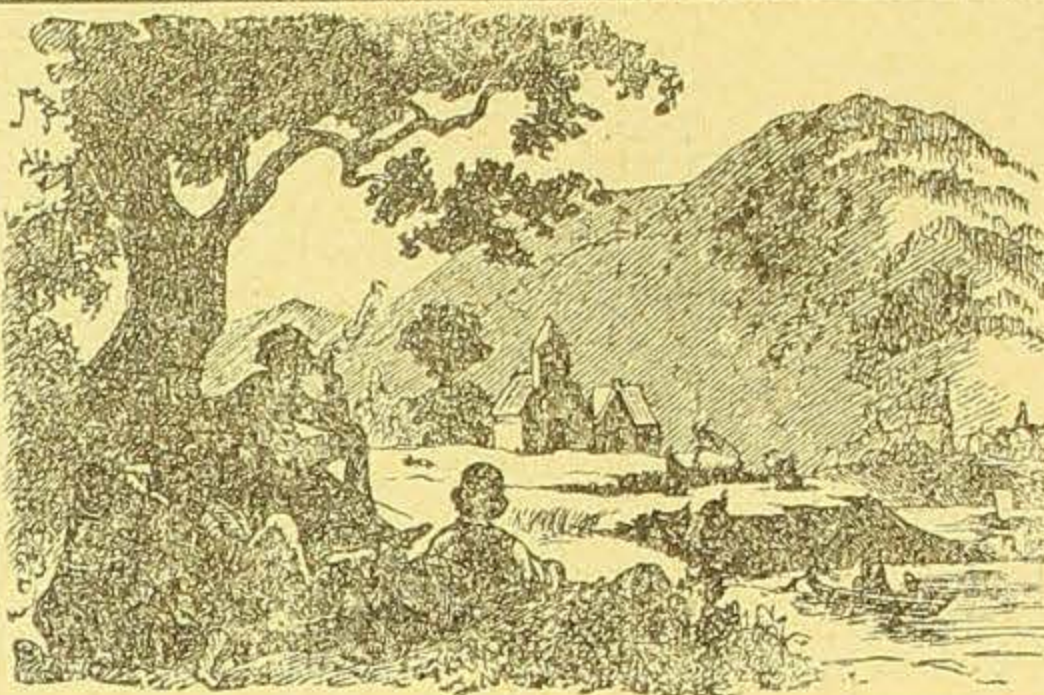
Dužina dana 1. 15 s. 14. čas. U lipnju podulji se dan za 14 časa, zatim pada za 4 časa.

Gatanje o vremenu:

S prvya odveć hladno, zatim sumorno, posle oko 10. vedro ali hladno, posle polovine do konca toplo i suho vr.

Srpanj

ima 31 dan.

Juli

ima 31 dan.

Dani	Za katolike	☾	Za grč. iztoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Četvrt.	1 Teodorik	☾	19 Juda apoštol	4 19	7 41
Petak	2 Poh. B.D.M. †	☾	20 Metodij	4 19	7 41
Subota	3 Heliodor	☾	21 Julijan	4 19	7 41
27) Mnoštvo navali Isusu. Luk. 5.					
Nedilja	4 4. po D. Krv Is	☾	22 Jevsevij	4 20	7 40
Poned.	5 Ciril i Metod	☾	23 Agripina	4 20	7 40
Utorak	6 Izaija prorok	☾	24 Ivanj dan	4 20	7 40
Srida	7 Vilibaldo	☾	25 Fevronija	4 21	7 39
Četvrt.	8 Kilijan biskup	☾	26 David S.	4 21	7 39
Petak	9 Lukrecijo †	☾	27 Samson i Lev.	4 22	7 38
Subota	10 Amalija	☾	28 Prinos m. K.J.	4 22	7 38
28) O pravdi Farizejskoj. Mat. 5.					
Nedilja	11 5. po D. Pio m.	☾	29 Petar i Pavao	4 23	7 37
Poned.	12 Hinko	☾	30 12 apoštola	4 24	7 36
Utorak	13 Margarita	☾	1 Srp. Kuzm. i D.	4 24	7 36
Srida	14 Bonaventura	☾	2 Pol. halj. Bog.	4 24	7 36
Četvrt.	15 Rastan. Apošt.	☾	3 Jakinto	4 25	7 35
Petak	16 Škap. B. D. †	☾	4 Andrija Krit.	4 27	7 33
Subota	17 Aleksa	☾	5 Atanasij Aton.	4 29	7 31
29) Isus nahranjuje 4000 ljudi. Mark. 8.					
Nedilja	18 6. po D. Kamil	☾	6 Sisoj i Lukija	4 31	7 29
Poned.	19 Vinko Pavl.	☾	7 Toma i Akakij	4 33	7 27
Utorak	20 Ilija prorok	☾	8 Prokopij	4 35	7 25
Srida	21 Danilo	☾	9 Pankratij	4 37	7 23
Četvrt.	22 Marija Magd.	☾	10 45 muč i Nik.	4 37	7 21
Petak	23 Apolinar †	☾	11 Jefija i Olga	4 38	7 17
Subota	24 Kristina	☾	12 Proklo i Ilarij	4 39	7 17
30) O lažljivih proroci. Mat. 7.					
Nedilja	25 7. po D. Jakov	☾	13 Zbor arh Gav.	4 41	7 15
Poned.	26 Ana m. Bl. D.	☾	14 Akila	4 41	7 15
Utorak	27 Pantelija	☾	15 Kiril i Julita	4 41	7 15
Srida	28 Viktor papa	☾	16 Atinogen	4 42	7 14
Četvrt.	29 Marta	☾	17 Marina	4 42	7 14
Petak	30 Abdon †	☾	18 Jakinto i Emil.	4 43	7 14
Subota	31 Ignac Lojola	☾	19 Makrena	4 43	7 14

Misečne mine:

☾ Prvi četvrt.
7. u 2 s. 32 č. u
veče.

☾ Punmeseć 14.
u 5 s. 52 č. u
jutru.

☾ Zadnji četvrt.
21. u 4 s. 8 č.
u večer.

☾ Mladi meseć
29. u 4 s. 58 č.
u veče.

Dužina dana 1.
14. s. 59. č. U
srpnju pokrati se
dan sa 48 časi.

Gatanje o vri- menu:

Danjom i noć-
ju zapara, okolo
12—13 grmljavina,
pljusak i tuča;
posle tmurno,
hladovito, kišovi-
to do konca.

Kolovoz

ima 31 dan.

August

ima 31 dan.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-istoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
31) O nepravdom upravljaju. Luk. 16.					
Nedilja	1 8. po D. Pet. ok	☾	20. Ilijin dan	4 45	7 15
Poned.	2 Porciunkula	☾	21 Simeon	4 47	7 13
Utorak	3 Naš. sv. Stip.	☾	22 Marija Magd.	4 48	7 12
Srida	4 Dominik	☾	23 Trofim	4 49	7 11
Četvrt.	5 Snižna Gospa	☾	24 Hristina	4 50	7 10
Petak	6 Priob. Krist. †	☾	25. Usp. sv. Ane	4 51	7 9
Subota	7 Kajetan	☾	26 Paraskeva	4 52	7 8
32) Isus plače nad Jerusolimom. Luk. 19.					
Nedilja	8 9. po D. Cirij.	☾	27 Pantelija	4 53	7 7
Poned.	9 Roman	☾	28 Prohori i Nik.	4 55	7 5
Utorak	10 Lovro	☾	29 Kalinik	4 56	7 4
Srida	11 Susana	☾	30 Angjelina	4 57	7 3
Četvrt.	12 Klara opatica	☾	31 Jevdokim	4 59	7 1
Petak	13 Hipolit †	☾	1 Kol. Krstov d.	5 10	6 50
Subota	14 Eusebije	☾	2 Pren. ar. Stef.	5 11	6 49
33) O Farizeju i očitniku. Luk. 38.					
Nedilja	15 Velika Gospa	☾	3 Isak	5 12	6 48
Poned.	16 Roka	☾	4 7 detića Efeš.	5 14	6 46
Utorak	17 Anastaz	☾	5 Ergenij	5 16	6 44
Srida	18 Jelena carica	☾	6 Preobraženje	5 18	6 42
Četvrt.	19 Ludovik	☾	7 Dometij	5 19	6 41
Petak	20. Stipan kralj	☾	8 Emilijan	5 20	6 40
Subota	21 Bernardo	☾	9 Matija apost.	5 21	6 39
34) Isus izličeje gluhonima. Mark. 7.					
Nedilja	22 II. po D. Joak,	☾	10 Lavrentij	5 22	6 38
Poned.	23 Filip Benicij	☾	11 Evilo	5 23	6 36
Utorak	24 Bartol	☾	12 Fotij	5 26	6 34
Srida	25 Ludvik kr.	☾	13 Maksim	5 28	6 32
Četvrt.	26 Pelagija	☾	14 Miheja pror.	5 29	6 31
Petak	27 Josip Kalas. †	☾	15 Velika Gospa	5 30	6 30
Subota	28 Augustin	☾	16 Ubrus Hristov	5 31	6 29
35) O milosrdnom samaritanecu. Luk. 5.					
Nedilja	29 12. po D. Ang. č.	☾	17 Miron	5 32	6 28
Poned.	30 Roza divica	☾	18 Flor i Lovro	5 34	6 26
Utorak	31 Rajmund	☾	19 Andrija Strat.	5 37	6 24

Misečne mine:

☾ Prvi četvrt.
5. u 7 s. 25 č.
u večer.

☾ Pun misec
12. u 3 s. 23 č.
u večer.

☾ Zadnji čet-
vrt 20. u 9 s.
29 č. u jutru.

☾ Mladi misec
28. u 4 s. 29 č.
u jutru.

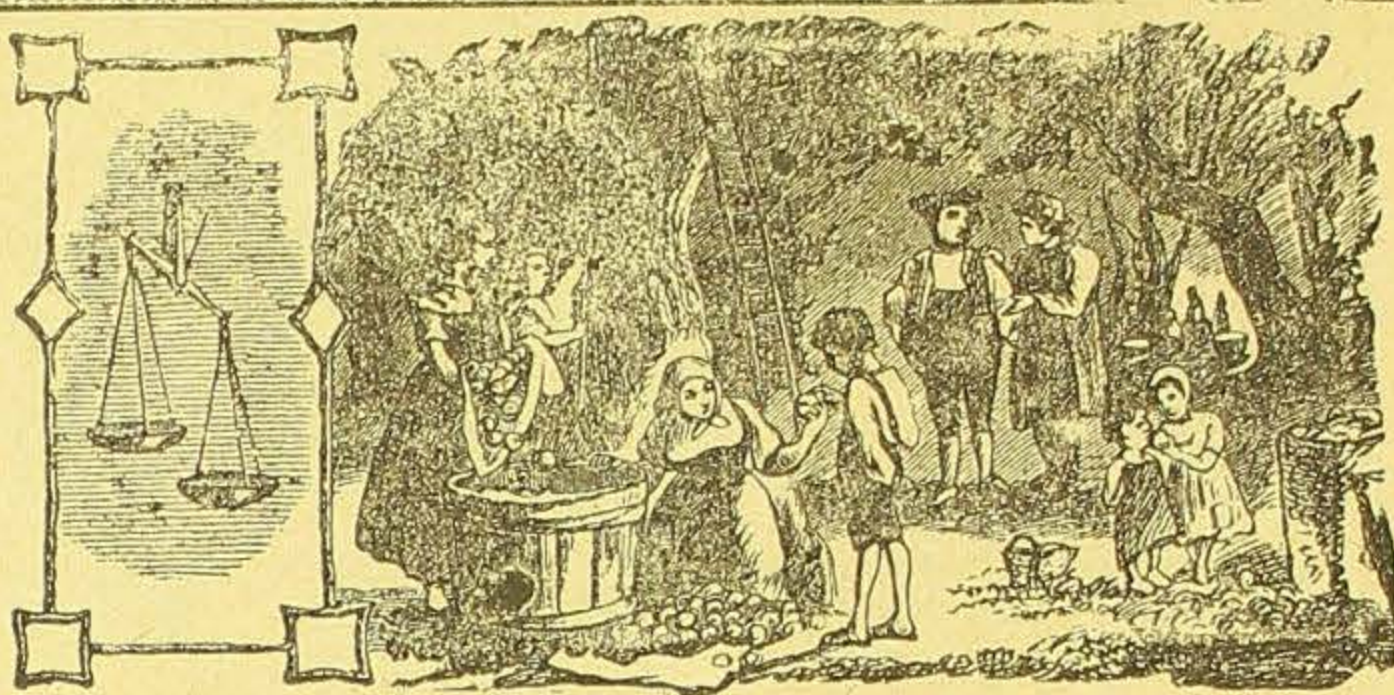
Dužina dana 14
sati 8 časa. Ovog
meseca pokrati se
dan 1 sat.

Gatanje o vri-
menu:

S' početka iz
jutra maglovito,
posle vruće. Suša,
stabilno bez kiše.

Rujan

ima 30 dana.

Septemb.

ima 30 dana.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-iztoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Srida	1 Egid	☾	20 Samuilo	5 7	6 13
Četvrt.	2 Antonije	☾	21 Tadej ap.	5 8	6 12
Petak	3 Mansvet †	☾	22 Agatonik	5 10	6 10
Subota	4 Rosalija	☾	23 Lup i Irenej	5 11	6 9

36) Deset gubavaca. Luk. 17.

Nedilja	5 13 po D. Lovr.	☾	24 Jevtihij	5 13	6 7
Poned.	6 Zaharija pr.	☾	25 Vartolomej	5 14	6 6
Utorak	7 Regina divic.	☾	26 Adrijan	5 16	6 4
Srida	8 Mala Gospa	☾	27 Pimen veliki	5 18	6 2
Četvrt.	9 Sidonija	☾	28 Mojsij Murin	5 20	6 0
Petak	10 Nikola †	☾	29 Usekovanje	5 21	5 59
Subota	11 Macedonij	☾	30 Zbor. srp. pr.	5 22	5 58

37) Nitko ne može dva gospodara služiti. Mat. 6.

Nedilja	12 14. po D. Ime M.	☾	31 Pojas Bogor.	5 23	5 57
Poned.	13 Filip biskup	☾	1 Rujan. Sim.	5 25	5 55
Utorak	14 Uzviš. sv. križa	☾	2 Jovan Posnik	5 27	5 53
Srida	15 Nikomed kv. †	☾	3 Janikij	5 29	5 51
Četvrt.	16 Eufemija	☾	4 Vanila	5 30	5 50
Petak	17 Lamberto †	☾	5 Zah. i Jelis.	5 31	5 49
Subota	18 Toma vil. †	☾	6 Jendoksij	5 32	5 48

38) O naimskom mladiću. Luk 7.

Nedilja	19 15. po Duh.	☾	7 Jovan novg.	5 34	5 46
Poned.	20 Eustahije	☾	8 Mala Gospa	5 36	5 44
Utorak	21 Mate apošt.	☾	9 Joakim i Ana	5 38	5 42
Srida	22 Mavro	☾	10 Minodora	5 39	5 41
Četvrt.	23 Tekla div.	☾	11 Tendora	5 41	5 39
Petak	24 Gerardo †	☾	12 Avtonom	5 43	5 37
Subota	25 Kleofas	☾	13 Kornelij stot.	5 45	5 35

39) Isus izličeuje vodobolessnika. Luk. 14

Nedilja	26 16. po Duh.	☾	14 Krstov dan	5 46	5 34
Poned.	27 Kozm. i Dam.	☾	15 Nikita i Filot.	5 47	5 33
Utorak	28 Vencislav kr.	☾	16 Jevtim. i Ljud.	5 49	5 31
Srida	29 Mihovil arh.	☾	17 Sofija	5 51	5 29
Četvrt.	30 Jeronim	☾	18 Jevmenij	5 54	5 26

Misečne mine:

☾ Prvi četvrt.
4. u 0 s. 13. č.
u jutru.

☾ Pun misec
11. u 3 s. 12. č.
u jutru.

☾ Zadnji četvrt.
19. u 3 s. 51 č.
u jutru.

☾ Mladi misec
26. u 2 s. 46 č.
u večer.

Dužina dana 1.
12 s. 7 č. U rujnu
pokrati se dan 1
s. 12 č.

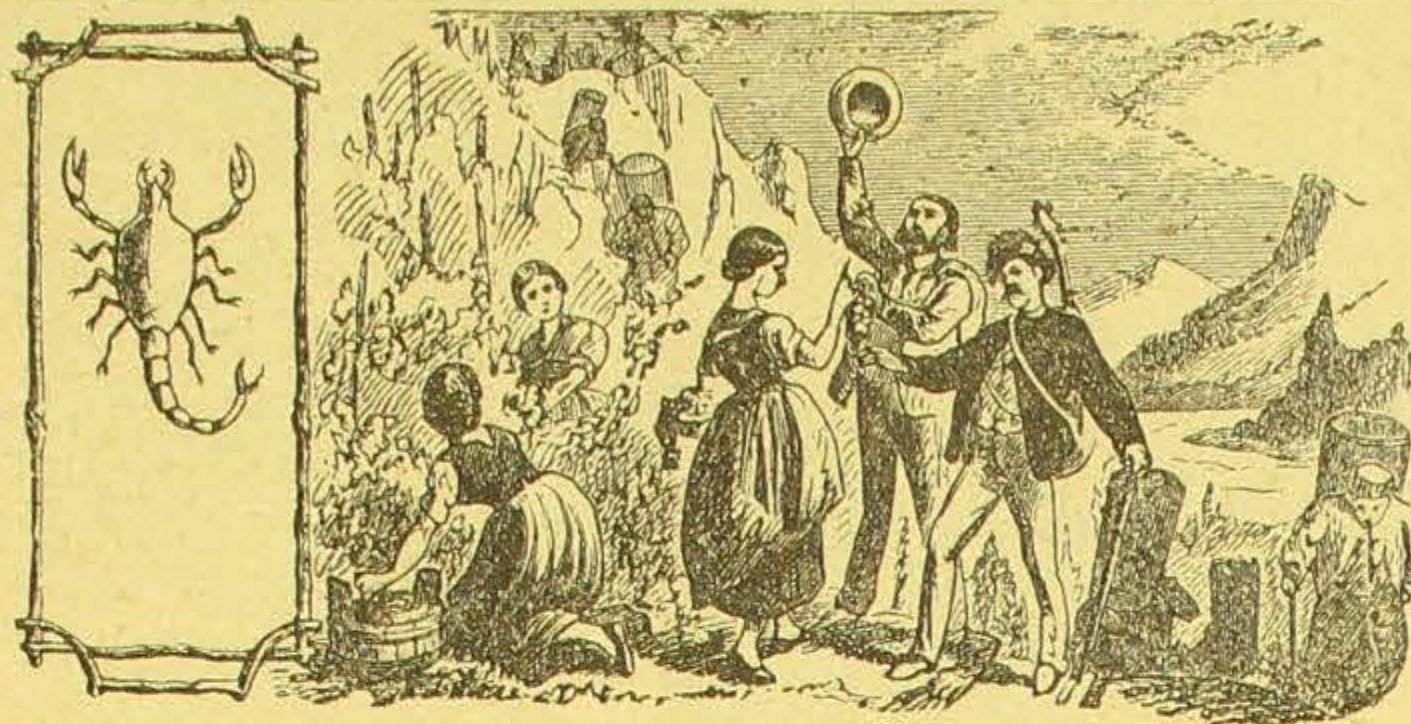
Gatanje o vri-
menu :

Ugodno jesenje
vrime do 13. zatim
hladno ali vedro,
poslelipo. Koncem
oblačno i kišovito.

Listopad

ima 31 dan.

Oktober

ima 31 dan.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-iztoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Petak	1 Remigij b. †	☾	19 Trofim i Teod.	5 57	5 23
Subota	2 Leodegar	☾	20 Jevstatij	5 59	5 21
40) Isusa kušaju Farizeji. Mat. 22.					
Nedilja	3 17. po D. Sv. kr.	☾	21 Kodrat	6 0	5 20
Poned.	4 Franjo Seraf.	☾	22 Foka	6 1	5 19
Utorak	5 Placid muč.	☾	23 Zač. Jov. Krs.	6 2	5 18
Srida	6 Bruno	☾	24 Simeon kr. s.	6 3	5 17
Četvrt.	7 Justina	☾	25 Jevrosima	6 3	5 17
Petak	8 Brigita †	☾	26 Jovan ap. i ev.	6 4	5 16
Subota	9 Dionisij	☾	27 Kalistrat	6 5	5 15
41) Isus unidje u ladju. Mat. 9.					
Nedilja	10 18. po D. Fran.	☾	28 Harit. i Već.	6 7	5 13
Poned.	11 Nikaz	☾	29 Kirjak i Teof.	6 9	5 11
Utorak	12 Maksimilijan	☾	30 Grigor. Jerm.	6 10	5 10
Srida	13 Kolom. Ed.	☾	1 Listop. P. B.	6 11	5 9
Četvrt.	14 Kalist papa	☾	2 Kipr. i Just.	6 13	5 7
Petak	15 Terezija †	☾	3 Dionisij treop.	6 15	5 5
Subota	16 Gal opat	☾	4 Stefan Stilj.	6 17	5 3
42) O najvećoj večeri. Mat. 22.					
Nedilja	17 19. po D. Hedv.	☾	5 Haratina	6 18	5 2
Poned.	18 Luka evang.	☾	6 Toma ap.	6 19	5 1
Utorak	19 Petar Alk.	☾	7 Sergij	6 21	4 59
Srida	20 Vendelin op.	☾	8 Pelagija	6 23	4 57
Četvrt.	21 Uršula diva	☾	9 Stefan Brnk.	6 25	4 55
Petak	22 Kordula div. †	☾	10 Evlampij	6 26	4 54
Subota	23 Ivan Kapistr.	☾	11 Filip djak.	6 28	4 52
43) O bolesnom kraljevom sinu. Iv. 4.					
Nedilja	24 20. po D. Raf.	☾	12 Prov. i Tarah	6 30	4 50
Poned.	25 Marga Alac	☾	13 Karpo	6 31	4 49
Utorak	26 Dimitar	☾	14 Sveta Petka	6 32	4 48
Srida	27 Sabina	☾	15 Jevtimij	6 33	4 47
Četvrt.	28 Simun i Juda	☾	16 Longin stot.	6 35	4 45
Petak	29 Zeno †	☾	17 Osija prorok	6 37	4 43
Subota	30 Klaudijo †	☾	18 Luka evangj.	6 39	4 41
44) O kraljevom računu. Mat. 18.					
Nedilja	31. 21. po D. Volfg.	☾	19 Jovan Rilski	6 40	4 40

Misečne mine:

☾ Prvi četvrt.
3. u 6 s. 32 č. u
jutru.

☾ Punmeseć 10.
u 5 s. 42 č. u
večer.

☾ Zadnji četvrt.
18. u 10 s. 9 č.
u večer.

☾ Mladi meseć
26. u 0 s. 28 č.
u jutru.

Dužina dana 1.
listopada 11 s. 20
č. ovog meseca
se pokrati dan 1.
s. 13 č.

Gatanje o vri-
menu:

S početka mra-
zovi, hladno vri-
me, polovinom mi-
seca toplo i ugod-
no, o kraju oz-
biljna zima.

Studení

ima 30 dana.

Novemb.

ima 30 dana.

Dani	Za katolike	☾	Za grčko-iztoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Poned.	1 Svi sveti		20 Artomij	6 41	4 39
Utorak	2 Mrtvih dan		21 Ilarion vel.	6 43	4 37
Srida	3 Hubert bisk.		22 Averkij	6 45	4 35
Četvrt.	4 Karlo Bor.		23 Jakov ap.	6 46	4 34
Petak	5 Mirko †		24 Aveta	6 47	4 33
Subota	6 Leonardo		25 Martijan	6 48	4 32

45) Podajte caru carevo a Bogu božje. Mat. 22.

Nedilja	7 22. po D. Engb.		26 Mitrov dan	6 50	4 30
Poned.	8 Gotfrid		27 Nestor	6 51	4 29
Utorak	9 Teodor		28 Arsenij I.	6 52	4 28
Srida	10 Andrija avel.		29. Anastasija	6 53	4 27
Četvrt.	11 Martin biskup		30 Milutin	6 54	4 26
Petak	12 Martin papa †		31 Stah. i Amplij	6 55	4 25
Subota	13. Stanislav k.		1 Stud. Kuz. i D.	6 57	4 23

46) O Jairovoj kćeri. Mat. 9.

Nedilja	14 23. po D. Levin		2 Akindin	6 59	4 21
Poned.	15 Leopold		3 Gjurgjie	7 —	4 20
Utorak	16 Otmar		4 Janikij	7 1	4 19
Srida	17 Grgur čudotv.		5 Galaktijon	7 2	4 18
Četvrt.	18 Roman		6 Pavao	7 3	4 17
Petak	19 Elizabeta †		7 33 muče u Mil.	7 4	4 16
Subota	20 Felix valoa		8 Mihajlo	7 5	4 15

47) O strahoti pustošenja. Mat. 24.

Nedilja	21 24. po Duh.		9 Onisifor	7 6	4 14
Poned.	22 Cecilija		10 Erast i Olimp.	7 7	4 13
Utorak	23 Kliment		11 Stefan Deč.	7 8	4 12
Srida	24 Hrisogon		12 Jovan Milost.	7 9	4 11
Četvrt.	25 Katarina		13 Jovan zlatous.	7 10	4 10
Petak	26 Konrad †		14 Filip ap.	7 11	4 9
Subota	27 Virgil		15 Gurij (post.B.)	7 12	4 8

48) Znakovi će biti u suncu i masecu. Luk. 21.

Nedilja	28 1. Adv. Sost.		16 Mate evangj.	7 14	4 6
Poned.	29 Saturnin		17 Grigorij	7 15	4 5
Utorak	30 Andrija ap.		18 Platon i Rom.	7 17	4 3

Misečne mine :

☾ Prvi četvrt.
1. u 3 s. 37 č. u večer.

☾ Full misec
9. u 10 s. i 50. č. u jutru.

☾ Zadnji četvrt.
17. u 3 s. 2 č. u večer.

☾ Mladi misec
24. u 10 s. 20 č. u jutru.

Dužina dana 1. 10 s. 12. čas. U studenu pokratise dan za 1 sat i 8 časa.

Gatanje o vremenju :

S prvine izjutra hladno, priko dana toplo, oko 13. magla, mokro; posle do konca hladno, priko dana svitlo.

Dano	Dnevne biliške	Prihod		Izdatak	
		for.	n.	for.	n.

ZKvH.org.rs

Prosinac
ima 31 dan.

Decemb.
ima 31 dan.

Dani	Za katolike	☾	Za grč.-iztoč.	Sunce izlazi	Sunce zalazi
Srida	1 Eligij †	☾	19 Avdija	7 18	4 2
Četvrt.	2 Bibijana	☾	20 Grigorij Dek.	7 19	4 1
Petak	3 Franjo K. †	☾	21 Urod Bogorod.	7 19	4 1
Subota	4 Barbara	☾	22 Filimon	7 19	4 1

49) Ivan u tamnici. Mat. 11.

Nedilja	5 2. Adv. Sav.	☾	23 Aleksander	7 19	4 1
Poned.	6 Nikola biskup	☾	24 Katarina	7 20	4 —
Utorak	7 Ambrozija	☾	25 Kliment	7 20	4 —
Srida	8 Bezgr. zač. M.	☾	26 Alimpij	7 20	4 —
Četvrt.	9 Leokadija	☾	27 Jakov Pers.	7 20	4 —
Petak	10 Judita †	☾	28 Stepan Novi	7 21	3 59
Subota	11 Damas papa.	☾	29 Paramon	7 22	3 59

50) Svidočanstvo Ivanovo. Iv. 1.

Nedilja	12 3. Adv. Maks.	☾	30 Andrija	7 22	3 59
Poned.	13 Lucija	☾	1 Pros. Naum p.	7 22	3 59
Utorak	14 Spiridion	☾	2 Uroš car	7 22	3 59
Srida	15 Irenej kvat. †	☾	3 Sofonija	7 23	3 58
Četvrt.	16 Etelka	☾	4 Varvara	7 23	3 58
Petak	17 Lazar b. †	☾	5 Sava	7 23	3 58
Subota	18 Oček. p. BDM †	☾	6 Nikolj dan	7 23	3 58

51) 15 godine vladanja Tiberije. Luka 3.

Nedilja	19 4. Adv. Neme.	☾	7 Ambrosij	7 23	3 58
Poned.	20 Amon	☾	8 Patapij	7 23	3 58
Utorak	21 Toma ap.	☾	9 Zač. Bogorod.	7 24	3 57
Srida	22 Zenon †	☾	10 Jovan Bran. 4	7 24	3 57
Četvrt.	23 Viktorija	☾	11 Danilo i Luka	7 24	3 57
Petak	24 Badnj. A. i E. †	☾	12 Spiridion	7 24	3 57
Subota	25 Božić	☾	13 Orest i Lukija	7 24	3 57

52) Josip i Marija čudiše se. Luk. 2.

Nedilja	26 Stipan	☾	14 Tirso i družina	7 23	3 58
Poned.	27 Ivan apošt.	☾	15 Elevterij	7 23	3 58
Utorak	28 Mladenci	☾	16 Agej pror.	7 23	3 58
Srida	29 Toma bisk.	☾	17 Danilo Anan.	7 23	3 58
Četvrt.	30 David kr.	☾	18 Sevastijan	7 22	3 59
Petak	31 Silvester pp. †	☾	19 Arhiep D. II.	7 22	3 59

Misečne mine:

☾ Prvi četvrt.
1. u 4 s. 15. č.
u jutru.

☾ Pun misec
9. u 5 s. 54. č.
u jutru.

☾ Zadnji četvrt.
17. u 5 s. 22. č.
u jutru.

☾ Mladi misec
23. u 8 s. 55. č.
u večer.

☾ Prvi četvrt
30. u 8 sati 27
č. u večer.

Dužina dana 1.
8 s. 40 č. U dec.
pokrati se dan 8
č., posle podulji
se za 2 časa.

Gatanje o vri-
menu:

Počima se ovaj
meseć mržnenjem,
posle oblačno,
studeno, kiša i
snig, koncem
kruta zima.

Carska i kraljevska porodica.

FRANJO JOSIP I. car austrijski, apoštolski kralj ugarski, kralj česki, dalmatinski hrvatski i slavonski itd. itd. rodio se 12. kolovoza 1830, postao vladalac 2. prosinca 1848, oženio se 24. travnja 1854 god. s

Caricom i kraljicom ELISABETOM vojvodkinjom bavarskom rođj. 24. prosinca 1837.

Dica kraljeva.

1. Nadvojvodkinja GISELA rođj. 12. srpnja 1856. udata za vojvodu bavarskoga Leopolda.

2. Nadvojvoda RUDOLF cesarević i kraljević rođjen 21. kolovoza 1859, oženi se 10. svibnja 1881. belgijskom kraljevnom Žtefanijom. Njima se 2. rujna 1883. rodi kći, nadv. Elisabeta, umro je 30. siječnja 1889.

3. Nadvojvodkinja MARIJA VALE-RIJA rođjena 22. travnja 1868. Vinčana 31. srpnja 1890. g. sa nadvojvodom Franjom Salvatorom.

Braća kraljeva:

1. Nadvojvoda KARLO LUDOVIK rođjen 1833; umro 1896. 19. maja prva mu žena Margita, umrla 1858; od druge žene Marije Anuncijate † 1874. dica: a) Nadv. FRANJO rođjen 1863; b) Nadv. OTON rođjen 1865; c) Nadv. FERDINAND rođjen 1868; d) Nadv. MARGARITA rođjena 1870. Treća žena: Nadv. Marija Teresija rođjena 1855. kći infanta portugalskog Dom Miguela; kći im: MARIJA ANUNCIJATA rođjena 1876. Pristolonaslidništvo stoji uz muško potomstvo ove grane.

2. Nadvojvoda LUDVIK VIKTOR rođjen 1842.

Nevista kraljeva: Nadv. SAROLTA MARIJA rođjena 1840. kći kralja belgijskog, udova Maksimilijana I. cara Mexičkoga † 1867.

Prastrieci kraljevi i potomci njihovi:

I. KARLO † 1874. Dica njegova: Nadv. Albrecht † 1895. c. kr. fedlmaršal, rođjen 1817. udovac. Kći mu: Nadv. Marija Teresija rođjena 1835. udata za vojvodu württenberškoga Filipa. 2. Nadv. Karlo Ferdinando † 1874. udova mu Nadv. Elisabeta rođjena 1831, kći pokojnog palatina nadv. Josipa, dica im: a) Nadv. Friderik rođjen 1856. b) Nadv. Marija rođjena 1858. c) Nadv. Karlo rođjen 1860, d) Nadv. Eugenije rođjen 1893. 3. Nadv. Vilhelmo veliki meštar ni-mačkoga reda, rođjen 1827.

II. Nadv. JOSIP, palatin ugarski † 1874. Sin njegov Nadvojv. Josip, zapovidnik ugarskoga i hrvatskoga domobranstva. rođjen 1833; žena mu: Nadv. Marija rođjena 1846, kći princa sasko-koburg-gotskoga; dica im: a) Marija rođj. 1867; b) Margarita Klementina rođj. 1870; c) Nadv. Josip rođj. 1872; d) Nadv. Ladislav, rođjen 1875 † 1895.

III. Nadv. RAJNER † 1853. Dica njegova: 1. Nadv. Leopoldo rođjen 1823. 2. Nadv. Ernest rođj. 1824. 3. Nadv. Sigismundo rođjen 1826. 4. Nadv. Rajner rođj. 1827; žena mu: Nadv. Marija Karolina rođj. 1825, kći pok. nadv. Karla Ludvika 5. Nadv. Henrik rođj. 1828.

Imenik svetacah.

- A**bdon 30. jula
 Adam i Eva 24. decembra
 Adalberto 23. aprila
 Adelgund 30. januara
 Adelhajda 16. decembra
 Adolfo B. 17. juna
 Agatha 5. februara
 Agnesa 21. januara
 Albert Isp. 7. aprila
 Alberto 5. septembra
 Aleksandro 26. februara
 Aleksa 17. jula
 Alojzijo Gonz. 21. juna
 Amon 20. decembra
 Ambrosijo bisk. 7. decembra
 Amalija D. 7. oktobra
 Amalija 10. jula
 Ana Mater BDM. 26. jula
 Andria ap. 30. novembra
 Andrija 10. novembra
 Anselim 21. aprila
 Antun Pust. 17. januara
 Antun Pad. 13. juna
 Antonin B. 10. maja
 Antonija 1. marta
 Antonija 19. aprila
 Anastas 15. aprila
 Apollonija 18. apr. i 9. febr.
 Athanaz 11. septembra
 Augustin 3. i 28. augusta
Barnaba Ap. 11. juna
 Bartol Ap. 24. augusta
 Barbara D. 4. decembra
 Bazilia 12. juna
 Beatriks 11. maja
 Benedikt 21. marta
 Bernard 21. augusta
 Bernold 20. maja
 Benjamin 31. marta
 Bibiana D. 2. decembra
 Blaž 3. februara
 Blagovist 25. marta
 BDM. od sniga 5. augusta
 Blažena Sv. Obitelj 26. jun.
 Bonifacija 5. juna
 Bonifac 14. maja
 Bonaventura 14. jula
 Božić 25. decembra
 Brigita 8. oktobra
 Bruno Isp. 6. oktobra
Cecilija (Cilika) 22. novembra
 Cirjak 8. augusta
 Cir. M. Athanasio 5. jula
 Ciprian 26. septembra
 Cekanje Poroda BDM. 18. dec.
Damas P. 11. decembra
 Dančo prorok 21. jula
 David kr. 30. decembra
 Dionis bisk. 8. aprila
 Demetrio M. 26. oktobra
 Desiderij 11. februara
 Desiderio 23. maja
 Dionisio 9. oktobra
 Dominik isp. 4. augusta
 Dušni dan (mrtvih) 2. novemb.
 Doroteja 6. februara
Edvard 13. februara
 Egidije 1. septembra
 Elisabeta Ud. 19. novembra
 Eligijo bisk. 1. decembra
 Engelberto bisk. 7. novemb.
 Ernest 12. januara
 Erazmo 2. juna
 Eulalija 12. februara
 Euzebij 5. marta
 Euzebijo 14. augusta
 Eustak 20. septembra
 Eulog 3. jula
 Euhelij 20. februara
Fabian i Sebastian 20. jan.
 Faustin 15. februara
 Feliks 18. maja i 20. novemb.
 Felician 20. oktobra
 Ferdinando 30. maja
 Ferdinand 19. oktobra
 Filip Ner. 26. maja
 Florijan 4. maja
 Fortunata 14. oktobra
 Franciška 9. marta
 Franciško Borg. 16. oktobra
 Franciško od Paule 2. aprila
 Franciško Ser. 4. oktobra
 Franciška Žav. 3. decembra
 Franjo Reg. 16. juna
 Franjo Sal. 29. januara
 Fridrik 18. jula
Gall opat 16. oktobra
 Gavriilo 24. marta
 Genoveva 3. januara
 Gertruda 17. marta
 Gerhar 24. septembra
 Gorgonije 9. septembra
 Godefrida 8. novembra
 Gregorij 17. novembra
 Gregorije 9. maja
 Grgur (Grgo) 12. marta
 Gustav 28. marta
 Gjuuro 24. aprila
Hedviga 17. oktobra
 Heraklija 11. marta
 Henrika 16. marta
 Helena (Jela) 18. augusta
 Higin P. 11. januara
 Hildegard 15. septembra
 Hinko 12. jula
 Hipolit 13. augusta
 Hugo 1. aprila
Ignatije 1. februara
 Ignacij Loj 31. jula
 Ilija prorok 20. jula
 Imbro sin Sv. Stip. kr. 5. nov.
 Ime Isusovo 19. januara
 Inocent 28. jula
 Irenej bisk. 15. decembra
 Ivan od Boga 8. marta
 Ivan Krst. 24. juna
 Ivan od Križa 24. novembra
 Ivan Fr. 16. novembra
 Ivan Kapist. 23. oktobra
 Ivan Ev. 27. decembra
 Ivan M. 8. februara
 Ivan i Pavao 27. juna
 Ivan prid vratih 6. maja
 Ivan Papa M. 27. maj.
 Ivan Nep. 16. maj.
 Ivo bisk. 19. maj.
 Isidor B. isp. 4. apr.
 Izaija pror. 6. jula
Janja D. 20. aprila
 Jakov Ap. 25. jula
 Jeronim 30. septembra
 Josip 19. marta
 Josip Kal. 27. augusta
 Joachim 20. marta
 Jovana ud. 24. maj.
 Julianna 19. juna
 Julianna 16. februara
 Julija dj. 22. maja
 Julije 9. januara
 Julijo Papa Isp. 12. aprila
 Justin M. 13. aprila
Karlo Veliki 28. januara
 Karlo Bor. 4. novembra
 Kandid 3. septembra
 Kajetan 7. augusta
 Katarina 25. nov. i 30. aprila
 Kilijan 8. jula
 Klara 12. augusta
 Kleofaš 25. septembra
 Klement 23. novembra
 Klaudio 23. augusta
 Kleto i Marc. 26. aprila
 Kornelijo 16. septembra
 Konstat 21. maja
 Konrad 19. febr. 19. sept. i 26. nov.
 Koloman 13. oktobra
 Kordula D. 22. oktobra
 Kozma i Damj. 27. septembra
 Krisanto 25. oktobra
 Kristina 24. jula
 Kunigunda 3. marta

Kvirin 4. juna
Lazar 17. decembara
 Lay P. isp. 11. aprila
 Lay P. 28. juna
 Ladislav 27. juna
 Lambert 17. septembra
 Lavoslav 15. novembra
 Levin 14. novembra
 Leander 28. februara
 Leonardo 6. novembra
 Leodokar 2. oktobra
 Leokadija 9. decembara
 Liborijo 23. jula
 Liberat 17. augusta
 Loyrinac (Lovro) 10. augusta
 Longinus 15. marta
 Lucija (Luca) 13. decembara
 Luka Ev. 18. oktobra
 Lukrecija 9. jula
 Ljudevit 19. augusta
 Ljudevit Kr. 25. augusta
Marini 7 žalosti 27. marta
 Mala Gospa 8. septembra
 Maria Mandalina 22. jula
 Maria Kl. sest. BDM. 9. aprila
 Marta 29. jula
 Margareta 10. juna
 Margareta 13. jula
 Makarije 2. januara
 Makarijo Bisk. 10. aprila
 Marko Ev. 25. aprila
 Martin Papa 12. novembra
 Martin Bisk. 11. novembra
 Marcela 18. juna
 Marcel 16. januara
 Marcello 30. oktobra
 Maksim 29. maja
 Maksencij 12. decembara
 Manuelo 26. marta
 Mate Ap. i Ev. 21. sept.
 Matija Ap. 24. februara
 Matilda 14. marta
 Mauricijo 13. septembra
 Mauricije 22. septembra
 Mayro O. 15. januara
 Maximilian 12. okt.
 Medardo 8. juna
 Miholj Ark. 29. septembra
 Miholjice 8. maja
 Miroslav 6. marta
 Mladinci Muč. 28. decembara
 Mučenika 40. 10. marta
Našašće Sv. Križa 5. maja
 Narcisso B. 29. oktobra
 Nemesijo 19. decembara
 Nikola Bisk. isp. 6. decembara
 Nikola Tol. 10. septembra
 Nikodem 1. juna
 Nikasio 11. oktobra

Norbert 6. juna
Octavijan 22. marta
 Oliva Dj. 3. juna
 Ouirin 30. marta
Pava obr. 25. januara
 Pava P. 10. januara
 Pav. V. 19. jula
 Paškal 17. maja
 Pankrac 12. maja
 Pantelije 27. jula
 Paulina 22. juna
 Petronila (Perka) 31. maja
 Petar i Pavao 29. juna
 Petar Damj. 23. februara
 Petar u okovi 1. augusta
 Petar Muč. 29. aprila
 Petar Nol. 31. januara
 Petar st. 22. februara
 Filip i Jakov 1. maja
 Pio P. 11. jula
 Placido 5. oktobra
 Pohodjenje BDM. 2. jula
 Porciunkula 2. augusta.
 Prikazanje BDM. 21. novembra
 Prineš. BDM. kuće u Lov. 10. dec.
 Priobr. Gosp. Is. 6. augusta
 Priska 18. juna
 Prosper 25. juna
Rajmund 31. augusta
 Rafael Ark. 24. oktobra
 Rastanak Apoštola 15. jula
 Regina 7. sept.
 Remigije 1. oktobra
 Rikard 3. aprila
 Roman 18. nov. 9. aug. 29. febr.
 Romualdo 7. februara
 Robert 7. juna
 Roko 16. augusta
 Roza Dj. 30. augusta
 Rozina 13. marta
 Rozalija 3. sept.
 Rudolfo 17. aprila
Sabina Dj. 27. oktobra
 Saturnin 29. nov.
 Sava 17. februara
 Sava opat 5. decembara
 Servac 13. maja
 Severina 8. januara
 Silver P. 20. juna
 Silvester P. 31. decembara
 Sidonija 23. juna
 Sigismund 2. maja
 Simplcij 2. marta
 Samuel 26. augusta
 Simeon 18. februara
 Sofia 15. maja
 Sosten 28. nov.
 Sotor i Kajo MM. 22. aprila
 Srećko 14. jan. i 9. juna

Stanko 7. maja
 Stanislav 13. novembra
 Stipan Mučenik 26. decembara
 Stipan Kralj 20. augusta
 Svitlo Marinje 2. februara
 Sviu Svetih 1. novembra
 Sv. Pavao 30. juna
 Susana 11. aug.
Šimon i Juda 28. oktobra
 Škapul Muč. 16. jula
 skolastik 10. februara
 Skend. Ed. 18. marta
 Špiridion 14. decembara
Telesfor 5. januara
 Teofil 4. marta
 Teobald 1. jula
 Tekla D. 23. septembra
 Teresija (Teza) 15. oktobra
 Teodor 9. novembra
 Tenetrida D. 3. novembra
 Tibureijo i Valerian MM. 14. apr.
 Timotej 22. augusta
 Timoteje 24. januara
 Titus B. 4. januara
 Tobija st. 12. septembra
 Toma Agu. 7. marta
 Toma V. 18. septembra
 Toma Apošt. 21. decembara
 Toma Bisk. 29. decembara
 Turibije 16. aprila
Udalrika 4. jula
 Ursula 21. febr. i 21. oktobra
 Urban 25. maja
 Uzvišenje Sv. Križa 14. sept.
 Usikov. Sv. Ivana krst. 29. aug.
Valburga 25. februara
 Valent 7. januara
 Valentin 14. februara
 Vasilije B. 14. juna
 Vel. Gospojina 15. augusta
 Veronika 4. februara
 Venceslav 28. septembra
 Virgilij 27. novembra
 Viktorin 4. septembra
 Viktorija (Vita) 23. mar. i 23. dec.
 Vilim 28. maja
 Vinko 5. maja
 Vinko Muč. 22. jan.
 Vincencijo Ferar Isp. 5. apr.
 Vid muč. 15. juna
 Vilibaldo 7. jula
 Vuk (Volfgang) 31. oktobra
Zaćeće BDN. 8. dec.
 Zakarija Pr. 6. sept.
 Zaruč. Bl. DM. 23. jan.
 Zeno Muč. 22. dec.
 Zenon 2. septembra
 Zlatust. Sv. Ivan 27. januara
Živko Muč. 28. aprila.

Stogodišnje gatanje za godinu 1897.

Zvizda — tako zvana — Vladalica : Mars.

Evo, Rode! i opet Danica,
U pohode ide Vam sestrice;
Po navadi godišnjoj dolazi
I u dvore časnje Vam zalazi.
Nadajuć se bratskomu dočeku:
Sve pozdravlja i svim želi sreću.
Gdigoder je zbilja rado prime
Tu zahvalna i harna na time,
Pričat će Vam po svom običaju
O mlogome koj kakom slučajju;
O rodici ili nerodici
Sto će lita idućega biti;
O vrimenu ili ne vrimenu,
Koje će nam vladati pri njemu;
Kao što je to u svoja krila
Iz starinskih gatanjah skupila.
Još vas hoće da milo zabavlja;
Da vas uči i lipo izpravlja;
Da vas svojski sića i svituje;
Uz to hrábri, k dobru upućuje;
Sve sa milim i krasnim jezikom
Kog upijsmo sa majčnim mlikom.

Ovoj lito od onih godina,
Gdi se piše Mars-u vladavina —
Po gatanju prastaroga vika,
— Ko što se to nalazi u knjiga. —
Vojskovodje njem su se klanjali
I od boja Bogom ga držali,
Te ako su u boj polazili,
Njemu žrtve i molbe činili;
Il kad su se pobidno vraćali,
Opet žrtvom njega proslavljali;
Jer za pravog Boga nisu znali,
Pa su tako krivom tumarali.
Al Svemožnom Bogu budi hvala
Sto nam vira kréanska prosjala.
Spasonosna i prosvitljujuća —
Po milosti pridragog Isusa.

* * *

Kad se piše da Mars litom vlada
Godina je više sušna tada,
Jer ma da se najde kad što kiše,

Vrimena su suha ponajviše.
Proliće je vedro ali ladno
Sušno svedjer, a zna bit i mrazno
Tja do lipnja ljuto neugodno,
Mlogo puta baš upravo škodno;
S tog sinokos nemoj opasivat,
Nit na žita ovce natirivat.
Lito dostput ponajžesće biva
Te se što-šta samo zapaljiva
Mlogo puti potoci i vrutci
Sbog žestine znadu usanut.
Jesen svedjer i saviše suva
— Nit da kaki blagi vitrić duva, —
Al sa vinom izvrstnim urodi,
Ako lozi štogod ne naškodi.
No ma bilo i ranoga mraza, —
Do Lučinja ritko sniga pada,
Nego biva i vrimena lipa
U Studenu — pravog babjeg lita.
Zima biva ljuta prominljiva,
Al i ona suha ne vlaživa.:
Slabo će bit sniga za sanice,
Pa će se trt, točkovi i žbiče.
Sad ću štogod ob usivi reći;
Ni tu neće srića nam priteći;
Ječam jari za rana sijani
I u dobru zemlju pobacani,
Urodit će dobro i obilno
No na lošoj — i pisku, protivno
Isto tako i za zob se kaže;
Sve, za rana sijat se imade.
Tako onda bit će grah, sočiva,
I te vrsti drugoga variva,
Najpač kad se u vlažno tlo sije,
Inač — od sveg baš koristi nije.
Lan, konoplja, slaba, kratka biya
I primalo donese prediva,
Pa će malo bit sina, otave
Stog nigujte i čuvajte trave.
Ali što nam daje kruh svakdanji
Čim se vojska i siromak hrani,
Bit će raži dobre i obilne
A u sridnju ruku pak pšenice.
Pokle će nam jesen duga biti
Sijanjem se nemoraš požuriti.

Od voćaka — trišanja i šljiva
I oraha baš po malo biva,
Nu krušaka više neg jabuka,
No krmče se žirom ne na kljuka.

Vina b' bilo krasna i izvrsna
Da ne kvari lozu guba trsna;
I — druge dvi slideće godine
S vinograda dale bi plodine.
Al dragi Bog, bud nas bičem bije,
Pokor'mo se, druga lika nije —
Nebi l' toga odklonio jada:
Da nam muka i trud ne propada.
Premda kiša malo će padati,
A i vitar ritko će duvati,
Tom u prkos bit će grmljavine,
Munje, bljeska, strašne puenjavine.
Riba, litos baš malo će biti.
Zmije, gamad, pak se nasporiti,
A biti će još i skakavaca
I još drugi gadni puzavaca.

Ždravlju će nam smetati groznice
— Bolje rekuć, opasne vrućice —
I krvave griže u stomaku:
Bože! odbij nevolju svakaku.

* * *

Dosta tuge, malo radovanja,
Javlja nam se iz taka gatanja,
Najpač iza ovake godine,
Što nam eto sad hoće da mine. —
Ali čemu da s ljudi nadaju?
Kad za Vrilo Dobrote nehaju,
Kršeć zakon Božji i Crkvenski,
Vladajuć se — da reknem paklenski;
Pa se ona rič osvidočava
Što se dobro i pravo kaziva —
Da: „obično, kakovi su ljudi,
Baš onako i vrime jim služi.“
Zdravo Rode! Bog Te milovao!
I srićno Ti „Novo Lito“ dao!

Pravila (regule) mudrosti.

Ova pravila je Čiča Stipo iz jedne veoma stare knjige ispiso i svima dicama pripisat zapovidio, te u sobi na otvorenom mistu ji izvisio na ogled sviuh kućana svojih, koji su morali

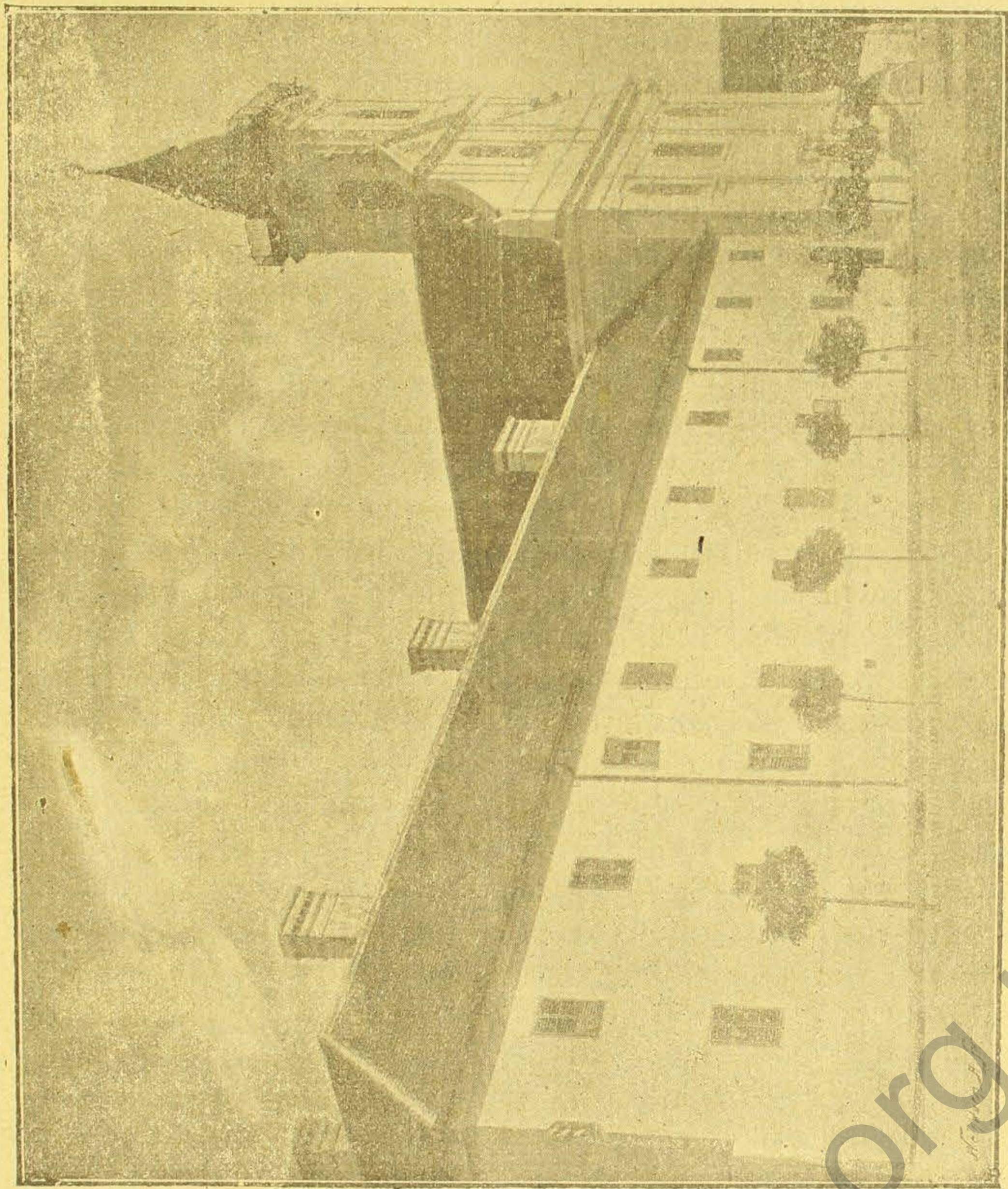
na pamet naučiti. Ako je koje u čemu pofalilo ili skrivilo, dosta mu biaše pokazat prstom na tablicu, da se isto dositi i opameti. Tako se nije morao naprezat i slaba si prsa kvarit karanjem

N e m o j	činit	s v a š t a š t o	možeš	j e r j e t o	oholost.
	iztraživat		neznaš		poželenje.
	izgovorit		znaš		budalaština
	virovat		čuješ		brezumlje.
	davat		imaš		rasipnost.
	sudit		vidiš		brezobzirnost.

Crkva Sv. Antuna i franjevački samostan u Baji.

Od kako uredništvo „Nevena“ izdaje svake godine bunjevački kalendar „Danicu“, suradnici uvijek na srcu nose, da one mu-

ževe, koji su od bunjevačke grane, kojih je dilovanje i blagostanju Bunjevaca posvećeno, opiše i puku pridstavi. Toga

radi donosi slike pojedinih gradova i drugi mesta, koja su s pučkim životom skopčana, da tako u našem rodu čuvstva hvale

i zahvalnosti uzkrisi, da tako štujemo i u veliko cinimo ono što je naše. Ovo su uzroci što evo ove godine donášamo sliku

držali bajskog manastira i s ovim skopčane crkve Sv. Antun od Pad.

Poznato je to našim čitaocima, da se na dan Sv. Antuna sakupi veliko mnoštvo Bunjevaca i Šokaca iz cile sridnje i gornje Bačke i iz južnih krajeva peštanske županije i pojave se po kadkad i baranjski Šokci. Znade se tu sabrati 8000 do 10000 bogoljubnog kršćanskog naroda od Mohača do Sombora, od Sombora do Subatice, od Subatice do Baje od Baje čak onamo do Kalače. Tko hoće, da upozna Bunjevca i Šokca, taj neka dodje 13. lipnja na dan Sv. Antuna il na malu Gospojinu i Sv. Ime Marijino u Baju. Viditi će ovde subatičke granatire, skromne seljake i seljakinje, šarolike Šokce i Šokice.

Sa virskim životom Bunjevaca i Šokaca svezan je i život franjevačkog reda; čak od turskih vremena sve do danas svagdi u javnom životu naći ćeš i franjevca na toliko, da su franjevci još i u političkom pogledu bili vodje i barjaktari naši.

Manastiri franjevački u Baji, Somboru, u Baču i u Subatici mogu se kao Matice držati, iz kojih je izviraio duševni život naših praotaca. Jedan od najstarijih manastira biti će svakako samostan bajski, pa zato po volji čitaoca činimo, kada sliku toga manastira donosimo. Samostan je ovaj od god. 1690;

tu se odhranjiva franjevačka mladež, medju zidovima njegovima proveo je mladenačke dane svojeg života zlosretni Ignjat Martinović, čiji je život pokojni biskup Antunović onako majstorski opisao, tu je učio biskup Nikola Milašin, ovdje je prvi put zapivao fra Grga Peštalić i drugi vridni i zaslužni sinovi sv. Franje i bunjevačke majke. Iz novijih vremena dosta je naspomenuti slavnoga muža, velikoga učenjaka Otca Eusebiju Fermendžina člana zagrebačke Akademije, koji je više godina, kao profesor i quardian u Baji proživio. O samom gradu Baji bližimo da je tečajem 18. i 19. vieka do polovine ovoga stolića u trgovini, obrtu i njegovanim školama ostale varoši županije Bačke nadmašio. Baja je u svakom kulturalnom pokretu pridnjačila, žalibože danas nazaduje. Što je drugima na korist, to je Baji smrtni udarac zadalo. Uvadjanjem željeznica izgubila je biljeg trgovačkog grada, zato materijalno propada, zanatlije se širom domovine razilaze, kao da su još najistrajniji Bunjevci, ti starosidioci Baje, koji ako i zadju po svi krajevi Ugarske, kao zidari, kaldrmdžije, ladjari na zimište se opet povrate u svoj zavičaj. Nešto ćemo navesti iz stare prošlosti Baje. Prija turskog doba oko god. 1470. Baja je posed glasovite plemićke obi-

telji Czobora. Obitelj ova za kraljevanja kralja Matije pravednoga veliku ulogu je igrala. Ali kada se turska sila iza muhačke bitke posli 1526. po ravninama Bačke ovde ugnjzdila sve je gradove, sela opustila, narod razterala, crkve porušila kršćane većim dilom za roblje odvela: Čitamo da je Baja čisto tursko misto, i kao ovako jest središte turske N a h i j e (porezni srez) što više 1554. god. Tuigon budimski paša, obećaje Caru Ferdinandu, da će on utanačeni mir svistno držati, te se tuži, da kršćani iz tvrdjave Jegarske, Sigetske i Kapušvara, njima prkose te da su Baju (čistu tursku tvrdju) spalili i porobili. Zaoto se obraća na samoga cara Ferdinanda, neka bi ovaj svojim uplivom na Magjare dostigao, da se utanačeni mir obdrža. Imamo i drugi podataka, po kojima se dokazati može, da je Baja turski grad bio. Medju ostalim znade se, da je u komšiluku franjevačke crkve, na gruntu kaštela Latinovićevog, džamija, turska crkva stajala. Trg sv. Trojstva prid varoškom kućom zove se „čaršia“ još i u prošastom viku; franjevci livade kupuju od Turčina, u zapisniku od 1720. godine ćirilicom pisanom nalazimo više turskih riči: sve je to znakom, da su u Baji Turci

harali sve dok se Srbi i Bunjevci ne nasele i temelj ne polože kršćanskom gradu Baji. Iza turskih vrimena zabiljiženo je, da su Baju opustošili Rakoczi-jevi hajduci sigurno zato, što su naši didovi virno stajali na braniku kralja i kraljevskog doma.*) Posli godine 1727. bajski spahiluk na novo zadobiju plemići Czobori, koji su već oko 1470. ovde gospodovali. Spahiluku bajskom pripadalo je 40 sela i pustara sve onamo do Sombora i baranjskom Vörösmarta. Jedan znatni dio ovoga dobra Baja uzme u arendu za godišnji 15 hiljada 600 for. Poslidnji potomak plemićke ove obitelji jerbo se vrlo zadužio, proda bajski spahiluk barunu Vayai-i i Orczy-i, dočim ovi prodađu isti grofu Grašalkoviću (posli knez) 1750. godine. Za Grašalkovićama dolaze Horváthi kao arendaši, dok ne kupi grof Zichi - Ferraris. Ovosu spajinski vlastelini Baje varoši. Spomena je vridno, da su se u njoj više put držale županijske sidnice, a bunjevački plemići kao Latinovići, Vojnići, Pilaszanovići, Brnjakovići imaju ovde svoje kurije, a u franjevačkoj crkvi Latinovići i Pilasanovići imaju obiteljske grobnice. Ovo samo zato navadjamo, jerbo ovde imademo javni i očiti dokaz, kako su se stari Latinovići

*) Rakoczieve čete su i bajski samostan nakazile, koji su g. 1779. franjevci Kopunović i Karagić popravili. Uredništvo „Danice.“

i kršćanski i rodoljubno ponašali. Tu je sahranjen glasoviti Petar Latinović, podžupan Bačke (žena mu je bošnjakinja, barunica Brnjakovićevo). Muž ovaj, koji svojoj familiji ogromno dobro ostavio, živio je kao virni

kršćanin a zabilježeno je, da je on : „dika bunjevačkog roda“.

Evo u kratko nešto o gradu Baji i manastiru franjevačkom, neka i to služi Bogu na slavu a mojem bunjevačkom rodu na korist.

Janko Kostalić.

Bakino pismo.

*Saljem pismo ovo mojem krasnom cvitu,
Blažićevoj Mari, najlipšoj na svitu.
Nek se njojzi preda ova bila knjiga,
Nek ju na čas barem mine teška briga.*

*Rumen-ružo moja iz srca ti želim,
Da te ovim pismom malo razveselim.
U redcima ovim pozdravljam te vruće
I šaljem ti dušu i srce goruće.
Hej ta šta da pišem, golubice lipa,
Kad pomislim na te bol srce mi cipa.
Široka kasarna, sto soba imade,
Al za moju tugu mala i za jade.
Oblaci na nebu, oblaci na čelu,
Zamišljeno gledam prama onom selu,
Gdi se milo moje biser-blago krije.
Kud se onaj tamo crni oblak vije,
Kô da se i moje tamo srce kreće,
Tamo do drage mi, do žudjene sreće.
A kad se oblaci onud natrag vrata,
Cini mi se, dušo, ko da čekam na te.
Kad oblaci natrag plove, srce plane,
Zapitam jih! ljubi l' mene moje lane!
Ti neznadeš, ljubo, moja curo plava
Ljubav nije šala, već je bolest prava.*

*Juče meni firer prijateljski veli :
Bol te tare, brate, doktoru se seli.*

Istina su tvoje, moj fireru, riči
 Ali doktor mene, nikad ne izliči.
 Pustite me mojem rodnom kraju samo
 Doktoricu svoju ja ću naći tamo.
 Od poljupca prvog ja ću porumenit
 Od drugoga jak ću biti i kremenit.
 A fireru tebi iz patike naše
 Doneti ću pravog u dvi u tri flaše.

Firer mi je dobar, sve će učiniti,
 Al na ovo reče : to nemože biti.
 Ja ti nebi, brate, kratio te sreće,
 Al Car Franjo, On ti dopustiti neće.

Hej suze bi lio od radosti velje
 Kad bi poslušao Care moje želje.
 Zaželio nebi svitlom caru drugo,
 Već bih reko : Bog Vas poživio dugo.

Mogo bi me gledat, Care, ljuto strogo,
 Nebi s' bojo tako mene Bog pomogo.
 Pito bih ponizno : je li je poznato
 Vašem Veličanstvu moje milo zlato ?
 Take cure nema ni u devet sela
 Kao moja lipa golubica biela.

Firer na to reče : moj mileni brate
 Car bi pogledao milostivo na te ;
 Al ni on ti nebi govorio drugo :
 Sinko tri godine nije tako dugo.
 Veselim se takom, kao ti, junaku,
 Tebe je i Bože stvorio za baku.
 Evo jedan dukat malo s' proveseli
 Samo kući, sinko, sada se ne želi. —

Piši za to, brate, tvojoj lipoj ruži
 Baku, kao sveca, svud poštenje kruži.
 Ona cura nek je žalosna i zdvojna,
 Koja nema svoga ljubljenoga vojna.
 Onoj i ružica rujna zuluđ cvate,

*Ružica na čakov pristaje, moj brate.
 A majku pozdravi ti u misto mene,
 Nek pošalje malo kapljice rumene.
 Ta poštar je dobar, pun ljubavi mira,
 Vojnicima rado flaše liferira.
 Pa kad srce tvoje teška tuga smami
 Od rumen-kapljice piti ćemo sami.
 Prvu čašu za te i za lipu Maru,
 Drugu čašu, brate, za majku ti staru.
 A sve druge flaše, za bunjevce naše.*

(Po magjarskom.)

Miroljub.

Tursko carstvo.

(Napisao L. Ratanski.)

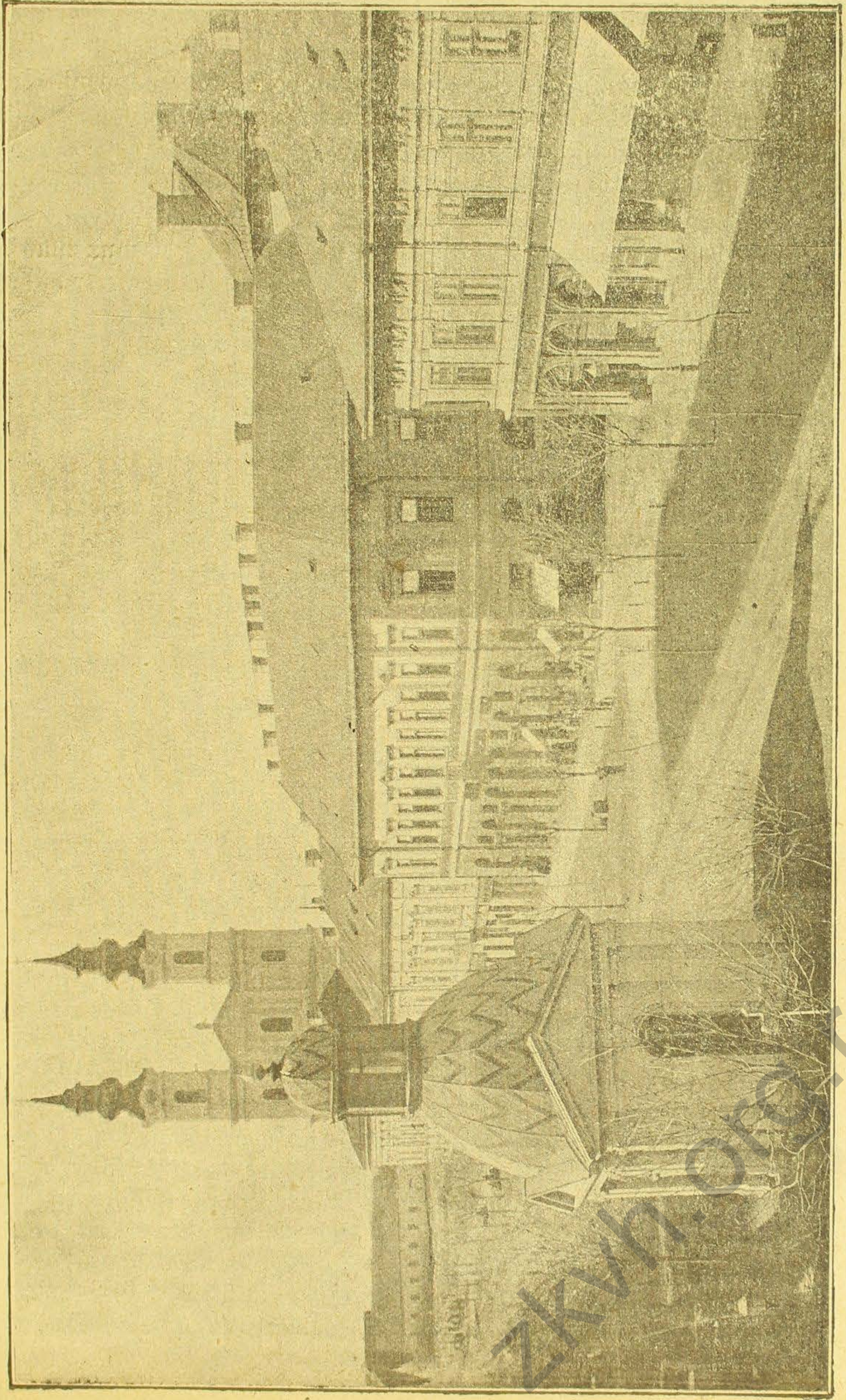
Na turskim barjacima svagdi ćeš viditi polumisec. To je znak turskog carstva. Jer kao što se mladi misec ragja raste i povećava se, dok ne dostigne vrhunac veličine i svitlosti, pa onda pristane za koji dan, te se opet smanjkava i pomrači, isto se tako dogodilo s turskim carstvom. Početkom samo je neznačajno pleme bilo. Ova šaka nomadskih pastira postade s vremenom narod, ili bolje govoreći, vojska strahovita. Tada se turčinu sve klanjalo, sve se bojalo njega. Al se turski misec okrene na manjak, narodi zbače okrutni turski jaram, pa sada već Turčina svaki tako smatra, da je to „bolestan čovik“, koji od dana do dana bolno diše te čeka, kad će mu kucnuti poslidnji čas.

Turska se vlada diže.

Bili su pastirski narod. Živili su oko jezera Kašpijskoga u Aziji. Ta se zemlja zove Turan ili Turkestan, pa otud dolazi ime „Turci“. Jedno pleme Turaka prije šest stotina godina provali u malu Aziju i tamo osnuje samostalnu državu. Vogja jim bijaše Osman, pa po njemu se zovu *Turci* i „Osmanlije“, a tursko carstvo osmanlijsko carstvo.

Sada se počima tavni turski misec boriti s krstom.

Turska vojska isprvog bila je od samih konjanika, al kada su počeli napadati na gradove truhlog grčkog carstva, uvidiše, da njim od potrebe i pišadija, pa tako sastave novu četu (jeničeri)

Odilak glavne ulice u Subaticci.

i prozovu je *janjičari*. Ovi su kasnije bili strah i strepet ciloga sveta. Janjičari su bili kršćanska dica, koju su Turci od roditelja kršćanskih ugrabili i u turskoj viri odgojili. Tako su kršćanske poturice postali ljući Turci od samih Osmanlija.

Medjutim god. 1353. Turci *prigju priko mora Dardanella*, pa se prvi put ugnjizdiše u Evropi i svoju vlast razmakoše do rike Marice.

Dok je Murat prvi sultan nastojao sav Balkan pod svoju vlast podjarmiti, dotleg se jugoslaven-ski vladari, Bugari i Srbi megju sobom svagjali i vojevali, tako Osmanlija car navali na Bugare, potare jih i svoju stolicu primetne *u Drinopolje* god. 1365., pa odatle stade raditi, da svu Srbiju osvoji. Uz riku Maricu posli šest godina potuku Turci Srbe i samog Vukašina kralja pogube.

Posli ove bitke stadoše Turci na ove strane paliti i robiti, pa uvale u Maćedoniju, gdi su pokorili sve velmože. Megju ovima je bio i Marko od Prilipa, drugčije *Kraljević Marko*.

Još samo jedared je poišlo za rukom Srbima i Jugoslavenima pobiti okrutne Osmanlije kod Pločnika, al jih Murat carhame-tom uništi na kosovom polju na Vidov dan (15. jun. god. 1389). Turskog cara je već u zoru pogubio *Miloš Obilić*, nego zato

su Turci ostali pobidonosni. Knez Lazar srpski bude pogubljen.

Kroz kratko vrime pokori novi turski car Bajazit Bugarsku, pa poče na sve strane razvaljivati i paliti. Al je jedan muž znao jih uzdržati i njihovu veliku silu s malom vojskom odbijati, a to je bio *Sibinjanin Janko* ili Ivan Hunjadi. Dok je on živio i sabljam mahao, ne naudi osmanlijska sila ni Hrvatskoj ni Ugarskoj.

Još za njegovog života pade god. 1453. Turčinu u Krilo *Carigrad*, taj jedini ostanak rimskoga carstva.

Tursko carstvo na vrhuncu vlasti.

Posli smrti Sibinjanina Janka postane turski misec najpuniji. God. 1463. pogubi Muhamed drugi poslidnjeg bosanskog kralja Stipana Tomaševića i osvoji *Bosnu* ponosnu.

Najveće zlo je bilo kod kršćanskih kraljeva to, što nisu imali stanovitu vojsku, kao Turci, nit je bilo sloge medju njima. Bog zna, šta se ne bi dogodilo, da rimski pape nisu sa svom snagom, novcem i vojskom potpomagali Hrvate i Madjare.

Turci su sa svojim junacima janjičarima pako strahovito napadali čas na Hrvatsku, čas na Ugarsku il na Veliku Vlašku.

Godine 1526. unište magjarsku

vojsku kod *Muhača*, pa za kratko vrime osvoje gradove Budim i Tamišgrad i s otim polovinu Mađarske.

Tu se ugnjizdi Turčin na sto-pedest godina. Dvared je nava-ljivao na Beč, nego uzalud, a priko Hrvatske nije mogao pri-ći nit se namistit u hrvatskoj zemlji.

Hrvatska s Ugarskom bijaše najjači štit, najtvrđji bedem ci-loga kršćanstva.

Grofovi Šubići ili po gradu *Zrinjski* s Frankopanima bijahu strepet i strah Turcima. Govore da je jedared Nikola Zrinjski s 40 ljudi iznenadio i utirao u big deset hiljada Turaka. Tu su se borili i naši pradidovi „za krst časni i slobodu zlatnu“.

Sada je svitlucio misec turske vlasti najsjajnije tako do 150 godina.

Propast turskog carstva.

Teški dani su osvanuli za kršćanski puk, koji je Turčinu bio „*kukavna raja*“. Za turske vlade ništa nije bilo u sigurnosti kod nevoljne „*raje*“. Osim teške robote i harača, što su kupili age i begovi, otimali su još i dicu malešnu: muškarce za janjicare, a divojčice za robinjice. Raja je s jaukom jadikovala: „Bog visoko, a car daleko“.

Iz dolnje Ugarske stajnici Mađjari pobigli su, a na njihovo

misto dogjoše srbi *Bunjevci* i *Šokci*.

Godine 1683. udarili su oholi Turci i drugi put na Beč, da potaru austrijsku vladu, nego sramotno su se povratili ispod zidina Beča.

S ovim gubitkom, počima mi-sec turske sriće ići na manjak. Kroz tri godine izgube Budim grad, pa kad je kršćanska vojska još jedared potukla osmanlijske čopore kod Sente, prisiljen bi Turčin utanačiti mir karlovački (g. 1699.), po kojem osim Banata sva se *Ugarska i Slavonija oslobodi* od turskog jarma.

Janjičari su izgubili svoju starodrevnu hrabrost pa su bili uzroci koje kakih spleta kod turskog dvora, zbog čega Mahmud sultan god 1835. petnaest hiljada janjičara posiče i ukine janjičarstvo. Eto sramotan svršetak kadgod slavni janjičara.

Tokom ovoga stolića zbace mrski turski jarom Grci, uskrsne srpska kraljevina, otkine se velika Vlaška, i oslobodi se Bugarska, a austro-mađjarska vlada zapremi god. 1878. od Turčina i Bosnu s Hercegovinom. A sada već na toliko je spao onaj silni turski car, da ga u Evropi iz svoje vlastite kuće sile napolje.

Turska vlada sada već zavisi još za koje vrime od samovolje nekoliko evropskih vladara, koji se baš sad namiravaju i dogo-

varaju o tome, kome šta da dopadne iz carevine turske.

Najviše brige daje *podiljenje turskog carstva* našem carstvu i Rusiji. Ruski car bi o tom radio, da mu dopadne Carigrad i sve Crno more, jer bi drukčije gubio u trgovini na moru, a to nikako ne mož dopuštiti naša država, jer bi onda ruski car zapovidao na svem jugoslavenkom Balkanu, te bi opkolio Ugarsku i Austriju.

Zbog toga Austria-Ugarska, naša država, a osobito još za sada, Rusija svakako hoćedu zadržati već truhlo tursko carstvo, dokle god je moguće. Jer u onom času, kada bi se srušilo tursko carstvo, rat bi se neophodno zametnuo o tom, kome će pripasti *Carigrad*, a taj rat mogao bi i pedeset godina trajati. Sa Carigradom naime pripada velik upliv na Balkan i na trgovinu.

Rišenje ove stvari zove se „*istočno pitanje*“.

To „*istočno pitanje*“ ove godine se opet jako pritresa. Tom su uzroci sami Turci i to zbog pokolja Jermena. Jer kao divlja zvir na umoru još jedared želi

ugasiti žegj u krvi svojega protivnika, tako su zagrizli Turci lane u krv kršćanskih Jermena. *Jermeni* su kršćani, mišovito stanuju med Turcima i većinom s trgovinom se zabavljaju.

Do krvi ogorčali su ove siromake, te kada su se počeli bunuti proti nasilju, Turci da izliju svoj psećiji jid na Jermene, navale na jermenska sela. Isprva jih siluju, da svoju viru zatajaju. Ako zadrže viru svojih pradi-dova, na komadiće ga isiku, ako se kogod izneviri, takogjer ga ubiju.

Progon traje priko ciloga lita, posičeno je više od stopedeset hiljada kršćana.

Nego kada su na *otoku Kret* počeli harati, Grci se složili, te navale na Turke sotom željom da bi se složili s Grčkom kraljevinom. A druge vladare je to sve na to povelu, da se dogovaraju, kako bi se mogla Austro-Ugarska sporazumiti s Rusijom i tako brez pro-livanja krvi rišiti „*istočno pitanje*“ to jest podiliti evropske zemlje turskog carstva. Posli sjajnih posjeta ruskog cara, nadamo se da je ovo već pošlo za rukom.

M u d a r m i š.

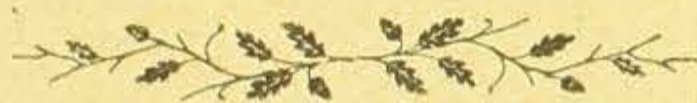
Miš izišav iz rupice
Smotrio je tri daščice,
Ničemu se dositio
I ovako govorio:
„Oj vi ljudi jeste l' ljudi?
Il mislite da ste mudri?
Tri pločice sastavite
Ozgor ciglu namistite
Te na onu srid sridine
Skrpeć ništo još slanine,
Prozovete mišaricom
Hoteć vatat nas stupicom.“

„Tako! tako! al mi miši
Pamećom smo od vas viši,
Ne damo se privariti
Nit stupicom uhvatiti,
Znademo vam za mudrinu
I lukavu tu vištinu;
Jer dojde l' miš medj'daščice
I slanine okusi se,
Klopp! daščica već sruši se
A miš mrtav skalupi se
Al uzalud mudrujete
Uhvatit se mišo neće.“
„No — al ipak lud bi bio
— Mudrovat će u seb' mijo, —
Kad mirisat nebi smio

I slaninu onjušio,
Neće s njuha cigla pasti
I rebra mi razmrskati
Uh! slaninu njušit volim
Za njom skoro da s'razbolim!
Idem dakle mirisat ju — —
Samo — malko — — onjušit ju.“
Pak zaisto glupčić mišo
Medj daščice je otišo;
Morda j' oštro onjušio —
Valjda nosom i dodio;
Jer piočica masna — kleta,
— Štono lako bi sapeta —
Nije znala podnositi
Mirisanju odoliti —
Već s odapne; cigla pade,
A miš tužan tu propade.

* * *

Tom mišu su slični ljudi
Koji žive po zloj ćudi,
Nit hoćeju da s'okanu
Zloj navadi odustanu,
Nego traže što jim godi,
— Pa ma da jim mlogo škodi —
Dok napokon ne dopadnu
Velika zla, te propadnu.

Gjuvegija po novoj modi.

U slavnoj našoj Ugarskoj domo-
vini ima jedno — ne baš veliko, ali
dosta prostrano i napučeno selo;
puno zdravi i lipi čeljadi — mužki
kao i ženski. Puno i svakojake stoke
a i hrane. Selo ubavno, uredno i
čisto. No što ga najvećma krasi —
to je, da ga još nije okužilo sada-
njeg vika brezvirstvo i snjim upo-

red iduća nećudorednost. Izuzamši
nikolicinu tobožnjih prosvitljenikah,
većina se jednako drži starih vrlina
svojih, naime: vrnosti svetoj crkvi,
dobrima običajima i pobožnosti; te
valjda jim zato i pomenuta dobro-
tojnost cvata.

Kako jim crkva prama napučenosti
baš nije dosta prostrana, to ženska

mladež — cure i divojke idu kroz sakrištiju, te prid oltarom svetu Misu i pridiku slušaju.

Ali prije nego što bi unišle, moraju prolaziti kroz redove prid crkvom stojeći momaka; koji premako ji živo motre, to su ipak mirni i uljudni, nit se zna za ikakvi izgred, zbog kojeg bi se taj stari običaj zabranit imao.

A divojke — naravno — su još smirnije i čednije. Došavši spram momaka svaka će se uljudno i skromno nakloniti sa „Hvaljen Isus“-om; no od tih riči ridko se čuje drugo, nego samo onaj završujući... s u s. Tako se stidljivo ponašaju.

Davnašnji je tu već običaj, da čim se ukaže prvi cvit u proliće, pa tia doklegod ga ima — do kasne jeseni, uvik će poneti svaka divojka u ruci kiticu cvića, te će u crkvi jedna drugoj pokazati i ponuditi da ju omiriši. Inače se sasvim uljudno i neukorivo vladaju; nebi progovorila nijedna, niti se kakogod nesmotreno ponašala; kano da čute, da sad baš upravo prid najsvetijim stoje. Nema tu, kao gdišto na drugi misti, da divojke na desno i na livo šapore, da se smiju i gurkaju, gdikoja valjda ni pod cilom pridikom i svetom Misom ne zatvori usta, uvik ima o čemu čeretati, ako se namiri na drugu, koja ju rado sluša; a tako se uvik lako najde.

Iza službe Božje divojke i opet kroz sakrištiju idu van, uvik lipo redom. Ele momci sad već ne čekaju u redu, da ji i opet propuštaju i poprate očima, nego ovaj odvuđ a onaj odnud skoči, te prosi i ište, a posli i otimlje kiticu cvića od ove il one. Cviće je doduše svaka već naminila bud kojem momku, ali ga ipak lako ne daje; nek se momak malo tare i otimlje za njim. No napokon dojde katica u momačke ruke. Stidila bi se

divojka s kiticom u ruci iz crkve kući vratiti. Nego snjom okiti momak svoj šešir, te tako okičen se posli podne sigra i igra.

A od koje divojke za više nedilja dobije momak kiticu, ob otih se onda kao punim pravom pogovara: no tih su u redu; drugo ćemo viditi na jesen il na zimu.

Ali odkako je novi red, nova ženidba zavladała, od onda se kaže: no ti čedu doć ove zime na crnu tablu.

E, u tom selu misle, da siroma čovik tako se mora oženiti; on nema kad tražiti divojku, jer u poslone dane radit, a u večer i obnoć počivat valja. Njima ne pomogoše mali o glasi, kao varošanom.

Nego Krojčić Stipo mogao bi se i na taj način ženiti, jer su mu išle Peštanske novine, pa je i znao sa svojom udovicom-majkom tečaj svita, bolje, nego isti knez ili sav senat, dapače i isti biližnik — ma da je ovaj i dvi zvanije obavljao.

Od Stipe je indi to baš i lipo bilo, da pored te svoje prosvitljenosti (?) ostao je viran starom domačem običaju, pa je i on prid crkvom iziskanom kiticom zaručio sebi Julu Rumenković.

— No, to ćeju biti svatovi! govoraše po selu — pošto su obitelji Krojčić i Rumenković po najodličnije bile; a divojki je i ista knezovica (birovljevica) tetkom bila, koja je u Crkvi sa njezinom budućom svekrvom Krojčićkom u jednom stolu sivila.

Pispije dan vinčanja. G. biližnik zaogrne se svojom atilom i pribaci priko ramena trobojnu vrbcu (pantliku), te po svojem načinu spravi nove ženike u prisutnosti silni svatova.

Kad se to svršilo, niki vikne:

— No, sad svi u Crkvu!

— Šta — — u Crkvu? vikne Stipo.

Po državnom zakonu ovo je dosta, zakonito smo združeni, indi čemu da idem dizat perje popovima?

S otim se uputi iz sobe, povedši uza se i mladu.

Svatovi se skoro svi zapanje (budnu kao panjevi), a nika svatkinja promumlja: „Sram vas bilo!“

— Sram bilo onoga — odvratil Stipo — tko se miša u tudje poslove i krati slobodu čovika, a neima na to nikako pravo. Hajdemo supругo kući.

— Oj, al mene je strah, da ti nisam još prava supругa. Šapne mlada nevista.

Svatovi umuknuli. Skupili se na veselje, pa eto, kako će jim ta nova moda sve zamrsiti. No — Stipo je ipak mudar momak — mudrovaše niki—, to je on iz novine naučio, pa kad je njemu dobro, što tako čini zašto da mi zabavljamo. On nas je skupio, budimo mu dakle virni svatovi.

I tako se svadba održala, nikako čudno, baš ne veselo. Nit biaše tu kneza, ni tetke knezovice, a ni ostale odlične rodbine; sve same popikuše, jidu i piju, buče i larme. Biližnik je za dobro pronašao dojt, da zakonitost ženitbe i tim dokumentira, ali gospoja biližnikovica nijè došla, njoj se u glavi taka bol pojavi, koju nije ni sama znala izkazati, a kamo li tko drugi.

Stipu kano da nisu dirale te okolnosti premda mu je nevista mlogo plakala. On ju tišio i hrabrio, te po svojem mišljenju joj razlagao, da tu odlučivati nema pravo nitko. Nek se svako spasava kako tko hoće, a u tudje odnošaje ne dira, a ako li ga tko za sadašnje ponašanje prizire, nek ostane sebi; jer on nije nikom ništa dužan, da koga moli.

Prisutni popikuše na to — da-

kako — svi graknuše: „tako je! živio!“

No bilo kome pravo il krivo, točak se je zakotrljao već tim putem, hoće li ga tkogod sustaviti ili vratiti to je najvećma znati želila mlada sudružnica, pa je stoga svejednako zabrinuta i tužna bila. Ta samo da od tetke čuje lipu povladjivajuću rič! To njeno mišljenje nikako ulovio Stipo, pa će joj reći:

Ići ćemo k tetki knezovici, da joj ja sve izpripovidim i iztolmačim.

Otidoše, ali avlinska vrata zatvorena najdoše.

— Hoj, hoj! Tu zar i danjom zaključavaju vrata na dvoru?

Tetka knezovica izpuče iz kuće kao varnica iz vatre:

— Zaključavaju borme! i to baš prid djuvegijom i snašom nove mode. Čekala sam ovu zgodu da ti kažem: Pod moj pošteni krov nećeš uvesti tu priložnicu.

— Kakvu priložnicu?

— Tu, što je uzate.

— Povucite rič tetko, ovo je moja zakonita supругa, evo vam dokumenta. (Vadi pismo).

— Dokumentat vamo il tamo, kuća seoska nije kuća Božja; meni je ta cura samo jedna frajla!

— Knezovice! vikne Stipo srdito, dat ću Vas u tamnicu, ako ćete mi vrigjati supругu!

— Možeš me zatvoriti, al moja vrata tim nećeš otvoriti prid sobom.

Stipo srdit a Jula plačuć vrati se kući. Nek ostane tetka sebi, ne spadamo na nji, — rekne mladoženja.

Ej, al novoj mladi i u Crkvu valja otići. Ta ako je o vinčanju zanemarila kuću Božju, valjda ju neće navik zanemariti, valjda se neće i odreći nje. Tako tužnu i čednu će svekrva požaliti, pa će ju sa sobom povesti u stol, gdi joj i tetka sidi, indi će malo ranije otići da ugrabe mīsta.

Tako i učiniše. Pridika je već u veliko stajala, ali one svejednako same u stolu, čudeći se. što ne dolazi nitko k njima u stol. Ne borme! Jer kako je tetka knezovica kasnije došla u crkvu, pa smotrla Krojčićku sa snahom u stolu, to je ona sa dva stola natražnije sila. a na nju gled i druge se okolo nje i iza nje postiskale; te tako Krojčičke same kano za sramotu sidiše u klupi do svršetka službe Božje.

Duhovni pastir je opazio to žensko nadmećanje i izkalivanje, te je iza službe Božje odmah i ukorio knezovicu; no ona na ukor ne odgovori ništa, ali joj ponašanje odavalo, da je nakanila i drugiput isto tako učiniti.

Taj slučaj je Krojčićeve veoma uzburunio; stid ji bilo i bolilo ji jako, što su tako sa nje strane i od iste svojadi prizreni. Usliđ čega nije prošlo dana, da u kući Krojčićevoj ne bi bilo plača i od mlade i od svekrve. Stipo se počeo misliti: taki li su moji medeni dani?! te po malo uvidio, da čovik mora spadati na bližnike svoje; — da, tko se ljudskom društvu suprotstavi, tome će se ma na koji način ma kad osvetiti; — da čovik svoje mislih ne može silom nametnut na cilo selo; — da tko hoće da priokrene virozakonski red, na kojem se cili život osniva, taj mora štetovat.

A sve ovo zašto? Za onu nepromišljenu izreku, što ju mlogi na jeziku nose — da: neće dizat popovsko perje — popovsku vlast. A šta je njemu skrivila popovska „vlast“? Iz čega ta sastoji? šta li ona znači? Valjda što svako na njega sluša? A jeli se tkogod kajao, jeli štetovao,

ako ga je poslušao? Pa evo koliki gorkosti i neugodnosti mora da ku što se on toj vlasti suprotivio — brez svaka uzroka! Ta to ni isti zakon, ni isti nov red ne zahtiva.

Tako se misleć i mudrujuć kre nikamo, to nije ni opazio da je u popovskom stanu došao: Unide i u gnutom glavom reče: Kriv sam gospodine! Nisam se u crkvi vinčao, ni nema blagosova na mojem brač. Sve uzalud i ovo i ono, kad mi opet fali, mlogo fali. Molim i žel da se na kršćanski način vinčam, mi ženidba bude blagosovljena.

Pop mu nije mlogo spočitavao, v rekao:

— Čuo sam Sinko, šta si o popovskoj vlasti rekao. Sad vidi, da popovska vlast ne sastoji u tome, je on gospodar i da je višji od vas nego u tom, što je on budan stra (čuvar) obće čudorednosti; da vam u tom učitelj i vodja; da vam duhovni otac i dilitelj svetih otajst kroz koje se kao kroz kanale raz opravdavajuća i posvećujuća mi Božja. Stoji u tom — da svi tri i razborito misleći pripoznavaju u šenost njegove službe, njegove vlaste ga slušaju i pouzdavaju se u nj.

Ali šta da duljimo. Vinčanje na skoro za tim i u Crkvi oba Tugi i plaču bio konac, te su Krojčićeve još jednu svatbu držali, sto put veseliju od prve. Na tu je došla i bližnikovica, i knez i tetka knezovica, koja je sad mladu nevistu ljubila, kako ju valjda ni majka i bila duša cile svatbe, a poslije vidjena i čuvena tetka.

**Gadna modo gradjanskoga brač
Nestalo te izmedj' nas bez trag**

Srpna Marija.

Legenda za 2. srpanj.

„Smrt na te! neviro! ti gujo prokleta!
Kojoj nije — sveza sa suprugom — sveta,
Ja, tvoj muž, bit ću ti sudac, osvetitelj;
Mač će bit života tvoga usmrtitelj.“

„Gospodine Grofe, premili moj mužu!
Ne daj, da te takve grdne sumnje ružu;
Ta napast je iz dna pakla proizišla,
U virnosti k tebi — nisam sputa sišla!“

„Kocka je bačena! neimaš milosti:
Tvoj oskvrnitelj stobom će giniti...!“
„Oh! kog sam grlila, rođen mi je Bačo,
Koj, se sa križarskog dugog rata vraćo!“

„Kunem ti se Gospom i imenom Božjim,
Osim tebe nemam ja ljubavi ni skim,
Tebi viru držim, tebi ljubav nosim —
I svedjer se tvojom ljubavju ponosim!“

„Dobro!“ — reče grob muž — motreć po dolini,
Gdi se silno vlati ljuljali pšenični; —
Požanji to žito! čekat ću do večer,
Ako ne, tad krvnik glavu — ti smaknit će!“

„Ta to nemož' biti, morje je to žito,
Ni sto jakih ljudi nemož' požeti to!
„Idi! netom si se Gospom zaklinjala,
Ako s' čista, nek te ona sad izbavlja“.

Tugom satrvena uboga grofica
Jedva se dovuče do Gospina kipa —
I prid starodrevnim kipom padne k zemlji,
Te se utičući k Majki — Božjoj veli:

„Gospo milostiva! smrt mi približava,
Ti si mi utiha i nada jedina,
U stiski sam strašnoj, nit znam šta početi . . .
Učini sad čudo: pomози mi žeti!“

Tak' — uzdiše, plače, tužna sva klonjena . . .
Nu — — kod Gospe bi joj molitva primljena;
Zaklopi joj sanak razplakane oči,
Angjeli nad njome bdiju — pivajući. — — —

Talasi se žito, šušći povitarac . . .
 Te — evo spušta se sjajući oblačac,
 U krilu mu Gospa, sjajnija od Sunca,
 Kipa, ko na eviču biserna rosica.

Kruna joj na glavi, **srp** zveči u ruci —
 Zahvaća i kosi sve redom žanjući,
 Hitro se okreće, **srp** ko munja blista,
 Pada silno žito —, te već njiva čista.

Vidi iz grada grof — i čudi se jako,
 Čuti, da je tu Bog — suprug i pomago ;
 Ter poput oblaka, kad sunce prosine —
 I njegova kriva sumnja tu umine.

U čudu ugleda tu i Majku Božju
 Kako diže **srpa** — priteći se njemu,
 Uzlazi na nebo srid sjajnih oblaka ;
 Grof tu padne k zemlji od straha prijaka.

Ružan svoj grijh kajuć — kapeli sad kroči,
 Skrušeno mu srce hoće da izskoči ;
 Tu zatekne svoju gospoju prid kipom
 Smišeću se milo u svom sanu lipom.

Celovom je budi, diže i grli ju,
 Suze obadvojma sad s' u jedno liju.
 Nestalo je sumnje, blagi mir zavlado ;
 S njimi se raduje križar — junak, — Baćo . . .

Gdi je na žitnicu Gospa koracila
 — Da bi raztužena srca utišila —
 Blagosovljen strnjak, crkvom okitiše
 I **srp** tu ostavljen svedj' harno častiše.

Ponašio **Krunoslav.**

Štogod o vinogradarstvu.

Smotrećinadpis ovoga članka, znam da će mlogi uzdaniti i znaličnijim postati. Vinograd je jedna od onih strukah poljodilstva, koje na malom prostoru ponajbolje naplaćuju trud i muku gospodarevu. Barem dosad tako je bilo.

No danas žalibože, niti nam na-

plaćuje trud, nit kakve radosti donosi, već baš protivno, pored svega truda. Sve nas većma razžalošćuje i osiromašuje — na toliko, da gdi koji vinogradar upravo zdvaja i očaja. U planina bo tamani vinograd filoksera, a po ravnica — tojest piskovi, peronospora. Ja ću se

na ovu zadnju nevolju ovde osvr-
ati.

Danas već doduše možeš viditi više
trojeva — štrpalica — za štrpa-
je vinograda, premda se od toga si-
mašni puk jako tudjio
— a još i danas se do-
ta tudji; no to tudjenje
e sasvim neosnovano.

Ove godine — istina,
labo je koristilo štrpa-
je, ali je tome uzrok
nloga i malne svakda-
ja kiša, te izvanredna
rimena. Gdi su štrpali,
pak je loza zelenija i
istatija, a gdi su to na
valjani način činili, te
i pravu horu pogodili,
amo je loza upravo ne-
štećena.

Šta drugo indi da za-
ljučimo iz te okolnosti?
Nego to, da valja štra-
pati; al bolje paziti, da
se u pravo doba i na
valjani način to obavi.

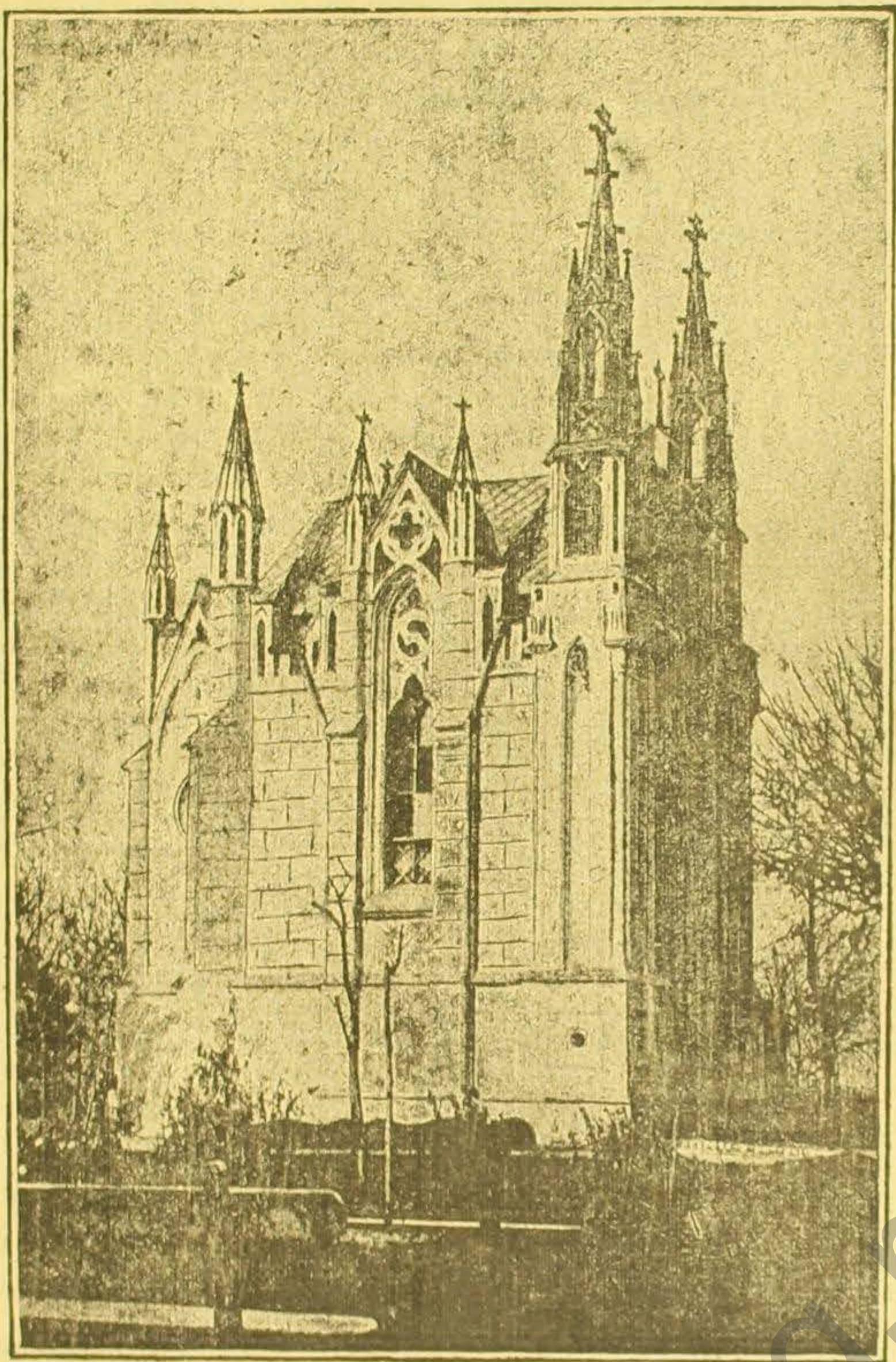
Ta to je nevolja i
velika napast za vino-
gradare, koju moramo
gledati, da uz pomoć
božju odklonimo. Jer
inače nesmiemo ni po-
lagati, ni kalamiti, ni
saditi; a brez toga, to
jest brez podmladjivanja
i popunjivanja mora vi-
nograd uginuti. Moramo
indi bolesnu lozu ličiti,
ako mislimo koliko-to-
liko naprid koraciti svinogradom.

Svaka se stvar ponajviše nevoljom
izkuša i usavršiva. Tako će se i s
vinogradom dogoditi.

Kad bude božja volja, da pri-
stane guba vinogradska i da joj se
valjana uztuka najde, onda će sri-

ćan bit onaj koji i donde nije upuštao
svoj vinograd i služio se onakim liče-
njem, kakog je imao na razpolaganju.

Uz žalostne vinogradske pojave
ima i radostnih pojavah. Mlogi su

Kapela Vojnićevih.

prionili strukovnijem obradjivanju i
boljem negovanju vinograda. Tako
naprimer — lozu za sadenje izbiraju;
zemljište bolje pripravljavaju, gnoje i
urednije okapaju; uće se kalamit u
čokot kao i u zelenu lozu. A to sve
pomože k boljem napridku.

Kako li se bira loza za sadenje? Ob otom je već bilo razgovora u naših Danica. No buduć se Danica hvala Bogu sad u više ruku i kuća udomila, to neće škoditi da se ista stvar i opet protrese, kao i način štrapanja.

Loza se indi bira za koji dan prije berbe, kad se na čokotu jasno vidi kaka je roda i ploda. A pri obilživanju pazi se: 1-o da bude čokot zaisto rodan, i lipa grozda. 2-o da je zrio kako valja. 3-e da je zrno debele kože, te da ne trune lako, a 4-o da je slatko. Kod koje se vrsti ta svojstva nalaze to se može na sve načine razplodjivat, i taki se čokot ima zabilžiti, tojest na lozu svezat ili kaku krpicu ili kukuruznu guletinu. To je važan posao, ne samo radi sadenja, nego i radi izkušanja; kakova loza miluje tlo tvojega vinograda?

Ne treba se bojati, što se mlogi novi vinogradi sade, jer kao što izkušani i glasoviti vinogradari dokažu: vinograd je neizerpivi majdan (bánya) mlogoga blaga, kojeg kod nas još neznadu valjano ciniti i upotribiti; al će dojt i tome vrime, pa ćemo se vinogradskim proizvodom na mlogo načinah okoristiti.

Neka nas dakle ni ovogodišnji neuspjeh štrapanja ne suzbije, nego nas dapače osokoli, da odsele bolje pazimo i na pravu dobu i na valjani način štrapanja, te ga ne propuštajmo, već redovno obavljajmo.

Kako se voda za štrapanje pravi? to se danas kod svake obštinske kuće može razumiti, jer visoka Vlada šalje naputke svuda gdi ima vinograda. A bilo je i ob otom već razgovora u naši Danica, no sbog uzroka već prije spomenutoga, neće biti s gorjeg to isto opet ponoviti.

Pravi se pak ovako: Na jedno katastralsko jutro (1600 — □ hvati) uzme se 1-o 100 litara vode u jedno bure. 2-o uzme 3 kilograma prava modra kamena t. j. bakrenog galica. Ovaj se galic stuče i u 5—6 litara vode vruće raztopi, te tako raztopljeno polako salije u 100 litara vode, mišajući jednako istu vodu. 3-e uzme se još 3 kilograma ne gašena kreča, i to se stuče i zatim zagasi tako, da bude ritko kao mliko, te i to polako livajuć u ono 100 litara galične vode, vodu svejednako mišati. Kad tako sve uradiš, imaš gotovu vodu za štrapanje. Ta se voda zove: bordovska smesa, a pronajdena je za najbolju; poklem ima i drugi smisa, a prodaju i gotovih; al gotove nije probitačno kupovati, jer posli možeš se kajati ako nebude uspiha.

Kad se voda grabi u štrcaljku, uvik valja ju najpri promišati.

Doba štrapanja je 1-i put, kad u proliće izmetne loza peti ili šesti list, 2-i put kad odcvate a treći put kad se počimlje crno groždje šarati. Ovo potonje moglo bi i izostati, al tko želi imati prave zdrave loze, svakako mu se priporučuje.¹

A ako li iza štrapanja na friško dojde kiša i spere štrcanje, netriaba se šaliti, nego valja ponoviti štrapanje. Ali tu onda za jednu trećinu manje galica i kreča valja metnuti.

Imajmo na umu uvik, da samo valjana radnja ima valjani uspih. A dragi Gospodin Bog nam blagosovio nastojanje, da se njegovom pomoćom obranimo gube vinodradske, te doživimo još dobrih godina i veselih berba.

¹ Neki vinogradari priporučuju još, skupi i spali, a u proliće čokot odmah posli nabujan pup očisti i čuva od kuge.

da se s'jeseni okuženo lišće u vinogradu rizanja da se jedared poštrapa, da tako već

Priča o gavanu. *)

Po hrvat. narodnoj pripovidei.

I.

„Davno bilo . . . “ Stari vele
„Ca i deset lita bome!“
Kad pričaju svojoj doci,
O gavanu oholome.

Znao j' otac pričat' sinu:
Na Imotskom polju sine!
Stoj'o ti je grad gavana,
Baš lip k'o od mramorine.

Vrti, zemlje, vode, šume,
Sela, narod sa svih strana;
Pitaš koga: „čije j' ovo?“
Reći će ti: „Sve gavana!“

Slušaš Švabu i Francuza,
Slušaš narod sa svih stana;
Svi se samo, samo čude:
„Nečuvenog li gavana!“

Imaju se čemu čudit.
Vele ljudi: „Bogat jako . . .
Grad izvana čist k'o ruža,
Al unutra crni pako.“

Crna duša u gavana,
Ne poznaje on ni Boga.
„Sta će Bog mi,“ veli gavan,
„Dok je meni blaga moga?“

Crna duša u gavana,
A jos crnja gavanuše;
Ne brine se nit za Boga,
Nit viruje u spas duše.

Crna duša u gavana,
A još crnja gavanuše,
A najernja u dice im,
U grihu se samom guše.

Svega grad je prepun bio,
Vina, žita, srebra, zlata,

Sirotinji ipak uvik,
Zatvorena s' bila vrata.

Raskalašen život k tome,
Vodio je ohol gavan;
Rasip'o je blago, vičuć':
„Tko je jošte meni ravan?“

A ohola gavanuša,
Vraž'ja žića još ne sita;
Na se zlato meće, vičuć':
„Carica sam cilog svita!“

Pita Švabo, Englez Francuz;
„Odkud blaga u gavana?“
Nezna strarac da taj gavan
Guli narod sa svih strana.

Muči gavan sirotinju,
Sa ledja joj kožu skida.
On se smije, proklet smije
Sirotinja kada rida.

„Crkni skote, njemu veli:
On siroma pred njim trne.
“Blaga samo daj ti meni,
Jer ćeš hranit vrane crne.

Kolibu ću ti zapalit,
To mistance tvoje sveto.
Ništ ne marim uprav za te,
Crkni vani kano pseto.“

Tako gavan na sve strane,
Guli narod vas dan cili;
Gladan narod, sirotinja —
Tužno vije, tužno cvili.

Guli narod zgrće blago,
Pa riznice puni svoje:
U njeg' gleda keceć zube,
Veli: Uprav sve je moje:

*) Gavan = bogataš.

Grad taj čvrsti lip ko ruža,
I najbolji tamo mlin taj ;
Kad ja umrem, hoće prepast
Po najmladjeg mog mi sina.

A sva zemlja oranica
Sela, šume, njive, vrti ;
Drugim mojim, sincim hoće
Dopast, nakon moje smrti.

Silno zlato kojim jesu,
Skoro pune sve riznice ;
Mojim ćerkam hoće prepast,
Nek se kite ko carice.

I još gavan često zbori,
Svojoj ženi nesretnici :
„Čini mi se mila ženo,
Malo ima u riznici?“

Na to žena razljuti se,
Nogom lupi tad po podu ;
Veli njemu : Ludi muže,
Kupi blago po narodu!

Višaj ljude po selima,
Svakom selu po jednoga.
Njima kaži ; Tko ne plati
Hoće proći poput toga!“

„Pravo veliš“ njoj će gavan,
Hranit treba snjimi ptice,
Tekar onda hoće naše,
Prepunit se sve riznice.

Onda hoće tekar ženo,
Naše ime slavno biti.
Onda će se širom svita.
O gavanu govoriti.

II,

Kuka narod sa svih strana,
Ljudi vele : „Zla godina.“
Nema žita, nema žitka,
Niti ima rujna vina.

„Konac svita“ strani vele,
„I Bog već se na nas jadi,

Da nas satre, da nas smrvi,
Jao strašno, pa sa gladi!“

Tako strani narod kuka,
Iz dalekih jošte strana.
Kako Bože kuka onaj,
Koji služi sad „gavana“ ?

Sve imotsko polje ravno,
Golo, suho, ne radjeno :
A pučanstvo njegovo je,
Trudno, gladno, izjadjeno.

Ma u koju kolibicu,
Da ti bilo zaviriti :
Mor'o bi si pokrit oči,
I k'o dite zacviliti

Tu sad vidiš domaćina,
Kak je glavu oborio,
Oči su mu tužne, mutne,
Tek što suze nij' prolio.

Vidio bi ženu-majku,
Kako no je trudna, suha,
Okolo nje se dica vijū,
Vičuć : „Majko daj nam kruha!“

Dica viču : „Kruha, kruha!“
Otac, majka nezna šta će,
Ljube djecu, njima vele :
„Mila djeco Bog nam daće!“

U toj bedi i nevolji,
Narod siti se gavana.
Njemu plače, njemu veli :
Ne odbijaj sirotana !

Smiluj nam se našoj dicit,
Da ne umri nam od glada !
Smiluj nam se gospodaru,
Smiluj nam se samo sada

Ne poznaje gavan suza,
Niti što je oskudica.
Nebrine se za sirotu,
Njemu j' dobra godinica.

„Amo sluge pse odrište!“
Viče gavan sluge svoje,
Da njih barem ja nahranim,
Kad nemogu dobit svoje.

Nek trgaju hulje ove,
Nek se pseto to nahrani.
Hoće Hulje valjda da im,
Gavan djecu njinu hrani?!

Tek što reče slugam svojim,
Pušteni su psi već vani.
I tek okom što si tren'o,
Bidnici su rastrgani.

„Tako treba!“ sad će gavan,
„Bog sad dicu nek im hrani,
Kad ta hulja uprav svaka,
Nekog Boga uvik brani.“

„Tako treba!“ reče žena,
Crnom mužu si gavanu,
Bar mi sree veselije,
Bar mi ono sad odlanu'

Tako hoće barem ženo,
Naše ime slavno biti.
Barem će se širom svita,
O gavanu govoriti.

III.

Svud pučanstvo naokolo,
U žalosti umrlo je.
A u gradu kod gavana,
I sad nješto veselo je.

Vele: „Gavan skupio je,
Proždrljive prijatelje,
Da u krasnom gradu svome,
Priredi im sad veselje.“

Gavanova kuća njima,
Svima dobro jest poznata,
Jere znaju da taj gavan,
Ima dosta vina, zlata.

Tako i sad kod gavana,
Masno jedu, masno piju,

Svaki ljubi do se ženu,
Vraga, smeta, ljutu zmiju.

Veseli se društvo crno,
Jide, pije, a bez kraja.
Ni jedan se baš ne sića,
Sirotinje njena vaja.

Kad najednom sjajna vrata,
Otvore se, da bi dašak.
A pred društvo ovo crno,
Stupi s dicom siromašak.

Stupi bliže u dvoranu,
Ka društvancu tom opaku,
Veleć njima: „Mrvu kruha,
Udilate siromaku.“

„Amo ljudi pse odriš'te!“
Crni gavan prodere se.
„Za tog skota, tu gnjusobu,
Znaj da gavan ne brine se!“

Na to će mu gavanuša:
„Nemoj muže to činiti.
Noseća sam ko što vidiš,
Moglo bi mi naškoditi.“

Na to crna gavanuša.
Sa nogom im baci hljeba,
Veleć njima: „Zahval'te se,
Nami za hleb kako treba!“

Siromašak sa zemljice,
Odigao hljebac bili,
Neprestano ljubeć njega,
Dici svojoj ga podili.

„Još kapljica gospo vode,
Da pokvasim usta suha,
A za dicu dobra gospo,
Ako imaš stara ruha.“

Bog će tebi gospo dati,
U porodu tvome sreću.
Bog će tebi naplatiti,
Za tu ljubav, ljubav, veću.

Rasrdi se gavanuša,
Na bidnoga siromaka,
Bisno njega nogom turne,
Krvopija ta opaka.

Veleć njemu: Psino jedna
Što će meni tvoga Boga;
Koja pomoć mi od njega,
Dok gavana imam moga.“

Kad to začu siromašak,
Skida halje odrpane.
Kad gle čuda sivne svitlost,
Gavanove sred dvorane.

Siromašak-andjel Božji,
Sa plamenim mačem manu,
Sve prokune što je negda,
Pripadalo tom gavanu.

*
Čim odleti andjel Božji,
Posta danak dio noći.
A grom pakla stade tresti,
Sipajući svoje moći

Provali se nebo tmurno,
Poče kiša silna liti.
Strilovita munja stade,
Grad gavana silno biti.

I još gromi zagrmiše,
Zatrese se — zemlja zinu.
Pruži ždrelo paklu nalik,
Grad i gavan i svi minu.

* * *

Mnoga lita prohujaše,
Kad je teška ruka Boga;
Kod pravednog suda pala,
Na gavana ohologa.

Al Imotskom polju dio
Tih dvora se jošte vidi;
Iz jezera kako viri,
Kao da s' pokazat stidi.

Trag mu osta da spoznamo,
Vjek Božiju ruku jaku.
Pa i da nam Bog nalaže,
Udiliti siromaku.

Ferdo Stražimir Kulundić.

Prilozi za bunjevačku povist.

Pokojni Ivan Antunović, naslovni biskup i kalački kanonik, najviše je učinio za Bunjevce, i najviše je pisao o Bunjevcima. Sve ono, čime nam je ime i pleme uzvišeno i od prepasti sačuvano, kao i što nam pravice nisu posve uništene, to je sve vikovičnja slava i dika našega nezaboravljenoga dobrotvora Ivana Antunovića. On nam i posle svoje smrti na vike ostaje živim primerom: kako nam valja ljubiti i braniti rod svoj i otačbinu svoju: te kako nam se valja starati za prosvitu i napridak roda svoga. Antunović se je u svome nesebičnome dilo- vanju proslavio; a naša je sveta duž

nost, da se njegovim vazda rodoljubivim radnjama okristimo i njegovo blagotvorno dilo vanje, ako i daleko slabijom snagom i pripravnošću, nu to barem dobrom namirom nastavimo.

Antunović nas u svojoj Razpravi ozbiljno upućuje da nastojimo upoznati svoju prošlost da uzognemo iz nje crpiti kriposti za budućnost!

„Čovik mora spoznati svojih predjaha mane i viditi, kakove su ih poradi njih postizale muke, za da umije tako upraviti svoju budućnost, da se ovima ukloniti uzmogne. On se mora potanko upoznati sa svimi vrlima, za da ugleda onu čast, koja

im je poradi ovih u dio pala, da si ovim ojača i osnaži sve svoje duševne i tvarne sile, te postane vridnim i dostojnim članom čovičanstva i steče ugled prid svakim drugim narodom“

Premda Antunović u svojoj dragocinoj „Razpravi“ opširno govori o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Bunjevaca podkripljujuć svoje rodoljubivo razlaganje temeljitim dokazima: a čestiti Srbim Ivan Ivanić u svom hvalevridnom dilu („Povesn i č k o - n a r o d o p i s n a R a s p r a v a o B u n j e v c i m a“) u mnogom pogledu nastavlja i nadopunjava rad Antunovića; ali buduć su „Razpravu“ szolgabirovi, po nalogu višje oblasti većom stranom pokupili sa plebanijah, kamo ih naš veliki rodoljub posla, da se razdile, medju Bunjevce; a Ivanićevo dilo, žalibože, takodjer se slabo nahodi u bunjevačkim kućama. zato mislim, da neće biti suvišno, ako se o bunjevačkim sadašnjim i prijašnjim odnošajima na temelju Antunovićeve i Ivanićeve „Razprave“, te po Bačkoj „Monografiji“, kao i po pripovi-

danju starih ljudih i po sravnivanju nikojih slučajevah i znamenjah, — ovde u našoj miloj Danici koja rekne; *Prvo*: da naš narod u što širem krugu dozna za svoje pravo stanje; *drugo*: da se *bunjevačko pitanje* stalno uzdrži na dnevnom redu, te da se tim načinom pobude i ponukuju i drugi učeniji i pozvaniji sinovi naši na iztraživanje i sabiranje podatakah i događajah za bunjevačku povist. I. **O imenu bunjevačkom.** U staro vrime narod naš zvao se *Dalmatincem, Ilirrom, Jugoslavenom*; knjige i pismena što je čitao, reče da su knjige *dalmatinske, ilirske, jugoslavenske*; i opće obljubljeni fratar Milovan Kačić, (rođio se 1690. u dalmatinskom selu *Bristu* kod Neretve) rod svoj u svojim pismama *narodon slovinskim* nazivlje; a fra *Grga Peštalić* pismom slavi 1790. *slavinske delije Bačke*. Ovo su stariji i to u prvom redu književni i povestnički nazivi. Danas se naš jezik u Ugarskoj obično jezikom *bunjevačko-šokačkim*, a narod **Bunjevцем***, **Šokcem****) zove. Kao

*) Fratar Martin Nedić ovako mnije o Bunjevcih: „kad je car grčki Fokas (602) carevao, tada je u Carigradu bio patrijarha Ivan, a u Rimu bijaše papa Bonifac. Ivan poče ozbiljno raditi, da se on, a ne rimski biskup ili papa zove sveopće piskup ili petrijarha. U to vrime, koji su grčkog patrijarhu priznavali za sveopću glavu ciloga kršćanstva, zvali su one, koji su priznavali rimskog papu za sveopću glavu: „Bonifac“, a odavle došlo ime „Bunjevce“ t. j. pristaše ili slidbenici rimskog pape Bonifacia“. Antunović: Razprava o Bunjevcih i Šokeih. Beč, 1882. Str. 57.

***) U stara vrime za kraljevah srpskih, bosanskih buduć da su uz način bogoštovja grčko-slovinskoga pod rimskim biskupom pravoslavni s katolici sjedinjeni bili, — bijaše dopušteno kalugjerom latinskoga bogoštovja, po naših strana naseljivati se, koji su ovaj puk bližnji pod svojom brigom i oblašću u duhovnih imali i njega na latinski način Boga štovati učili. U ono su doba naši ljudi [kao što je i dan danas kod mnogih hrišćanah] slabo što od zakona svoga znali, nego se prekrstiti i tvrdo postiti [kalendar je onda još jedan bio, i post je bio jednak i tvrd, kao što je i danas kod katolikah bosanskih], što je dakle u ono doba ljudem moglo bolje i više u oči pasti, nego način kojim se tko krsti? Stariji pako način bijaše ovde grčki t. j. sa tri prsta, kao što je i dan danas; noviji pako bijaše latinski, po kojem su se fratri i njihovi župljani krstili t. j. čitavom rukom, koju mi šaka zovemo. To je dakle starijemu običaju ništo novo bilo, i ljudi grčko-slovinskoga bogoštovja počese o da sve latinskoga bogoštovja ljude, premda su još mogli biti sjedinjeni pod rimskim biskupom, zvali Šokac ili Šakac, koji se šakom [?], a ne po starijem slovinskom običaju sa tri prsta krste. Da se je posle Šakac u Šokac u čestom, i da reknem, u svakdanjem govoru lahko bez svake razlike talijanskog, nimačkog štivenja, i ostalih nadotezivanja obratiti moglo i obratilo, to će mi svaki, koji je snaravju jezika i njihovih manjih prominah poznat, lahko moći dopustiti i virovati. . . .“ Bunjevačke i Šokačke Novine 1870.

što je u opće kod raznih narodah teško dokazati, kako su pojedina imena i nazivi postali, tako je isto teško i k vrilu bunjevačko-šokačkoga naziva doći. Slavinski učenjaci tvrde: da je ime „*Bunjevac*“ poteklo od hercegovačke rike, vode „*Bune*“, koja izvire u Veles-planini, u pozadnosti Nevesinja, posle 2 sata daljine pored varoši Blagaja, te kod sela Bune utiče u Neretvu, koja kod Metkovića prilazi u Dalmaciju i utiče u jadransko more. — A ime „*Šokac*“ da dolazi iz razlike, što su se slidbenici grčko-istočne vire sa tri prsta krstili. Tuđinci nas zovu da smo „*Raci*“. Razlike radi Srbe su zvali *grčko-istočnim* „*Racima*“, a Bunjevce, Sokce, Hrvate, Dalmatince, „*katoličkim Racima*“. Ovaj „*raci*“ naziv na toliko je zavladao, da su se šnjime i zvanični krugovi služili. Nije čudo indi, da je kad-tad i Bunjevac, samo da ga bolje pripoznađu donikle i sam pristajao na to: da mu je jezik „*raci*“. — Biti će kako veli Jireček — da su posebna imena Hrvat, Srbin, Bošnjak, Dalmatinac, Bunjevac, Šokac od dotičnoga plemena onako kako su bila razdijeljena na loze nazvana. Pa niti su Hrvati hrvacko, niti Srbi srpsko ime odmah svi nosili, već se po svojih granah nazivali. A hrvacki naučenjak *Rački* tvrdi da je bilo vremena, kada se Srbimi nazivahu svi do jadranskoga mora; a bilo opet i takova, kada se Hrvatom krstili svi do Biograda na Savi živeći.

U novije vrime učeniji Slaveni na jugu dokazuju, što i ostali naučni svit pripoznaje, da je za Bunjevce, kao i za ostale Jugoslavene najprikladnije i najdostojnije opće ili književno ime: *hrvacko ili srpsko* (*horvát-szerb*). Nu slavenski učenjak i profesor na bečkom sveučilištu Jagić neće da podvrgne *bosansko* ime nazivu-*srpsko hrvackome*, nego traži

za Bosnu posebno bosansko ime i bosanski jezik. Inače i mlogi Srbi i Hrvati se protive hrvacko-srpskome nazivu. Zbog toga bijaše već više nedostojnih i neopravdanih sukobah i trvenja medju jednokrvnom braćom.

Ali plemenski naziv, — premako se isti u svakdanjem životu, u užem krugu, *mora* u obzir uzeti, — ipak na književnom polju ostaje podredjenim znamenovanjem. Biva da svi Jugoslaveni jedan te isti jezik govore. Razlika je samo u imenu i u tom, što se Srbi istočnim izgovorom *ekavštinom* i ćirilicom, — Hrvati, Bošnjaci, Hercegovci južnim izgovorom *jekavštinom* i ćirilicom i latinicom, a Dalmatinci, Bunjevci, Šokci i Ličani zapadnim izgovorom *ikavštinom* i latinicom služe. (Pisma, pesma, pjesma).

Svaki od nas, bio on Srbin ili Hrvat, Bunjevac ili Bošnjak neka čini svoju rodoljubnu dužnost u svome dilokrug, u obzir uzimajuć svoje okolnosti; a što nerazprave akademije, to će odgonetiti budućnost. — — — —

II. Dolazak Bunjevacah u Ugarsku.

Prie nego što su Magjari u ovu zemlju došli, stanovahu ovde razna slavenska plemena. Jedni vele: da su Magjari Slaveni nadvladali; a drugi misle, da su se Slaveni sami pokorili. Biva da su se Magjari izmedju Munkača, Budimpešte i Segedina oko godine 896. u ove zemlje nastanili; Slaveni pak valjda potisnuti od Magjara smistiše se pri okrajcima Ugarske, gdi i dan danas obitavaju. Ali da su mlogi Slaveni na svojim starim mistima ostali, te da su Magjari, bilo to od dobre volje ili u nuždi sa starosidiocima Slavenima u tisonom dodiru bili, dapače šnjima u ljubavi živili i njih za ravnopravne sugradjane smatrali, to nam svidoe i one mloge slavenske ili slavenskog korena riči, koje se u magjarskom jeziku od najstarjih vri-

menah, pa sve do dan danas nalaze se i upotribljavaju. Kao n. pr. *malaszt* (milost), *asztal* (stol), *pecsenye* (pečenica), *vacsora* (večera), *vecsernye* (večernje), *ebéd* (obed), *mészáros* (mesar), *mészárszék* (mesara), *tarhanya* (tarana), *szerda* (srida), *csütörtök* (četvrtak), *péntek* (petak, peti dan), *szalona* (slanina), *molnár* (mlinar, mliti), *kalács* (kolač), *konyha* (kuhinja), *patkó* (potkova), *pokrócz* (pokrovac, pokrov), *puska* (puška, pušiti), *szita* (sito), *abroncs* (obruč), *gerlicze* (grlica, grlo), *apad* (pad, padati, opadati), *gereben* (greben), *gerblye* (grablje), *szoknya* (suknja, suknenilo, sukno) itd.

„Neću da se upušćam u gatanja, već pridržavajuć istinu, da su ovuda već prije mohačke bitke stanovali „Raci“; neću da im koren vežem s onimi starodavnimi podunavskimi stanovnicima, što bih punim pravom učiniti mogao, već se zadovoljavam s tim, da su se posle tatarskoga razorenja Ugarske ili posle pada Srbije i Bosne, ovamo doselili, pa su jedni — kako se vidi — onamo u Dalmaciji i Hrvackoj, a drugi u doljnoj Ugarskoj, sigurno kod svojih srodnikah, mira i pokoja tražili, te se ovde nakon strašnog mohačkoga poraza u obličju Srbah, Šokacah i Bunjevacah sve do danas zadržali.“ *)

Mi se indi potpuno slažemo s Antunovićom, da su Slaveni starosidioci Ugarske, i da su starosidioci posle tatarskih vrimenah i mohačke bitke novim naseljivanjem ojačili i mložili se. Pa da je ovo naše uvirenje istinito i temeljito, to nam svidio i povistničko razlaganje samih magjarskih učenjakah i uglednikah, kao što su: *Szerémi György*, *Katona*, *Pesty Frigyes* i *Iványi*.

Za kralja Bele IV. užasno o-

pustiše (1241.) Mongoli ili Tatari Ugarsku. I sam kralj Bela jedva si spasi život. On naime sa svojom di-com, u pratnji franjevacah iz *Njitre* podje u Dalmaciju. „A kao pravi plemići kraljevski, slide god. 1242. ugarskoga kralja Belu IV. uklanjajućega se ispred čoporah tatarskih u Dalmaciju: *Diklišić*, *Rubinić*, *Davidović*, *Mikulić* i *Radić*.“ **)

Vojvoda mongolski *Kadan* poleti za kraljem u potiru, nebi li ga živa zarobio. Bela se zatvori u čvrsti grad *Trogir*, koji je branio *Stipan Šubić*, knez bibrski. Mongoli ne samo da ne mogoše osvojiti Trogira, nego jih većinom sakupljene hrvacke čete na jelenskom polju potuku. — Zatim Bela, budući Mongoli ostaviše Ugarsku, povrati se natrag u domovinu, svom snagom nastojeći opustošenu državu svoju urediti i u prijašnje stanje staviti. Bela je ovom prigodom mlogo inostranoga puka naselio; i virojatno je, a i naravno je, da su iz Dalmacije putujućega kralja Belu nikoje dalmatinske obiteljice dopratile, nastanivši se jedni u *Ostrogonu*, a drugi u *Budimu*, u *Pešti* i u *Tukulju*, koja su se plemena kasnije oko Subatice i oko Baje naseiila, gdi ih ovde se već nalazeći rodjaci Bunjeveci prozvaše: *Ostrogoncem*, *Peštalićem*, *Budinčevićem*, *Budimcem*, *Budinčićem* i *Tukuljcem*, od kojih obiteljah potomci i dan danas u Subotici, u Baji, u Baškutu i u Gari u vrlo li-pom broju i stanju žive.

Godine 1359. Osmanlije ili Turci pridju iz Azije u Europu i zaprite cillome kršćanluku. Murat I. navali najpre na Srbe i Bugare, te ih iza ljute borbe prisili na plaćanje danka. Godine 1389. unište Turci na kosovom polju zajedničku kršćansku vojsku,

*) Antunović: Ra-prava, Beč, 1882. Str. 92.

**) Antunović po Katančiću.

kojoj na čelu bijaše srpski car *Lazar*. Godine 1453. pade i Carigrad u turske ruke. Godine 1463. obori Muhamed II. kraljestvo bosansko. Pa kad je — veli Antunović — azijatskom silom Turčin Slavena porazio, tada je od hrabrih njihovih sinčićah, koje je zarobio*), odhranio si neutrudive i neustrašive čete janičarske. Od ovoga časa počеше Turci sve to većom silom i namirom naginjati prema zapadnim kršćanskim državama. I našima pradidovima nepriosta drugo, nego ili dan-noć štrepiti, u strahu živiti, strašne muke podnositi ili poturčiti se, ili navike ostaviti kolivku prataca i pradidovah svojih.

Ali Turci nisu se zadovoljili sotim, što su sav Balkan osvojili, nego su zaslipljeni vojnom slavom sve to većom silom naginjali i napridovali prema Hrvackoj, Ugarskoj i Austriji.

Godine 1526. dodjoše Turci u Ugarsku i kod Mohača hametom potukoše magjarsku vojsku, koju je pridvodio sam kralj Ljudevit II. i kalački nadbiskup Tomoria. U toj strašnoj bitki poginuše sedam biskupah, 28 velikašah, 100 odličnih plemićah, 24.000 prostih vojnikah i mladjanu kralj Ljudevit II. Žalost i crna tuga obavila je tada Ugarsku. Kamo god je živ čovik oči okrenuo, svagdi je vidio samo dračjem, koprivljem i trnjem zarašćena polja, razorene gradove, crkve i samostane, pak slušao žalostne tužbe puka, koji je oplakivao svoju dječicu, otce i matere, braću i sestre zarobljene i odvedene u sužanstvo i izlamstvo verigami i lanci okovane. — —

U ovo vrime pojavi se u Bačkoj kao samovoljni vladar niki osobiti junak, koji je sebe „car Ivanom“ proglasio. Ceta mu je brojila 10.000 momakah, i zvala se „ernom vojskom“.

Vojnici bijahu porieklom „Raci“. Pristolnica i dvor car Ivana bijaše u Subatici. Inače car Ivan biše virni prijatelj kralja Zapolje. Godine 1541. na poziv nikojih Magjarah dodje car Sulejman sa silnom vojskom u Budim, te bez svake žrtve nastani se u gradu, od kuda je na sve ugarske gradove i na sam Beč jurišao i kršćanski narod ugnjetavao.

Ali buduće je i Turčinu valjalo živiti, a on sam raditi niti je znao, niti je hotio; moro se indi krvopija starati, da opustošena mesta s radenim pukom naseli; a naseljivanje je — kako je to opće poznato — iz južnih krajevah sa Balkana bivalo. Tako je isto i bečka vlada svoju oskudicu u svojim pokrajinama nadoknadjivala.

Cernig u svom „Narodopisu“ veli, da su ljudi iz bunjevačkog plemena poreklom iz Hercegovine („Bunievsche“ ili „bunevičische Familie, welche aus Hercegovine stammte“) stigav u hrvacku krajinu zauzeše sela Vratnik, Ričicu, Sv. Rokus, Košin i dr. Osta tak produži put i stiže u Suboticu u čijoj okolini već nadjoše svoje su narodnike, koji ranije dodjoše. Na dalje piše Cernig da je 1538—40 g. kada je Dubica pala i Turci počesh upadati i u Slavoniju, Bošnjaci (Šokeci) i Hrvati izbigoše priko Drave u Ugarsku.

I premda je Turčin trpio, dapače želio da se narodi sa Balkana u Ugarsku doseljivaju, ipak doseljenici silne muke i patnje moradoše podnositi o Turčina.

Mogao je biti — veli Antunović — gdikoji u velikom kojem gradu i tvrgjavi sideći paša uljudan, ali imao podregjeni si Age i begove, ko se danju o tom razgovarahu, a noć snivahu, gdi i kako će kaurinu nahoditi, kako će mu svatba uznemiriti,

*) Samo je ispod Jajca odveo na jedared oko 30.000 Katona.

ono malo, što mu se di pokazalo radosti ugušiti t. j. kćer, ili sestru, ako je bila lipa, oteti.

Zato oni ugovori i primirja, što su ih stranke sa turčinom sklapale, gotovo ništa nisu vridili, budući da je baš u opisih o miru sastavljenih izrečeno bilo: da se nesmatra prekršajem ugovorena mira, ako bi koja četa u ovaj, ili onaj kraj udarila da pali, ubija i robi, samo neka nije broj 500 dostigla. *Vrančić*, jegarski biskup, piše i pridbacuje budimskome Hrustan paši, da bezi hatvanski, fülekški i solnočki gule, progone i ubijaju zajedničke podanike i ove — reče „zlostavljate po vašoj samovolji, zulumom i svakovrstnim zaslužnjivanjem, kao i druge *Race* i Bugare već za vašim ledjih stojeće. U Jegru, 8. listop. 1559.“

Što se je dakle kršćanska vira i nada u bolju budućnost kraj tolikih neprilikah kod *Racah* uzdržala, to se mora pripisati jedino u zaslugu *Franjevacah*, budući da ustanova *Muhameda IV.* nije trpila dilovanje svećenika ine vire. A osim toga je fratre zaklanjalo i njevo siromaštvo.

Oni jedini su dakle mogli svakud, istina uz neprikidne pogibelji, sliditi *Bunjevca* i *Sokea*. Pa su to požrtvovanjem u istinu i činili, na toliko, da je o njima zavladała poslovice: „*Kamo Turci s djordom, tamo fratri s torbom*“. Oni su bili, koji su za dobe *Turakah* i u *Kalači* *Slavena* ričju božjom kripili (*Cevapović*).

U šestnajstom viku pod gospodstvom turskim, stanovahu mnoge slavške katoličke obitelji u podunavskom *Földvaru* i okolici. Ove ohrabriti dolazi fratar *Spaić*, kasnie otac *Cvetović* iz *Tukulje* u turskom odilu.

Dne 5. studena 1705. izdaje kralj *Josip I.* previšnji dopis na obranu

otacah *Franjevacah*, pak izjavljuje: da su u vrime bunc mlogo zaslugah stekli u obziru virskom kod *Racah*, njim veoma odana naroda. A budući da su svakuda slidili narod, to su oni u barbarskom progonstvu i silne muke pritrpili. Jedne su u duboke jame bacali, kamenjem ubijali; druge sužeravicom pekli, na glavi im duvan rizali, batinom tukli, gušili, sa živih kožu derali, na kolac nabijali, gladju i žedju morili. Pa su sve to podnašali u *Ugarskoj* sve do godine 1686. a u *Banatu* do godine 1716.)*

Kardinal i primas *ugarski August Christian*, govoreći god. 1712. o *fratrovih sv. Ivana Kapistrana*, i iztičući njihovo požrtvovanje u duševnoj obskrbi puka, reče: „Virne katolike, najviše one, koji govore *ilirski jezik*, spremno su u katoličkoj viri poučavali i uzdržavali (o kojih govori da su i u *Budimu* i okolici obitavali). Sbog toga su njihovi gvardijani u *Szegedinu*, *Bačkoj*, *Slavoniji* i u *Banatu* vršili takodjer i biskupsku jurisdiciju sve do god. 1640. Kada se je episkop *čanadski* i *kalački* pomoljavao, da svoju oblast natrag priuzme.**)

Magjari, — kako se iz povistničkog razlaganja *Szerémi Györgya*, *Katone*, *Pesty Frigyesa* i *Ivanyie* osvidočiti možemo, — u seljačkoj buni *Dožinoj*, kod *Mohača*, u ustaškim četama *Bocskaije*, *Betlena* i *Rakoczie* stranom poginuše ili ih *Turci* zarobiše, a stranom ostaviše svoja stara sidišta, nastojeći, da ako već ne vlastitu si imovinu, a ono barem svoj i svojih život spase. Odiliv se dakle od ovih krajevah i ravnica *Bačke* i *Banata*, povukoše se u sigurnije predile gornje *Ugarske*. Na njeva mesta malo zatim naseliše se *Slaveni*. Od starijih i skorijih vri-

*) *Bntunović* po *Paviću*.

***) *Razprava*, str. 114.

menah ovdje stanujući Srbi, Bunjevci i Šokei ostadoše po pustarama, šumama i ritovima, *prvo*: jer su bolje priviknuti bili turskome zulumu; *drugo*: jer su i u samoj turskoj vojski imali svojih rodjaka i donikle zagovornika; *treće*: jer čestim naseljivanjem svojih suplemenika od vrimena, do vrimena ojačavani biše.

Za vlade kralja Leopolda Turčin se na toliko osnažio u Ugarskoj, da je odlučio i Beč osvojiti. Na čelu turske vojske bijaše glasoviti **Kara Mustafa**. Godine 1683. počeoše Turci jurišati na Beč. U gradu već sdvajahu; al u dobar čas dodje u pomoć proslavljeni junak **Janko Sobieski**, kralj poljski, i hametom potuče Turke. Od ovoga časa počeoše Turci i u Ugarskoj gubiti grad za gradom. Godine 1686. sjedinjena kršćanska vojska, pod zapovidništvom **Karla Latorinžkog**, navali na Budim, te iza ljute borbe osvoji grad. Za Budimom osvoji kršćanska vojska Szegedin, Osik i Varadin; a smrtni udarac zadobi turska vojska godine 1687. kod Zente u Bačkoj. Kršćanski vojskovojskovođa bijaše tu **Eugen od Savoje**. Na čelu *subatičke* čete kod Zente i Temišvara, pod Biogradom i Nišom (1689), i na Slankamenu (1691.) bijaše ugledni Bunjevci kapetan **Luka Sučić**, a *somborske* kapetan **Domin Marković**. Za osobito junačstvo dobi kapetan **Luka Sučić** od cesara kralja plemstvo i zlatan lanac.

U ovo doba spadaju nove bunjevačke naselbine.

U gjöngjööskom samostanu franjevačkom stoji o naših, osobito subatičkih Bunjevcih, slideće ubilježeno:

„Stanovnici (Subaticce), tako zvani Bunjevci, vodjeni po 18 otacah reda sv. Franje, većim su dilom iz Bosne,

a manjim iz Dalmacije nadošli, pa se jedni nastaniše u Subatici, na mistu današnjega samostana, gdi je bila tvrđavica kao rimski kastelum, a drugi se priseliše u Szegedin. U njihovoj pratnji došavši Franjevci povratiše se na skoro u Bosnu, do jedinog fra **Angjelije Šarčevića**. Ali jerbo poglavica salvatorski nije trpio, da se franjevci države bosansko-argentinske u Subatici nastane, to se je i Angjelija Šarčević, čim su nikoji Salvatorijanci bunjevački jezik naučili, morao u Bosnu povratiti.“*)

Godine 1687. jula 9. priporučuje iz Bačke kat. Raca bečkom carskom vojnom veću izborni knez bavarski **Maksimilijan**, glavnokomandujući general austrijske vojske, ovim riječima: „Churfürst zu Bayern recommendirt sub dato im Feldlager bei Sizar (oko Martonoša) 9. 1687. die kathol. Raitzen, damit ihnen 3 Palanken zu erbauen und zu bewahren eingeräumt werden möge.“ — Dakle priporučuje se veću, da im se dovoli stanovanje i obrane tri palanke (varoši). Iványi misli, da su Bunjevci lično odneli u Beč tu svoju molbu. Ratni savit, na priporuku *Caraffe* generala, odobrio im je 1. septembra t. gog. molbu, (Hofkriegsrath Archiv Protocoll 1987 folio 400 sept. 1. Nro 11.) i odredi im Szegedin, Subaticu i Baju za stanovanje; a oni obećaoše, da će biti virni i da će još više svojih sunarodnika dovesti.

Posle toga podnese istom veću molbu **Marković** i **Gjuro Vidaković** za naseljivanje u ime pet hiljada (5000) Bunjevaca, koji stigoše. Bavarski knez **Maksimilijan** dade spomenutim vodjama priporučeno pismo, koje oni lično odnese u Beč. O tome je u gornjem protokolu (str. 573.

*) Razprava, str. 95.

sept. 8. Nr. 43.) zabileženo ovo: „Marković und Juro Vidaković bitten um einige devastirte Castellen und Teritoria für 5000 aus der Türkei herübergegangener Rätzen, damit sie unterkommen und sich ernähren mögen. Versprechen dagegen jederzeit unter dem Commando eines deutschen Generals oder Officiers wieder dem Erbfeind die Waffen zu führen.“

Ratno više odobri i ovu molbu Bunjevacah i dade im iskano zemljište, a oni se obvezaše, da vojuju protiv općeg neprijatelja — Turčina. *)

Srpsko naseljivanje je ovako sliđilo: prva je seoba bila pod vladom kralja Žigmonda; druga pod Gjurgjem Brankovićem (1430.), treća (1439.); četvrta za kralja Matijaša (1459.); peta kada je knez Pavle Branković priveo 50.000 Srbah iz okoline Kruševca; šesta 1509. god. sa vladikom Maksimom; sedma pod Nikolom Jurišićem (1538.); osma i najznatnija seoba (krajem 17. vika) pod patrijarkom Čarnojevićem.**)

A da su Bunjevci i Šokei za turskih vrimenah (1526.—1686.) i još prije ovde stanovali i za domovinu, kao i za kršćanstvo svojim trudom i junačtvom trajnih zaslugah stekli, to nam mogu i slideći podatci, iz starih pismenah izvadjeni, jasno posvidočiti:

Pečuvski povistničar — Brüstle — piše slideće: „Okolo polovine *petnajstoga* stolića mloge obitelji katoličke, naroda *ilirskoga*, po turčinu iz Bosne izsiljene, pridjoše ovamo, da potraže utočišta i spas u susednih pokrajinah.“

Kada je Antun Vrančić, egarski biskup, kao poslanik, za turskih vrimenah u Carigrad putovao, i tužnim okom gledao opustošene zemlje bačke

i bodrožke, reče mu *racki* brodar: „Sada se ne nalaze toliko stanovnikah u trideset selah, koliko ih je prije u jednom bilo“.

Godine 1478. spominje se u Baču kanonik *Tavankut*.

Godine 1462. spominje se selo *Bajmok* i *Pačir* u *Čongradu*.

Godine 1520 u parbenim spisima velmože Josipa Czobora nalaze se slideća sela i imena: *Janošy*, *Kathmar*, *Sykesd*, *Gara*, *Baraczka*; Ilija Kovacs, Mate Mikus, Ivan Kokut, Blaž Chonok, Diniško Turčsin itd.

Godine 1522. u imeniku desetka Bačke slideća imena neleze se: Benczo Barich, Ivan Jelko, Andria, Ivan, Imra Iweta, Ivan Suga, Imra Bobich, Imra Marich, Stipan Pogacha, Grga Miladin, Ivan Dorka itd. — Iste godine spominju se i općine: *Vajska-Tavankut* i *Zabatka*.

Godine 1540 do 1590. slideća sela se spominju u imeniku desetka: *Gorni Aranyos* (ima 30 kućah), *Bajmok* (15), *Čonoplja* (27), *Dolna Crkva* (29), *Dolna Dautova* (5), *Gorna Dautova* (20), *Dušna* (18), *Gara* (25), *Gradina* ima 1554. jednu kuću, 1570. četiri, 1590. sedam; *Katymar* (22), *Kolut* (81), *Legyen* (18), *Madaroš* (45), *Dolni Monoštor* (9), *Novoselo* (17), *Rastina* (21), *Roglatica* (25), *Dolni Šor* (16), *Gorni Šor* (40), *Sredni Šor* (15), *Dolna Szántova* (16), *Sredna Szántova* (13), *Zombor* (13), *Vajska* (16), *Bač* ima 1540. tri kuće; 1570-te 18, 1590-te 15 kućah; *Almas* (35), *Baja* (22), *Bikity* ima 1580-te 47 kućah, 1590-te 41; *Borsot* (59), *Gyurgyin* ima 1540-te (24), 1590. (21), *Kákony* (22), *Baškut* (28), *Novi Bajmok* (21), *Kelebia* (57). *Szabadka* ima 1540-te 49, a 1590-te 63 kuće: *Tavankut* (16—23), *Kalacska* (14—14).

*) Ivanić: O Bunjevcima, str. 16.

**) Szalay L. „Szerb telepek.“

Godine 1633. u palatinskih darovnicah gospodara Vesselenyia, Esterhazyia i Palfya, nalaze se slideća *racka* sela i pustare u Bačkoj: Nagy et Kis-Velik, Mali Gjurić, Zlokuha, Krussovje, Roglatica, Baraczka, Monostor, Pejaka, Sztaničić, Zlokrošny, Bobora, Braknonity, Radunich, Szalasić, Filipovo-selo itd.

U opisu *baranjske* županije (1696) u slidećim općinama stanovahu *Iliri*: Marok, Daraž, Ižip, Daljok, Kublin itd.

Godine 1649. Marin Imbrišimović, biskup biogradski dili krizmu Bunjevcima u Bajmoku, u Martonošu, u Beregu i u Szántovu.

Godine 1526. prid nesrićnom mohačkom bitkom, kao velikaši i vojskovodje *racki*, utanačenu za boj osnovu, i od svoje strane odobravaju: *Radić, Božić i Pavao Bakić*.

Povistničar Szerémi György*), svitovni pop, rodом iz Kamenice, bijaše (1526) dvorski kapelan i savitnik kralja Zapolje, on u svojoj latinskoj povistnici veli: da je Stipan Zapolja bio Sklav t. j. Slaven iz Bosne, sela Zapolje, koga je kralj Sigismund obljubio poradi jezika, a poradih zaslugah nadario gradom Sepeškim, odakle se grofom sepeškim prozvaо.

„Stipan je imao dva sina Ivana i Gjuru. Ovaj potonyi poginuo je od ruke Pavla Tomorya u Szečuvu, a Ivan je postao kraljem. Zato je Pavao Warda, biskup jegarski, Ivanu Zapolji već kao kralju rekao: „Vi ste kao Sklav (Slaven) navikao svinjetinu jesti“ — (buduć da mu je kralj iz šale dao prigotoviti sav objed iz same svinjetine); a kralj mu na to odvrati, da on opet ima narav tursku, buduć neće da jide svinjetinu. Isti taj Ivan Zapolja, govorio je slavenski, pa se odtuda i može misliti, zašto su uz njega stajali vodjeslavenske“.

„Prigodom krunisanja Ivana Zapolje (1526), spominje se medju onimi koji okrunjenoga pratiše izvan Stolnoga-Biograda na poznati brig, sa kojega u znak obrane, kralj na četiri strane mačem križаше, i vojvoda *Pavao Bačić*, sa svojom tračkom četom, na čast i obranu Ivana Zapolje, od Ivana cara poslanom“.

A drugi vojvoda Trak Radić primećuje okrunjenomu Zapolji, veleć: „Običaj je, da kralj na mistu krunisanja provede samo tri dana i tri noći, a ti — veli Radić — „*trački Ivane Zapoljo*, već dvi nedilje ovdi ležiš.“ Pa ga svituje, da svoje čete diže i vodi proti Čehu i Nimcu i zasidne Požun, govoreć: „Zlu u početku triba na put stati.“

„Velikaši trački i to: mladi Bološan, Božo Radić, Rodonja Vožak Jakšich Marko i Petar Ostharović sa svojimi 1200 konjanikah tračkih, prate godine 1528. kralja Zapolju u Tokaj, kojom prigodom nezadovoljni velikaši magjarski izjavljuju, da kada bi Radić uz nje pristao, odmah bi Ivana kralja umoriti mogli.“

„Čaušii janjičari su inštalirali Ivana Zapolju u Budimu za magjarskog kralja slavenskim jezikom“.

„God. 1537. kada su Nimci opet obsili Budim, dodje na obranu zapolje Petar Ostharovich'sa Traci i Turci“.

Prigodom opisivanja borbe u Stolnom Biogradu, koji grad sultan Selim god. 1543. naški „*Ustonim-Beogradom*“ nazivlje, govoreć o četah veli Szerémi György: da su Nimci i Talijani samo tri dana dobri, a posle da malaksaju; dočim su Traci iztrajni, koji su takovi, kano da bi iz plemena Ahilova rodjeni bili.

God. 1566. u predstavki ugarskih plemićah govori se, da su za exploatore uhode najsposobniji *Raci*, buduć da njihovi rodjaci tamo kod Tu

*) Szerémi György emlékirata 1484—1543.

rakah vojuru, pa bi zato između njih tribalo izabrati ljude, i one dobro platiti, da oni podmitiv paše i od tih turske nakane saznadu. A već od godine 1550. gotovo u svakom saboru zaključuje se, da i Raci plaćaju porez ma baš i nebi imali kuće, buduće su bogati u marvi.

U povisti Rudolfa II. (1572—1606) čita se na listu 42. u opisu grada Ostrogona, da se druga varoš već odavno *rackom* zove. Pa su Raci prigodom obsidanja potajno obavistili velikoga vojvodu Matijaša, kudan bi mogao unići u grad promontorski. Otuda slidi, da pokle se taj grad već odavna *rackim gradom* zove, obitavahu tamo Raci već prije mohačke bitke.

I drugi ugarski povistničari stavljaju izvan dvojbe, da su Traci ne samo u svih bojevih posle mohačkog poraza ratovali, već i kao državnici i svećenici pribivali u dvoru Zapoljje, a i turskom, te da su u svakom diplomatskom poslu sudilovali.

Za turskih vremena dolaze szegedinski fratri u Subaticu svoje virnike — Bunjevce — hrabriti i u kršćanskoj viri poučavati.

U tursko vreme nalazimo u Bačkoj Srbe i Bunjevce skoro u svakom selu zajedno; Srbe većinom uz Tisu, a Bunjevce u Podunavlju i oko Subaticice, Sombora i Baje

God. 1535. dobiva plemstvo *Kata Orlović*; god. 1564. *Božo Radić*; god. 1663. *Nikola Dvorniković*.

God. 1639. *Nikola Milojković* Hrvat, crkveni sudac kalačkog nadbiskupa. dobiva od nadora Tompu, Ivanku, i Sebešić pustare; a god. 1641. dobiva Kačmar, Garu i Baškut sela.

U subotičkima starim crkvenim maticama zabilježeno je ovo: pastir *Nikola Kopunović* rodio se g. 1660.

u Bajmaku; a fratar *Jerko Guganović* još ranije u Ludašu.

U provincijalskoj povistnici u *Gyön-gyöšu* stoji napisano slideće: „God. 1657. šalju se nikoji Dalmatinci u Szechen na škole. U Segedinu se naredjuje za Magjare i Dalmatince svećenik. God. 1660. šalju se u Szechen klerici na nauke, većinom *Dalmatinci*. God. 1668. šalje se u Szegedin fratar, koji će Magjarima i Dalmatincima pridikovati.“ Odatle se i to vidi: da su za onda Bunjevci i u Szegedinu stanovali, što se i tim potvrđuje, jer se u sgodopisu subatičkoga samostana bilježi, da su Subatičani, hoteći se od Turakah pri-tećoj im pogibelji ukloniti, povukli se u Szegedin k svojim.*)

God. 1478. spominje se *Tavankut* kanonik u Baču.

God. 1696. u Bačinu obavlja dušobrižničke poslove iz Bosne došavši fratar *Aleksa*.

God. 1629. u Baču rukovodi župu fratar *Tatić*.

God. 1686. bajsku parohiju rukovodi otac *Ivan Vidić*.

Ovdi valja spomenuti slideća bunjevačka porodična i mistna imena, koja se od davno u dolnjoj Ugarskoj, a dilom i po celome jugu (osobito u Dalmaciji i Liki) i danas nalaze: Antunović, Agatić, Alagić, Aladžić, Baić, Bešlić, Božić, Crnković, Filipović, Dujmović, Guganović, Jagić, Jelačić, Janjić, Jozić, Kujundžić, Knežević, Mandić, Marijanović, Martinović, Marković, Matković, Radić, Sudarević, Stipić Šarčević, Vojnić, Vujić, Zorić; *Kula, Obrovac, Palanka, Plavna, Kaniža, Novoselo*; *Batina, Gjurić, Rastina, Roglatica, Višegrad, Bunjevci, Taban, Čobanka, Erčin*; kamenjak, bilić, biljara, prispri, gatara, vaganja, koč, oklop, ključ, gradina, prodol,

*) Izpisao Fr. Šimun provincijal Antunoviću 1880.

šugavica, šikara, nakomice, šara, zobnatica, revenice, čajere, tuk.

III. Novija doba. Turčin je 160 godinah vlado i haro u Ugarskoj; ali i kada je nestalo turskoga zuluma, još nemogaše Bunjevac svoju sablju u korice staviti, jer mu je trebalo ko graničaru 57 godinah granicu braniti od Turakah, koji su još sve jednako nasrćali u južnu Ugarsku. Jošter tomu i Rakoczijeve ustaške čete vazda uznemirivahu ove krajeve.

God. 1742. nastanu mirnija vremena. Tek sad je mogao Bunjevac po cesarskoj i kraljevskoj zapovidi i milosti sa sebe oružje skinuti, te britku djordu zaminiti ralom i oralom, a kuku sa motikom. Indi valjalo je najpre crkve i manastire graditi i popravljati; kuće i kućišta uređivati i za javnu upravu se starati.

Kao varmedjaši odlikovali su se (1797—1848) slideći plemići: Latinović Tadija, podžupan, Sučić Joso, Vojnić Sebastijan, Latinović Joso st., Piuković Šimun, Rudić Antun, Perić Damjan, Vojnić Ivan, Antunović Šimun, Kovačić, podžupan, Latinović Joso ml., Kovačević podžupan, Marković Matiša; kao saborski konzilijari: Rudić Mate, Vojnić Faba, podžupan, Sučić Joso, podžupan, Vojnić Antun, podžupan, Rudić Dančo, Antunović Albe, podžupan, Rudić Joso, podžupan, kasnije nadžupan, Sučić Karlo, Latinović Lajčo, Piuković Aguštin, Latinović Karla, podžupan. Kao vojnici odlikovali se: gjeneral Vojnić Salamon, Sučić Bolto, Vojnić Joso, Piuković Benco, Piuković Filip, Fratričević Stipan, Rudić Antun, Antunović Šimun, Vojnić Jakov. Medju ličkim Bunjevcima, kao vojnici odlikovali se: gjeneral Vukašović, gjeneral Grivičić, gjeneral barun Joso Rukavina, gjeneral barun Stipe Jovanović, gjeneral barun Knežević i tri gjenerala baruna Filipovića.

God. 1779. Subatica šalje Bunjevca Petra Josića, u Beč, da kod vladarice Marije Terezije izposluje pravice sl. kr. grada. Kraljica posluša poslanika Josića i daje Subatici slobostinu; a Subatičani, u ime zahvalnosti, pošalju kraljici 5000 dukatah. Prvi gradonačelnik slobodne varoši posta Luka Vojnić; prvi saborski poslanici bijahu Antun Parčetić i Ivan Sučić; prvi subatički župnik biše Stipan Ranić (1798).

Sombor šalje u Beč Bunjevca Martina Parčetića, koji tri godine boravi u Beču, dok povlasticu kraljevskoga grada neizposlova (1749).

Bajski manastir su Rakoczijeve čete porušile god. 1708., te su ga 1719 god. obnovili Franjevci Gavro Guganović i Luka Karagić-Čilić.

Bunjevci po selima već lošije sriće biše, jer oni nisu bili slobodni građani, nego moradoše sve do 1848. svoje kršćanske paše i begove, mučeni i tučeni služiti i dvoriti.

U ono vreme, kada je nestalo turskoga jogunluka, straha i plača; onda kada je slobodni Bačvanin u božjem miru mogao leći i ustati, — počima se naseljivanje Magjarah i Nimacah u ove krajeve. Naime

Magjari dolaze u Subaticu godine 1754. — u Kanižu 1751. — u Bečej 1760. — u Mišku 1719. — u Baračku 1730. — u Topolu 1750. — u Zentu 1745. — u Bat-Monoštor 1724. itd.

Nimci dolaze u Palanku godine 1748. — u Kunbaju 1819. — u Stančić 1786. — u Baškut 1763. — u Apatin 1749. — u Kulu 1786. itd.

Novi naseljenici — Magjari kao i Nimci — bijahu odmah s početkom u osobitoj milosti vladajućih krugovah; te su u svakom pogledu uživali prednost napram starosidiocu Srbinu, Bunjevcu i Šokeu.

IV. Statistika. Bunjevci sa svojom braćom Šokcima stanuju u većem broju u *Bačkoj*, u *Baranji* i u *Banatu*; a ima ih i u peštanskoj, biogradskoj i u gjurskoj županiji. Svega ukupno ima Bunjevacah, Šokacah u Ugarskoj oko tristotine hiljadah (300.000). Od ovih u Baranji u većem broju stanuju: u *Pečuhu* (6000), u *Mohaču* (4000), u *Batini*, u *Bodolji*, u *Maroku*, u *Daražu*, u *Božoku*, u *Bolju*, u *Ižipu*, u *Daljoku*; u peštanskoj županiji: u *Dušnoku* (3000), u *Baćinu* (3500), u *Pešt.-S.-Istvanu* (2500), u *S.-Andriji* (1000), u *Tukulji*, u *Budimu*; u Biogratskoj županiji: u *Erčinu*, *Erđu*, *Bunjevci*, *Perlaku*, *Penteli*, *Racz-Almašu*, u *Racz-Kereszturu* i dr.; u *Banatu*: u *Rekašu*, u *Krašovi*, u *Horvat-Neuzini*; u *Bačkoj*: u *Somboru* (9000), u *Baji* (5000), u *Bajmaku* (2500), u *Kaćmaru* (2000), u *Baču* (3500), u *Čonoplji* (2000), u *Lemeši* (2000), u gornjem *Sz.-Ivanu* (2000), u donjim *Monoštoru* (3500), u *Szantovu* (2000), u *Gari* (1500), u *Bikiću* (1500), u *Aljmašu* (2000), u *Beregu* (2000), u *Baškutu* (500), u *Plavni* (1800), u *Vajski* (1500), u *Matieviću* (700), u *Bogjani* (450). Ali najviše Bunjevacah ima u *Subatici*, na broju oko 50.000 dušah. Po zadnjem popisu (1890) ima u *Subatici* 72.863 stanovnika; od ovih stanuju po salaših 34.410.*)

Subatica je na osam (8) krugovah razdijeljena. U II. III. IV. i V. krugu stanuju većom stranom Bunjevci. Ali ima ih i u drugim krugovima. Tako n. pr. I. krug ima 500 kućah, medju ovima 68 bunjevačkih. I dok su magjarske obitelji prilično malobrojne, dotle je bunjevačka kuća hvalevridno napućena. Tako obitelj *Danče Cvijinog* (stanuje u I. krugu br. 439, posiduje 85 kat. jutarah zemlje) sastoji se iz 25 članovah,

Služba božja ovako se obdržaje: u crkvi sv. *Terezije* bunjevački i magjarski; u staroj crkvi kod *franjevaca*: bunjevački i magjarski; u crkvi sv. *Gjurgja* (II. kr.) bunjevački i magjarski; u crkvi sv. *Roke* (III. kr.) samo bunjevački. Treći krug ima 1000 kućnih brojevah.

U *Subotici* ima, osim gimnazije učiteljišta i gradjanskih školah 83 osnovne pučke škole. Od ovih ima 20 po pustarama, i to 1 srpska, 3 magjarske i 16 bunjevačkih. Na svaku salašarsku škulu spada oko 80 učenikah, u varoši ima u *Keru* 6, u *Gatu* 4 bunjevačke; a u većini su Bunjevci u *Senti* (6 razr.) u *Mlaki* (2), u V. krugu (2), u I. krugu (2) razr. Ali i u ostalima školama nahodi se pomalo bunjevačke dice. Srpske narodne škole ima 4 razreda.

Za osnovne pučke škole ima obvezanih 15.493 škulara. Od ovih redovno pohađaju školu 8024; a nepolazi u školu 7369 dice. Za zabavišta ima popisano 20.207 dice.

Subotica bira dva saborska poslanika. I. srez ima 2741, a II. srez 2590 birača.

Celokupno zemljište (atar) *Subatice* iznosi 166 hiljadah kat. jutarah ili 16 miljah. Od ovoga pašnjak (atovi) iznosi: 21.941 lanac, sinokoše 708 l., šume 9328 l. Ostale zemlje su oranice, vinogradi i bašće.

Godišnji proračun iznosi jedan milijun frt. Iz ovoga ogromnoga dohodka uzdržaje se varoška uprava; a priostatak se troši većom stranom na dobrotvorne svrhe. Tako je u zadnje vrime potrošeno na bolnicu 200.000 frt., na ubožnicu 75.000 frt., na klaonicu 60.000 frt., na popravljavanje crkve sv. *Terezije* i župe 45.000 frt. (neračunajuć vamo bojadisanje, molovanje što je (31.000 frt.) crkvena blagajna platila); pet šk. zgra-

dah stalo je 240.000 frt., dvi nove crkve (sada se dozidjivaju) 180.000 frt.; kamenovanje 140.000 frt., poljski putevi 300.000 frt.

V. Prosvita. U staro vrime nije bilo osnovnih školah, ili ako je i bilo, slabo su bile pohadjane; baš ko je htio bit pop ili fratar, i pisar taj je učio knjigu, a drugi jedva kogod. Ako se u selu ipak našao i takav, koji je čitat i pisat znao, taj bi od fratrovah ili od kakog otmenijeg plemića nabavio štivenja: Kačićevu Pismaricu, Peštalićevu pismu o bačvan-skim Delijama, Relkovićev „Satir“ itd., iz čega bi večerom na sastancima do kasne noći svojim seljanima čitao, koji su, mlado i staro, ljudi i žene, tako šta rado slušali i primali.

Prvi prosvititelji naroda bunjevačkoga bili su bosanski fratrovi, koji su pisali i sastavljali molitvenike i druge svete i poučne knjige, kao i junačke i šaljive pisme za narod. Do 18. vika oni su bili velezaslužni dušobrižnici i obično su obavljali i župničke poslove. I napive svetih, kao i svitovnih pisamah naučio je naš puk od častnih otacah Franjevacah. Još i dan danas nema otmenije bunjevačke kuće, di nebi Kačićevu Pismaricu našli, i di nebi Relkovićev Satir, junačke pisme o *Kraljeviću Marku*, *Miloš Obiliću*, *Nikoli Šubiću Zrinjskom* poznavali i njegovali. — —

Posle bune (1849—1868), kako je opće poznato, bečka je vlada upravljala Ugarskom. I premda uredovni jezik nimački bijaše, ipak se kr. Namistništvo staralo, da pučka obuka narodnim jezikom vodjena bude. Materinski jezik svakoga naroda svagdi,

prid sudom, u javnoj upravi i u društvenom životu, ako i nije u veliko uvažen, a to barem nije progonjen bio. Kraljevsko Namistništvo je izdavalo bunjevačke početnice i čitanke. Dapače i u prvim godinama ustavnoga života dosta glavno staralo se za nemagjarske narodnosti, buduć je donešen — 1868 — zakon, kojim se odredjuje: „da državnim jezikom magjarski bude, ali da zato svaka narodnost ima pravo svojim materinskim jezikom služiti se u zvaniji, prid sudom itd., i da su zvaničnici dužni jezik onoga puka razumiti i govoriti, di zvaniju obnašaju; da se svaka važnija naredba materinskim jezikom dotičnoga puka izdade; da se u školama svako dite svojim materinskim jezikom podučavati ima.*) Ali ovaj zakon ni danas nije izvršen.

Godine 1879. bpeštanski sabor odredi i zakonom potvrdi: „da se u svim školama po svoj Magjarskoj, uz materinski jezik i magjarski uči.“**)) Ovaj su zakon pritirani Magjari — šoviniste — tako tumačili, da materinski jezik valja malo po malo iztisući iz školah i iz zvanijah, a misto njega izključivo magjarski jezik upotrijebjavati. Toga radi izključise nemagjarske, naime bunjevačke knjige iz školah; ukinuše pridavanje bunjevačkoga jezika u preparandijama (u Kalači i u Baji); one učitelje i popove rodoljube, koji se usudiše zakonita prava tražiti za svoj narod, proglase protivnikom države i panslavima; dapače nikoji rodoljubi moradoše još i veću ukorbu, nepravdu podnositi. — —

Bunjevci, videć i osiécajuć da se nadležne oblasti ama baš niučem ne-

*) „Minden nöyendék anyanyelvén nyerje az oktatást, a mennyiben ez a nyelv a községben diyatozó nyelvek egyike. Vegyes ajku községben ez okbol oly tanité alkalmazandó, ki a községben diyatozó nyelveken tanitani képes.“ 1868. XXXVIII. §. 58.

**)) „Az elemi népiskolai tanítás központjául az anyai nyelv szolgál, melylyel kapesolatosan, kell megtanítani a magyar nyelvet.“ Ministeri tenterv a nem magyar ajku népiskolák számára. 1868. XXXVIII. fés, 1879. XVIII. t. értelmében.

baziru na njihove duševne potrebe, renuše iz sna.

Prvi med prvima bijaše *Ivan Anunović*, kalački kanonik. On pišaše i zdavaše (1868—1886) velikim trulom i troškom poučne knjige za narod; uz sudilovanje *Blaža Modrošića*, *Stipana Vujevića*, *Stipana Grgića*, *Gjuro* [Baloga, župnika kanonika i dr. izdaje „Bunjevačku i Šokačku vilu“ i *Novine*; kupi oko sebe siromašne, a marljive bunjevačke mladiće, te ih o svom trošku izučiti dade; Antunovićevom voljom i uzdarbinom pokreće 1884. M. učit. „Neven“.

U Subatici *Boza Šarčević*, *Ago* i *Lazo Mamužić*, *Bariša Matković*, *Karlo Milodanović* *Josica Jukić Manić* i dr. dadoše se na rad za Bunjevštinu.

U Baji *Ivan Mihalović* učitelj u drž. preparandiji (1872) piše škulske knjige; *Franje Borčić* i *Karlo Matković* idju u Budim prid kralja; a *Gjuro Trskić* i *Alojzija Marić* prid nadbiskupa u Kalaču (1883) u korist bunjevačkoga jezika.

Pajo Kujundžić, viroučitelj i općinar u Subatici, nastavljajuć rodoljubivi rad svojih predšastnikah, pridlaže (1894.) u škulskoj stolici da se uz magjarski jezik, na temelju zakona i bunjevački jezik uvede u osnovne škole. I buduće škulska stolica, kao i upravni odbor odbija ovu zakonitu i pravednu želju, *Pajo Kujundžić* pošalje svoje i naroda svoga tužbe visokome ugarskom ministarstvu. Narod subatički takodjer (1200 potpisa) obrati se na visoko ministarstvo u korist bunjevačkoga jezika.

Vranje Sudarević subatički općinar za probitak naroda svoga diluje u varoškom zastupstvu i sića kalačku duhovnu oblast na subatičke virske potrebe.

U Subatici imadu Bunjevci svoju Kasinu, Katolički krug, Pokopno društvo, Gazdačku banku; i priredjuju za se „veliko prelo“ i „veliko kolo.“

U Subatici ima dosta posidnikah, čije dobro vridi priko stohiljadah frt; a ima imućnih Bunjevaca i po selima. Ali bunjevačka inteligencija se boji i stidi imena svoga. I ta nas okolnost najvećma tišti.

Probojčević Ivan, preposit-župnik, *Palić Ivan* i *Kujundžić Nikola* svojim vištim perom sastavljaju kršćanske katekizme i biblije za bunjevačke škole.

S poštovanjem valja nam još spomenuti slideću Velč. gosp. župnike, koji su prijatelji Bunjevaca i Šokaca, te koji nastoje da se kršć. prosvita medju našim pukom materinskim jezikom širi, a to jesu: *Maća Mamužić*, *Bariša Matković*, *Ilija Kujundžić*, *Matija Mokošai*, *Andrija Ribovicz*, *Ivan Kuts*, *Valentin Bedžula*, *Stipan Tumbas* i *Gavro Tormašić*.

Danas je bunjevački narod budan i osvišćen. Napriduje u zemljodilstvu, u obrtu i u trgovini; ko je za školu, taj napriduje u naucima, te postane popom, fratrom, učiteljem, odvornikom itd. Čestit i valjan Bunjevac nestidi se plemena svoga, već uživa u jeziku svome; rado čita, osim Antunovićevih knjigah, *Subotičke Novine*, *Neven*, subotički kalendar ili *Danicu*, koja se u 4000 primeraka štampa, *Pučki List*, *Glasnik sv. Josipa*, nadalje *hrvacke i srpske* knjige i novine. Malo doduše smeta tamo jekavština, a ovde ćirilica, al to nije za dugo. Iskrena volja i bračka ljubav brzo savlada te neznatne poteškoće.

I Bunjevac kada tako svojski nastoji oko svojega izobraženja, ne želi ničije pravo vridjati; nego najponiznije se klanjajuć svim magjarskim ustavnim odredbama, hoće, na temelju zakona, kao i drugi narodi, da se uči i napriduje, pa da tako poštenim i koristnim članom mile nam otačbine Ugarske postane.

M. Mandić.

„Veliko kolo.“

Dan 12. miseca travnja u godini štono se biliži 1896. duboko je urizan u ploči povisti naše.

To je dan „Velikog kola“, što bunjevačka mladež uz bracko sudilovanje, „srpske pevačke družine“ prvi put priredi, sa sjajnim uspihom.

Učena mladež bunjevačka prvi put je stupila u javnost i uslovala rod svoj bunjevački; prvi put se izpovida bunjevceem kolo mlatića javno, kad u „velikom kolu“ sa tamburom u ruci se klanja narodu; prvi put stupa bunjevka javno na pozorište da rekne: „*Iza Tebe, Bože mili! je dino rod volim!*“ Tu se je javno zagrlila bunjevština sa srbadiom, da posvidoči, kako imena ne čine razliku medju nama kad jednim te istim jezikom govorimo svi.

Prvo „veliko kolo“ znači na neki način uskrsnuće svisti bunjevačke i naroda Bunjevačkog.

U tom „kolu“ se prvi put govorilo javno u korist bunjevštine. Svečani govor **Stipana Matievića odvitničkog vižbaoca**, bi zagovaranje prava na kulturu i njegu bunjevačkog jezika. U korist Bunjevštine reče on: „*ko je neprijatelj napritku i boljitku jednoga naroda, taj je neprijatelj napritku domovine, pa i samoj domovini.*“

O budnoj svisti bunjevštine dade svidočanstvo gjica **Lozika Prčić Lozina** kada kano vila zagorka, onako umiljato ali ozbiljno progovori: „*Volim rod svoj, kano rosa cveće. Tu mi ljubav ni sav sviet oduzeti neće: Na taj oltar metnula sam svoje srce mlado... Uz taj oltar i sad klečim, pa se žarko molim: iza Tebe Bože mili! jedino rod volim!*“

U spomen ovog uzvišenog čina donosimo na 57. strani dobro po-

godjenu sliku gdjice **Lozike Prčićeve**, koja je prva krasnoslovala javno bunjevački.

Srce i duša bijaše v. kola ipak, mislimo, zbor tamburaša dobrovoljnih, kojiu potpunoj eleganciji stupiše prid lice naroda i tako oduševljeno, tako čutljivo, uzhićeno udariše u tanke žice narodnog glasbila, da je ne samo naš narod neprekidno pleskao u svojoj zanešenosti, nego i tudjinci su zapanjeni gledali, a mnogi su se valda i zastidili sjetiv se svojih riči što su na Bunjevce sipali.

Ovima mladim boriocima narod ostaje na vike zahvalan. A „Danica“ u harnosti svojoj odužuje njim se evo sotim, da jim imena u vinac uvijena pridaje vičitoj uspomeni.

Zbor tamburaša.

12/IV. 1896.

Marko Stipić veliki trgovac prvi primaš, **Bela Stantić** predsednik drugi primaš, **Matija Ispanović** učitelj, treći primaš; **Pajo Vujković Lamić** učitelj, terčeš; **Mate Đulić** baždar i **Tome Čović** bankarski zvaničnik bračoši; **Pere Prčić** činovnik varoški, bass prim; **Andrija Stipić** trgovac čelloš; **Milan Prodanović** odvjetnički pomoćnik čello tere; **Beno Sudarević** pravnik, contra-bass.

Mi nakon takog krasnog uspiha nemamo i druge želje do ove; Živila sloga u narodu jednokrvnom!

Zivila bunjevačka mladež!!

Slava velikom kolu!

S.

Kršćanskim ženama.

Ako je itko obvezan prema majki crkvi, to su u prvom redu ženskinje.

Izvanredno mlogo je crkva u korist žena učinila; pak svoj visok stepen obćega uvažavanja i štovanja, na kojemu danas ove stoje, jedino nauku i zauzimanju sv. crkve imaju zahvaliti. Prije poroda Krstovoga, vrlo žalostno stanje bijaše ženskinja, kod svih naroda.

Za onda se samo tlesna snaga uvažavala. Jer pako ista snaga nebijaše kod ženskinja, već kod muškaraca, zato su one bile potlačene i robstvom okovane. Ne samo da ženska nigdi nikakva prava nije uživala, nego niti su ju smatrali za člana čovičanstva, što više u njoj su smatrali životinju u obliku ljudskom.

Pak zato su postupali šnjome kao životinjom. Darove duševne i osićeje njenoga srea nisu nigda u obzir uzimali. Trgovali t. j. kupovali i prodavali su ženu poput ostalih životinja. Odtuda je da se i danas odrasla divojka udavača-kupovača naziva. Muž, mogao je sa ženom činiti, što je hotijo. Radila je kao ropkinja, dok je njen muž linčario. Na više mista prezali su u plug ženskinje, te šnjima orali. Kad se je muž zasatio, mogao ju je po volji

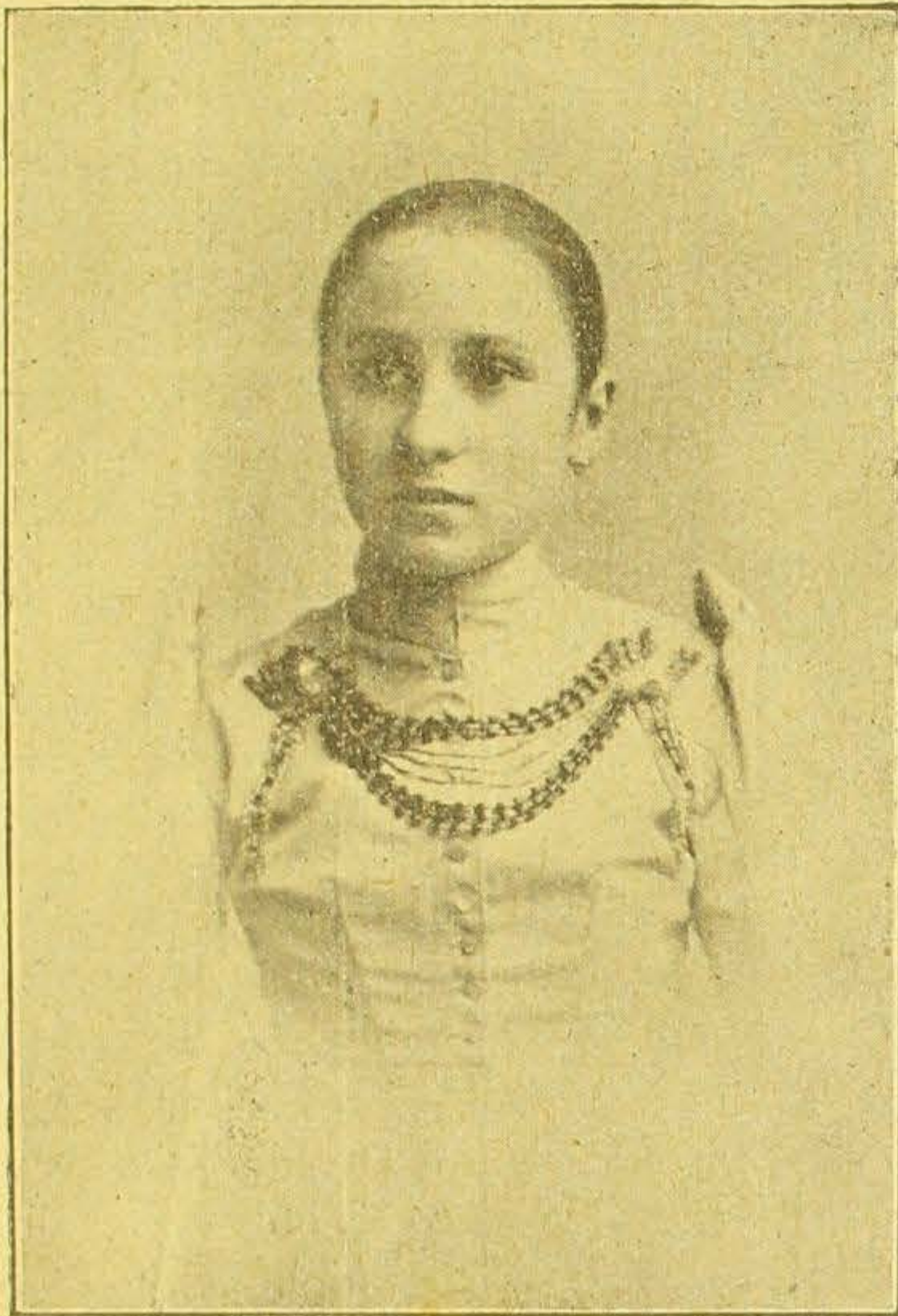
odtirati ili usmrtiti; za čega nikomu nije bio odgovoran, niti bi ga itko kaštigovao, jer to se sve smatralo, kao da bi pile zaklo. Kršćanstvo u tom pogledu posve druga načela oživotvori. Ženskinje podigne na čast i dostojanstvo ljudsko. Podučiti svit, da je takodjer ženska dite nebeskoga stvoritelja, uprav njemu toli milo kao i muškarac. U Mariji cili ženski spol

proslavi. Zatim osigura budućnost ženskinja time, što je ženitbu nerazrišivom učinila. koju si žensku muškarac za ženu uzeo, nju uzdržavati, poštivati, za nju se brinuti i šnjome do smrti u zajednici živiti morade. Nije on mogao drugu oženiti, doklegod je ona živila. Tako naukom crkve uzpela se ženska na ono dostojanstvo, na kojemu danas stoji, pa se jedino kršćanstvu zahvaliti

mora na toj odliki! Da bez kršćanstva,

bez nauke crkve, i danas bi ju sudbina životinjska pratila! Pogledajmo samo narode poganske. Kod njih ženska još ni dandanas nesmatra se članom čovičanstva. Ista joj je sudbina, onoj prije Krista.

Iz ovoga se vidi, u koliko je spol ženski obvezan Isusu i njegovoj crkvi! Neznam, da li ženske kada pomišljaju na ova dobročinstva, da

Lozika Prčić Lozijina.

li im kada na pamet pada, zahvalnima se pokazati crkvi? — Nezahvalnost je grijeh, koji hrgjavu biljegu udara na srce i dušu. Nevirujem da bi ženske toli zločeste mogle biti, te bi zaboravile na zahvalnost, koju duguju Isusu i njegovoj crkvi!

Ali nije dosta zahvalnost samo u sreću, nego istu treba na vidjelo izneti i dilom pokazati. Jer zahvalnost, koja se samo riječima očituje nevridi ništa. Dila tribaju. Dakle žene dilom покаžite Vašu zahvalnost! Evo nastalo je vrijeme, pružila Vam se prilika, kao valda nikada, kad je crkva progonjena, da dilom očitujete prama njoj vašu zahvalnost!

Danas velikim progonstvom izvršena je naša crkva, pa su liberalci radi u okove robstva baciti, u kojima su prije Krista ženske čamile. Pak kao što je crkva negda u obranu ženskinja robstvom okovanih podigla svoj glas, tako sada neka one stanu na branik Kristove crkve, da ne padne u robstvo bezbožnjaka. Kod nas navalu i progonstvo crkve izazvala je borba proti uvedjenju građanske ženitbe, naše svećenstvo poput čvrste pećine stajalo je neuzkolebivo proti istoj ženitbi, pak tim mloge glavobolje liberalcim uzrokovalo. Oni zato upališe se osvetom proti svećenstvu, pa da si osvetu izvrše, nemilo progone crkvu.

Baš zato što je svećenstvo jurišalo na građansku ženitbu, a zagovaralo kršćansku, veliku uslugu učinilo je ženskima, jer kršćanska ženidba nerazrišiva je, čime budućnost ženske, je osigurana, građanska ženitba je pako razrešiva, dakle tuder budućnost ženske visi o zraku, obično ženska u takom slučaju kraći kraj izvuče, jer razrešili se ženitba, ženska stoji osamljena bez ičije podpore, ode mladost, nevinost i lipota, ali često i imetak u nepovrat! Nije li očevitno

da naše svećenstvo boreći se proti građ. ženitbi, borilo se takodjer i za prava i korist ženskinja. Pa stoga punim pravom u ovoj borbi, koja se još neprestano vodi, računa na pomoć i potporu ženskinja! Ali kako da pomognu, što da čine žene u tom obziru? kazati ću odmah.

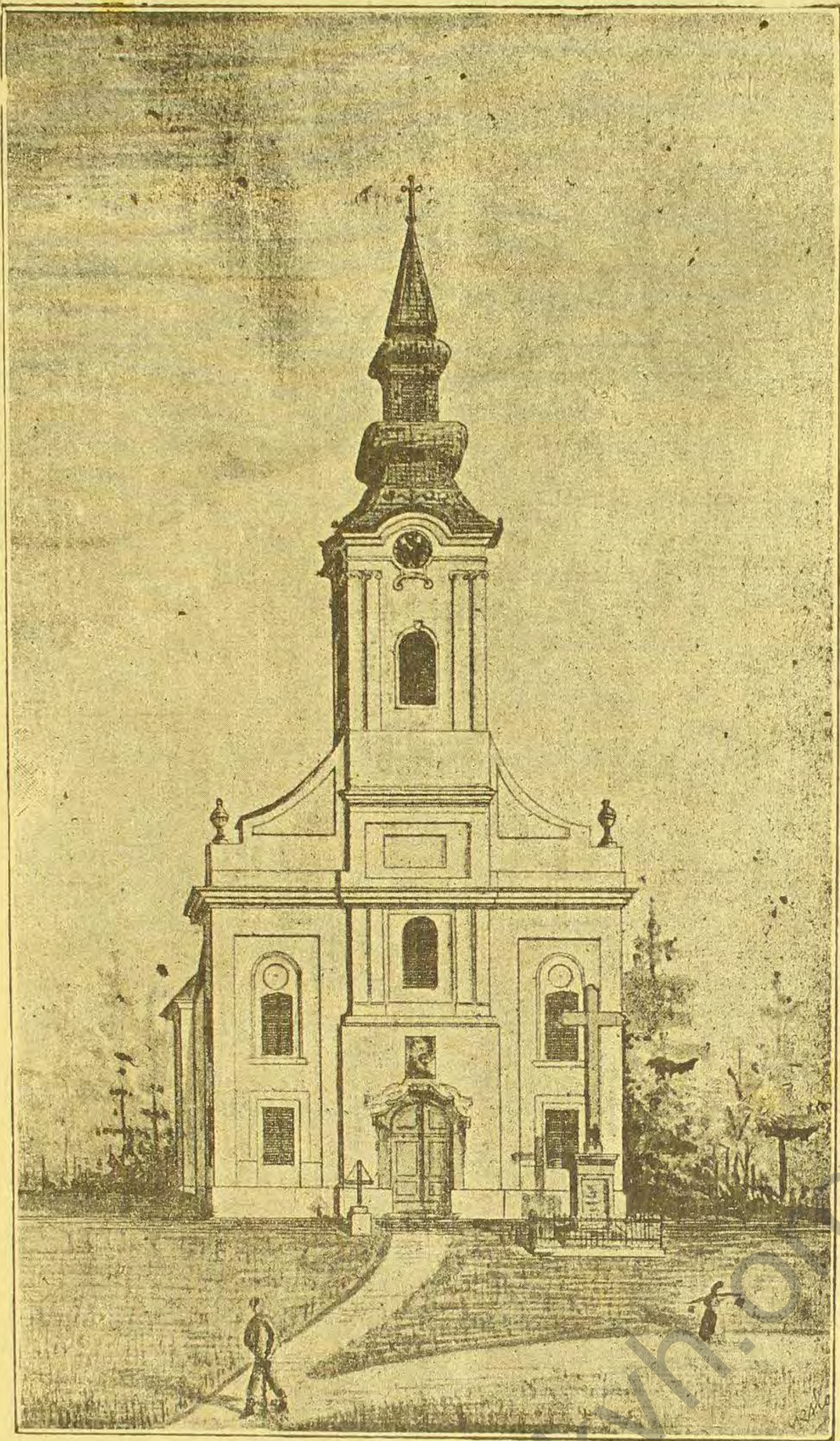
1) Neka od svojih muževa izčekuju, dapače zahtijevaju, da oni glasaju za kršćansku stranku. Pučka stranka iztakla je na svoj barjak osim ostaloga takodjer bezozledjenje i osiguranje prava sv. crkve, Želeć osigurati prava svoje crkve, nastojati će da u ničemu nekrnji prava druge viroispovisti, niti im najmanju uvriđu nanese. Dakle pošten katolik nemože na drugu stranku glasati, do lih na pučku. Neka se trse zato žene, svoje muževe pridobiti za pučku stranku. Podnipošto pako neka nedopuste svoje muževe podmititi novcem, vinom, obećanjima ili slatkima riječima, pak da tako podmićeni za drugu a ne pučku stranku glasaju. Što više opazeli da se kod njih nalaze takvi izdajnički novci, neka ih od njih oduzmu i povrate onima, čiji su, jer na tome novcu nepočiva blagoslov božji, što više prokletstvo sašlo bi na takovu kuću i obitelj.

U slučaju ako su im muževi kneževi, odbornici, bilježnici ili drugi činovnici, žene neka zahtijevaju od njih dapače neka im nedopuste na drugu osim pučku stranku glasati.

2. Buduć da će se izbori u buduće često vrzati, počam od danas, svaki dan u jutru i večer neka izmole po jedan „Oče naš“ za pobjedu pučke stranke, na što neka sklone i muževe.

3. Ljubav prama pučkoj, neka za rana ulivaju u srce i dušu svoje dce, pa i šnjima neka gospodnju molitvu u istu svrhu mole.

4. Neka nauče dceu pivati nekoliko

Subotička srpska crkva.

pisama pučke stranke, koje nekašnjima i majke pivaju.

5. nediljama i blagdanima posle velike sv. mise u crkvi, neka izmole skupa i glasno „Oče naš i Zdravo Marijo“ za proslavu i pobjedu pučke stranke.

6. Neutrudivo neka šire listove iste stranke.

7. Neka podtiču i ostale ženske da isto čine.

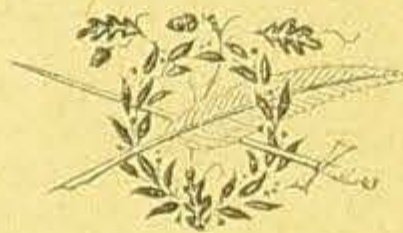
Zensku neodvažnom i slabom obično nazivaju. Ali mogu reći da srce naših ženski uvijek na svom mestu bijašu. Uhvatiše se one u koštac sa turcima i tatarim, pa uvijek s uspihom. Mislim da i sada u njihovih žila junačka krv teče, znam, da je sadašnji neprijatelj

strašniji i ljući od turaka, jer sotonom u obliku čovičanskom boriti se triba, ali junačtvo žena toliko je da će i djavla u rog stjerati.

Stoga žene uz bok svojih muževa odvažno branite svoja prava! Crkva je mlogo za žene učinila, zato ako su zahvalne, neka joj sada vrate zajam. Žena, koja ima zahvalno srce, pokazati će, da će joj muž glasati za pučku stranku, koje pako muž bude glasao za drugu a ne pučku, takova neosića zahvalnosti prama svojoj dobročiniteljici crkvi. Da vidimo dakle koja je „prava žena“. Žene uskliknimo: „Živila pučka stranka“.

O. Stipan.

Vujančić

Lav, medjed i vuk.

Ove tri životinje bile su u jednoj šumi susjedi koji se vrlo paziše i ljubiše. Svako dobro i zlo bratski su medjusobno dijelili, dok im jednom ne sunu u glavu seliti se iz one šume u kojoj se će i njihovi pradjedi rodiše, a njihove majke i otcu odhraniše i na noge postaviše.

„Brate medjede i ti družo vuče“ i opet će njima jednoga dana lav „ta zar vi ne vidite, da se ovdje već neda živjeti. Ta zar da mi ovdje skapamo od gladi, da se mučimo i bijemo kao što naši djedi i pramdjedi, koji nisu znali „dalje od nosa.“ Selimo se otale! ta eno nam susjedne šume, koja je sva puna mladih jelena i košutica, mladih zecova, i jazavaca. A što ovdje imamo? Ništa! Patimo i znojimo se danju i noću, pak kad što uhvatimo kad neuhvatimo. To više neću da pod-

nosim! Ja se otale selim, a vi se još predomislite, a ako Vam je volja možete tu i ostati — patitese i mučite; a ja više neću, ja idem i sad mi ostajte zdravo!

„Stani brate“ medjed će lavu, i mi ćemo stobom! I nami je dodijalo. Vidimo da naša domovina ne može da nas hrani. Vidimo da nam se je prebijati od nemila do nedraga. A što ćemo? „Gdje bolje tu duže,“ ovdje nas čeka siromaštvo i bijeda, glad i velike muke, a ondje bogatstvo, ugodan život i veliko zadovoljstvo. Dakle selimo se! „Selimo se!“ veselo će vuk.

„Tako valja! Živili braćo! lav će. „Ludi smo bili samo, što se iz te puste šumetine nismo prije izselili. Zato se sad požurimo. Hajdmo braćo!“ „Hajdmo, hajdmo!“ zaori iz tri grla šumom. I odoše.

Dugo se naši putnici i po zemlji i po vodi prebijaše dok nisu došli do one šume u kojoj su se mislili okučiti i bogato živjeti. Kada stupiše u šumu — na prag svoje nove domovine, izadje pred njih grdni lav praćen sa još dva mlada i jaka lava.

„A kamo vi prijatelji? Upitat će ovaj grdni lav naša tri putnika.“

„Selimo se iz one naše puste šume u ovu šumu za koju čujemo da je vrlo bogata!“ Između naših putnika kao najstariji odgovori lav. „Dobro ste čuli,“ prihvati grdni lav „samo što ondje ste bili slobodni i svoji gospodari, a ovdje će te biti moji podanici i robovi. Ovoje moje kraljevstvo, ovdje sam ja gospodar i kralj svojih podanika, koji me moraju slušati i na moj mig skakati u vatru ili vodu. Onoga koji se mojoj moći suproti stiže kazan smrti ili progonstvo iz cijele moje velike kraljevine. Tako i vi ako ste voljni imati mene za svoga gospodara, morate me poštivati i ljubiti, morate mi robovati i služiti. Unaprijed Vam velim teška će Vas kazan stići, ako se samo prstom budete dotakli mojih urodjenika a i drugih doseljenika. Dakle sad ste čuli od samog vašeg gospodara i kralja što Vam valja činiti i kako on nevrijednicima daje zasluženu plaću. Ja Vas jednom opominjem, nedarajte mi u urodjenike jer će Vam u naglosti i oni sami suditi.“

„Moćni kralju“ naš će lav „podlažemo se moći tvojoj, od danas postajemo tvoji podanici i nadamo se pravdi i milosti tvoje kraljevske desnice.“

„Dobro, dobro,“ kralj će „unidjite samo u šumu a kraljevska vas milost zaboraviti neće.“

Lav-kralj sa svoja dva sina-dva mlada kraljevića ode dalje, a naši

putnici udjoše u šumu, da si potraže mjesta, gdje bi tabor udarili.

Kad su potražili šumom, mnoge su zvijeri susretali kao: laove, medjede, tigre, leoparde, hijene i vukove, ali te sve životinje su ih poprijeko gledale rek bi prezirno. Dodjoše do jedne zgodne gudure po kojoj je krasni prazni stanova bilo, ali još dobro ni odsjeli nisu, evo već četa lavova koji traže, da se naši izseljenici smjesta uklone, ili da će biti krvi. Naši nezadovoljnici, da ne bude belaja — a uz to su još u tudjem i nepoznatom mjestu pokupe se i odu pokunjeni dalje da traže stanove. Putem i opet susretavahu lavove, tigrove i druge zvijeri, kojih ih ismijaše i izgrdiše na pasiju ujeru. Dodju opet do nekijh zgodnih praznih stanova, kad eto ti medjeda sa čitavom četom svojih drugova i tigrova.

„Šta hoćete?“ zapitat će naše izseljenike medjed četovodja.

„Da se uselimo!“ odvrati od naše družbe medjed.

„Van! Ovdje se useliti nećete.“ Viknuše svi.

„Ali nam je kralj dozvolio . . .“ počeo se žaliti naš lav.

„Van, van!“ Uzvikaše četa. „Van il će mo silu upotrijebiti.“

Kad su naši deseljenici opazili, da nikako nemogu sa urodjenicima na kraj izaći, pokupe se i odu.

Dugo i dugo su lutali grdnom šumetinom svagdje ih poprijeko, pače i gujevno susritahu urodjenici i gdje god bi se nastanil proćeraše ih prijetnjom, grozom, bukom i halabukom.

Tako dugo lutajuć tražeć si prikladno utočište „strveni gladju, više se puti puštiše za kakom zvijerčicom da si nešto nasite i smire nestrpiljivi želudac — i kad im je već plijen

n čeljustima, sjate se urodjenici i plijen im otmu.

Videći naši izseljenici, da im u ovoj novoj, domovini baš ne cvatu ruže, odlučiše poći kralju i zamoliti pravdu i očinsku zaštitu.

Sto odlučiše to i učiniše.

Kad su prispjeli kralju, kralj ih primi, ali vrlo hladno, istinabog obećao im je pomoći, ali u današnjem je vrijeme „obećanje ludom radovanje“ te tako naši putnici ne ispovavši ništa, podjoše šumom potražiti ma i najneprikladniji i najsiromašniji nenapučeni dio šume gdje bi se nastanili.

I opet kamogod su prolazili, smetali su ih urodjenici, rugali im se, ismjevali ih, izazivahu i proganjahu ih.

Tako poslije teška i naporna tumaranja, te natezanja sa urodjenici jedva nekako nadju, gdje ni žive duše nije bilo nekakve nesigurne rupetine u koje se useliše. Mnogo je dana znalo proći, da ništa vidjeli, a kamoli okusili nisu, jer ni nevina zvijerka proganjana od krvožednih životinja nije se ovdje sklanjala, već samo koje mlado zvijerče znalo se je potucati po ovom golom stijenju.

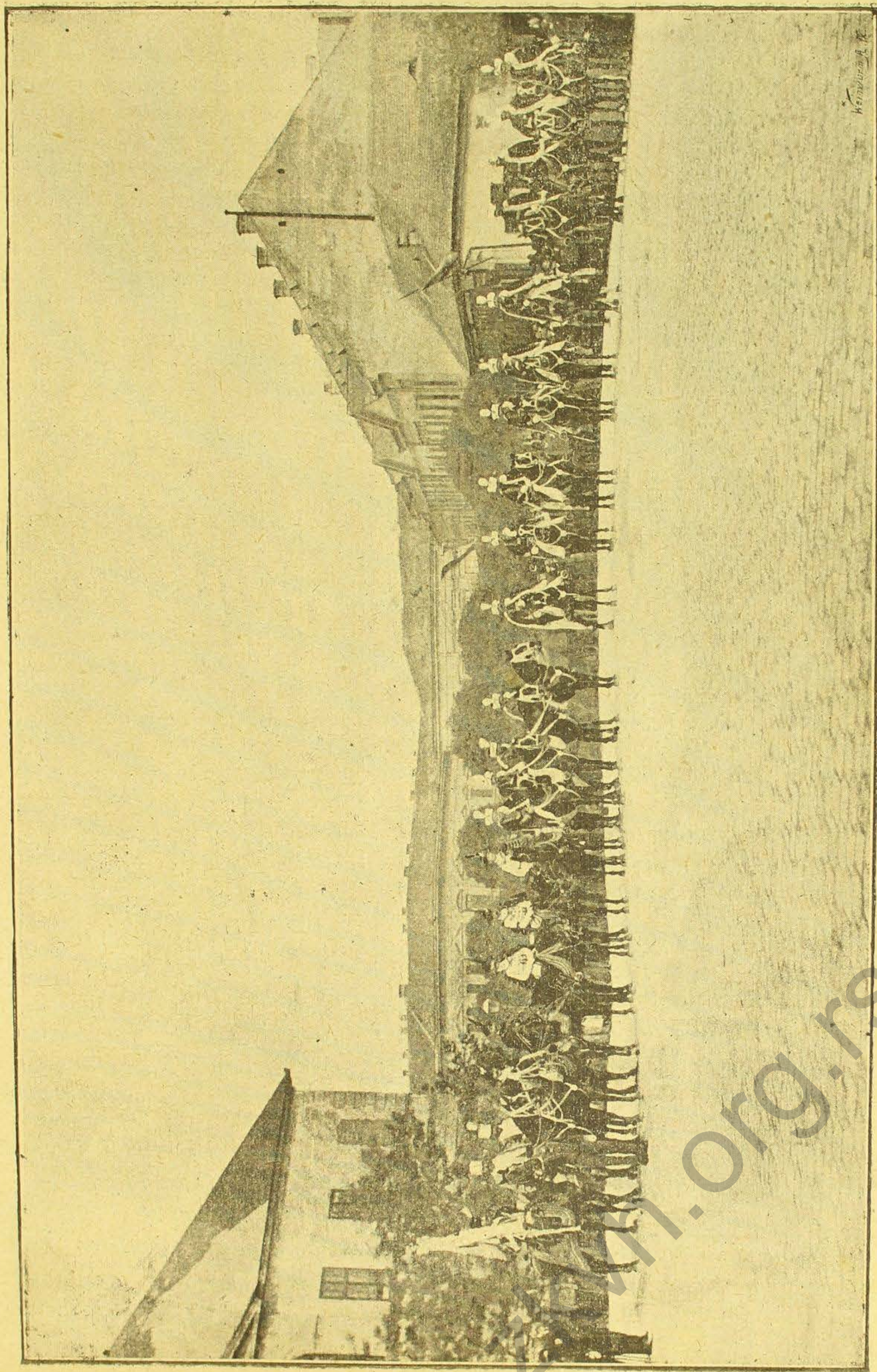
Što su više dani prolazili, s tim su našim iz seljenicima gora vrmena dolazila, jer i zvijerče je postalo zvijerenije nije zalazilo više u ove puste prijedele, jer poznato i razumno nije više zabasalo, nego se i ono držalo gdje ga priroda obdara obilnijom hranom i sjegurnijim utočištem. Uz to još poče zima dolaziti, a naši iz seljenici bez zakloništa iznemogli i satrti gladju počеше kukati i jadikovati što su se iz svoje rodjene zemlje izselili, u kojoj su bili slobodni, u kojoj su bili svoji gospodari, u kojoj su imali dovoljno hrane i u kojoj su mirno živjeli bez ičije sile i nasilja.

Opaziše sada, da su slijepo gram

zili za, u zraku sakrivenom, blagu. Misliše ležeći mastno jesti, kad ono ni znojeć se nemaju što najesti.

Lav i medjed i vuk mnogo su promišljavali o sadanjem svom kukavnom stanju dok u najskrajnjoj nevoљи nepočne medjed:

„Braćo! hrdjavo je po nas nastalo vrijeme; mislili smo ovdje udariti temelj svom budućem životu i pokolenju al eto „tudja majka rane ne zavida“. Tudja zemlja ne poznaje jade naše, već nas ganja i proganja i na teške muke razapinje. „Vrana nigda sokola ne radja“. Tudjin nikad tudjina ne pomaže kao zemljak svojega zemljaka. „Tko traži pogače nad kruhom, ne dobije ni kruha“. Tako i mi uvijek smo bili zadovoljni dok nam nije sunulo u glavu gospodski živjeti. A ono postasmo tudji robovi i još takovi dulje da ostanemo poginit ćemo od gladi. Zato braćo povratimo se u svoju domovinu u onu našu siromašnu šumu ali milu i blagu jer „ništa sladje do slobode nema.“ U slobodi je život, u slobodi je i siromaštvo veliko bogatstvo. koje u ropstvu najveće bogatstvo nadoknaditi ne može. „Bolji je vrabac u ruci neg ždral u zraku.“ Uživajmo i držimo se onogo što nam se pruža, a ne gramzimo za onim što po čuvenju mislimo većim, jer ćemo i ono malo što smo uživali izgubiti. „Kad se krme naždere, onda njuškom i valov prevali.“ Tako i mi kad nas je naša domovina teškom mukom i hranom svojom odhranila, proti njoj smo se u rotili, njoj smo postali nezahvalni, nju smo prezreli i iz nje smo se izselili. „U Radiše svega biše, u Štediše jošte više.“ Radimo pak ćemo imati, nemojmo ljenčovati jer „bez znoja neima pokoja.“ Neda se sve na jednom jer „zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača“. Radimo i

W. J. ...

Subotička banderia.

www.kl.org.rs

štedimo kao što su naši djedi radili i štedili, pak ćemo biti zadovoljni sa svojom domovinom, onda će nam biti bogata, jer ona jeste u stanju hraniti i veći broj svojih vrijednih sinova. Zato braćo ništa se nemojmo predomišljavati, nego se vratimo u svoju domovinu, koja će sigurno razširenim rukama primiti zabludjele sinove svoje.

„Idemo, idemo!“ zaviče lav i vuk.

I zaista svi troje se povратиše u šumu — svoju domovinu na ovu grudu gdje su prvi put u majčinom krilu božiju svjetlost ugledali, u onu

domovinu koju njihovi otci žarko ljubljahu i njezinu slobodu koju su krvlju srca svoga uzdržali i učvrstili. Podjoše u onu domovinu koju su prezreli, podlo je napustili. Pokajaše se, domovina ih je prigrlila i oprostila, u njezinom su siromaštvu u najvećim zadovoljstvu do svoje smrti živjeli, za života podučavajuć mlađi naraštaj cijenili i ljubili domovinu svoju i njezino siromastvo. „Svagdje je dobro ali kod kuće najbolje.“

Ferdo Stražimir Kulundjić.

Kajanje izroda.

*Mladi moji oj prilipi dani!
Alaj ste mi ružno ogorčani.
Kad se sitim, oj mladosti moje
Crne oči suzam' zemlju tope.*

*Propušćo sam što stignut ne mogu,
Jer uzprkos majki mi i Bogu
U mladosti izrod sam postao.
Jao meni cilog vika jao.*

*Kudan prodjem svaki me prizire
Kao da sam izišo iz vire;
Niko neće da mi pozdrav primi.
Ao tužan oj mladosti gdi mi?!*

*Da se mogu iz nova roditi,
Majkin jezik znao bi ljubiti;
Izrode bi i sam kleo jako,
Nebi vako sad pod starost plako.*

*Šta znam tužan kad mi mladost
prodje?*

*Sida starost evo sad mi dodje.
Zbog izrodstva kunu mene ljudi,
U pomoći sad mi Bože budi.*

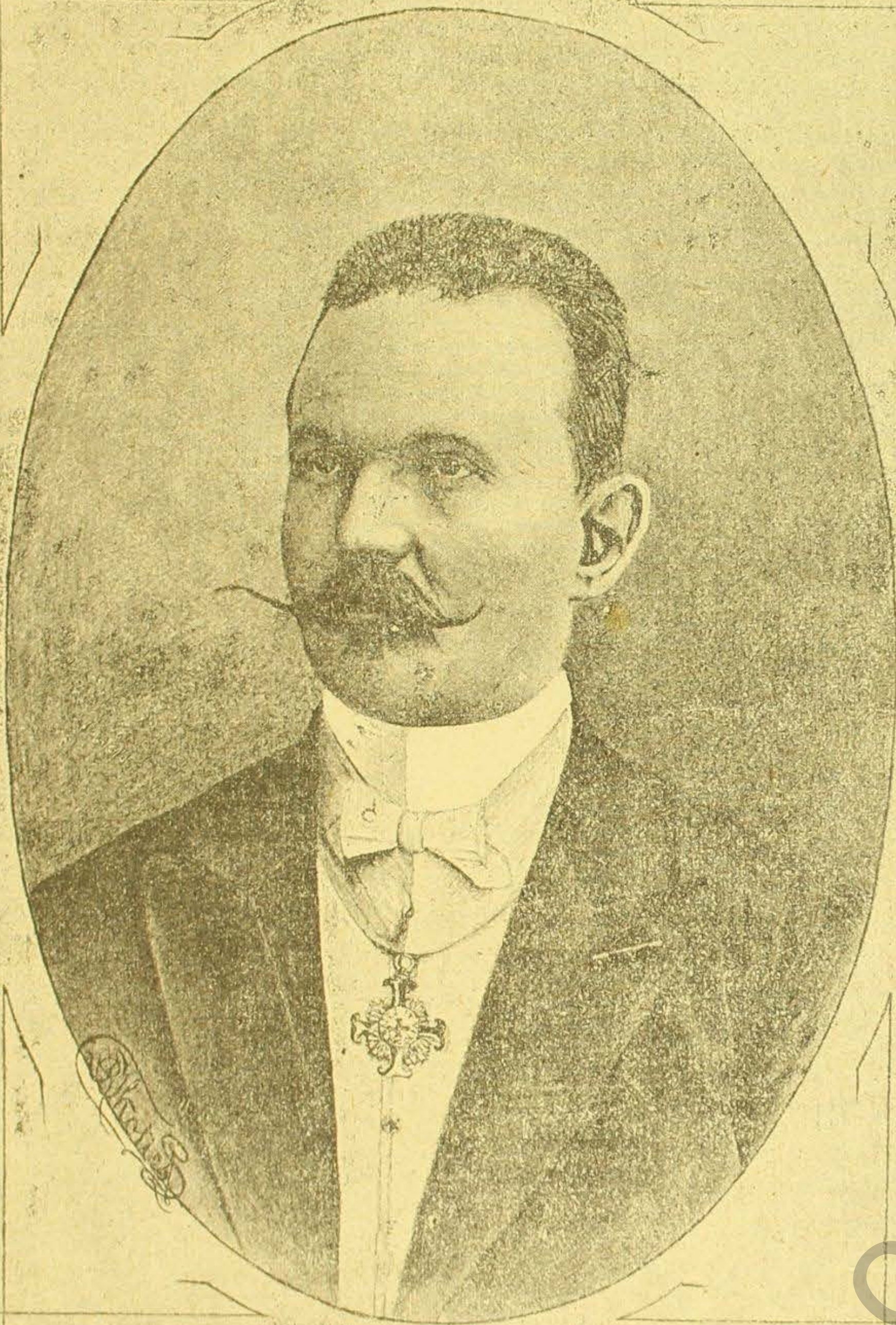
*Kao izrod klečim na kolini
Držeć ruke molim se visini:
Oprosti mi Bože grihe moje
Nisam znao majkin jezik što je?*

*A vi dico svitujte se jako,
Izrodom je postat naopako.
Zemlja, nebo mrzi na izroda,
To je kazna svemogućeg Boga.*

*Sunce, misec ili vi zvizdice
Zakrilite tužne izrodice.
Jel gospodin Bog za nji ne mari
Kaštigom ji za izrodstvo dari.*

Staniša.

Ljudevit Vermeš.

zkvhn.org.rs

Nezafalan sin.

Pučka pripovitka.

Živili jednoć jedan otac i sin u jednoj pustinji. Na daleko od njih nije bilo živa čovika, tek kadgod se zabuni dikoji putnik i ondan prodje. Odavno su živili sami: starčeva žena umrla je prije 20 godina, ostavila iza sebe malo, od pet godina dite. Starac se mlogo trudio i znojio, dok sina nije odhranio; to ga hrabrilo, da će mu sin hranitelj biti dok on ostari. Kad sin odrasto malo mu je olakšalo jel su sad njih dvoje radili. Starac već i nepamti, kad je bio među svitom i sin mu je vrlo ritko odlazio, ištom kad je tribalo za život nužne stvari pokupovat. I to nije bilo često, jel njim siromaški život mlogo potrebe nije želio. Živili su od dana do dana što su danas zaradili to su sutra već potrošili. Prodje više godina i starac tako oslabi, da se jedva vuko. Sav se sasušio polak sgrbljen bez zubih, ruke mu drhtale, noge ga već jedva služile. Jedno jutro reče otac sinu; „Znaš sine! ja ti više nemogu nikud od kuće, ti ćeš valda moć i za mene koji zalogaj pribaviti!“

Sin mu ništa ne reče, već ćuteć ode u lov. Došavši kući poče gungjati kako je slab lov, teško je jednom dvojicu hraniti. Gungja danas, gungja sutra, pa tako svaki božji dan. Starac je (spaziv) primetio to i

vrlo mu žao bilo videć grdnu nezafalnost sina svoga, ali ni se mogo pomoć.

Sin mu napokon izjavi iskreno, da ga on više hraniti neće. nije ni pravo, da se on za obadvojicu muči.

Starac siromak nije znao kud da se okrene; počo je raditi, ali brzo se osvidočio, da mu prislabo, malak-salo tilo nije za poso. Jedno se vrijeme vodio po šumi, brao divije voće i kupio korenje, te se sotim hranio. Ali kad je zima stisla zube, nestalo i te kukavne hrane. Nikoliko je dana gladovao, naposlitku ga glad natirala, da potraži sina, da mu udili baremko prosijaku, ako neće, da ga tako drži kao oca svoga. Izkupiv svu snagu, pa se odtetura k' sinu; samo je imo još toliko snage, da otvori vrata i tu se sruši. Sin kad je vidio, da mu otac otvorio vrata brže-bolje pod stol škloni načet samun kruva i usta zatvori, da mu se zalogaj ne vidi. U tim času ga stigla kazna božija: *Zalogaj mu se pritvori u žabu koju nije mogo izvaditi iz ustijuh.* Ova je žaba proždrla sve što god je samo metnuo u usta. Tako ovaj više ni zalogaja nije mogo jisti, te od teškog glada, posle dugih muka izda grišnu dušu. Od oca je žalio komadić kruva i sam je umro od gladi.

Šala i zbilja.

Pison i njegov sluga.

Pison bio je čuveni govornik; ovaj naučen muž imao je slugu, kojemu se samo onda bilo slobodno govoriti, kada bi ga zapitali. Gospodar mu jednoć zapovidi, da nekog Clodija pozove na užinu:

Vrime užine već je stiglo, i gosti su se već skupili, samo Clodij nije još došo.

Napokon Pison se jako razjide, pa zapita slugu: „Je lisi pozvao Clodija?“

„Jesam ga pozvao“ odvrati mu sluga.

„Pa šta ne dolazi?“ upita ga još jedared gospodar.

„Jer je bolestan!“ odgovori sluga.

„Pa onda što nisi odmah to kazao?“

„Sto me nisi zapitao!“ Doda neajno poslušna sluga.

Staćala.

Sastalo se tri Bunjevca jedared u staro vreme, pa zapita jedan drugoga koji je koji od njih pečenice. Jedan kaže, da nije još ni vidio. A drugi veli, da je on vidio, gdi se jide, kad je bio kod gospodara sluga, al nije jeo. A treći rekne, da je on mogao jest, kad je bio u svatovih staćala, al kad je došo red na pečenicu, on je već bio pod stolom pa opet nije jeo.

Njegove gaće.

Kod starih Bunjevaca žena je govorila uvik o mužusvojem: „On“.

Jedared se dogodi, pa rekne snaja svojem svekru: „Baćo, katana nosi njegove gaće“. „Pa neka nosi, kad su njegove“, odvrati svekar.

„Al njegove gaće“, opet će snaja. „Pa nek nosi, kad su njegove“ zlim će već svekar.

„Ta mog čovika gaće je odneo“ rekne snaja, al je katana već daleko bio s gaćama.

Ciganin i Čivutin.

U nikom selu ukraden je Čivutinu bakreni kotao. Sva potraga za kradljivcem ostala je uzaludna. Ali i kradljivac Ciganin je bio u neprilici, jer je za njega bio kotao prvelik a bojao se nuditi ga na prodaju, pa je već promišljao da ga noćom Čivutinu vrati. Još na večer uslovi čivutina ciganina sumnjičeći ga, „Ti si sigurno moj kotao ukrao“. — „Ne srdi se, Abrahame“ odvrati cigo, „kradljivac će ti sigurno kotao vratiti, jer šta da radi s takovom grdesijom od kotla?“ — „Šta da radi“, upadne čivutin, uzeti kladio, kalapač, pa će ga razbiti na komade i sve kao bakar prodati“.

Ciganinu se razvedrilo lice, sućutno stisne čivutinu ruku i reče mu: „Siromašni Abrahame sigurno ti sad mogu reći, da ti svoga kotla više viditi nećeš“.

„Silo za ognjilo“!

„Drugi ljudi plaćaju mi po deset šućaka za brijanje, a ti mi samo polovinu mu nudiš“. Reče brijač nikom škrtom čoviku, Tvrđiću.

„Ta i pet šućaka je lip novac. Ded reci ti ime, da mogu zabilježiti, kome sam moro dati veću svotu!“

„Moje je ime: „Ovaki!“ odgovori smišeći se berberin, pa kad je jedan obraz obrijo, drugi ostavi nasapanan. Ostavi bricu u džep, pa otide iz sobe.

A kad je tvrđiću dosadilo čekati, izagje na sokak; zapita skupljene ljude:

„Jeli ste vidili, ljudi „Ovakog“?“

„Još takog nismo vidili“. Odgovorale mu smijajući se grohotom.

Temeljito.

Žena: Ali za Boga čovče, ti opet piješ vina. Zar mi nisi obećao, da

ćeš samo onda piti, kad osjetiš da si slab?“

Muž: No da ženo, od kad sam ti obećao, osićam užasnu slaboću.“

Jeftino zabavljenje.

Sin: (čifutško dite): „Fater leben, daj mi 40 novčića za kazalište, danas je vesela igra.“

Otac: „Ti bedasti dečkov, što tebi triba gledati veselu igru. Lezi na klupu, i Isak neka te škaklja po tabanima, pa ćeš se još više smijati, a što više, vrlo ćeš se jeftino zabavljati.“

Samo.

Mater: Oho Tezo, ti osamgodišnje dite, ta ti čitaš već novine?“ Ne Majko, ja čitam samo ženitbene oglae.“

Iz izložbe.

Jedan seljak dodje sa izložbe u mijanu, gdi su bili njegovi prijatelji.

No šta mislite momci, koje dobijo na marvinskoj izložbi prvu nagradu?

„No ko?“

„Ta ja!“

Junačtvo.

Svadio se časnik sa čifutom, i pozvao ovog na dvoboj.

Čifut mu odkloni poziv, na što mu časnik rekne:

„Vi niste čovik, već pseto.“

Odvрати čifut; „Volim biti i pseto, nego mrtav lav.“

Jao i pomagaj.

Pavka kći berbera Šuića:

Za Boga Joso, moj otac dolazi, joga već čujem.

„Il me moraš sad zaprositi, ili jedan zub vaditi dati, sad biraj.“

Joso: „U ime Božje, žrtvovat ću zub!“

Platio.

Mladi ličnik: „Danas sam na jednom bolesniku pravio tri operacije, pa sam umoran, da se jedva mičem.“

Drug: „A je li ti platio dobro?“

Mlad ličnik: „Jest sa svojim životom.“

Pozna ljude.

Ličnik A.: „Ja bi rado znati, kako ti to udesiš, da si obljubljen kod svih bolesnika. Onima, koji se utvaraju kažem, da su teško bolesni, a pravim bolesnikom, da su zdravi.“

Složno.

1. Prijatelj: „A kako živiš sad sa svojom suprugom.“

2. Prijatelj: Nikad bolje prijane, mi živimo kao golubovi, kad ja u u kuću, ona iz kuće!“

Koliko sati.

Ive Kepečev zapita na ulici jednog gospodina, hej, ta koliko je sati? pogleda gospodin njega i na uru, i rekne: „Jedan“ i u to mu dade jednu zaušnicu.

Kepeč se okreni i rekne: „Hvala Bogu, da ga nisam pitao, kad je bilo 12 sati.“

Sudac (srdito): „Svit bi odahnuo,

Svako zlo ima seoje dobeo.

kad nebi bilo takovih lopova.“

Obtuženi: Svako zlo ima svoje dobro. Da nije nas, nebi bilo ni vas,“

Krásna osveta.

Tomica: „Mamice, Grgo Šugin me uvik tuče.“

Majka: „Iztuči i ti njeg!“

Tomica: „To nemogu. Ali znaš majčice, ja ću postat učitelj; pa ću tući njegovu dicu.“

Gospodar: „Ali gospodine Kokiću, kako ste mogli zaboraviti ključeve u blagajni?“

Blagajnik: „Nisam zaboravio, al sam mislio, ako lopovi dodju, više bi obijanjem blagajne štete napravili, nego što ima u njoj.“

Zašto je konj nemiran ?

Kad je Bog išao po zemlji kadgod, naigje na konjara, koji se u hladu izležavao. Onodobce su konji plandovali i priživali jiće tako kao što sada priživa marva. Zapita Bog tog konjara, po kojem se putu igje u bližnju selo, a konjar onako ležečki nadigne nogu pa pokaže : „onamo !“

Zbog toga Bog prokle konji, da sada čuvar konja cio dan mora jih čuvat, pa se ne može izložavat.

Ode dalje Bog pa naigje na govedara, koji se mučio s mar-

vom, jer marva onda nije tako plandovala na podne i pričivala, nego je uvijek tirala ovamo onamo kao muha brez glave, pa je govedar morao brez pristanka vraćat je. Zapita dakle Bog tog govedara po kojem putu se igje u selo. A govedar kaze : Pričekajte malo, dok ne vratim marvu. pa ću vas odvesti !“ A Bog mu reče : „Hajde samo odvedi nas, marva će dotleg smiriti ! Poslušaj to goveea kad se vratio, a ona marva stoji u čoporu pa priživa.

Od toga doba je konj proklet pa uvijek jide. a marva priživa.

Narodne pisme.

Lov kralj. Marka.

Lov lovio Kraljeviću Marko;
 Lov lovio u nedilju mladu,
 U nedilju prije mise rane.
 Ulovio zmiju šarovitu,
 Šarovitu vrlo vilovitu,
 Ulovio sebi oko vrata.
 Sad on idje na majkina vrata:
 „Ustaj majko! otvori mi vrata,
 Pa mi skini ovaj okov s vrata!“
 Usta majka i otvori vrata;
 Kad vidila zmiju oko vrata,
 Al je majka zatvorila vrata,
 Pa ga šalje na ljubina vrata.
 Ode Marko na ljubina vrata:
 „Ustaj ljubo, otvori mi vrata,
 Pa mi skini ovaj okov s' vrata!“
 Usta ljuba i otvori vrata.

Kad vidila zmiju oko vrata
 Odma j' ljuba zatvorila vrata,
 Pa ga šalje na selina vrata.
 „Ustaj selo i otvori vrata,
 Pa mi skini ovaj okov s' vrata!“
 Usta sela i otvori vrata;
 Kad vidila zmiju oko vrata,
 Odma j' sela zatvorila vrata,
 Stade Marko njojzi govoriti:
 „Nemoj selo, zatvarati vrata,
 Već mi skidaj ovaj okov s' vrata!“
 Sada sela začu govoriti:
 „Sigji zmijo s' moga brata vrata,
 Pa ćeš biti moga brata majka!“
 Čuti zmija ništa ne govori.
 Sela opet počme je moliti:
 „Sigji zmijo s' moga brata vrata,
 Pa ćeš biti moga brata ljuba!“

Cuti zmija ništa ne govori.
Sela opet počme je moliti :
„Sigji zmijo s moga brata vrata!“
Progovori zmija šarovita,
Šarovita vrlo vilovita;
„Mol' se Bogu Kraljeviću Marko,
Što za tebe sela odgovara,
Jer se nebi nanosio glave!“

Lipa Marta.

Izvor voda izviral
Voda trunje izmićala,
Iznela je šaren sanduk,
U sanduku lipu Martu.
Progovara lipa Marta :
„Ko bi mene otvorio,
Tom bi i ja ljuba bila.“
To dočuli gospodari
I odoše, otvaraše,
Nemogoše otvoriti,
Uzdanuše, pa odoše.
To dočuli čobančići
I dodjoše, otvaraše
Nemogoše otvoriti
Uzdanuše, pa odoše.
To dočuli cigančići,
Oni kuju sitne kline
Pa dodjoše, otvaraše,
Otvaraše, otvoriše.
Progovara lipa Marta :
„Jao moje bile noge,
Kudan će te vi hoditi?
Po tim crnim cigan dvorom!
Jao moje bile ruke,
Koga ćete vi grliti?
Onu crnu ciganešku!
Jao moja medna usna,
Koga ćete vi ljubiti?
Onu crnu ciganešku!“

Zamnom dika idje ko bez glave,
Hoće da me zaprosi od nane ;
Al badava kad me neda babo
Da ljubi siroto — ma drago.

Ja ću ljubiti što sam ja smislila
Makar moga babu uvidila
O što mi je cilog svita blago,
Kad ne ljubim što mi sreću drago.

Naišo je ajziban
I na njemu sidi ban
Zahvalit će s banovine
Nosu nam novine.

Hedervari sanjo je,
Da ministrom postaje,
Pridsidnikom sve ugarske
Ne žali hrvacke.

A hrvacka želi to
Samo kad bi otišo
Srićno igji kud si pošo
Natrag nam ne došo.

Zimzeleni zeleni,
Zašto tako uveni ?
Kad pogledam na te mlada
Propada mi nada.

Bože mi prosti,
Došlisu nam gosti !
Bože sveti
Šta ću njim izneti ?!
Tanjir pača
I komad kolača.

Prijo naša
Gori kuća vaša,
Danas vaša
A sutra će naša.

NB. Na kraj svakog redka narod rabi neki nepojmljivi refrain : „Pirliton“ itd.

Prija naša
 Sniska strija vaša
 Sniska strija
 Visok djuvegija.

—

Stara dika moja sad uzdiše
 Što je mlagjan ja ne ljubim više,
 Dosta sam ja uzdisao gorko
 Dok si mene varala divojko.

Tušta puta suze sam ronio
 Klečeć sam te neviro molio
 Pokraj mene drugog da ne ljubiš,
 Drugog ljubiš, mene mladog
 gubiš.

Evo sam te ja sad ostavio
 Jel sam sebi milo zadobio

Lipu kćerku bunjevačke grane
 A ti seli, nisi više za me.

—

Zaovica i snajica,
 Kad se stanu čerupati
 Bit će svima razvadjati

—

Igra šokac i šokica,
 I na šokcu kabanica.
 Većma igra kabanica.
 Nego šokac i šokica.

—

Oj šokice velikoga veza.
 Bil ti pošla za našega kneza.
 „Ja bi pošla i rada bi bila,
 Al ja nemam za kneza peškira!

—

Zagonetke.

1. Ovdud brig, ondud brig, a na sridi vije snig. Šta je to?
2. Danjom klanće, noćom broji zvizde?
3. Jedno kaže: „Svani Bože“, drugo kaže: „Smrkni Bože“, treće kaže: „Kako mi je, tako mi je!“
4. Tutni amo, tutni tamo, tutni ga za vrata.
5. U sobi naduhto, u kući razdrto.
6. Gvozden ker, prten rep.
7. Dva pruta do neba dohvate.
8. U našega vranca, devet pokrovca, opet mu se vide rebarca.
9. Isto je ko guska, al guskanije.
10. Vukatići vuku, sikatići siku sam baća prihvaća.
11. Četri uha, dva trbuha.
12. Guravo prase, sve polje opase.
13. Crven jarac po košari skače.
14. Palo bure s tavana, nema toga pintera, koji će ga sastavit.
15. Krmeljar deda iz peći gleda.
16. Kad baciš gori bilo, kad padne doli žuto je.
17. Što ugje najpre u crkvu.
18. Dva žarla četiri peći žare.
19. Danjom sluga, noćom gospa.
20. Prži se i masti se, a nitko s njim ne časti se.
21. Med konji raste, med ženama igra.
22. Na srid mora ćućuravo gnjizdo.
23. Ni u sobi, ni napolju.

24. Golub guče navrh kuće, veže gaće putovat će.
25. U našeg soldata, duduk mu od zlata, ko mu god pristupi, svaki ga poljubi.
26. Letile su letilice
Pitale su pitalice:
„Kud letite letilice
„Kud letimo, tud letimo,
nikom ništa ne činimo.“
1. Naćeve i brašno. — 2. Gjerma. — 3. Krevet, vrata, slime. — 4. Metla. — 5. Peć.
6. Igla s koncem. — 7. Oči.
8. Rašak. — 9. Gusak. — 10. Zubi. — 11. Jastuk. — 12. Kosa. — 13. Jezik. — 14. Jaje, kad padne. — 15. Proja. — 16. Jaje. — 17. Glas od Ključa. — 18. Osovine u točkovima. — 19. Šiba na bunaru.
20. Konac s kojim se veže krvavica (kobasica). — 21. Sito. — 22. Pupak. — 23. Prozor. — 24. Dim. 25. Čupa. — 26. Dim, ili snig.

Tumač naših slika.

Odilak glavne ulice u Subotici na 27-oj strani prikazuje „Deakovu ulicu“ t. j. somborski put od pijace do crkve svete Terezije s' lijeve strane gledajući desnu stranu ulice od Rudić čoške do velike crkve.

Kapela Vojnićevih na strani 37. predstavlja ukusno zidjanu kapelu nad grobnicom bilečevom u tako zvanom bajskom groblju. Zidjana je godine 1879. troškom pok. Luke Vojnić od Bajše.

Srpska crkva u Subotici na strani 59. predstavlja srpsku crkvu onako kako je zidjana prije 170 godina i 1804-te godine produljena. Prid crkvom

se vidi kameniti križ što je Maća Vojnić dao dignuti uz znak bracke sloge.

Subotička banderija na 63. strani predstavlja ono 22. jahača u svečanoj opremi, koji su 8-og juna prošle god. t. j. 1896. na dan krunisanja njihovog Veličanstva na milenijskoj proslavi grad Subaticu zastupali.

Ljudevit Vermeš je poznat athleta ne samo u Subotici već i u cijeloj zemlji našoj. Subačani će se dugo sjećati njega jer je on za polipšavanje Palića više činio i žrtvovao nego ma ko drugi u Subotici. Slika na strani 65-oj.

Glavno mjesto za razprodavanje „Subotičke Danice“ u knjižari

A. Nandora Krécsy u Subotici.

U Ministeriji za zemljodilstvo i obrt, po najnovijim podacima sastavljeni

SAJMOVI (VAŠARI) U UGARSKOJ.

- Abauj-Santo** (Abauj-Torna m.) prid velik četvrtak, 13. jula, 4. okt., i 6. dec. Po jedan dan živinski sajam.
- Abony** (Pest m.) 30. maja, 20. aug., 30. nov., uvijek prid datum u nedilju i ponediljak.
- Abrudbánya** (Alsó-Fehér m.) po starom kalendaru na Todora; prve ned. maja, prid Miholj i Božić u poned. za sitnariju a prija jedan dan živinski vašar.
- Ača** (Pešt m.) 15. aprila 29. oktobra.
- Ada** (Bačka) 19. marta, 15. juna i 25. okt. prid datum u ned. i ponediljak.
- Adand** (Somogy m.) sridoposne nedilje u ponediljak i prid Nep. sv. Ivana, priobraženja Isusa i Svisveti uvijek u ponediljak.
- Akna-Šugatag** (Marm. m.) 24. apr., 26. okt. u ponediljak i utorak prid datum ako ovaj nespada u poned.
- Alamor** (Alsó-Fehér m.) 5. marta 4. sept., za sitnariju, a prid njim jedan dan živinski sajam.
- Alberti** (Pest m.) 16. maja, 13. jula, 5. nov. uvijek prid dat. ned. i poned.
- Alčil** (Arad m.) 24. apr., 11. jula, 26. okt. ako na ove dane svetac biva, onda slidećeg dana drži se sajam.
- Alcina** (Szeben m.) 20. febr. i 31. aug., za sitnariju, a prid njim živinski, — ako datum u ned. il svetac biva, slidećeg dana drži se sajam.
- Alfalu** (Čik m.) 24. febr. i 31. oktobra.
- Algjogj-Alfalu** (Hunyad m.) 5. maja, 5. sept., 30. dec, za sitnariju, a prid njim živinski dva dana traje.
- Alho** (Vaš m.) 19. marta, prid Duhove u poned. 8. okt. i 18. dec.
- Alibunar** (Torontal m.) na Duhove, i uzvišenje Bl. Div. M. u nebo, uvijek po starom kalendaru.
- Almakerek N. Kükkiiló** 12. marta, 13. juna, i 30. sept.
- Aljmaš — Almaš** (Bačka) 9. febr., 1. maja, 14. sept. i 22. nov. ako označeni dani u ned. bivaju, onda u pon. biva sajam, ako osim pon. datum na drugi dan pada, onda prid datum u ponediljak biva sajam.
- Alpar** (Pešt m.) na cvitnicu, i 4. okt.
- Alparet** (Szolnok Dob. m.) 2—3. jan. po starom na cvitnicu i na spasov dan takogjer po starom, 1—2 aug. i 10—11 oktobra.
- Alšo-Arpaš** (Fogaras m.) 6. jula, 11. okt.
- Alšo-Balog** (Gömör m.) 3—4 febr., 5—6. apr., 8—9. juna, 12—16 nov.
- Alšo-Cernaton** (Haromsz. m.) 2. aprila, 5. jula, 20 dec.
- Alšo-Dioš** (Požonj m.) u utorak posli glune ned, iza ned. Sv. Trojstva takogjer u utorak, za Egidijom i Sv. Andrijom slideći utorak.
- Alšo-Domboru** (Zala m.) 19. marta, 16. maja, 13. jula, i 9. dec,
- Alšo-Jara** (Torda Ar. m.) 1. maja, 3. okt. prid označenim danima tri dana traje živinski sajam.
- Alšo-Kubin** (Arva m.) febr. za ned. „sexagesima“ za cvitnicom, 24. juna, 8. sept., 19. nov. uvijek u poned. posli označeni dana.
- Alšo-Lendva** (Zala m.) 25. jan. „miserere“ ned. u četvrtak, na veliki četvrtak, posli Duhova u poned. 28. jula, 28. aug., 28. okt. prid Božić u četvrtak.
- Alšo-Lipnica** (Arva m.) na Pavla priobraćenje, pohoda Gos-
podnjeg, i ap. Luke slideći poned.
- Alšo-Mecenzef** (Abauj T. m.) prid uskrs u utorak, 6. sept. — 2. jula, slideći poned. i prvog poned. adventa.
- Alšo-Nemedi** (Pešt m.) 2-ge ned. apr., 4-te jula, 2-ge sept., 3-će dec. nedilje i poned.
- Alšo-Nyarasd** (Požony m.) 24-ti apr., 26-ti jul, 8-mi sept., 25-ti nov. slideći četvrtak.
- Alšo-Őr Vaš m.** posli uskrsa u drugi poned. 10. aug. 11. nov.
- Alšo-Palojta Hont m.** 17. sept., 1. nov.
- Alšo-Pač Vaš m.** 3. febr., 4. maja, 4. sept., 4. nov.
- Alšo-Porumbak Fogaraš m.** 14. apr., 1. sept. živinski sajam.
- Alšo-Rakoš N. Kük. m.** 24. apr., 24. jun., 21. sept. za sitnariju, a prid njim živinski.
- Alšo-Šagh Vaš m.** 4. apr., 25. maj., 21. sept., 5. nov, ako na svetac pada, onda slideći dan biva vašar.
- Alšo-Šarvar Szolnok Dob. m.** 1 maj., 3. okt.
- Alšo-Šebeš Šaroš m.** na veliku sridu.
- Alšo-Sentgjörgi Jas N. Kun. S. m.** 10. jan., u poned. za nedeljom Sv. Trojstva, 2. aug., 15. okt. prvi i dva posljednja ako u posleni dan padaju bivaju u poned. prid označenim danom; ako dat. u ned. pada, onda slideći biva sajam.
- Alšo-Sopor Szilagj m.** po starom kalend. a četvrt. posli Marinja, po starom kal. na Petrov; na Miholj, u prvi četvrtak adventa.
- Alšo-Sombat Fogaraš m.** 24. apr., po starom kal. na Spasov.

II.

- Alšo-Venece Fogaraš m. 3. marc., 28. aug., 20. nov.
- Alšo-Višť Fogaraš m. 6. april, 27. aug. za sitnariju, a prid njim po dva dana živinski.
- Alšo-Žuk Kolož m. 20. maj, 4. sept., 1. 2. i 3. maja za birke.
- Alvine Alšo T. m. 24. jun, 25. nov. za sitnariju, a prid njim živinski.
- Antalfalva, Torontal m. 1. apr., 10. okt.
- Apati Zala m. 21. marta, u sridu prid Duhove, angjela čuvara slideći dan, 31. okt.
- Apatin Bačka 10. maja, i 17. okt. ako označeni dan osim ned. i poned. biva, onda prid označenim danom u poned. biva sajam.
- Apatfalva Borsod m. 19. marta, 29. maja, 14. aug., 30. nov.
- Apatfalva Čanad m. 24-ti apr. 26-ti jul, 8-mi sept., 25-ti nov. slideći poned. i utorak.
- Ape Heveš m. 19. marta, 1. aug. i 15. okt. uvik u poned. prid označenim danom.
- Apold Kiš Seben m. 3. jan., 11. aug.
- Apold N. Küküllő m. 19. mart i 15. dec. ako u svetac pada onda slideći biva sajam.
- Apoštag Pešt m. 24. juna. 12. okt. prid datum u nedilju.
- Arad Arad žup. od petka prid Gluhu ned. posli Petrova od petka i od petka prija 5. nov. uvik po 4 dana traje. I to petkom i subotom živinski, a nediljom i ponediljkom za sitnariju.
- Aranjoš-Marot Barš m. prija 2-og febr. i prid Uskrs u poned. i utorak, posli Gjurgja druge ned. u poned. i utor. prid Petrov u poned. i utor. posli Sv. Jakova druge nedelje u poned. i utor. 29-ti sept., 1-vi nov. i 25-ti dec. prid označeni dan u poned. i utor.
- Aranjoš-Medgješ Satmar m. Velike ned. — Bile ned. — na Spasov, 24. jun, 8. aug., 5. nov., i 24. dec. datumom označene nedilje utorak, sridu i četvrt. ako označeni dani na svetac padaju, onda prija te nedelje biva sajam.
- Aroksallaš Jas N. K. S. m. 24—25. febr., 15—16. juna, 5—6. aug., 21—22. sept. ako su označeni dani posleni, onda prid označenim danom u ned. biva.
- Asalo Abauj m. 28. marta, 22. juna, 31. dec.
- Asod Pešt m. posli Spasova — Sv. Stipana, i Sv. Martina u petak.
- Assonyfa Győr m. 9. maja i 14. sept.
- Assonyfa Vaš m. 13. jul.
- Alša Pešt m. 15. aprila 29. oktobra.
- Avaš-Felšőfalu Satmár m. u poned. prija 19-og marta, i posle 8-og septemb. u poned.
- Avašujvaroš Satm. m. 12. jan., 15. apr., 12. juna, 12. aug., 12. okt.
- B**aan Baranja m. 10. marta, 1. juna, 29. sept. i 8 dec.
- Baan Trenčen m. 2. jan. živinski, — 5. jan. za sitnariju, 1-og febr. živinski — 7-og febr. za sitnariju, 17-og apr. živinski — 20-og apr. za sitnariju, 22 - og maja živinski — 25-og maja za sitnariju, 22-og juna živinski — 24-og za sitnariju; 14-og aug. živinski — 17-og aug. za sitnariju; 25-og sept. živinski — 28-og sept. za sitnariju; 26-og okt. živinski — 28-og okt. za sitn. 11-og dec. živinski — 14-og dec. za sitnariju.
- Baboča Šomogj m. 19. marta u poned. za nedeljom Sv. Trojstva, 24. augusta 30. novembra.
- Bač Bačka 10-ti mart, 26-ti maj, slideći poned. 8-mi sept. i 26-ti okt. slideći poned.
- Bagonja Zala m. 19. maj, i 4. sept.
- Bagjon Torda Ar. m. 17. jun, 11. nov.
- Baja Bačka u nedilju prija 14-og febr., 24. apr., 22. jul., 21. sept., 6. dec. ako označeni u poslen dan padaju, onda prid datum u ned. i u pon. biva vašar.
- Bajma Nyitra m. 7. jan. za sitnariju, 17-og apr. živinski; 24. apr. za sitnariju, u utorak prid Duhove živinski posli Duhova za sitnariju; 17. aug. živinski, 24. aug. za sitnariju; 4. okt. za sitn. a prija 8 dana živinski; 30-og dec. živinski, 4-og nov. živinski, 11. nov. za sitnariju.
- Bajmok Bačka 25. maja, 24. aug., 11. nov. ako označeni dani osim ned. na drugi dan padaju, onda prid označenim danom u poned. biva.
- Bajna Estergom m. 16. febr., 16. maja, 16. aug. i 16. nov. ti nedilja u koji označeni dani padaju u sridu i u četvr. biva.
- Bajna Nyitra m. 5. jan. 24. febr., 24. apr., 24. juna, 8. sept., 23. nov.
- Bakabanja Hont m. u subotu prid ned. „septvagesima“, prid Gjurgjev živinski, na Gjurgjev za sitnariju, 1—2. jul., 31. aug., 1. sept., 6. dec.
- Bakonja Baranja m. 16. juna, 29. sept.
- Bakša Zala m. 4. maja, 14. sept.
- Balažfalva Alšo F. m. u subotu prid cvitnicu, 2. jula, 6. dec. za sitnariju. a prid njim jedan dan živinski.
- Balaša-Gjarmat Nograd m. 6. jan. i 2. febr. prija dat. u pon. i utorak, ili ako ovi dani na svetac padaju, onda posle dat. slideća dva dana. biva sajam; iza ned. „Laetare“ u pon. i utor. i prija 1. maja. 26. juna ako u nedilju pada onda slideći poned. i utorak biva. ako u subotu pada prid dat. u poned. i utor. biva; 20. aug. ako ovaj dan u ned. pada, onda slideća 2 dana, ako u drugi dan pada, onda prid datum u poned. i utor. biva; 29. sept. ako u ned. pada slideći poned. i utor. biva, ako drugi dan pada, prid datum u poned. i utor. biva sajam; poslednjeg poned. i utor. miseca okt.; 28. juna ako dat u ned. pada, slidećeg poned. i utor. ako u drugi dan pada, onda prid dat. poned. i utor. biva sajam.

- Balkani Sabolč m, u posljednji utorak marta, — juna i okt. miseca; i prid Božić u utorak.
- Balog Gömör m. 3—4-og febr., 5—6-og apr., 8—9-og juna, 12—16-og nov.
- Banfi-Hunyad Kolož m. 26. jan., u utorak prija Uskrsa i Duhova; 26. jula, 21. sept. i 25. nov.
- Bankfalva 3. maja. 9. dec.
- Banok-Sentgjörgj Zala m. 24. apr., 24. juna, 3. aug. i 29. nov.
- Banrev Gömör m. 17. marta i 6. sept.
- Baračka Bačka 17. juna, 20. okt. ako datum u ned pada, slidećeg poned. biva sajam.
- Barč Šomogj m. 1. apr., 24. juna, 2. sept. i 9. dec.
- Brnjevar-Baranjar Baranja m. 2. febr., 8. juna, 5. aug., 15. nov. u poned. ovih ned. kada označeni dani padaju.
- Baratfalva Vaš m. posli Uskrsa u utorak; 2. jula, prvi dan za velikom Gospom, i na dan začeca Blažene Div. Marie.
- Baranjkut N. Küküllő m. 14. 15. i 16-og okt.
- Baroth Haromsek m. 3. febr., u petak posli Duhova, 21. aug., 12. nov.
- Bartfa Šaroš m. 13—20-og febr., 6—13. marta, 8—15. maja, 12—18. jun., 21—28. aug. 16—23. okt., 4—11. dec. a tako zvani posni sajam 6., 13., 20., 27. mart., 3., 10., 17. apr., i nuz ove sajmove godišnji šest živinski sajmove, i to prve sride jan., apr., jun., jula, aug. i nov. miseca.
- Baromlaka N. Kük. m. 5. apr., 10. sept.
- Battonja Čanad m. na dvi ned. prija cvitnice; u ned. prid Petrov; i na dvi ned. prija Sv. Dimitrije.
- Batka Nograd m. 20. maja. 9. sept.
- Bath Hont m. u četvrtak prid „Septvagesimu“ živinski, a za tim u poned. za sitnariju. Prid „Rogate“ — Lovrinca i Martina uvik četvrtkom živinski, za označenim danima slideći poned. pak za sitnariju.
- Bate Šomogj m. 10. marta, 25. maja, 29. aug., 9. okt.
- Batorkes Estergom m. 25. jan., 4. maja, 2. jula, 14. sept., 11. nov.
- Batoš Kolož m. 27. jan., 21. maja. 14. nov.
- Bata Tolna m. 9. apr. i 15. okt, te ned. kada dat. pada u poned.
- Batasek Tolna m. 19. marta, 16-og juna, 24. sept., 28. okt. uvik prid datum u ponedeljak.
- Bazin Požony m. febr. na Dorothe-u; treći dan Uskrsa; juna posli Bonifaci-je; jula posli Mandaline; aug. posli Sv. Augustina; okt. posli Sv. Franje; nov. posli Sv. Kate uvik u sridu.
- Beel Bihar m. prvog utorka okt. mis. živinski, a u sridu za sitnice.
- Bečehely Zala m. 19. marta, 11. maja, 11. sept., 13. okt.
- Bec Šomogj m. 23. maja, 4. okt.
- Becko Trenčén m. prid Grgura prid „Rogate“: — Petrov; Sv. Stipana; i Sv. Katu — utorak.
- Bega-Stgjörgj Torontal m. 15. apr. 30. sept., 20. jun.
- Bekeš Bekeš m. 24. marta, 20. juna, 29. sept., ako datum u poslen dan pada, uvik prija dat. u nedelju poč. sajam.
- Bekeš-Čaba Bekeš m. 3. marta, 1. jula, 26. okt. 2. dec. adventske ned.
- Bela Sepeš m. 15—16. jan., 16—17. aprila, 28—29. maj., 16—17. jul., 24—25. sept. 26. 27. nov., 17—18. dec.
- Bela-Uj Sepeš m. 2. febr., 5. juna, 19. nov.
- Belenješ Bihar m. nedeljom Marinja, — Sv. Gjurgja, — Sv. Ilije, — Sv. Dimitrije, — u četvr. i petak uvik po grčkom koledaru.
- Bellatine Zala m. 20. jan., 21. febr., 25. apr., 27. juna, 15. jula, 5. nov.
- Belték-Krasna Sat. m. 10. febr. utorak posli uskrsa i Duho-
- va; 21. jula, 22. sept., 10. nov., 22. dec.
- Belluš Trencsén m. febr. na Matiju; posljednje sride aprila živinski; a četvr. za sitnarije; juna na Filipa i Jakova; aug. na preobr. Isusa; na malu Gospojinu; i okt. na Šimun Judu.
- Beodra Torontal m. 6. maja, 8. sept., 1. nov. ako datum nepada u ned. onda prija dat. u ned. biva sajam.
- Bercel Sabolč m. 16. febr., 2. juna, 24. aug. 15. okt.
- Beregsas Bereg m. u sridu i četvr. prid cvitnicu; u sridu prid Spasov dan, i posli Spasova u petak; posli Sv. Antuna Pad. slid. ned. u sridu i četvr.; u četvr. i sridu. ned. Sv. Bartholomeja; Svisveti, — Sv. Luce, — ned. takodjer u sridu i četvr.
- Berenč Sabolč m. 2. jula, 18. dec.
- Berkenješ Kolož m. na Petrov po starom kal.
- Berkeš Satmar m. na tri kralja; 24. apr., juna posli Ivana krstitelja; i nov. mis. posli Luke u petak, 1—2—3-eg maja, sajam za birke.
- Berki Šomogj m. utorak posli Uskrsa; 27. juna, 10. aug., 25. sept.
- Berethalom N. Kük. m. 17. apr. 17. dec.
- Bereck Haromsek m. 25. jan., 7. aug. 26. sept., za sitnariju a prid ovim danima živinski.
- Berzence Šomogj m. na cvitni poned. 13. juna, 10. aug., 28. dec.
- Berzaska Kraššo Sörenj m. 25—26. jula, 7—8. nov. 26—27. maja, 6—7. okt.
- Berzevice Šaroš m. prid: — Balinta (14. febr.); — Duhove, — Bartholomeja, — (24. aug.); Svisvete, — i Božić — u sridu; ako na ove sride svetac pada, onda prid ovom ned. u sridu biva sajam.
- Berzova Arad m. 21. marta, 6. jula, 26. okt. uvik prid dat. u ned.
- Besterce Vag 3—7. jan., 11—15. apr., 13—17. juna, 8—12.

IV.

- aug., 19—23. sept., 8—12. nov.
- Besterce Nasod m. 17—18. maja; posle Bartholomeja, i prid svetu Katu u sridu, a marvenski sajam prija tri dana se počima.
- Bestercebanja Zoljom m. 25--27. jan., 7—9. maja, 29—30. nov., 1—2. dec.
- Bethlen Solnok Dob. m. 5—6. apr.; posli Duhova u ned. i poned., prid malu Gospu; i posli Kate u ned. i poned.
- Bethlen-St. Mikloš Kiš Kük. m. 25. aprila, 21. sept., 13. dec. za sitn. a prid njim po tri dana živinski.
- Bezdan Bačka 15. marta, 16. jula, 29. sept., 19. nov. prid označene dane u poned. ako datum u ned. pada, onda u slideći poned. ako pak datum na poned. pada onda taj dan biva sajam.
- Bičke Feher m. 25. jan., 3. maja, sept. na Sv. Matu evang. jula Sv. Jakova nedilje u utorak i sridu.
- Bihar-Püspöki Bihar m. 30-og nov.
- Biksad Satmar m. 12. jula, 25. aug., 19. sept.
- Bilak Besterce N. m. 21-og marta.
- Billet Torontal m. 26. marta, 15. juna, 8. okt. ako datum na ned. pada — taj dan, inače prid datum u nedelju biva.
- Bilke Bereg m. 20—21. maja, 17—18. jula, 20—21. sept. 18—19. okt.
- Birkiš Krašo S. m. 28. jan. 6. apr. posli grčko-istočni Duhova u nedelju.
- Biče Trenčen m. posli Pavla priobr., Filipa, — Duhova, Sv. Jakova, — i Svisveti, u poned. a prid datum u četvr. živinski.
- Bobro Arva m. 6. febr., 1. maja, 24. jula. 6. nov.
- Bočko Zemplen m. 19. juna, 8. sept.
- Boldogfalva Hunjad m. po starom kal. u subotu prid cvitnicu, 20. sept.
- Bodon Torda A. m. u sridu posli Duhova.
- Bodokő Abauj T. m. 16. febr., 26. maja, 11. aug., 11. nov.
- Bodajk Fehér m. posle nove godine, — 29. juna, i Miholja, slideći ponedeljak.
- Bodrog-Kerestur Zemplén m. 20. febr., 5. juna, 28. aug., 27. nov. ako datum na svetac pada, prija data u poned. biva.
- Bodzaš-Ujlak Zempl. m. 18. jan., 24. marta, 14. jula, 17. okt., 21. dec.
- Bogdanj 12. marta, 24. juna, 4. okt., — ti nedelja uvik u sridu.
- Bokšanjbanya Krašo S. m. 1. apr., 16. maja, 11. jula, 20. sept. uvik petak, subota i ned. posli datuma.
- Boka Torontal m. 15. sept. ako u ned. biva — na datum — inače prid datum u nedelju.
- Boldogassonj Mošon m. 1. febr. 24. marta, prid Duhove u poned. 2. jula, 14. aug., 7. sept., 7. dec.
- Boleras-Belahaza Požon m. 19. marta, 8. juna, 4. sept., 23. dec.
- Bolkač Kiš Kük. m. 18. marta, 19. nov. za sitnariju; a prid njim po tri dana traje živinski.
- Bonchida Kolož m. 9. marta, 30. juna, 21. okt. a prid njim po jedan dan živinski.
- Bonjha Kiš Kük. m. posli čiste sride i Duhova — četvr. i u sridu — 27. sept.
- Bonyhad Tolna m. 6—7. marta, 1—2. maja, 10—11. jula, 4—5. sept. i 8. dec. uvik prid dat. poned. i utorak.
- Borgo-Prund Nasod m. 14. apr., prije dva dana počima se živinski, 30. okt. a prija 3 dana počima se marvinski.
- Boroš-Jenő Arad m. prid Ivana krstitelja; — Ilije proroka ned., — i prija Paraskeva u nedilju po starom kalendaru; a prija data živinski.
- Boroš-Šebeš Arad m. po novom kal. Gjurgjevske i Miholjske nedelje; a po starom kal. Nikoljske ned. u sridu.
- Borošćankő Vaš m. drugi poned. korizme; 3. maja, 10. juna, 14—16. sept.
- Borša Kolož m. 24. febr., 6. maja, 4. okt.
- Borša Marmaroš m. 1. juna, 13. sept.
- Borzaš Kiš Kük. m. 24. okt.
- Borzaš 24. apr.
- Botornja Zala m. 8. juna, 19. sept. posli data u poned. marvinski.
- Bozok Hont m. 5. maja, 30. aug., 11. dec.
- Bozovič Krašo S. m. 2. jan., 3. apr., 15. maja. 2. okt.
- Bő Sopron m. 6. febr., 9. maja, 10. aug., 4. okt.
- Bögöz Udvarhelj m. u četvr. iza ned. „Laetare“.
- Böhönje Sopron m. 19. marta, u petak posli Brašanca; 20. jula, 21. aug.
- Bőš Požon m. 14. jan., 24. marta, 1. maja, 6. aug., 28. okt. ti nedelja uvik u četvr.
- Börsöny Hont m. 1. jan., 18. juna, 6. aug., 18. okt.
- Bözöd Udvarhely m. 2. juna. 9. okt.
- Brad Huny. m. 20. marta, 2. juna 29. sept. i 16. dec.
- Braššo posle Brašanca na nedelju dana, — posle Luke četvr. petak. subota.
- Brezova Njitra m. posle tri kralja; i prija čiste sride u ponediljak; na cvitni poned. prija Duhova — Sv. Ivana krstitelja; i Sv. Stipana kralja u ponedeljak; posle Mate i Imbre u ponedeljak.
- Breznobanja Zoljom m. marta na „Laetare“, prid Duhove u sridu; 16. aug., 30. nov.
- Boroslo Saroš m. 1. jan., 2. jula., 13. dec.
- Brocko Njitra m. prie Antuna pustinjaka, — Josipa 19. marta, vel. Gospe, — i Martinja — utorak.
- Brulja N. Kük. m. 3. marta, 20. okt. samo za sitn.
- Budimpešta** druge nedilje marta; poslidnje ned. maja; treće ned. aug. — prve ned. nov. — i svaki do druge subate traje; marvinski i konjski u drugu nedilju i ponedeljak. Od utorka prija označeni dana, do prve sride kožne trgovine; a ostali dani za sitnariju. Dva sajma

za konje: 1. počima se prija Gjurgjevske nedilje u nedilju, ponedjeljak i utorak; 2-gi prve nedilje, ponediljka i utorka oktobra miseca. Nediljni sajmovi: u Tabanu ponediljkom i petkom; Kristinavaroši četvrtkom; u Gradu subotom i nediljom — po cilo u prvom krugu. II. krug: u sridu, subotu i nedelju. III. krug: utorkom i petkom. U starom Budimu četvrtkom, nediljom po cilo u prvom krugu; IV., V., VI., VII., VIII. i IX. utorkom i petkom. X. krugu: četvrtkom i nedeljom. Nedeljni živinski sajmovi: I. krugu: petkom i subotom za telad i svinje. II-om krugu: sridom za telad i svinje; četvrtkom za marvu i konje. X-tom krugu: četvrtkom i nediljom za svinje.

Butka Zeml. m. 2. juna, 28. aug. i 4. okt.

Bujin Arad m. po starom kal. na Marinje; Brašanac; Ivana usjeka; i prid Božić ti nedilja tako da sajmovi prid il za označenim danima najbližim poned. bivaju.

Bujin Temeš m. 24. apr., 24. juna, 15. okt. i 30. nov. Ako na označene dane rim. kat. il grčko izt. sveci padaju, posle na nedilju dana biva sajam.

Bur-Stgjörgj Požon m. 24. apr., 16. aug., i na nedelju dana prid Božić u utorak.

Bur-Stmikloš Požon m. posli 5-og apr., 21-og sept. i 8-og dec. u utorak.

Buza S. Doboka m. 19. jan., 29. apr., 27. jula, 25. okt. osim toga po starom kalendaru u korizmu svake sride marvinski sajam.

Buziaš Temeš m. 23. jan., 24. apr., 25. jula, 1. okt. prija jednog dana živinski sajam.

Bükösd Šomogj m. 25. aug. to jest posle velike Gospojine u nedilju.

Bükösd Baranja m. 25. marta, u ponedjeljak za ned. Sv. Trojstva; 4. okt., 11. nov.

ako je datum u svetac, onda slideći dan biva sajam.

Bürkös N. Kük. m. 2-og maja, ponediljka, i posli Miholja drugog ponediljka živinski sajam, a slidećeg dana sitnar.

Büssű Šomogj m. 16. febr., apr. 28., jun. 8. aug. 21. ako označ. dani na svetac padaju, slidećeg dana biva.

Cece Feher m. posle Gluhe nedelje, Lovrinca, i Nikolja u ponediljak.

Cege S. Doboka m. 19. febr., 22. maja, 9. okt.

Ceglid, Czegléd Pešt. m. 15. jan., 19. aprila, 22. jula, 1. nov., prid datum u nedilju i ponediljak.

Cenej Torontal m. 24. maja, 21. augusta, 24. oktobra, ako označeni dan u posleni dan pada, prid datum u nedilju biva sajam.

Cibakhaza J. N. Kun S. m. 31. marta, 30. maja, 15. sept. 18. nov., uvik u nedilju i ponediljnik ako datum u posleni dan pada, onda u prijašnju nedilju biva sajam.

Cifer Požon m. 19. marta 14. juna, 29. septemb., 22. nov.

Crepaja Torontal m. 4. do 6. aprila, 8. do 10. sept.

Čaba vidi Bekeš-Čaba.

Čabrendek Zala m. prvog ponediljka juna, 10. augusta i na čisti četvrtak.

Čaca Trenčin m. na veliki ponediljak; 21. decembra ako u nedilju pada, onda slideći ponediljak biva sajam.

Čakanj Šomogj m. 15. aug.

Čakanj Vaš m. 25. februara, 2. maja, 8. juna, 6. augusta, 8. i 29. septem. 25. novem. ako u svetkovinu il sa sajmom u Körmenu ili Sv. Gottardu u jedan dan pada, onda slidećeg dana biva sajam.

Čaki-Gorbo S. Doboka m. po starom kalendaru u poned. posli Duhova, i na Miholj dan; u poned. i utorak prija poklada uvik po starom kal.

Čakova Temeš m. po starom kalendaru u po korizme; na

Petrovdan, na vel. Gospojinu, 10. oktobra, 11. novembra, ti nedilja uvik od po dana četvrtka zaključivo do ned.

Čaktornja Zala m. 3. febr., na vel. poned. 30. juna, 3. aug., u ponediljak prid 15-ti okt., 25. novembra.

Čakvar Feher m. u poned za nediljom „bez Imena“, u ponediljak i utorak za nediljom „Rogate“, Sv. Ane (jul), i Nikoljske nedilje; takodjer u poned. i utorak.

Čanad Srpski i Nimački Torontal m. 16. marta, 20. juna, 16. oktobra, 10. decembra ako označen dan u posleni pada, onda u prijašnju nedilju biva sajam.

Čanad Pešt m. 14. februara, 7. maja, 16. oktobra, 11. nov.

Čanad Palota Čanad m. 11. jun. i 23. okt. slideće subote.

Čantavir Bačka u poned. prid 1-vi maj i 24. sept.

Čatad Torontal m. 12. marta, 1. maja, 15. okt. ako datum u posleni dan pada, u prijašnju ned. biva sajam.

Čap Ung m. marta u poned. prija Blagovisti; juna prija Medarda; augusta prid Sv. Stipana, uvik u ponediljak; u sridu prid Nikolju; prid 25. jan. i 18. oktobra isključivo marvinski sajam.

Čeffa Bihar m. prvog četvrtka aprija, augusta i decembra miseca.

Čege Hajdu m. 12. aprila, 1. jula, 20. sept., 15. novembra uvik u poned. prid datum.

Čejte Njitra m. na dan Sv. Mate, Uskrsa „Rogate“, Vladislava, Sv. Ivan. usjeka, u četvrtak prid ned. Uršule i Sv. Tom.

Čenej Torontal m. 24. maja, 21. aug., 24. oktobra, ako datum u posleni dan pada, onda prid njim u nedilju.

Čenger Satmar m. 8. juna, 5. febr., 19. marta, 24. aprila 7. maja, 25. juna, 23. jula, 13. augusta, 10. septembra, 15. oktobra, 19. novembra i 17. decembra.

Čepa J. N. Kun. S. m. 12. aprila, 12. jula, 5. septembra.

VI.

18. dec, uvek u nedilju biva sajam ako je datum posleni dan, u prijašnju nedilju biva.
- Čepin 20. maja, 11. nov.
- Čepreg Šopron m. u četvrtak za čistom sridom; na veliki četvrtak; posli spasova u petak; 29. jula, 29. septem. i prid Božić u sridu.
- Čerenčoe Zala m. na dan „Sv. Križa“, ili ako ovaj u ned. ili u svetac biva, slidećeg poslenog dana drži se sajam.
- Čermó Arad m. na cvitnicu; posli Petrova u nedilju; po starom kalendaru u nedilju posli Sv. Dimitrije.
- Černatfalu Brašo m. 3. maja i 20. sept.
- Černek Vaš m. 15. maja, 28. juna, 6. nov.
- Česte-Šathmannsdorf Požon m. u nedilju bez imena; na Matiju; i na Petrov dan.
- Čestreg Zala m. 19. jan., 16. maja, 31. oktobra.
- Četnek Gómör m. Grgurove, Orbanove, Jeline i Šimunove nedilje-ponediljkom.
- Čik-Karcfalva Čik m. u prvi poned. korizme; 24. juna, 16. okt. na dat. za sitnarije, prid dat. živinski sajam.
- Čiksereda Cik m. u pet. posli „Septuages“ i Spasova; 13. jula, na Miholj prija dat. po 3 dana živ. sajam; ako koji na svetac padne, prilazi na slideći posleni dan.
- Čik-Kozmaš Čik m. 25. jan., 21. aug., ako na svetac pada, slideći dan bivasajam za sitn. a prid datum živinski sajam.
- Čik-Lovabanja Krašo m. 2. jula.
- Čik-Stdomokoš Čik m. 19. marta, 10. oktobra na dat. za sitnarije, a prid njim živinski sajam.
- Čik-Stgjörgj Čik m. na veliki poned. i prid Božić u poned. na dat. za sitnarije a prid njim živinski.
- Čik-Stmarton Čik m. 3. maja, 9. novembra, ako u svetkovinu pada slidećeg dana biva sajam za sitnariju, prid njim živinski.
- Čik-Sepviz Čik m. 7. januara, 14. aprila, 30. juna, 9. septembra, a prid dat. živinski.
- Čoka Torontal m. na Ime Isusovo; na mladi Uskrs; na dan Sv. Trojstva; i 29. septembra
- Čokmanj S. Doboka m. 8. jan. po starom kalendaru posli Sv. Demetrije u sridu.
- Čokonja Šomogj m. 24. febr., u četvrtak posle Uskrsa; 27. juna, 26. jula, 21. sept.
- Čongrad 1. marta, 1. maja, 26. augusta i 10. decembra.
- Čorba Lipto m. januara posli Imena Isusovog; posli „Cantate“ u poned. i 1. poned. jula i novembra miseca.
- Čorna Šopron m. 6. januara, na Grgura; Filip i Jakova; Sv. Ivana krstitelja; na Miholj i na Martina, ako dat. na nedilju pada, ili svetac pada, slidećeg poned. biva.
- Čögle Vesprem m. 12. marta, 23. juna i 9. oktobra.
- Čökölj Šomogj m. 25. januara, na veliki četvrtak, 28. aug. 25. novembra.
- Čütörtök-Leibersdorf Požon m. 5. februara, 3. maja, 3. jula, 21. oktobra, ti nedilja uvek u četvrtak.
- Čütörtökhelj Sepeš m. u utorak posli Duhova i u utorak prija, ili posle Jude.
- Čuz Komaron m. 12. marta i 15. oktobra u poned. ti nedilja za sitnariju.
- Čurgo Šomogj m. posli Uskrsa i Duhova u utorak 1. sept.
- Čurog Bačka 4. marta, 1. juna i 6. oktobra prid dat. u nedilju i ponediljak.
- Dabaš Pešt m. u nedilju i ponediljak prija 18. februara, 1. maja, 3. augusta i 1. novembra.
- Dalja Udvarhelj m. 4. maja i 30. oktobra.
- Dalbošec Krašo S. m. 10. marta i 23. oktobra.
- Daranj Somogj m. 9. marta 18. augusta i 5. nov.
- Darda Baranja m. 27. marta maja prosni dana; ned. Bartholomeja i Svisveti uvek u ponediljak.
- Daruvar Krašo S. m. 10. marta i 10. juna.
- Debeljača Torontal m. 19. marta i 1. septembra.
- Dekležin Zala m. 18. juna i 21. augusta.
- Deliblat Temeš m. 6. aprila i 10. septembra.
- Dengeleg Satmar m. 30. marta i 17. septembra.
- Debrecin, Sv. Antuna pustinja; Gjurgjevski; vel. Gospojinski; o Dionisiju muč. takozvani veliki sajmovi, 9 dana traju: i to sajam se počima u ponediljak prija ti nedilja kad označeni dani bivaju; za obrt i neizradjene proizvode svi 9 dana; početkom sajma u četvrtak i petak za birke, u subotu i nedilju za sviaje, u nedilju i ponediljak za konje; a slideće nedilje ili sveca ponediljka i utorka marvinski sajam biva.
- Deeš S. Doboka m. 1. marta, 1. juna, 13. decembra ti nedilja ponediljkom, utorkom i sridom i prid Sv. Stipana kralja takodjer ponediljnikom, utorkom, sridom i četvrtkom; prva dva dana za svinje i konje, treći dan opće živinski, a četvrti dan za sitnariju.
- Derečka Šopron m. 12. marta, 24. juna i 30. nov.
- Derečka Bihar m. na Ivana krstitelja; Sv. Andrije apošt. i Grgura papu dane, prid i za označenim danima situariju i marvinski.
- Deregnjó Zempl. m. 11. januara, 6. septembra i 6. dec.
- Dezna Arad m. 19. marta, 14. maja, 10. septembra; u slučaju sveca slidećeg poned. biva sajam.
- Detta Temeš m. 24. marta, 15. juna, 12. septembra i 30. novem.
- Deva Hunjad m. 14. januara, 13. maja, 3. augusta i 30. oktobra.
- Devavanja J. N. Kun. S. m. 17. jan., 15. apr., 5. jula, 12. okt. po 2 dana traja, ako dat. u posleni dan pada, prid dat. u subotu i nedilju biva sajam.
- Devečer Vesprem m. 25. januara, 1. maja, 6. augusta i 1

- novembra prid datum u ponediljak i utorak.
- Devenj Požonj m. 2. do 3. januara, 1. do 2. maja, 25. juna, 10. do 11. augusta i 18. okt.
- Dežer Trenčen m. 1. maja, 6. oktobra i 1. novem.
- Dičó - Stmarton Kük m. 1. marta, 1. maja, 24. jula, 15. oktobra za sitnariju.
- Dioseg Er-Bihar m. u sridu prve ned. februara, treće nedilje marta, prve nedilje maja, druge nedilje jula, druge septembra i druge nedilje decembra miseca.
- Dioseg M. Požonj m. u četvrt. prid ime Isusovo, prid Gjurgjevo, Margitu jula i Martinja.
- Disnod Seben m. 30. juna i 29. augusta.
- Divenj Nograd m. 2. januara, 1. maja, 24. juna, 10. aug. i 18. oktobra.
- Dluha Arva m. posle 1. jan., 25. marta, 13. juna i 16. okt. u ponediljak ako je svetac slideći dan.
- Dob-Tisa Sabolč m. 15. januara, 17. aprila, 7. augusta, 4. oktobra, tih nedilja uvik u ponediljak.
- Dobra Hunjad m. 5. maja, po starom kalendaru drugog četvrtka posli Duhova; 20. septembra, 7. novembra.
- Dobra Vaš m. u ponediljak posli Sv. Stipana; posli 1. novembra, u ponediljak prid dat. po 2 dana živinski.
- Dobra Zempl. m. 2. januara; treći dan Uskrsa; 10. jula, 16. augusta, 5. novembra, ako tri poslidnja sajma u subotu, nedilju ili svetac padaju, slidećeg dana biva.
- Dobrića Torontal m. 2. do 5. maja, 23. do 25. sept.
- Dobronak Zala m. u ponediljak posli Brašanca; 25. jula.
- Dobronja Zoljom m. 1. marta, 15. maja, 20. septembra, 5. novembra, u slučaju sveca slideći dana.
- Dognačka Krašo m. 18. sept.
- Dolha Marmaroš m. 15. do 16. maja, 25. do 26. jula, 28. do 29. augusta, i od 25. do 26. oktobra.
- Dolova Torontal m. 21. marta i 21. oktobra.
- Domašina Krašo m. na cvitnicu po starom kalendaru, 17. jula, 20. novembra i 1. januara.
- Dombo Marmaroš m. po starom kalendaru posli tri kralja i Sv. Gjurgja u poned. i utorak; 29. jula i 18. okt. ti nedilja ponedilj. i utorak.
- Dombovar-O Tolna m. posli tri kralja u ponediljnik na Gjurgjev i Petrov dan; 30. novembra.
- Dombrad Sabolč m. 15. jan. 28. aprila, 8. jula i 8. oktobra, ti ned. u ponediljak i utorak.
- Dobšina Gömör m. na Petra Nol., Pongraca i začeo bl. Div. Marije.
- Domaniž Trenčen m. 1. do 5. februara, 22. do 26. marta, 9. do 14. maja, 5. do 9. jula, 9. do 13. augusta, 13. do 17. sept. i 22. do 26. dec.
- Dorogh Hajdu m. 8. februara, 29. jula i 11. novembra ti nedilja i četvrtak.
- Doro-ma Congrad m. 7. apr., 29. juna, 16. septembra i 8. decembra.
- Döbrököz Tolna m. u poned. prid cvitnicu i posli Sv. Stipana kralja.
- Drag Kolož m. na vel. četvrtak; 6. jula, 18. augusta i 7. novembra, prid dat. po 2 dana živinski.
- Dragomerfalva Marmaroš m. po starom kalendaru prid tri kralja; po novom kalendaru prid Gjurgjev; a po starim kalendaru posle Petrova i Miholja uvik u poned.
- Draššo AlsóF. m. 10. sept., na Ivana usjeka; prija data živinski, a na dat sitnarije.
- Dravaegyhasz na Lovrinec.
- Dubnica Trenčen m. 12. do 13. februara, 28. do 29. aprila, 24. do 25. jula, 29. do 30. septembra.
- Dubrava Liptó m. 10. maja, 26. jula, 29. septem. i 26. decembra.
- Duna-Adony Feher m. 2. apr., 16. juna, 15. septembra, 24. novembra.
- Dunaföldvar Tolna m. 25. marta, 20. augusta i 1. nov. slidećeg ponediljka uvik po 2 dana; prvi dan živinski, a drugi sitnarije.
- Dunapataj Pešt m. 19. febr., 17. aprila, 29. juna, 4. okt. i 13. decembra prid dat. u nedilju.
- Dunapentele Pešt. m. u poned. Sv. Gjurgja, Sv. Trojstva i male Gospe nediljah u ponediljak i prvi ponediljak adventa.
- Duna-Szekčó Baranja m. 12. marta, u ponediljak za ned. Sv. Trojstva; 1. sept. i 5. novembra ako datum u ned. ili svetac pada, slidećeg ponediljka, inače prid dat. u ponediljak biva.
- Dunaveče Pešt m. 14. febr., 6. maja i 26. jula, 29. septem. prid dat. u ned. živinski, a u utorak za sitnariju; ako dat. na ned. pada, istog dana biva sajam.
- Ečed Heveš m. 4. marta, 6. dec. Ečel 14. febr., 24. aprila, 11. aug. i 6. dec.
- Edelenj Boršod m. 15. januara, 15. aprila, 15. jula i 15. oktobra.
- Ekbél Njitra m. 24. aprila, 23. maja, 30. septembra i 25. novem.
- Eger posli tri kralja u poned. tri dana; i to marvinski sajam u nedilju i ponediljak, u utorak za sitnariju; toga poned. koje ned. Antun pustinjak biva; tog ponedelj. koje ned. Pongrac i pohod Gospodnji biva; 29. sept. i prvog utorka marta živinski sajam.
- Egerbegj N. Kük m. 5. maja, 3. decembra, ako u svetac pada slidećeg dana biva.
- Egerbegj Torda A. m. 19. marta, 15. novembra prid dat. po 3 dana marvinski.
- Egerag Baranj m. 5. aprila i 11. okt.
- Egervar Vaš m. 19. marta i 25. nov.
- Egreš Torontal m. 26. aug.
- Egjed Šopron m. 1. marta, 20. okt., u slučaju sveca ili ned. posli dat. u ponediljak biva.

VIII.

- Elek Arad m. 15. marta, 15. juna, 15. okt. prid dat. u ned.
- Elešd Bihar m. 25. februara, slideće ned. u sridu i u četvrtak; [jun] prid Alojziju, [sept.] Mate i dec. Sv. Luce nedilje u četvrtak u petak, prvi dan sitnarija, drugi dan živinski.
- Elő-patak Haroms. m. 17. do 19. aug., marvinski.
- Enjing Vespem m. na „Sexagesimu“, na Medarda, malu Gospu i na Mladence.
- Enjičke Abauj T. m. 24. apr., 7. jula, 14. septembra i 21. decem.
- Erči Feher m. aprila na Lav papu i na Miholj; ti nedilja u ponediljak i utorak.
- Eperješ Šaroš m. za sitnariju 28. do 30. januara, 6. maja, 17. do 19. juna, 12. do 14. aug., 16. sept. 25. do 27. nov. Živinski: 25. januar, 3. maja, 14. juna, 9. angusta, 13. sept., 22. novembra. Mesečni živinski: 7. januara, 4. februara, 1. marta, 1. aprila, 20. maja, 3. juna, 1. jula, 19. augusta, 2. sept., 7. okt., 4. nov., 2. decembra. Za runo sajam: 13., 27. maja, 8, 29. sept.
- Erdőbenj Zempl. m. 28. jan., 24. aprila, 28. okt. u slučaju sveca prid dat. u ponediljak biva sajam.
- Erdőd Satmar m. posli 2. febr. prid Uskrs i Duhove, posli 2. jula, 14. septembra, 1. nov. i 16. decembra uvik u četvrtak.
- Erdő-Stgjörgj Maroš T. m. 19. do 21. marta, 26. do 28. oktobra.
- Erdő-Telek Heveš m. 1. do 2. aprila i 15. do 16. okt.
- Erdősada Szatmar m. prve nedilje marta i juna; treće nedilje augusta i druge nedilje novem. uvik u petak.
- Erdöveg 9. aprila i 28. sept.
- Erked Udvarhelj m. 24. apr. i 16. okt.
- Eržebetvaroš Kük m. 27. jan., po Blagovisti slid. dan; u petak posli Spasova; 5. jul., 21. septembra, 20. novemb. po 3 dana živinski.
- Estergom-Ostrogon, posli Gr-gura; posli Urbana; posli Lovrinca; posli Šimon Jude uvik u poned.
- Eted Udvarhelj m. 31. jan. do 3. februara, 1. do 3. apr., u poned. posli Sv. Trojstva ned. 26. do 29. sept.
- Egerhat Silagj m. 1. do 2. januara, 28. do 29. marta, 31. jula, 1. augusta, 19. do 20. sept.
- Erd-Hamžabeg Feher m. prvog ponediljka maja i 10. aug.
- Ermihaljfalva Bihar m. 14. do 15. marta, 27. do 28. juna, 6. do 7. sept., 10. do 11. decembra, ti nedilja u sridu i četvrtak.
- Eršekujvar Njitra m. o Matiji, cvitnici, Ivanu krstitelju, Demeteru, Sv. Stipanu, Klementinu i o Luci ti nedilja uvik u sridu; i prid Duhove u sridu; ako dat. na svetac padz, onda prid dat. u utorak. A živinski uvik prid 2 dana bivaju. Ako ovi na nedilju ili svetac padaju slidećeg utorka bivaju.
- Eček Feher m. 9. 10. maja i 9. do 10. nov.
- Fadd Tolna m. 12. marta i 15. okt. pridhodni nedilja u ponediljak; 25. jula ili slidećeg ponediljka.
- Farkašlaka Udvarh. m. 8. maj., 19. aug., 12. nov.
- Farkašd Njitra m. 28. januara, Brašanca, Jele, Karla Bor., Barbare, ti nediljah utorkom, u slučaju poned.
- Fazekfalva 4. jula, 24. okt.
- Fačet Krašo m. po starom kalendaru, na vodokršće; Sv. Todoru, Cvitnicu, na Spasovo, Petrovo, o velik. Gospi, Sv. Dimitriji i Sv. Nikolji.
- Fegjvernek J. N. Kun. S. m. 1. marta, 1. juna, 12. sept., 20. nov. uvik u nedilju i ponediljnik ako u poslen dan pada, te nedilje i ponediljka biva.
- Fehergjarmat Satm. m. posli 2. februara slideće nedilje, prija Duhova te ned., 28. juna i 29. sept. ti nedilja, i prid Božić t. j. posli Otaca u ponediljnik.
- Fehertemplom Temeš m. 5. do 7. marta, 20. do 23. juna i 15. do 18. oktobra.
- Feherto Sabolč m. 28. januara, 8. juna, 26. augusta i 20. novembra, ti nedilja uvik u četvrtak.
- Fekete Ardo Ugoesa m. 20. januara, 19. marta. Brašanac, 22. jula, 21. septem., 30. novembra prid dat. u ponedilj. i utorak.
- Feketehegj Bačka posljednjeg ponediljka maja i oktobra miseca.
- Feketehalom Brašo m. 25. apr. 30. sept.
- Feketeto Bihar m. prija Pavla priobr., posli Vincencije, na rastanak Apoštola, 16. oktobra posli dat. u ponediljak.
- Felek Seben m. 13. aug.
- Feled Gömör m. 10. do 11. febr., 4. do 5. maja, 9. do 10. septembra i 4. do 5. decembra.
- Felka Sepeš m. na veliki utorak; 6. juna i 1. okt.
- Felkenjer Hunjad m. posli Uskrsa u petak i 8. decemra po star. kal.
- Felső-Bajom Kis-Kük. 1. apr., 1. augusta za sitnariju a prid njim po 3 dana živinski.
- Felső-Banja Satm. m. 6. jan., „prosni dana“, o rastanku Apoštola [jula], o Franji [okt.] nediljom, ponediljkom i utorkom.
- FelsőDios Požon m. na Gr-gura; ako dat. na subotu ili u nedilju pada, slidećeg ponediljka biva, posli Brašanca i Imena Marinog u utorak na Tomu; ako dat. na subotu, ili u nedilju pada, slidećeg ponedilj. biva sajam.
- Felső-Lendva Vaš m. 28. mart., 20. juna, 16. augusta, 29. sept. i 30. nov.
- Felső-Lő Vaš m. u poned. na poklade; i prid Duhove; 20. sept. i 19. nov.
- Felső-Ör Vaš m. druge ned. korizme; druge nedilje posli Uskrsa u sridu; „Porciunkule“ i Dimitrije, ti ned. u sridu.
- Felső-Petroc-Peterhegj Vaš m.

4. juna, 4. jula, 8. sept. i 28. okt.
- Felső-Pulja Šopron m. u četvrtak četvrte nedilje korizme; prid Duhove, veliku Gospu i 11. nov. četvrtkom biva sajam.
- Felső-Šegešd Šomogj. m. u poned. posli 30. marta, 2. jula, 8. sept. i 25. nov.
- Felső-Šuranj, 19. marta, 1. maj., 21. aug. i 26. okt.
- Felső-Salašpatak Hunjad m. 5. maja, 11. okt., prid datum jedan dan živinski.
- Felső - Senice Njitra m. 24. marta, 5. maja, 19. juna, 14. jula, 24. aug., 29. septem. i 24. nov.
- Felső-Stubnja Turoc m. 25. jan., 21. juna, ti nedilja sridom isključivo marvinski.
- Felső-Sölnök Vaš m. 1. jan., 1. maja i 1. juna.
- Felső-Silvagj Silagj m. 21, 22. jan, 8., 9. marta, 23. 24. juna i 13. 14. sept.
- Felső - Vadas Abauj-Torna u poned. posli Blagovisti, 24. juna, za ned. Angjela čuvara slid. ponediljka i 26. oktobra.
- Felvine Torda-Ar. m. u poned. za nediljom bez imena i 8. juna, 23. aug., 19. nov, prid datum po tri dana živinski.
- Fertő-Stmikloš Šopr. m. 3. ponediljka korizme; u utorak posli Duhova; posli Mate i Nikolje u poned.
- Felegyhaza K. Kun. m. 20. jan., 27. maja, 18. aug., 4. okt. prid dat. u ned. ako dat. u nedilju pada, isti dan biva sajam.
- Fenjsaru Jas m. 12., 13. marta, 12., 13. maja, 29. 30. jula, 24., 25. okt. ako datum na poslen dan pada, iste nedilje u nedilju i ponediljnik biva.
- Fogaraš Fogaraš m. u četvrt. posli Duhova; 9. sept., 6. dec., po četiri dana traja, prid datum dva dana živinski.
- Forro Abau F. m. 10. januar., 25. aprila, 15. augusta i 4. oktob.
- Földeak Čanad m. u poned. : prid Matiju, „Cantate“, „Angjela čuv.“ i zač. Bl. Div. Marije.
- Földeš Hajdu m. 3. nedilje maja; 2. nedilje novemb. u sridu.
- Földvar-Marienburg Brašo m. 25. marta i 14. dec.
- Földvarac-Földvar Bačka 22. marta, 7. juna, 21. augusta, ako datum u poslen dan pada, prid dat. u ned. biva sajam.
- Franjova Torontal m. 13. maja, 13. jula, 30. oktobra ako datum nepada u nedilju u prijašnju ned. biva sajam.
- Frata-Magjar Kolož m. 27. aug. i 19. nov.
- Futok-Futak Bačka 3. apr., 16. juna, 17. aug., 6. nov. ako datum nepada u nedilju ili u ponediljak u prijašnju nedilju ili ponediljak biva sajam.
- Fülek Nograd m. 6., 7., febr., 24. 25. maja i 18., 19. novembra.
- Fülöpsalaš Pešt m. 8. aprila, 17. juna, 5. sept., 6. dec. prid dat. živinski, ako dat. u ned. ili svetac pada, u prijašnji ponediljak i utorak biva.
- Füred-Balaton Zala m. 14. jan., 15. aprila, 11. jula, 11. sept.
- Füred-Tisa Heveš 4. jan., 15. aprila, 4. aug., 3. okt. ako datum nepada u ponediljak prijašnji poned. biva.
- Füzeš - Abonj Heveš m. 12. marta, 12. juna, 12. sept., 12. dec. ako dat. nepada u ponediljak u prijašnji poned. biva.
- Füzeš-Gjarmat Bekeš 30. mart., 10. juna, 25. augusta, 24. okt. biva sajam.
- Gajar-Gajring Požon m. u ponediljak: posli „Laetare“, Exaudi-nediljah; posli Brašanca, Bartholomeja, Svi-sveti i Začeca Bl. D. Mar. uvik u poned.
- Galambok Zala m. u ponedilj. prija 16. februara i 2 augusta.
- Galantha Požon m. u poned. nedilje Grgura i prid Duhove; posli Sv. Stipana kr. i prvi poned. adventa.
- Galgoe Njitra Pavla priobr., Laetare, Uskrsne, Filipove, Duhovske, Sv. Lorinea, Miholjske, Svi Svetih, Sv. Tome, ti nediljah utorkom i četvrtmarvinski, a posli ovi utorkom za sitnariju biva sajam.
- Garam-Stgjörgj Barš posli Gjur-gjevske i 9. okt. ned. u poned. i utorak.
- Garam-Söllöš Barš. m. 2. febr., 19. marta, 24. juna, 14. sept. i 4. dec. ti nediljah sridom i četv.
- Gabolto Šaroš m. na Pavla, Grgura, Urbana, Karm. Marija, Miholj i Martina ako dat. na ned. ili svetac pada, slideći dan, ako u subotu pada, slideći ponedilj. biva sajam.
- Gattaja Temeš m. 20. januar., 20. aprila jula i oktobra miseca.
- Gáč Nograd u ponedilj. posli Imena Isusovog, u ponedilj. januara posli treće nedilje, Josipov i Sv. Imbre sajam (nov) ako ova dva posl. data koji u nedilju padaju slidećeg poned. i utorak; ako pak na subotu datum pada, onda marvinski prid datum u petak biva.
- Gáč-Varallja Nogr. 7. jan., 8. febr., 6. maja, 1. jula, 26. aug. i 30. sept.
- Galoš Mošon u poned. posli Uskrsa i Brašanca i 21. decembra.
- Galošfa Šomogj m. 12. marta, 16. maja, 3. jula, 21. aug. i 21. sept.
- Galseč Ung. m. na Antuna pust. (jan.) na Grgura, na Sofiju (maja) na Mar. Magdalinu, na Miholj i Martina.
- Gelej Borsodska, Gjurgjevske i 19. nov. nedilje utorkom biva.
- Geletnek Barš. u poned. prid 22. jan., 24. apr., 24. juna i 11. novembra.
- German Temeš m. 26. jula i 20. aug.
- Gernješeg Maroš T. m. 14.

- jan., 15. maja, 16. augusta i 19. nov.
- Gerend Torda Ar. m. 26. jula i 7. okt.
- Gestelj Zemp. m. 25. jan., 12. apr., 29. juna, 26. okt. ti nedilja utorkom.
- Ghymeš Njitra 23. febr., 13. jula i 16. dec.
- Giralt Šaroš m. 8. januara, 17. aprila, 28. jula i 12. okt.
- Goroslo-S.-Nagj Silagj. po starom kalendaru na dan prid poklade, Jeremiju proroka, priobr. Isusa, Gavriila i Mihoila ark. i prid Petar u tannici.
- Gödöllö Pešt m. 20. maja, 29. juna, 1. okt., 13. dec. uvik posli dat. u ponediljak ako je datum u poned. isti dan biva.
- Gödre Baranja 19. marta 22. jula, 21. sept., posli datum u ponediljak i 5. november prid dat. u poned.
- Gölnicbanja Sepeš u utorak posli Glune ned., utorak prid Ivana krstite ja, 4., 5. sept. 11., 12. dec.
- Göne Abauj-T. m. 23. januar., 29. marta., 19. jun., 19. augusta i 9. dec.
- Görcön Silagj 19. marta, 24. juna, 21. septembra 25. novembra.
- Görčönj Baranja 24. februara, 25. maja, 24. augusta i 5. novemb.
- Görgeň-St. Imre Maros T. m. 5. maja.
- Grenic Sepeš m. posli Imena Isusovog, Sofije, Rastanka, Apoštola, Sv. Kate uvik u ponediljak.
- Gurahone Arad m. 11. maja, 21. aug., ti nedilja u ponediljak.
- Gufa Komaron m. 1. januara, Judica, 13. juna, ti nedilja u poned. na dan Jeremije i Sv. Mate.
- G**jalu Kolož m. 20. aprila, 24. jula, 11. dec. prid datum po jedan dan živinski sajam.
- Gjalakuta Maroš T. m. 25. januara, 12. juna i 25. nov.
- Gjanafalva Vaš m. 14. febr., 12. maja, 23. augusta, 25. novemb.
- Gjarmata Temeš m. 16. jan., 16. maja i 26. okt.
- Gjula Bekeš m. 25. jan., prid dat. ned. od sride zaključivo do nedilje; nadalje prid nedilju Exaudi, 22. jula 8. septembra, uvik ti nedilja prid dat. od sride zaključivo do nedilje biva.
- Gjulafehervar Alšo F. m. u poned. posli Uskrsa; 26. jula, 30. sept., 17. dec. prid datum po tri dana traje živinski.
- Gjeke Kolož m. po starom kalendaru na Ivana krstitelja.
- Gjergjo-Alfalu Čik m. 24. febr., 31. okt., ako u nedilju ili svetac pada, slidećeg dana biva.
- Gjergjo-Ditro Čik m. 3. febr, 1. maja, 17. jula, 25. nov. ako dat. na nedilju ili svetac pada, slidećeg dana biva.
- Gjergjo -St. -Mikloš Čik m. u subotu prid cvitnicu, 15. juna, 7. sept., 13. dec. ako datum na svetac pada, onda slidećeg dana biva, a prid datum uvik po 2 dana traje živinski sajam.
- Gjekenješ Šomogj m. 1. maja, 1. aug., ako datum na nedilju ili svetac pada slidećeg dana.
- Gjereš Torda Ar. m. 3. febr., 8. jula i 21. okt.
- Gjercamoš Torontal m. 5. apr., 17. juna, 19. sept. ako dat. na poslen dan pada; prid datum u nedilju biva sajam.
- Gjetva Zoljom m. 24. aprila, 25. juna, 24. sept, 24. nov. prid datum po jedan dan živinski.
- Gjoma Bekeš m. 10., 11., marta, 1., 2. juna, 15., 16. aug. i 15., 16. nov.
- Gjorok Arad m. 15. marta i 29. sept.
- Gjöngjös Heveš m. 2., 3. febr., 25. 26. maja, 24., 25. aug., 19. 20. nov. ako datum nepada na nedilju; onda prid datum u ned lju i ponediljak biva sajam.
- Gjöngjös mellek Šomogj m. 5. apr., 5. okt., ti nedilja poned. i utorkom.
- Gjönk Tolna m. u utorak na poklade; u četvrtak prid Duhove; i prvog četvrtka aug. miseca.
- Gnezda Sepeš m. u ponediljak posli tri kralja i na poklade; posle ned. „Laetare“, Cantate, posli Ivana krst. Bartholomeja, Miholja, posli Svi Svetih, i prid Sv. Tomu, uvik u ponediljak.
- Gjur-Gjör 18. januara te nedilje kao i velike nedilje prva 3 dana; Brašančeve, Marije Magdaline, Malo Gospoiinske i Sv. Kate, ti ned. u poned. i utorak.
- H**adad Silagj m. 13. jan. Gr-gurove, Spasovske, Sv. Vladislava, Marije Mandaline i Dimitrije ti nedilja utorkom.
- Hadhaz Hajdu m. 12. marta 6. jula, 21. sept., ti nedilja četvrtkom.
- Hagjmaš -Lapoš Sat. m. na Blagovist i Nikolj.
- Hajoš Pešt m. 25. marta, 29. juna i 29. sept. posli dat. u ned. sajam.
- Hajdubösörmenj Hajdu m. 3. febr., 1. apr., 26. juna, 25. augusta, 19. nov., ti nedilja u poned. ako na svetac pada, posli datuma slidećeg biva sajam.
- Hajdunanaš Hajdu 19. mart., 15. jula, 14. septembra 4. decembra ti nedilja sridom.
- Hajdušica Torontal m. 25. augusta.
- Halaš Pešt. m. 25. marta, 21. juna, 1. sept., 9. nov. prid datum u ned. i ponediljnik ako dat. pada na nedilju, isti dan biva sajam.
- Halaši Mošon m. 24. febr., 27. juna, 20. aug., 11. nov., ti nedilja u poned.
- Halmagj N. Kük. m. 12. apr., 16. okt. prid datum marvinski sajam.
- Halmi Ugoča m. 2. jan., 1. marta, 24. aprila, u četvrtak prid Duhove; 13. jula, 24. aug., ova tri poslednja, ti nediljom, ponediljnikom i utorkom.
- Handlova Njitra m. 1. o tri kralja, 2. o Matiji, 3. o Urbanu, 4. Karmelit Bl. Div. Mar., 5. o Miholju, 6. o Ka-

- talini, 7., 22. septemb.; drugog i trećeg sajma slideći dana u ponedilj., a četvrtog sajma prid datum u poned., a 6-og prid dat. 20. nov. biva sajam za sitn. Prvim, drugim, trećim i petim tekućim brojem označenih sajmova prid datum po nedilju dana traje živinski sajam.
- Hanušfalva Šaroš m. na Matiju (25. febr.), prid Uskrs, prid Duhove, na Sv. Ivana dan (26. juna i prid Sv. Stipana kr. u četvrtak. Ako označeni dan na četvrtak pada onda u taj dan biva sajam, inače prijašnji četvrtak. Ako Sv. Stipana kr. sajam u četvrtak pada, onda prijašne nedilje u četvrtak biva sajam.
- Harastkerek Mar. Tord. m. 9. do 12. marta, 29., 30. juna, 1., 2. jula, 13. do 16. aug. i 16. do 19. nov.
- Harkanj Baranja kupalište febr. na Sv. Susanu, aprila na Gjurgjev dan, augusta na Sv. Petra u okovih i na Nikolju, ti nedilja poned.
- Harekerek Mar. Torda m. 9. do 12. marta, 29. i 30. juna, 1. i 2. jula, 13. do 16. aug. i 16. do 19. nov.
- Harka Šopron m. 29. juna i 24. aug.
- Hatvan Heveš m. 2. febr. 28. apr., 2. juna, 19. augusta, 2. oktobra i 5. novembra ti nediljah nediljom i ponediljkom.
- Hapoš 15. marta i 19. dec.
- Haromfa-Agarev Šomogj m. 1. marta, 6. maja, 30. aug. i 19. nov.
- Haromšator Vaš m. 13. jula i 21. sept.
- Hatszég Hunjad m. 14. febr., 27. aug., prid 14. febr. po tri dana živ. 21—23. aug. za birke; 24—26. aug. za marvu.
- Hegjfalva Vaš m. u ponediljak posli 8-og juna; 29. sept. u sridu posli Medarda (jun.) i 11. nov.
- Hegjkö Šopron m. na velik ponedeljak i prid Miholj dan u poned.
- Helle, 22. apr., 10. juna, posli Duhova u utorak; 1. sept. 31. okt.
- Hercegsöllös Baranja m. 4. maja, 21. nov., ti nediljah u poned.
- Heteš Šomogj m. prvog ponediljka marta; prvog četvrtka maja; trećeg ponediljnika juna; i četvrtog ponediljka jula.
- Heteš Zala m. u utorak posle Uskrsa; u sridu prid Spasov; 21. jula.
- Heveš Heveš m. 25. jan., 18. jula, 24. okt. ti nediljah nediljom i poned.
- Hedervar Gjör m. u utorak posli Uskrsa; ponediljkom posli Brašanca; male Gospe; i Sv. Kate.
- Hejašfalva N. Küik m. 30. marta, 4. decembra
- Hetharš Šaroš m. u četvr. posli tri kralja; prid cvitnicu; i Duhove; posli pohoda Gospe; i prid Ivana usjeka; i Sv. Kate nedilje u četvrtak.
- Hibbe Lipto m. u poned. posli Pav. priobrać. slideći dan posli Blagovisti; Brašančeva; Egidije; i Svi-Svetih.
- Hidalmaš Kolož m. 5., 6. apr., 25., 26. sept.
- Hidegkut Temeš m. 16. jan., 16. maja, 14. sept.
- Hidegkut Vaš m. u poned. posli cvitnice; i Sv. Trojstva; na Ruperta; i Martina; 24. sept., 11. nov.
- Hidvegh Vaš m. u poned. posli 3 kralja; cvitnice; Sv. Ivana krst., i Sv. Franje.
- Himešhaz Baranja m. u poned. nedilje Mar. Terezije; i Sv. Vincencije; ako na svetac padaju, onda slidećeg dana.
- Hohštettno Požon m. 19. marta, 15. jun., 4. sept., 6. dec.
- Hodoš Vaš m. 10. marta, 5. jula, 19. aug., 4. okt.
- Hodoš Mar. Tord. m. 28. jan., 1. apr., 21. sept., prid dat. na jedan dan živinski.
- Hodmezővasarhelj na ime Isusa u ned. i poned. prid Josipa; Brašančeva; rastanka apoštola; i Sv. Gala (okt.) a prid ove subotom živinski sajam.
- Hodšag Bačka 9. apr., 28. sept., ako dat. na ned. il poned. pada, isti dan biva sajam; ako dat. na drugi dan pada, slideće ned. i poned. biva sajam.
- Holič Njitra m. u utorak posli Pavla briobr. posli-ned. „Laetare“ drugog utorka posli Uskrsa; u utorak prid Brašančev; posli Sv. Stipana; Sv. Gala; i Martinja u utorak.
- Homolice Torontal m. 18. aug.
- Homona Zemplén m. 5., 6. febr., 20., 21. marta, 22., 23. maja, 26., 27. juna, 8., 9. aug., 11., 12. sept., 30., 31. okt., 19., 20. dec., ti nediljah sridom i četvrtkom.
- Homorod-St. Marton Udvarh. 4. febr., 16. maja, 1. sept.
- Homorod-Okland Udvarh. m. 28. apr. i 27. okt.
- Horgoš-Vorgoš Čougrad m. u poned. druge ned. februara; treće ned. novembra i druge ned. juna.
- Hortobagj Hajdu m. 20. juna živinski sajam.
- Hosufalu Brašo m. posli čiste sride; Spasova; Ivana krst. Uzvišenja križa uvik petkom sajam.
- Hosuhetenj Baranja u poned. prid 4. maja, i prid Sv. križa (sept.) u poned.
- Hosuperesteg Vaš m. 4. marta, 5. maja, 30. juna, i 21. aug.
- Högjes Tolna m. posli Pavla briobr. Josipa, Petrova, Leopolda, sridom marvinski, četvrtkom sajam za sitn.
- Hradišće Njitra 15. jula, 11. nov.
- Hunfalva Sepeš o Antunu pustinjaku, o Petrovu, o Ursuli (okt) ti nediljah četvrtkom.
- Hust Maramaroš m. poned. i utorkom druge nedilje marta; treće nedilje jula; prve nedilje okt., po starom kal. na Gospojinu, i na Miholj, po star. kal. na Sv. pričisti.
- Ildvor Toront. 3. maja, 23. sept.
- Igal Šomogj m. 24. apr., 24. jun., 1. sept., 28. okt.
- Iglo Sepeš četvrtog četvrtka korizme, posljednje nedilje sept. prve ned. dec. u sridu; i 7. juna te nedilje u sridu.
- Iharoš-Berenj Šomogj na Matiju, 16. maja., 26. jula., 21. sept.

XII.

- Ikervar Vaš m. u prvu sridu marta; u sridu prid 21. sept. i dec. miseca.
- Illava Trenčin o Dorotheji, o Blagovisti, o Spasovu, Brašančevu, o Mar. Mandalini, o Mati, o Svi-Svetima i o Zač. Bl. Div. Mar.
- Ilonda Solnok D. m. 9., 10. febr., 1., 2. maja, 15., 16. okt.
- Ipoljšag Hont m. u poned. i utorak prid Matiju; prid Blagovist; prid Urbana; Margaretu; vel. Gospu; Matu (sept). Imbru (nov.) prid mladence uvik u poned. i utorak.
- Ireg Tolna m. o Blažu, Gjurgju, male Gospojine, Sv. Kate, ti nediljah poned. i utorkom.
- Irša Pešt m. 14. febr., 15. jun., 1. sept., 13. dec. ako decemberski dat. na ned. pada, u prijašnju ned. biva.
- Išpanmező S. Doboka m. 20. maja., 10. sept.
- Ištivandi Šomogj 27. apr., 8. jun., 28. aug., 28. okt.
- Istimir Fehér m. o Josipu, Susani, i Svi-Svetima, ti nediljah ponediljkom.
- Ittebe Torontal m. prid Gjurgjev u nedilju; 16. okt., ako ovaj dat. na poslen dan pada, prid njim u nedilju biva sajam.
- Ivan-Egerseg Vaš m. u sridu posli tri kralja; u prvu sridu aprila, jula, i okt. miseca.
- Ivan Šopron m. posli Pavla., i Uskrsa u drugi ponediljak; posli Bartholomija, i Svi-Svetih u utorak.
- Ižak Pešt m. 1. marta, jula, i oktobra, uvik prid datum u ned. i ponediljak.
- Jablunka Arva m. 20. jan., 15. marta., 20. juna., 25. okt.
- Jablonie Njitra m. prvog utorka maja sept. i dec. miseca.
- Jakabfalva N. Kük. m. 22 do 24. apr., 26. do 28. okt.
- Jakohalma Jas 4. marta, 3., 4. maja, 30. aug. uvik po dva dana u nedilju i ponediljak biva; ako dat. u posleni dan pada, prijašnji ned. i poned. biva.
- Jamnik Lipto m. 14. jan., 8. apr., 3. juna, 29. jula, 21. aug.
- Jankovac Bačka 3. apr., 22. juna, 23. okt. ako datum ne-
padne na nedilju, uvik slidećeg ponediljka biva sajam.
- Jank Satmar m. 5. jan., 11. nov.
- Janošhaza Vaš m. 19. marta, prid Duhove u poned. 23. aug., 15. nov.
- Jarkovac Torontal 3. apr., 22. jun., 25. okt.
- Jas-Apati J. N. Kun. m. 19. i 20. febr., 24. i 25. juna., 8. i 9. sept., 3. i 4. decemb. ti nediljah nediljom i ponediljkom.
- Jasberenj J. N. Kun. S. m. 25. i 26. marta, 18. i 19. maja, 15. i 16. augusta, 4. i 5. okt., 9. i 10. dec. ti nediljah nediljom i ponediljkom.
- Jasenova Temeš m. 21. maja, 11. okt.
- Jas-Doža J. N. K. S. m. 8. jan., 8. jula., 25. okt. uvik ned. i ponediljkom; ako dat. na srid nedilje pada, slideće ned. i poned. biva.
- Jas-karajenő Pešt m. 3. apr., 8. jula, i 2. okt.
- Jas-Ladanj J. N. K. S. m. 18. jan., 5. apr., 2. jula, 22. nov. ti nediljah, ned. i ponediljkom.
- Jas-Lajoš-Miže Pešt m. u poned. prid 26. maja, i 15. sept.
- Jas-Mihaljtelek J. N. S. m. 21. aug. te nedilje u nedilju.
- Jaso Abauj-T. m. 12. marta, 17. maja, 17. juna, 27. sept., 13. decembra.
- Jokó Njitra m. u poned. posli Blaža; Sv. Trojstva; Sv. Andriju, i vel. Gospojine.
- Jolšva Gömör m. 8. febr., 20. apr., 23. jun., 31. aug., 19. nov. uvik prid dat. ako dat. na ned. il svetac pada, slidećeg dana biva sajam.
- Kaba Hajdu m. 14. febr., 21. juna., 8. sept., 5. nov. ti nediljah sridom.
- Kabold Šopron 8. marta., 10. aug.
- Kaca N. Kük. m. 7. maja, 16. sept., prid dat. na jedan dan živinski sajam.
- Kadarkut Šomogj m. u utorak prid Sv. Ivana; u poned. prid Ivana krst., Bartholomija, i Imbru.
- Kaljača-Kaloča Pešt m. 19. marta, 19. maja, 15. aug., 30. nov. prid datum u nedilju i poned. i prve nedilje i poned. juna.
- Kamjonka Sepeš m. 27. jan., 27. apr., 20. jula, 20. okt.
- Konak Torontal m. 19. marta, 20. sept.
- Kanjiža vel. Zala m. u ponediljak prid 2. februara; na velik ponediljak; u poned. prid Duhove; i vel. Gospu; prid Tereziju (okt.), ako datum okt. miseca na ponediljak pada, isti dan biva sajam; i u poned. prija zač. Bl. Div. Mar.
- Kanjiža stara Bačka 25. maja, 1 sept., ako datum nepada u nedilju il u ponediljak; onda prid datum u nedilju i ponediljak biva sajam.
- Kanjiža turska Torontal 29. apr., 1. aug., i 1. nov., ako datum nepada u nedilju, prid datum u nedilju biva sajam
- Kapi Šaroš m. 12. marta.
- Kapolč Zala m. 10. maja, 28. okt.
- Kapolnok-Monoštor Solnok D. m. 1. juna, 6 dec..
- Kapornak-Nagy Zala m. na ime Isusovo, mladog Uskrsa, Sv. Trojstva, vel. Gosp., i posli Sviu-Svetih uvik u ponediljak.
- Kapoš-Mező Šomogj m. 10. febr., 1. apr., 18. maja, 14. juna, 11. aug., 30. sept.
- Kapošvar Šomogj 25. marta, 29. juna, prid dat. u poned. 4. sept., 2 nov.
- Kapubar Šopron m. 25. jan., 19. marta, na Brašančevo, 26. jula, 15. okt., 13. dec. ako dat. na ponediljak isti dan biva, inače uvik slidećeg poned.
- Kaptol 29. jun.
- Karoljfalva Temeš m. 19. do 21. marta, 29., 30. jun., i 1. jula, 29., 30. sept., 1. okt., 7., 8. nov., ako prvi dan data na nedilju, svetac pada; i osim četvrtka ma koji dan pada; slidećeg četvrtka počima sajam.
- Karanšebeš Krašo m. 1. nedilje jan. maja, aug. i okt. petkom, subotom nediljom biva sajam.
- Karad Šomogj. 12. marta, 4. maja, 27. juna, 29. sept.
- Kardsag J. N. Kun m. o Matiji, o Duhova, o Margareti,

- o Miholju, i Andriji; Duhovski sajam prid Duhov u ned. i poned. ostali ako datum na poslen dan pada, prid dat. ned. i ponediljak biva.
- Karmač Zala m. utorkom posli 3. maja; i 1. novembra.
- Kašša, 20. jan., 3. maja, 27. juna, 15. aug., 19. nov., ti nediljah ponediljkom, utorkom i sridom; i svakog miseca prve sride veliki zemaljski živinski sajam.
- Katona Kolož m. 1. do 3. febr.
- Kačmar Bačka 16. maja. slidećeg ponediljka; Sv. Terezije nedilje (okt.) u ponediljak.
- Kavarsko, 16. apr., 24. aug., 5. sept.
- Kaal Mar. Tor. m. 19. do 22. jan., 22. do 25. maja, 1. do 4. okt.
- Kaal Heveš m. u ponediljak prve nedilje marta, i treće nedilje sept.
- Kakova Krašo m. 1., 2. maja, 2. nov.
- Kaloz Feher m. 1. febr., na vel. ponediljak; 27. jula, 26. sept i 19. dec. ti nediljah ponediljkom.
- Kapolnaš Udv. m. 28. juna.
- Kapolnaš Krašo m. 13. jan., 21. marta, 5. maja; na grč. istočne Duhove; 6. jula, 20. sept. i 20. nov.
- Kapostafalu Sepeš m. na Pavla priobr. i Filipa i Jakova i rastanka Apošt. i sv. Franje ti nedilja u sridu.
- Kaptalan-Toti Zala 19. marta.
- Kasonj Bereg na veliki utorak i prid Duhove utorak: 25. jula i 6. dec. ti nediljah u ponediljak.
- Kasonj-Altiz Čik m. 1. maja, 2. jula i 27. nov.
- Kečkemet 12 marta, 10. maja, 10. ang., 26. sept., 25. nov., uvik ponediljkom, ako datum u nedilju pada, slidećeg, ako u ponediljak pada i tog dana; ako na drugi poslen dan pada, prid datum u ponediljak biva.
- Kece Maroš T. v. 27. maja, 27. juna i 1. sept.
- Kecel Pešt m. na mladi Uskrs i ponediljak; u ponediljak prid Dimitriju; 20. jula nedilje u ponediljak i utorak.
- Kecer-Kostolanj Šaroš 12. mart., 27. juna, 9. septemb. i 24. decemb.
- Kemer Hunjad prvog novemb. ned. u poned. i utorak.
- Kemnic, 3. maja, 22. juna i 18. okt.
- Kendilona Solnok D. 23. jan., 24. maja i 16. aug.
- Kekeš Solnok D. 6. aprila i 30. okt.
- Kerča-Liget Šomogj 14. marta, 15. maja, 16. augusta i 15. oktob.
- Kereló-St. Pal Kis Kük u sridu posli Uskrsa; na vel. Gospu po st. kal. prid datum po 3 dana živ.
- Kerešd N. Kük 18. jan.
- Kerestur-Nemet Šopron m. 3. maja, 14. sept.
- Kerestur-Sas N. Kük 25. jan. i 1. sept.
- Kerestur-Sekelj Udv. m. 21. do 24. febr., 1—4. maja, 4. do 7. jula i 12 do 15. septembra.
- Keresteš Bihar 29. maja, 12. septem.
- Keresteš-Nemet Vaš m. u ponediljak posli Sv. Trojstva i cvitnice i posli Nikolje u poned.
- Kerka-St. Mikloš Zala 16. febr., 23. apr., 10. jun., 6. aug. posli dat. utorkom.
- Kerteš vaš m. u sridu prid Spasovo; 13. aug.
- Kesi Komarom 12. marta, 25. jula, 24. aug. i 11. nov.
- Kesthelj Zala m. 6. jan., posli Uskrsa, Brašančeva, Lovrinca, četvrtkom; posli 21. septembra i Sv. Martina u četvrtak.
- Kekkő Nograd 23. januara, 13. marta, 24. aprila, Spasovo. Brašan evo, 10. jula, 4. i 29. septemb. 13. nov., 4. dec. uvik prid dat. u sridu; ako na ovaj, svetac biva. onda slideće sride drži se sajam.
- Kemend Estergom u poned. Spasovske nedilje; 20. novembra.
- Kemer Silagj u poned. i utorak druge nedilje maja.
- Kežmark Sepeš utorkom i sridom: posli „Invoke“ i Trinitatis nedilje; 14. sept. i 13. dec. ti nediljah utorkom i sridom.
- Kethelj Šomogj. ponediljkom posli tri kralja; Teofila (marta) posli Demetra (okt.)
- Kezdi-Vaşarhelj Haroms. u poned. 3. jan. i 2. maja; na dan Šimon-Jude prid dat. po 3 dana živinski.
- Kibed Mar. T. m. 16. febr., 19. maja i 2. dec.
- Kiliti Šomogj 2. maja, 2. jula, ti nediljah ponediljkom; drugog maja nedilje u ponediljak isključivo marvinski sajam.
- Kiniž Abauj T. m. 12. jan., 18. maja, 24. aug., 5. okt. i 1. novemb.
- Kiraljfalva Vaš. m. 24. juna i 11. nov.
- Kiraljhaza Ugoča 27. juna i 10. okt. ti nediljah ponediljkom.
- Kiralj-Daroc Sath. m. 2. febr., 9. aprila, 28. maja, 23. jula, 9. septembra, 12. novemb. i 24. dec.
- Kiralj-Helmec Zempl. na vel. četvrtak; 24. juna, 10. okt. i 13. dec. ti nediljah ponediljkom, ako ovaj dan na svetac pada, prijašnjeg ponediljka biva sajam.
- Kiš-Apold Seben 3. jan. i 11. augusta.
- Kiš-Baab Njitra 31. jula.
- Kiš-Ber Komarom četvrte nedilje aprila; Sv. Ivana krst. vel. Gospe, i Martina, ti nediljah četvrtkom.
- Kiš-Cel Vaš m. drugog ponediljka korizme; 16. maja, 1. sept., 24. okt., ako datum na svetac pada, slideći dan biva sajam.
- Kiš-Er J. N. Kun m. 8. febr., 25. apr., 25. jula, 11. nov. ako datum na nedilju ili svetac pada, prijašnjeg ponediljka, a prid datum jedan dan biva marvenski sajam.
- Kiš-Jenő prid tri kralja; Gjurgjev i Miholj u ned.
- Kiš-Kend Kiš-Kük 22. febr., 7. nov., prid dat. po 3 dana živinski.

XIV.

- Kiš-Kapuš N. Kük. 28. apr. i 28. aug.
- Kiš-Körös Pešt m. 24. i 25. febr., 1. i 2. maja, 1. i 2. aug., 18. i 19. okt. ako dat. nepada u nedilju i poned. prid datum u ned. i poned. biva sajam.
- Kiš-Komaron Zala prid Gjurgj., prid Pavu i Sv. Katu u ponediljak.
- Kiš-Marija Bihar 9. marta, 12. juna, 11. septembra, 11. decem.
- Kiš-Marton Šopron m. u poned. za ned. bez „Imena“, Exaudi i Sv. Petra u okovih, i 21. sept.
- Kišmart-Varaallja Šopr. m. u prvi ponediljak marta, jula, sept. i dec. miseca, ako koji dat. na svetac pada, istog miseca slidećeg ponediljka biva sajam.
- Kiš-Seben Šaroš m. 21. i 22. febr., 25. i 26. apr., 20. i 21. juna, 5. i 6. sept., 16. i 18. okt., 5. i 6. decembra, za birke; 24. apr., 16. okt. živinski; 21. febr., 25. apr., 20. juna, 5. sept., 17. okt. i 5. dec. Nadalje prve sride jan., marta, maja, jula i aug. miseca.
- Kiš-Seljk N. Kük. na Ivana (juna) i Martina.
- Kišš-Šink N. Kük. u poned. za nediljom „Laetare.“
- Kištelek Congr. m. 16. apr., 7. jula, 20. okt. prid datum u ponediljak.
- Kiš-Terenne Nograd 1. i 2. maja, 11. i 12. nov.
- Kiš-Ujsallaš J. N. Kun. 19. i 20. marta, 30. juna, 4. i 5. sept., 13. dec. ako datum na ili poned. pada, istog dana biva sajam.
- Kiš-Ujfalu Šopron m. u poned. na Duhove i u nedilju prid Šimun-Judu.
- Kiseto Temeš 18. juna, 15. okt., Kišuca-Ujhelj Trenčen m. u poned. posle 8-og maja; a marvinski prid dat. u četvrtak, u poned. prid 15. juna, a marvinski prid dat. u četvrtak; prid Jakova, Sv. Stipana, (aug.), sv. Gala, (okt.) i prid sv. Luceu uvik u poned., a prid njim u četv. marvinski, i prid Sv. Jakova, Sv. Stipana, Sv. Luce i Sv. Gala, četvrtkom marvinski.
- Kiš-Varda Sabolč 17. marta, 23. maja, 16. juna, 1. sept. i prve ned. nov. i prid Božić u poned. ako Božić u ponediljak pada u prijašnji biva.
- Kiš-Zombor Torontal 18. mart., 15. aug. i 11. okt.
- Klenoc Gömör 6. febr., 24. apr., 26. jula i 26. okt.
- Klukno Sepeš na Sv. Anu i 4. novemb.
- Koka Pešt m. 22. febr., 22. juna, 22. sept., 22. nov., ti nediljah, nediljom i ponediljkom.
- Kokova Gömör 14. i 15. jan., 3. i 4. aprila, 5. i 6. jula, 6. i 7. okt.
- Kolož Kolož m. 10. febr., 29. septem.
- Kolož-Monoštor Kolož m. 4. i 5. maja.
- Koložvar, 10. jan., 12. marta, 13. juna, 2. sept., 2. nov., a prid datum po 3 dana živinski.
- Kolta Komarom 6. januara. 24. aprila, 24. juna i 29. sept.
- Komadi Bihar m. 20. marta, 20. aprila, 16. augusta i 1. okt. ti nediljah petkom i subotom.
- Komarom, Filipa i Jakova, Petrova, Sv. Roke, Sv. Franje i Andrije, nediljah, ponediljkom živinski a sridom i četvrtkom biva sajam za sitn.
- Komjath Njitra m. Fabijan i Sebastijana, Blagovisti, Sofije, rastanka Apoštola i Demetra ti nediljah petkom marvinski, slideće nedilje za sitnariju.
- Komloš Torontal m. 5. marta, 15. juna, 1. sept., ako dat. nepada u nedilju, prijašnje nedilje biva sajam.
- Konošo Barš m. posli Uskrsa utorak i sridu, u petak posli Spasova, prvi dan posli Sv. Stipana kralja, u ponediljnik i utorak posli Svi Svetih.
- Konji Tolna m. 12. aprila, 9. oktobra, ti nediljah sridom.
- Korond Ud. m. 18. jan. 13. maja, 4. jula i 25. aug.
- Korong Vaš m. 4. maja.
- Korpona Hont m. 3. febr., živinski, 6. za sitnariju u petak prid cvitnicu živinski na vel. poned. sitn. Posli Spasova u petak živ. slide poned. sitn. Na Bartholomeja sitn. prija tri dana živ. Na Miholj dan sitn. prija 3 dana živ. Na Šimun Judu sitn. prid 3 dana živ. U petak treće ned. adventa živinski, slidećeg poned. sitn.
- Kotor Zala m. 9. marta, 27. juna, 30. sept., 30. nov.
- Kovasna Haroms. 11. febr., 2. maja, 22. jula i 11. nov.
- Kozar racki Baranja 13. marta, 1. maja, 26. juna, 16. okt.
- Kozmaš Cik. m. 25. jan., 10. aug.
- Köboldogfalva Hunjad 12. jan., 4. dan Uskrsa po starom kal.
- Köbölkut Estergom 29. marta, 15. okt.
- Köhalom Šopron u poned. na poklade; treći poned. Uskrsa; i poslidnji poned. juna miseca.
- Köhalom N. Kük u ponedilj. posli tri kralja sitnarije, prid ovim u petak i subotu marvinski. U petak prid cvitnicu marvenski; na velik poned. sitn., 22. i 23. jula marvenski, 25. sitnarije; 1. okt. za sitnež, 7., 8. i 9. marvenski sajam.
- Kölešd Tolna m. Judicom Sv. Gotthardom, Vladislavom i Martinom ti nediljah utorak i sridu.
- Köpčenj Mošon m. za Babijanom i Sebastijanom, Pongracom, Gospinim pohodom, Šimun Judom slidećeg ponediljka.
- Körmönd Vaš 2. febr., 12. marta, 5. apr., 10. maja, 24. juna, 20. jula, 24. aug., 21. sept., 18. okt., 11. nov., 13. dec.
- Körmöcbanja Barš u četvrtak, petak i subotu posli Gjurgja; 1., 2. aug., u četvrtak, petak i subotu posli Miholja.
- Köveškala Zala u utorak posli

- Uskrsa; u petak posli Spasova; u ponediljak posli Ljudevita.
- Köröšbanja Hunjad 2. jan., 8. jula, 20. nov., 7. dec.
- Köröš-Ladanj Bekeš 10. maja, 28. juna, 15. sept., ako dat. na nedilju, il svetac pada, prid isti dan biva sajam.
- Köröšhegj Šomogj poslidnjeg utorka marta i aug. miseca.
- Köseg Vaš prid cvitnicu; prid Duhove; prid Jakova; posli Egidije; prid Ursulu; iza treće nedilje adventa uvik u ponediljak biva sajam.
- Kösvenješ Maros T. m. 9. febr., 3. maja, 21. aug., 2. nov., osim sajma 21. aug. ili ako 21. aug. na nedilju pada, onda 19. aug. biva živinski, a kod ostali uvik prid dat. na jedan dan biva živinski sajam.
- Kötegjan Bihar 10. januara i 10. jula.
- Kövago-Örš Zala m. 17. aug. i 5. nov.
- Krašova Krašo m. prvog pon. za Gjurgjevom; drugog poned. za Petrovom i trećeg ponediljka i utorka za 14-im novemb.
- Kraššo Sath. m. prvog utorka maja, drugog utorka jula prvog utorka sept. i nov. miseca.
- Krasna Silagj. trećeg poned. jan., drugog ponediljka i utorka aprila, jula i oktobra miseca.
- Krasna-Beltek Satm. m. 10. febr., utorkom; posli Uskrsa i Duhova, 21. jula, 22. septembra, 10. novemb. i 22. decemb.
- Krnjaja Bačka 12. maja, 6. okt., ako dat. u nedilju, ili ponediljak pada isti dana; inače prid datum u nedilju biva sajam.
- Krompah Sepeš m. Gjurgjevske ned., četvrtkom marvinski, petkom sitnarije; Ma ijevske ned. četvrtkom marvenski, petkom sitn.
- Kubin-Alšo, u poned. za ned. Sexagesima; za cvitnicom; za 24-tim juniom; malom Gospom i 19. novembrom.
- Kubin Temeš 17. marta., 5. maja, 7. nov.
- Kudric Temeš 1. maja, 16. okt.
- Kupfalva-Kogl Vaš m. 5. aug.
- Kula Bačka 29. apr., 24. juna, 6. aug., 15. okt., prid datum u nedilju i ponediljak; ako datum na taku nedilju pada, koji je dan i inače svetac, slidećeg dana biva sajam.
- Kunhegješ J. N. Kun. m. na Marinje; Antuna Padovanskog; Samuila i Luku; uvik nediljom i ponediljkom, ako ovi na poslen dan padaju, prid dat. u ned. i poned. biva sajam.
- Kun-St. Marton J. N. Kun 14. 15. febr., 22., 23. maja, 22., 23. aug., 11., 12. nov., ti nediljah nediljom i ponediljkom.
- Kun-St. Mikloš Pešt m. 3., 4. febr., 16., 17. maja, 22., 23. aug., 29., 30. dec.
- Kurima Šaroš 24. jan., 6. marta, 26. apr., 14., 15. aug., 29. sept., 11. nov., 28. dec., i utorak prid drugog novembra za koze i za kozije kože 3 dana sajam.
- Kutaš Šomogj 5. apr., 30. jun., 31. jula, 6. sept.
- Kuti Njitra u sridu prid nedilju 14. januara; Gjurgjevsku; Sv. Antuna; prid snižnu Gospu; Miholj dan; i Sv. Elizabethu, ti nediljah uvik sridom.
- Kučatalva Alsó-F. m. 10. apr., 25. nov.
- Küküllővar K. Kük. u poned. posli 3 kralja; u poned. prid poklade; na velik poned. 21. aug. prid Božić u poned. a po 3 dana prid dat. biva živinski sajam.
- Kürpöd-Kirchberg Sepen posle Pavla priobr. i posli cvitnice u poned.
- Kürth Komarom u prvi posleni dan prve nedilje marta; treće ned. juna; prve ned. aug. okt. miseca
- Kuzma Vaš m. na Spasovo.
- Lachaza Pešt m. 28., 29. febr., 25., 26. maja, 3., 4. aug., 15., 16. okt., ti nedilja nediljom i ponediljkom.
- Ladomer Šaroš 20. do 22. jan., 3., 4. jun., 11. do 13. nov., u slučaju sveca, slidećeg dana biva sajam.
- Lajošfalva Mošon 25. jan., 25. maja, na uzvišenje križa.
- Lajos-Komaron Vespr. 20., 21. marta, 8., 9. maja, 25., 26. sept., 27., 28. nov.
- Lajthafalu Mošon 25. jan. 25. apr., 14. sept.
- Lajtha-St. Mikloš Šopron utorkom posli Jubilate; Ivana usjeka; Terezije; i Nikolj dana.
- Laško Baranja 29. apr., nedilje ponediljkom; i trećeg ponediljka okt. miseca.
- Lednic Trenčen na dan „Rogate“, Sv. Jakove, Miholje i Nikolj dana.
- Leibic Sepeš prvog utorka februara i jul. miseca; u utorkak posli vel. Gospe, ako Gospa na utorak pada 22. biva marvenski sajam; i 1. utorka nov. miseca.
- Lekence Sathm. prvog marta, 6. jula.
- Lekence B. Nasod m. 1., 2. marta, 25., 26. apr., 1. juna, 20., 21. sept., marvinski sajmovi po dva dana prije se počimaju.
- Lelle Šomogj posli Uskrsa i Duhova u utorak; prid malo Gospu u poned. i na dan Vuka.
- Leles Zempl. 2. jan., 20. marta, 15. maja, 14. aug., 18. sept., i 13. nov., ti nediljah uvik ponediljkom; ako dat. na ned. pada, u prijašnji ponediljak biva sajam.
- Lengjelteti Šomogj 5. jula.
- Lepšenj Vespr. m. 25. maja, 12. okt.
- Letenje Zala m. 24. febr., 2. juna, 29. jula, 25. aug., 6. okt.
- Lebenj Mošon u sridu posli 25. jula i 4. nov., ako dat. na sridu pada, istog dana biva.
- Legrad Zala 12. marta, na Sv. Trojstvo. 24. aug., 2. nov. i 13. dec.
- Leka Vaš m. poslidnjeg poned. febr., drugog poned. maja, poslidnjeg poned., na Nikolju; i Ime Marino.
- Lenard Boršod 1. juna, 6. nov.
- Lešence-Tomaj Zala 26. jula.
- Leva Barš 6. jan. Gluhe Ne-

- dilje, Brašančeva, 25. jula, 29. sept., i 25. nov., ti nediljah poned i sridom, ako na ove koji svetac pada, iste nedilje slidećeg dana biva.
- Libetbanja Žoljom 2. febr., 1. maja, 22. jula, 29. sept.
- Libling Temes 10. marta, 7. sept.
- Liget Baranja u poned. prid Demetra (apr.), i posli nedilje Angjelah Čuvara.
- Lipto-St. Mikloš Lipto na dan „Reminiscere“ (marta) „Exaudi“, Bartholomija, i o Nikolju.
- Lipotvar Njitra 17. jan., 23. marta, 1. juna, 12. jula, 21. septembra.
- Lippa Temeš po starom kal. na Gjurgjev, na Iliju, Malu Gospojinu i Miholj dan.
- Lipče Zoljom 6. jan., na Septugesimu, posli Duhova slideći dan. 25. jula, 4. okt.
- Lisa Trenčen u četvrtak posli Vincencije, Sv. Gjurgja i Petrova, Lovrinea i Sv. Andrije (nov. 30)
- Liska-Olas Zemplen m. 19. marta, 24. juna, 29. sept., 10. nov., ako dat. na svetac pada, prijašnjeg ponediljka biva sajam.
- Ločmand Šopron prid Uskrs, Vidov dan, Kolomana (okt) i prid Božić ponediljkom.
- Locka Arva u ponediljak prid Ime Isusovo, Sv. Jakova, Miholj i Andriju.
- Look Šopron u drugu subotu posli Uskrsa, 14. aug.
- Lošonc Nograd 13., 14. febr., 9., 10. maja, 1., 2. jula, 13., 14. sept., 9., 10. dec., ako na dat. svetac pada; slidećeg dana biva sajam.
- Lošonc-Tugar Nograd 4. jan., 4. apr., 2. aug., 4. okt., ti nediljah ponediljkom i utorkom.
- Lož Šopron na cvitni poned., u poned. prid Brašančevo, posli Sv. Stipana i prid Božić.
- Lovaš-Berenj Fehér m. velike ned. i prid Duhove u poned. 11. sept. nedilje u ponediljak, u poned. posli Dimitra slučaju sveca u utorak.
- Lovas-Patona Vesprem. o Rudolfu (apr.), o Antunu Padovanskom, o Augustinu (aug.) o Elisabeti, ti nediljah u ponediljak; ako na datum svetac biva, slidećeg dana drži sajam.
- Lödoš Vaš m. u utorak posli Duhova, 11. aug., ako na svetac pada, te nedilje ponediljkom biva.
- Lövö Požon 5. jan., 11. maja, 21. jula, 11. aug., 21. sept., 12. nov.
- Löče Sepeš u petak posli nove godine, (marvenski sajam) u prijašnjusridu, ako Vodokršće na koji ova 2 dana pada, slideće ned. istog dana biva. U petak prid Judica, a u sridu marvinski; 2. jula nedilje u sridu u petak, ako dat. na utorak pada, onda marvinski prid dat. na jedan dan biva. 16. okt. nedilje sridom i petkom, ako dat. na ned. pada, prid dat. na jedan dan biva.
- Lubica Sepeš 7., 8. febr., 18., 19. apr., 4., 5. jula, 22. do 23. aug., 7., 8. nov.
- Lubina Njitra prve nedilje marta, juna i aug. i treće nedilje sept. uvik u sridu.
- Lublo-O Sepeš u ponediljak i utorak nedilje 1. januara, Sexagesime, Cvitnice, Exaudi, pohoda Gospinog, Sv. Stepana, Matu, Gala, i Nikolju, ti nediljah, ako Sv. Stipan na poned. utorak pada slidećeg dana biva sajam.
- Lugoš Krašo m. 10. febr., 10. maja, 2. do 4. jula i 21. okt. uvik prid datum u subotu.
- Lupša Torda Ar. 11. jan., 3. maja, 18. sept., prid datum po 3 dana marvenski.
- Mada 3. apr., 14. maja, 18. jula, 24. aug. i 17. dec. ti nediljah u sridu.
- Madar Komarom 8., 9. juna, 24., 25. aug.
- Madaraš Nagy-Kun J. N. K. 25. jan. prid dat. u ned. u poned., prid Spasovo u ned. u poned., Jakovske nedilje u ned. u poned., prid 26. okt. u ned. u poned.
- Magoč Baranja 14. febr., 18. apr., 13. juna, 7. okt., ti nediljah u poned., ako dan sajam na svetac pada slidećeg poslenog dana biva sajam.
- Magyar-Barad 6. jan., 13. apr., 1. juna, 15. aug., 28. okt.
- Magyar-Gorbo Kolož m. posli Sexagsime slideći dan; po starom kal. na Duhove; 19. novembra.
- Magjar-Lapoš Solnok Dob. 17. i 18. jan., 12. i 13. maja, 5. i 6. jula, 25. i 26. sept., ako koji datum na nedilju iii svetac pada, slidećeg dana biva sajam.
- Magjarfalva Požon m. u pon. za 4-tom nediljom korizme; u poned. posli 22-og jula; Miholj-dana i 26. nov.
- Magjar-Gj. Monoštor Kolož m. 19. marta, 29. juna, 20. augusta, 11. novembra, prid datum po jedan dan živinski sajam.
- Magjar-Igen Alšó-Feh. u petak posli Duhova; 19. do 26. okt. prid datum po jedan dan živinski.
- Magjar-N. Žombor Kolož 20. jan. po starom kal. posli Uskrsa i Duhova slideći dan 27. aug., 22. nov.
- Magjar-Ovar Mošon 6. jan., 5. maja, 1. augusta, 21. sept., 28. okt., ti nediljah poned. i utorkom.
- Magjaroš M. Torda 6. febr., 10. aprila, 5. augusta i 15. novemb.
- Magjar-Megen M. Torda m. 7. maja.
- Majša Pešt m. 9. februara, u ponediljak posli nedilje Sv. Trojstva; 27. augusta i 11. novemb.
- Maišš Baranja 20. januara 1. maja, 29. augusta i 10. oktobra.
- Makfalva M. Torda 2. januara, 24. apr., 24. juna, 9. sept. prid datum po jedan dan živinski.
- Mako Čanad u subotu prid nedilju Judica; prid 24-og juna; 19. augusta i 19. nov. uvik u subotu.
- Malacka Požon m. Matinski; o Ambroziji; o našašću križa (maj), o pohodu Gospinom;

- o Porciunkuli; o uzvišenju križa; o Martinu; o Svetom Ivanu, uvek iste nedilje u četvrtak.
- Marcali Šomogj. 26. marta, 1. maja, 25. jula, 4. sept. i 5. novemb.
- Marcaltő Vespem m. 25. jan., posli Gjurgja; Sv. Margite; 5. novembra uvek slidećeg četvrtka.
- Markod M. Torda 1. apr. i 17. sept.
- Margitta Bihar 6. januara, 18. marta, 12. juna, 4. sept. i 11. nov.
- Mariko Trenčen m. u četvrtak posli 16-og januara i 19. juna.
- Maramaroš-Siget po starom kalendaru 1-vi poned. i utorak posta; u poned. i utorak Duhova; po starom kal. I-linske nedilje u ponediljak i utorak, ako Ilija na nedilju pada, slideće nedilje u ponediljnik i utorak biva; 13. oktobra nedilje u poned. i utorak.
- Maroš-Čuč Alšo Feher. 2-og januara.
- Marošilje Hunjad 19. jan., 6. aprila, drugi dan Duhova po star. kal., 6. jula, 27. aug. i 11. okt.
- Maroš-Ludaš Torda A. 4. maja, 4. oktobra, prid datum po 3 dana marvinski.
- Maroš-Ujvar M. Torda 13. apr. i 16. augusta prid datum u petak, a četvrtkom živinski sajam.
- Marošvašarhelj Maroš T. 17. jan., u četvrtak prid cvitnicu; u poned. posli Brašančeva; 4. sept., 11. novembra, prid datum po 3 dana živinski.
- Maroš-Več M. Torda. m. 2. jula.
- Marpod Seben u ponediljak posli Duhova; i Šimuna Jude.
- Martonoš Bačka 8. juna i Ime Marije slideći ponediljak; 7. nov., juna i novembra sajmovi ako datum nepada na nedilju ili ponediljak uvek prijašnji ponediljak bivaju sajmovi.
- Marčanac Vaš m. 21. maja, 10. aug. i 11. nov.
- Matheoc Sepeš 6. februara 8. juna, 6. aug., 19. nov., ako na datum svetac pada, slideće ned. četvrt. i petkom biva sajam.
- Mad Zempl. 15. febr. 30. maja, 6. okt. i 12. dec.
- Mandok Sabolč 27. marta, 23. okt. i 4. dec.
- Manj Feher 15. jan. 1. aprila, 8. jula, 24. nov. ako datum na ned. ili svetac pada, uvek slideći ponediljak biva.
- Maria-Poč Sabolč 6. febr., 3. maja, 21. aug. 8. dec. slideći dana.
- Martonhegy N. Kük. posli Uskrsa; i Sviju Svetih u ponediljak.
- Martontelke N. Kük. 19. marta, 14. juna i 5. nov.
- Matesalka Sathm. m. 25. jan., 19. marta ti nediljah u poned. 24. apr., o Mariji Mandalini; Miholjske i Elisabetine nedilje u poned.
- Megjaso Zemplen m. 15. jan., 10. maja, 29. sept.
- Medgješ N. Kük. posli Invoicate u četvrtak, 13. jula, prija Miholja u četvrtak 30. novemb.
- Mehadija Krašo S. 22. januara, 6. aprila, 16. jula i 26. oktobra
- Mekenješ Baranja posli 4. juna u poned. i 10. aug. nedilje u pond. sajam.
- Melence Torontal grčko-istočni Duhova prvi dan; 27. aug., 7. nov. Ako datum nepada u nedilju, prijašnje nedilje u nedilju biva sajam.
- Menhard Sepeš u utorak posli Antuna pust. (jan.), o rastanku Apoštolah nedilje u torkom.
- Merenj - Vagendrüssel Sepeš u sridu Duhovske ned., Svet. Lovrinca, Demetr., nedilje i i na čistu sridu.
- Mercyfalva Temeš. 20. aprila i 10. aug.
- Mernje Šomogj 24. febr., 5. maja, 2. aug., 5. nov., ti ned. ponediljkom.
- Mešen N. Kük. 23. apr.
- Mecenzef-Felső 5. aprila, 31. jula i 3. dec.
- Mecenzef-Alšo na vel. utorak, 6. sept. u ponediljak posli 2-og jula i prve adventske nedilje.
- Mezöband Mar. Tor. 1. maja i 31. okt.
- Mezöberenj Bekeš 8. apr., 12. jula, 6. okt. prid datum u nedilju, ako datum na nedilju pada, istog dana biva.
- Mezö-Bodon Torda Ar. po starom kal. posli Duhova, slidećeg dana, a prid njim po 3 dana živinski.
- Mezöcath Boršod 4. marta, 6. juna, 10. oktobra i 30. decembra.
- Mezökeresteš Boršod 25. jan., 12. juna, 19. septemb. i 22. decemb.
- Mezö-Komarom Vespr. na Judica, Rogate, Div. Klaru (aug) Klementina, (nov.) po 2 dana traja.
- Mezökövešd Boršod 19. marta, 27. juna, 20. aug., 4. okt. ti nediljah ponediljkom.
- Mezö-Laborc Zempl. 14. jan., 14. marta, 21. juna, 26. septemb. i 8. nov.
- Mezötur Jasz. N. K. 1. jan., 1. maja, 1. aug., 1. nov., ako datum na poslen dan pada, prid datum u nedilju biva sajam.
- Mezömeheš Tord. Ar. 24. jan., 30. maja, 30. augusta, prid datum po tri dana marvinski sajam.
- Mezö-Örmenješ Kolož po starom kal. na tri kralja; 5. maja, po starom kalend. na Gjurgjev; 6. jula, 18. dec. prid datum po 2 dana živinski.
- Mičke Šopron 3. maja, 4. sept. i 8. dec.
- Miava Njitra u sridu posli Pavla priobr., Josipa, Duhova, Ivana i Pavla, Jakova Apošt., Male Gospe, Šimon Jude, i Nikolja uvek u sridu.
- Mihalji Šopron m. utorkom posli 6. jan., 13. jun. 6. aug. i 4. okt.
- Mikesasa Kis Kük 28. jan., 20. maja, 13. okt., prid datum po 3 dana živinski.

XVIII.

Miké Šomogj 16. febr., 8. apr.,
1. sept. i 5. nov.

Mikloštelke N. Kük 19. marta
i 6. dec.

Miklošvara Kapronca m. 1. au-
gusta.

Mindsent Čongrad 6. januara,
14. apr., 30. juna i 27. ok-
tobera.

Miške Vaš posli svitlog Marinja
slideći dan (febr.) posli Bla-
govisti slid. dana (marta),
posli pohod. Gospe (jula),
posli vel. Gospojine slid. dana
(aug.) posli male Gospe slid.
dana (sept.) na Franju (okt.),
na Katu, na Lucu (dec.) Ako
na svetac padaju, slidećeg
dana biva.

Miške Pešt m. 2. febr. i 25.
marta slidećeg dana; 2. jula,
23. aug. i 8. sept. slidećeg
dana; 4. okt., 15. nov. i 13.
decemb.

Miškole Boršod m. na Julijanu
(febr.) na Urbana (maj) na
Šamuela (augusta), na Luku
(okt.), na Lazu, ti nediljah u
ponediljak.

Misla Tolna 1. januara, 2. apr.,
3. sept. i 4. nov.

Mistotfalu Sath. m. 3. maja i
25. nov. nediljah u poned. i
utorak; u poned. živinski, a
u utorak sitn. sajam.

Moč Kolož 1. i 2. jan., posli
cvitnice slidećeg dana; po
star. kal. Spasova slid. dana;
20 i 21. aug.

Modor Požon m. 2. febr., 24.
aprila, 24. juna, 24. aug.,
29. sept., 11. nov. Ako da-
tum na sridu pada, onda sli-
dećeg dana biva sajam; ako
dat. posli sride pada, onda
slideće nedilje u utorak
biva.

Modoš Torontal 25. marta, 29.
juna, 24. aug., 26. okt. Ako
datum na nedilju nepada,
onda prijašnje nedilje u ne-
dilju biva.

Móhač Baranja 24. febr., 17.
apr., 24. juna, 11. nov., 21.
dec. Ako datum na svetac
ili u srid nedilje pada, ti
dana prijašnjeg poned. biva
sajam.

Mohol Bačka 3. maja, 30. sept.
Ako datum prid svetac ili

prid nedilju pada; prija-
šnje nedilje u nedilju biva.

Mokrin Torontal 14. febr., 21.
maja i 29. aug.

Moldova O.-Krašo 21. apr. i
27. aug.

Moldova (Uj-, Krašo) 5. maja,
24. juna.

Monor Pešt m. 12. marta, 1.
juna, 18. aug., 22. sept., 8.
decembera.

Monor Best. Nasod 3. maja,
27. sept., marvinski prija dva
dana počima se.

Monora Alšo-Feh posli Sv. Troj-
stva slid. dan; 28. okt.

Monoštor Zempl. 22., 23. do 25.
maja.

Monoslo Zala 11. do 15. apr.,
4. do 9. sept.

Monjorokerek Vaš 19. marta,
prid Duhove u torak; 23. okt.

Moor Mező-, Feher m. posli
Gjurgja i Sv. Trojstva u po-
nediljak; Rozalije i Martin-
ske nedilje u ponediljak.

Moravica Temeš 1. apr., 1. okt.

Morganda N. Kük. 25., 26.
27. aug.

Moricöld Temeš 3. marta, 2.
maja, 3. aug. i 1. nov., ti
nedilja u nedilju.

Moravica Bačka nedilje Sv. Jo-
sipa u ponedil. ; jula poslid-
nje nedilje u ponediljak; pr-
vog ponediljka u november.

Mošgo Šomogj posli Uskrsa u
utorak; 24. juna.

Mošoc Turoc na Babiana i Se-
bastiana, na Sanislo, na Sv.
Trojstvo, na Isusovo preobr.,
na Matu, i na Sviu-Svet. sli-
deće sride biva sajam.

Mošonj Mošon m. 2. apr., 13.
jula, 4. okt., 21. dec., naj-
bliži dana u ponediljak. Ako
dat. na svetac pada, slideći
dan biva sajam.

Muči Tolna 20. maja i 20. okt.
nedilja u sridu. Ako dat. na
svetac pada, slidećeg dana.

Munkač Bereg na tri kralja,
na Josipa (marta), na Gjurg-
jev (apr.), na Duhove, Ivana
krstitelja i Martina, prid, il
posli ovih označeni dana što
s' godine na godinu varoški se-
nat odregjuje, vel. Gospe,
nedilje ponediljkom sajam za
sitnarije, a prija ovog po tri

dana marvinski; 2. apr., 14.
maja, 14. sept. i 8. okt., ti
nediljah u poned. i utor. ako
ovi na svetac padaju, prid il
posli data slideće nedilje za
birke biva.

Muranallja Gömör 20. marta,
2. juna, 22. aug., 9. dec.

Muraserdahelj Zala 1. maja,
26. juna, 19. aug., 26. okt.

Murasombat Vaš u poned. prid
poklade; na cvitni poned. i
na misec dana posli Uskrs-
nog ponediljka; 24. juna,
24. aug., 15. okt., 6. dec.

Mura-Vid Zala 25. apr., posli
dat. u poned. 18. okt. Ako
ovaj poslidnji dat. na ned. il
svetac pada, slidećeg pone-
diljka biva.

Mušina 2. febr., 12. jula, 10.
aug., 29. sept.

Mušna N. Kük. 24. apr.

Mužla Estergom 10. apr., i 7. jun.

Nagjajta Haroms 16. febr., u
petak posli Spasova; 28. dec.

Nagjalmaš Kolož 23. jan., 1.
maja, 22. jula, 17. sept.

Nadašd Baranja 18. marta, 20.
aug., ti nediljah u poned.

Nadudvar Hajdu 19. jan., ne-
dilje u poned. 16. apr., 6.
aug., 20. sept., u poned. ti
nediljah u koje označeni dani
padaju.

Nagjatađ Šomogj prid Grgura;
u proliće prid Sv. Križa dana,
i Iliju u poned. na Sv. Roku;
u jesen prid dan Sv. Križa
u poned. i poned. posli Sv.
Martina.

Nagj-Apold Seben 19. nov. i
19. marta.

Nagy-Bacon Haroms. 1. jan.,
13. apr., 15. juna.

Nagj-Bajom Bihar m. 4. marta,
4. juna, 27. sept.

Nagj-Bajom Šomogj u utorak
prid Josipa, u poned. prid
Pongraea, posli Isusovog pri-
obr. slid. dan i prid Terezi-
ju u poned.

Nagj-Barom Šopron u četvrt.
prid Demetra i prid poklade.

Nagj-Banja Sath posli ned. bez-
imene; posli Brašančeva; Sv.
Stipana kr. i Martina uvik u
poned.

Nagj-Barod Bihar u poned.
posli Grgura; u poned. Pet-

- rovske ned. posli vel. Gosp. i Martina u poned.
- Nagj-Biroc Trenčen 10. marta, 16. maja, 1. sept., 19. nov.
- Nagj-Bečkerek 1. marta, 25. maja, 17. aug., 12. okt. 11. nov., prid datum u četvrtak, petak, subotu i nedilju biva sajam.
- Nagj-Berezna Ung. u poned. prid Marinje; (febr.) u četvrt. prid Duhove; u utorak prid vel. Gospu, posli zagovora (Patrocin) Marije drugi utorak, sva 4. sajma po starom kalendaru.
- Nagj-Bobroc Liptó u poned. posli Invoke; 16. maja, 1. sept. 19. nov.
- Nagj-Borošnja Haróms. 16., 17. febr., 15., 16. maja, 25. aug., ako ovaj dan na ned. pada 26. aug. biva sajam; 19., 20. nov.
- Nagj-Cenk Šopron u četvrt. posli Uskrsa; i prid Šimun Judu.
- Nagj-Doline Vaš 16. juna, 6. decembra.
- Nagj-Dobronj Bereg u poned. prid Petrov; u prvi poned. augusta; i prid 19. nov. u poned. i 25. marta nedilje u poned.
- Nagj-Dorogh Tolna 13. marta, 5. juna, 16. okt., ti nediljah ponediljkom; i prvi ponediljak aug.
- Nagj-Ekemező Kiš Kük. 1. febr., 13. juna, prid dat. po 3 dana živinski.
- Nagj-Enjed Alšo feher. 25. jan., 8. maja, 19. aug., 16. okt. Prid datum po jedan dan živinski.
- Nagj-falu Arva u poned. posli 3 kralja; Matije; Gjurgja; Sv. Jakova; i Miholj dana.
- Nagj-falu Silagj u sridu i četvrtak posli 3 kralja; u polak korizme; prid Spasovsku ned. 3. jula nedilje; 3. sept., 2. nov., uvik u sridu i četvrtak.
- Nagj-Gaj. Toront. 1. maja, 7. novembra.
- Nagj-Halmagj Arad po starom kal. u prvu subotu korizme; prid cvitnicu; Petrovske ned. malo Gospojinske i ned. Sv. Barbare uvik u subotu biva.
- Nagj-Haršanj Baranja prid 25. jan., 12. apr., Sv. Ladislava (jun). i prid 9. okt. u poned. i utorak biva sajam.
- Nagj-Höflanj Šopron 25. jan., 9. sept.
- Nagj-Ida Abauj m. u nedilju Judica; 25. maja, 21. sept. i 22. dec.
- Nagj-Igmand Komarom na Josip (marta), na Vidov dan (jun.), na Miholj, u tih ned. u poned.
- Nagj-Ilonda Soln. Dob. 10. febr., 9. maja i 16. okt.
- Nagj-Kallo Sabolč u prvi četvrtak korizme; na Gjurgjev, na Sv. Vladislav kr., na Miholj, na Sv. Andrije nedilje u četvrtak sitn. i živinski vašar.
- Nagj-Kapoš Ung. posli tri kralja posli Blagovisti, prid Duhove, posli Sv. Stipana kr., prid ime Marino, i prid Sv. Andriju uvik u poned.
- Nagj-Kapuš Kolož 24. aug.
- Nagj-Karolj Sath. 4. febr., 15. apr., 3. juna, 1. jula, 16. sept., 4. nov., 9. dec. ti nediljah u poned.
- Nagj-Kata Pešt 25. jan., 24. apr., 14. sept., ti nediljah ned. i ponediljkom biva.
- Nagj-Kikinda Torontal 24. april, 24. juna, 20. sept. i 1. dec.
- Nagy-Komjath Ugoča Gjurgjevske; 8. juna, Jakovske, i 29. aug. nedilje u sridu i četvrt. Ako na svetac pada, slideće nedilje u sridu i četvrt.
- Nagj-Kostolanj Njitra posli Blagovisti i Rogate u petak, posli Mate i Andrije u ponediljak, marvinski sajam prid dat. na 4. dana biva.
- Nagj-Köröš Pešt m. 5. marta, 24. apr., 27. juna, 26. okt.
- Nagj-Lak Čanad Gjurgjevske i Miholjske nedilje u subotu; posli 3 kralja u prvu i jula miseca u drugu subotu. Ako ova 2 roka na svetac padaju, onda prijašnje nedilje u subotu biva sajam.
- Nagj-Levard Požon posli tri kralja u poned., na Grgura; posli Rogate u poned. 25. jula, 10. aug., 21. sept. i 11. nov., posli datuma poned.
- Nagj-Leta Bihar 15. jan., 24. apr., 29. sept.
- Nagj-Lomnic Sepeš m. posli Gjurgja utorak; i Gala slideći četvrtak.
- Nagj-Lučka Bereg 13. febr., 5. apr., u četvrtak posli Duhova; 31. jula, 10. sept., 30. nov.
- Nagj-Magjar Požon u sridu prid Julianu, Uskrs, Brašančevo, Uzvišenje križa i Božić, i posli 5. nov. u sridu.
- Nagj-Majtenj Sathm. 5. febr., 16. apr., 15. maja, 10. jula, 18. sept., 6. nov., 11. dec.
- Nagj-Maroš Hontm. u sridu Josipske i Jakovske nedilje; u poned. Brige, i Judit nedilje.
- Nagj-Marton Šopron na velik poned., u poned. posli Sv. Trojstva; nedilje Sv. Martina; i 11. nov. Ako ovi dat. na nedilju padaju, slidećeg poned. biva; i u poned. Sv. Lovrinca nedilje.
- Nagj-Megjer Kom. 25. jan., 15. maja, 6. aug., 27. okt. i 6. dec., ti nediljah u ponediljak.
- Nagy-Mihalj Zempl. prve nedilje februara u poned. i utorak; na cvitnicu; na veliki poned. i utorak; 13. juna nedilje u poned. i utorak, prid 15. aug., prid 15., 16. okt. i prid Božić u poned. i utorak.
- Nagj-Oroszi Nograd u poned. i utorak Josipske nedilje; prosni danah ned., 6. aug., i Nikoljske nedilje.
- Nagj-Palat Sath. 14. febr., 9. maja, 1. aug., 24. okt. Ako datum na svetac pada, u prijašnji ponediljak biva sajam.
- Nagj-Pirit Vespem m. 10. maja, 25. jula i 29. sept.
- Nagj-Röce Gömör 19. marta, 13. jula, 21. septemb. i 16. decemb.
- Nagj-Šajo B. Nasod m. 1. okt. marvenski sajam prija 1-og dana.
- Nagj-Šallo Barš nedilje Pepel. sride, u ned. prid Duhove, 2. jula 20. augusta posli 1. nov. i prija 25. dec. nedilje u ponediljak i u sridu. U poned. marvenski, u sridu sitn. sajam.
- Nagj-Šaroš Šaroš posle Glune

- ned., Sv. Margite i Martina
uvik u sridu.
- Nagj-Šaroš Kolož 29. aprila 12.
jula i 8. nov.
- Nagj-Šink N. Kük. 11., 12. i
14. marta, 17., 18. i 20. juna,
20. sept., uvik poned., utor-
kom i sridom posli da-
tuma.
- Nagj-Šarmaš Kolož m. na ma-
lu Gospu po starom kalend.
- Nagj-Šuranj Njitra 21. jan., 1.
maja, 10. aug. i 1. novemb.
uvik prid datum u poned.
- Nagj-St. Mikloš Srpski i Nim.
Torontal 5. apr., 25. jula,
25. okt. ako datum nepada
u nedilju, prid datum u ned.
biva sajam.
- Nagj-Salanc Abauj m. 16. marta,
26. juna, 4. septemb. i 27.
novemb.
- Nagj-Salatna Zoljom. 31. jan.
na Sv. Trojstvo i 11. no-
vemb. prid datum po 1 dan
živinski.
- Nagj-Salok Šaroš 1. maja i 15.
novemb.
- Nagj-Salonta Bihar 15. febr.,
15. aprila, 15. augusta, 11.
nov., tih nediljah petkom i
subotom.
- Nagj-Seben u prvi ponediljak
posli nove godine; posli 3-
eg maja, 14. sept. i 3 kralja
u nedilju; 2. maja, 13. sept.
velik marv. sajam.
- Nagj-Sombat Požon m. 22. ja-
nuara nedilje; druge nedilje
marta; Gjurgjevske nedilje
15. juna, Jakovske, male Go-
spojinske, Sv. Kate i Nikolj-
ske nedilje tih nediljah po-
ned., utor., sride i četvrtkom.
Ako je 8-mi sept. poned. j.,
utor., srida ili četvrtak sli-
deće nedilje isti dana; ako
je 1-vi nov. poned., utorak,
srida ili četvrtak, onda prid
28-mi oktoberske nedilje isti
dana biva sajam.
- Nagj-Söllöš Vespr. m. u sridu
Gjurgjevske i Sviju-Svetih
nediljah.
- Nagj-Söllöš Ugoča Pavla pri-
obr., Blagovisti, Spasovske,
Ivanjske (jun.), 11. augusta,
malo Gospojinske, Šimun Jud.
i Božične nedilje poned. i
utorkom.
- Nagj-Tarna Ugoča 16. febr., 1.
apr., 26. jula i 18. oktobra,
tih nediljah ponediljkom i
utorkom.
- Nagj-Varad (Biharska 12. mart.,
21. juna, 8. sept., 8. dec.,
tih nediljah petkom se po-
činju; i to petkom i subo-
tom svinjski i birčiji; nedil-
jom, ponediljkom i utorkom
marvenski, konjski i sitn.
sajam biva, i traje sve do
petka.
- Nagj-Važonj Vespr. m. u po-
ned. i utorak prid Invoke, Našašće sv. Križa, Sv. Ivana,
Uzvišenje sv. Križa i Božič-
nog dana. Ako ovih označe-
nih dani na poned. padaju,
istog dana; ako u ned. pa-
daju, slidećeg poned. i utor-
ka biva.
- Nagj-Zerind Arad m. 14. jan.,
1. sept. slučaju sveca slide-
ćeg dana biva.
- Nagj-Zorlene Krašo 4. aprila,
11. jula i 24. okt.
- Nagj-Žam Temeš u nedilju prid
Gjurgjevo, u prvu nedilju
septemb.
- Nasod B. Nasod 27. maja, 8.
nov. marvenski sajmovi prid
datum na 2 dana. Posli Sv.
Bartholomeja u sridu.
- Nasvad Komar. 10. aug., 5.
novembra prid datum u po-
nediljak.
- Nagoč Šomogj o Josipu, Sv.
Antunu Pad., vel. Gospi, Sv.
Tereziji, uvik u poned.
- Namesto Arva 13. jan., 12.
marta, 1. augusta i 18. ok-
tobra.
- Necpal Turoc 20—24. aprila i
13—14. sept.
- Nedelic Zala m. 10. marta,
15. juna. Angjela čuvara po-
sli datuma u poned. i 13.
decemb.
- Nemeš-Ded Šomogj u poned.
prid 25. januara; u utorak
posli Sv. Trojstva, prid Mi-
holj i 21. decembra u po-
nediljak.
- Nemeš-Vid Šomogj 22. januara,
21. marta, 17. juna i 24.
oktobra.
- Nemeš-Militić Lemeši Bačka 7.
maja, 20. oktobra, ako da-
tum na nedilju ili ponediljak
- pada, istih dana biva sajam,
ako na poslen dan pada, prid
datum u nedilju i ponediljak
biva sajam.
- Nemet-Lipča Lipto 25. jan., 24.
aprila, 24. juna, 21. sept. i
21. dec.
- Nežider Mošon posli Judica
Jakova, Egidije, Pavla (okt.)
i Nikolja uvik u poned.
- Nemeti Hont prid Ime Isusa,
prid 12. marta, prid Markov,
prid Sv. Trojstvo, prid prvu
nedilju sept., prid drugu ne-
dilju adventa, uvik u četvrt.
i petak.
- Nemetbolj Baranja 6. jan., 16.
maja, 21. jula, 4. sept., 20.
okt. Ako datum na ned. ili
svetae pada, sajmovi slide-
ćeg ponediljka; ako na čet-
vrtak ili petak ili subotu
padaju, onda u prijašnji po-
ned. biva.
- Nemet-Lövö Šopron. 14. febr.,
24. apr., prid vel. Gospu i
Sv. Martina u četvrtak.
- Nemet-St. Mikloš Zala 15.
aprila, 5. jula i 25. okt.
- Nemet-Ujvar Vaš posli Ma-
rinja slideći dan; na veliki
poned., posli Brašančeva sli-
deći dan, 2. aug., 1. sept.,
30. okt. i 6. dec.
- Ninič Trenčen 13. juna, 10.
aug. i 25. nov.
- Nickifalva Temeš 23. maja, 7.
aug., prid datum po jedan
dan živinski
- Nograd Nograd prid Julijanu,
Sofiju, Sv. Anu, Elisabethu
u ponediljak.
- Noslop Vespr. m. Gjurgjevske
i Sv. Terezije u nedilju, po-
nediljak i utorak.
- Nova Zala prid Grgura, Gjurg-
ja, Pohod Gospin, Vel. Go-
spu, Miholj i Božič uvik u
ponediljak.
- Novacelica Maramaroš 31. jan.,
4. aprila, 9. maja, 25. jula i
12. sept.
- Novi-Sad Bačka 20. marta, 19.
maja, 10. augusta i 29. okt.
- Njarad-Sereda M. Torda 21. do
24. febr., 1. do 4. aug. i 7.
do 10. dec.
- Njarhid na sv. Trojstvo, 1.
sept. i 13. dec.
- Njek Šopron 1. maja, utorak

- posli Duhova, 10. aug. i 29. septemb.
- Njerbator Sabolč 21. januara, 25. marta, 8. sept., 9. nov. i 6. dec. uvik posli datuma u četvrtak.
- Njer-Bakta Sabolč 27. jan., 15. aprila, 5. jula, 21. augusta, 6. nov., tih nediljah ponediljkom.
- Njiregjhaza Sabolč u poned. Sv. Tome nedilje u poned. prid Duhove, malo Gospojinske i Sv. Luce nedilje u poned.
- Njitra Njitra u poned. posli Pavla pustinjaka i posli ned. Bezimena, na veliki četvrtak, u poned. Sv. Ivana i pohoda Gospe, prid vel. Gospu i Miholj u poned. i posli Sv. Tome u poned. živinski sajmovi, uvik prid datum 3-eg dana bivaju.
- Njitra-Žambokret Njitra u sridu posli 3 kralja nedilje, Sv. Trojstva i male Gospe i prid vel. Gospu nedilje u sridu, a prid njim ponediljkom živinski.
- Njulaš Mošon 24. apr.
- Njušća Gömör 11. febr. i 11. septemb.
- Beče Bečej Bačka 8. aprila, 5. jula, 17. okt. uvik prid datum u ned.
- O-Beššenjö Toront. 16. maja i 15. okt.
- O-Besterce Trenčen m. posli 25. maja i 5. nov. u ponediljak.
- O-Beba Torontal m. 8. marta, 8. juna, 8. sept. Ako datum na nedilju nepada, onda sajam prijašnje nedilje se drži.
- Oča Pešt m. Prija 18. januara, 27. marta, 24. juna, 9. okt. u nedilju i ponediljak sajam biva.
- Očova Zoljom. 8. marta i 13. decembra marv. sajam.
- O-Falu Sepeš m. 30. januara, 28. marta, 23. maja, 27. juna, 1. aug., 3. okt. i 5. decemb.
- Olad Vaš. 4. febr., 5. maja, 8. juna, 6. nov.
- Olah-Lapoš Solnok Dob. 12. i 13. jan., 5. i 6. apr., 25. i 26. juna, 19. i 20. septemb. i u subotu za 1-vim decembr.
- Olcno Sepes 18—20. febr., 29. do 31. aug.
- Ompilaš Požon u utorak za trećo u nediljom korizme i prid Duhove utorak; posle preobr. Isusa i 18. oktob. utorak.
- Onod Boršod 2. jan., 19. marta, 10. maja, 3. jula i 4. oktobra.
- O-Pečka Arad m. 2. febr. i 24. jula, prid datum u subotu, ned. i poned.
- Oppova Torontal 21. maja i 1. novemb.
- Oroslamoš Torontal m. 4. oktobra.
- O-Radna Nasod u subotu prid 26. febr. poslidnju subotu juna i okt. i u sridu prid 18. dec, 5. maja, 10. aug. marvenski sajmovi prija 2 dana počimaju se.
- Oravka Arva 24. juna i 2. decemb.
- Oravica Rom. Krašo 25. marta i 25. jula.
- Orcifalva Temeš 24. apr. i 8. septemb.
- Orosfalu Haroms. 30. marta i 30. sept.
- Orošvar Mošon 18. aug., 13. okt., 29. dec.
- Oršova Krašo 1. maja, 17. dec.
- Ošgjan Gömör 29. maja, 19. aug., 30. okt.
- Osti-Assonjfa Vrš 13. jul.
- Oslanj Barš. 20., 21. marta, 3., 4. apr., 1., 2. maja, 14., 15. aug., 4., 5. dec.
- Otok Zala 13. juna, 6. dec.
- Ozora Tolna na Ime Isusovo, vel. nedilje prid Šaroltu i Tereziju u poned.
- Örmenješ Kolož 18. jan., 5. maja, 6. jula, 18. dec.
- Ökörmezö Maramaroš 26., 27. juna, 4., 5. sept., u poned. i utorak; poslidnje nedilje aprila i 2. nedilje aug.
- Pača Zala 28. aug. i prid Matiju u četvrtak.
- Pačir Bačka 18. sept.
- Pakš Tolna 16. maja, 15. jula, 21. sept., 19. nov., tih nediljah poned. i utorkom.
- Palanka N. Bačka o prvi ponediljka maja i oktobra micesca.
- Palota Čanad 11. juna.
- Palota Vespr. 12. apr., 5. aug., 11. nov. i 13. dec., tih nediljah poned.
- Paloča Šaroš u poned. posli 6. jan., 19. marta, 10. juna i Miholj dana.
- Pankota-O-Uj Arad 3. maja, 1. aug., 15. okt. Ako dat. nepada u ned. u prijašnju ned. biva sajam, ako sajam 3. maja sa Vilagoškim sajmom na jedan dan pada, onda u Pankoti posli na nedilju dana biva sajam.
- Papole Haroms. 14. febr. u poned. prid Duhove, 12. aug., 29. okt. uvik u poned.
- Parajd Udvarh. 19. marta, 26. jula, 15. okt. 17. dec.
- Pasmoš Kolož 6. maja, 24. aug.
- Pauliš Temeš 6. maja, 1. okt.
- Paca Šomogj 2. jan., 11. nov.
- Pančevo 22. apr., 9. jula, 18. sept., na datum padajući, il slideći četvrtak se počima i 4 dana traje sajam.
- Pancelče Solnok Dob. 24., 25. jun., 10., 11. sept.
- Papa Vespr. u utorak i sridu posli Marinja, posli Blagovisti Sv. Trojstva, Pohoda Gospe (jun.), Vel. Gospe, Male Gospe i posli zač. Bl. Div. Marije. Ako dat. na utorak il sridu pada, slidećeg utorka i sridu biva.
- Papoe Vaš u poned. prid 14. febr. i Duhove, u poned. prid Lovrinca, i 26. okt. Ako na svetac pada, slidećeg dana biva.
- Pardanj Torontal 16. maja, 16. sept. Ako nepada na nedilju, prijašnje nedilje biva.
- Parkanj Estergom 24. april, juna i aug., 28. okt. i 15. dec.
- Paruca Njitra predgragje sa Njitranskim sajmovima zajedno bivaju.
- Pasto Heveš na cvitnicu vel. poned. i utorak, na Petrov, prid Lovrinca i Božić u nedilju.
- Paca Šomogj 6. jan., 11. nov.
- Pelšoc Gömör 21. febr., 9. apr., 16. sept.
- Perbete Komarom 10. febr., 25.

marta, 13. jula i 19. okt., tih nediljah ponediljkom.

Pered Požon o Benediku, o Antunu pust., preobr. Isusa, Elisabethe, tih nediljah sridu i četvrtak.

Perjamoš Torontal 24. apr., 15. juna, 24. sept.

Perlak Zala na poklade posli Duhova i Sv. Jakova; Miholjske nedilje u utorak.

Perlas Torontal 27. juna, 9. nov.

Petroženj-Livaženj Hunjad 15. maja i 15. okt.

Petele M. Torda 6. dec.

Petreš B. Nasod na Hugu i Šimun Judu.

Petriš Arad 8. marta, 23. juna, 1. aug., 14. okt.

Petrovac Bačka 11. marca, 13. maja, 26. aug., 11. nov. Ako dat. nepada na ned. i na poned., slideće nedilje i ponediljka biva.

Petrovoselo Bačka. 8. maja, 30. aug., 7. nov. prid dat. u ponediljak.

Pečenjed Šopron. 22. febr., 25. maja, 20. aug. i 22. nov. slideći poned.

Pečka Arad. 9. maja, 14. sept. prid datum u subotu, ned. i ponediljak.

Pečuh, Marinjske ned., prid Duhove; Snižne ned.; tih ned. počimajuć u nedilju, cile nedilje traje sajam. Na velik utorak i sridu i prid Miholj utorak i sridu veliki marvinski sajam.

Pečvarad Baranja, o Adalbertu apr., Pohoda Gospinog i o Sv. Luki [okt.] tih nediljah poned. i utorkom.

Pecel Pešt u prvi poned. i utorak maja; i u 2. sept.

Peer Gjör u poned. i utorak prid 15. maja i okt.

Peterfalva Ugoča poslidnjeg utorka i sride maja i sept. miseca.

Petervašar Heveš 1. jan., ako nova godina na petak il subotu pada, slidećeg ponediljka il utorka biva sajam; u sridu i četvrtak nedilje Pongraca; na dan Sv. Ciprian (sept.), ako ovaj na poned., utor., srid. il četvrt. pada;

ako na petak, il subotu pada, onda prid Cipriana srid. i četvrt. biva.

Piliš Pešt 5. jan., apr., jula i okt. miseca.

Pincehelj Tolna u utorak na poklade; 24., 25. aprila; posli Sv. Trojstva u utorak; 28., 29. okt.

Pinkafö Vaš 25. jan., 24. apr., 24. juna, 24. aug., 16. okt., 11. nov. Ako dat. na petak, subotu, nedilju il svetac pada, slidećeg ponediljka biva.

Piškolt Bihar 1. marta, 1. sept.

Pivnica Bačka 17. apr., 1. jula. 23. okt. Ako dat. na ned. il poned. pada, slideća 2 dana, ako dat. na drugi dan pada, slideće nedilje i ponediljka biva sajam.

Podolin Sepeš u četvrtak posli Sv. Pavla (jan.), posli Judika i Sv. Ivana krst. 25., 26. jula, posli Lovrinea, Šimun Jude i Sv. Kate slideće nedilje četvrtkom.

Pojana Seben 13. jula, 21. sept. a prid dat. po 2 dana marvinski.

Polgar Sabolč 4. jan., 15. marta, 14. juna, 20. sept., tih nediljah sridom.

Polgardi Feher u četvrt. prid 19. marta i 8. sept. Ako na svetac pada slidećeg dana biva.

Polonka Gömör 9. apr., 8. okt.

Pomogj Mošon prid Matiju, i 14. sept. u poned.

Poprad Sepeš u utorak i sridu posli Judika, Sv. Vladislava 15. okt., 6. dec.

Poroslo Heveš 8. febr., 1. juna, 1. sept., 5. nov.

Požun-Požonj, o Vincenciji, Sv. Ivanu krst., o Miholju, i o Sv. Luci, tih nediljah prid i posli data po nedilju dana, koje dane sgodine na godinu senat odregjuje, uvik od nedilje jutra, do subote.

Pölöske Zala 25. jula i 1. sept.

Pörgölin Vaš 28. okt.

Pöšćen Nitra 27., 28. febr., 10., 11. apr., 15., 16. maja, 26., 27. juna, 21. do 26. aug., 2., 3. okt., 6., 7. nov., 18., 19. dec.

Prasmar Brašo 3. febr., 6. aug.

Predmer Trenčen 11. do 15. jan., 9. do 14. maja, 5. do 9. jula, 27. sept., 1. okt., 22. do 28. nov.

Prepuštfalva N. Kük. 1. febr., 13. maja.

Priglevica-St. Ivan Bačka u poned. posli 24. juna.

Privigje Njitra na Pavla priobr. na Josipa, na dan Našašća Sv. križa, na Sv. Vladislava, na Lovrinea, na Uzvišenje križa, na Sv. Luku i Andriju, na nedilju prid dat. marvinski, u slučaju sveca slideći dana biva.

Prona Njitra u utorak posli Invocate, a prid Invocate živinski, u utorak posli Remiscere živinski; a posli Laetare sitnarija. Na vel. utorak općeniti; na Pilipa i Jakova sitn., a na 8 dana prija živ., na Sv. Ivana krst. sitn., 8 dana prija živ. na Jakova sitn., posli Sv. Ivana usjeka u utorak za sitn., na dan Sv. Imbre sitn., prija 8 dana živ., na Sv. Tomu sitn., prija 8 dana živinski. Ako živinski il za sitnarije sajam na nedilju pada, slidećeg ponediljka, ako na svetac pada, slidećeg dana; ako na dan nediljnog sajma pada, onda prijašnjeg dana biva.

Prona Trenčen 17. marta, 24. juna i 20. okt.

Prusine-Batthanj Vaš 10. jula, 10. septembra, 15. jan. i 15. nov.

Pruska Trenčen m. u četvrtak prid Grgura, Gjurgjev, Petrov Sv. Lovrinea i Elisabethu, sajmovi za sitn. posli marvinskog slidećeg poned. bivaju.

Pucho Trenčen u poned. posli nove godine, posli Uskrsa, Duhova, Margarite, Uzvišenja križa i Sviju-Svetih, a prid datum četvrtkom marvenski; ako ovaj na svetac pada, slidećeg dana biva.

Pusta-Kamaraš Kolož m. 7. jula.

Putnok Gömör u poned. prid Marinje, Uskrs, Duhove, veliku Gospu i Svi-Svete.

Pusta-Fegjvernek J. N. Kun

1. marta, 1. juna, 12. sept., 1. dec. Ako datum nepada u nedilju, prid datum u nedilju biva.
- Püšpök-Ladanj Hajdu 19. mar., 18. jula, 29. sept., 11. nov., tih ned. četvrt. i prid Miholje ned. u četv.
- Pružina Trenčen 24. januara, 16. maja, 24. augusta i 3. novemb.
- R**aba-Hidveg Vaš u ponedilj. posli 3 kralja, cvitnice, Sv. Ivana krst. i ispovid. Franje (Confes.)
- Raba-St. Marton Vaš u drugi poned. posli Uskrsa, 10. augusta i 28. nov.
- Rac-Almaš Feher u ponediljak prid 15. okt.
- Radna Arad u petak prid Spasovo i po starom kalendaru prid 6-ti oktober u petak.
- Radnoth Kük m. po starom kal. 4. dan Božića, u poned. posli Laetare 2. jula, 4. novemb., prid datum po 3 dana živ.
- Radišća Boršod 13. jula i 1. nov.
- Radošnja Njitra u ponediljak i sridu., posli 3 kralja ned. i Pačiste nedilje, Pohoda Gospe i Uzvišenja Sv. Križa tih nediljah ponediljkom i sridom.
- Radošoc Njitra 2. jan., 24. febr., 24. apr., 11. juna, 4. sept. i 25. nov.
- Radvanj Zoljom. 4. i 5. maja, 8. i 10. sept.
- Raho Maramaroš poslidnjeg ponediljka aprila i septemb. miseca.
- Rajac Trenčen O Matiji, O Gjurgjevu, O Sofiji (maj), O Ivanu krst., O Ivanu usjeku, O Uršuli (oktobra) i O Nikolju.
- Rajka Mošon u ponediljak na poklade, na velik četvrtak, u utorak na Duhove u poned. posli priobr. Isusa i posli Kolomana i na Svet. Tomu.
- Rakamaz Sabolč 25. aprila u poned., druge nedilje nov. miseca. Ako na svetac slideći dan biva.
- Rakičan Vaš 26. marta u uto-
- rak prid Duhove, 2. jula, 16. aug. i 8. okt.
- Ratko Gömör 25. januara, 3. maja, 19. augusta i 13. decemb.
- Ravanišće Temeš 22. maja i 26. okt.
- Rac-Kaniža Zala u sridu posli Uskrsa, 16. maja, 24. juna i 10. aug.
- Rackeve Pešt 25. januara, 17. aprila, 15. jula i 5. novemb. prijašnji nediljah poned. i utorkom.
- Rackozar Baranja 12. marta, 5. maja, 12. jula, 20. okt., u slučaju sveca slideći dan biva sajam.
- Rakoš Šopron prid Gjurgjev i Miholj u četvrtak.
- Regede Vaš 9. juna, 1. nov.
- Regögj Tolna 16. maja, 15. aug., tih ned. u utorak.
- Remete Sepeš 6. febr., 17. apr., 12. juna, 10. jula, 6. dec.
- Rendek Zala 25. okt.
- Rešicabanja Krašo u petak prid cvitnicu, na snižnu Gospu, ako ovaj dan na subotu i ned. ili u utorak pada, uvik prid ovaj dan u petak, inače slidećeg petka biva. Na Miholj dan., ako na petak pada, ako u subotu, ned. poned. il u utorak, onda prid Miholj u petak, ako dat. na koji drugi dan pada, slidećeg poned. biva.
- Rešinar Seben 1. marta, 16. novembra.
- Retteg Solnok Dob. 7. maja, 11. jula, 28. sept., prid dat. po 3 dana živinski.
- Rekaš Temeš 24. febr., 24. juna, 1. nov.
- Rekaš Pešt 9. febr., 16. juna, 16. sept.
- Repee-St. Gjörgj Vaš 12. marta, 24. apr., utorak posli Duhova, 26. okt.
- Reten-F. Feher u poned. posli Spasova.
- Rezbanja Bihar u subotu prve nedilje febr., apr., juna, aug., okt. i dec.
- Rimasombat Gömör posli 3 kralja prvi dan, u petak i subotu prid cvitnicu, 14., 15. maja, 12., 13. jula, 28., 29. aug., 20., 21. okt.
- Sima-seč Gömör 24., 25. jan., 24., 25. apr., 20., 21. juna, 29., 30 sept.
- Rionfalva N. Kük. 15., 16. nov
- Rittberg Temeš 17. apr., 15. juna, 13., 14. sept., 15. nov. Ako na ove dane katholički, il grčki zapovidni sveci padnu, sajam odpada na nedilju dana.
- Rohone Vaš u polak korizme, na velik petak, 15. juna, 13. jula, 24. aug., 25. nov., 24. dec. Ako na svetac, il nedilju padaju, slidećeg dana bivaju.
- Rožnjo Brašo 25. jan., 11. jula.
- Rožnjo Gömör o Gavrilu o Martinu, o Gellertu [sept.] o Lazaru [dec.] tih nediljah utorkom.
- Rožahegj Lipto 7. januara, 19. marta, posli Spasova slidećeg dana, 29. septemb. i 1. decem.
- Röt-Rattendorf Vaš. 15. aug. i 8. sept.
- Rudna Torontal 21. maja, 20. sept., ako datum nepada na nedilju prijašnje nedilje biva.
- Rum Vaš 10. jan., 21. marta, 27. juna, 25. augusta i 15. oktob.
- Ruskin-Rissdorf Sepeš 7. marta, 15. oktobra, tih nediljah utorkom.
- Ruspoljana Maramaroš u ponediljak i utorak na nedilju dana prid Duhove, Iliju i Miholj dan uvik po starom kalend.
- Rust Šopron posli Marinja, Rogate, Egidiije i Sviju Svetih, uvik u četvrtak.
- Š**ajo-Gömör 16. febr., 4. maja, 6. jula, 4. oktobra prid datum po jedan dan marvenski.
- Šaard Šomogj u poned. prid Spasovo, na Pohod Gospe, na Priobr. Isusa i na dan Mate.
- Šajo-St. Peter Boršod m. 12. marta, 24. aprila, 29. juna, 29. sept., 6. dec. ponediljk. posli datuma.
- Šalang Ugoča 25. maja, 6. jula, 21. sept. tih nediljah sridom i četvrtkom.
- Šajo - Udvarhelj Solnok Dob.

22. jan., 29. juna i na Sv. Anu.
- Šajtenj Čanad 5. aprila prid datum, i 9. nov. posli dat. u subotu.
- Šajtoš-Kaal Šopron u četvrtak prid Laetare, Sv. Stipana, Gellerta i Sv. Tome nedilje u četvrtak.
- Šalgotarjan Nograd 3. poned. januara, maja, jula i oktob. miseca. Ako ovaj na svetac pada, slidećeg dana biva sajam.
- Šarkad Bihar 24. aprila, 8. juna, 28. oktobra, 21. decemb. prid datum u subotu i nedilju.
- Šarmašag Silagj u sridu i četvrtak 2-ge nedilje aprila i 3-će ned. aug.
- Šašvar-Šašin Njitra Pavla priobr., Josipa, Staniše, Petrova, Priobr. Isusa, Uzvišenje križa, Gala i Andrije, slidećih srida. Ako datum na nedilju ili svetac pada, slideće sride biva sajam.
- Šagh-Alšo Vaš 4. aprila, 25. maja, 21. sept., 5. nov., u slučaju sveca slideći dan biva.
- Šamšon Šomogj 2. jan., 2. augusta i 12. nov.
- Šandorf Njitra na velik poned. u utorak posli Duhova, posli Bartholomija i Sv. Luke u ponediljak.
- Šarbogard Feher 4. apr., 14. juna, 15. sept. i 19. nov. tih ned. ponediljkom.
- Šandorhaz Zala 25. jan., 9. marta.
- Sarkanj Fogaraš 10. maja, 23. aug., 11. nov.
- Šarkerestur Feher u poned. prid 13. maja i 15. okt.
- Šarköz Sath. 16. febr., 15. maja, 20. jula, 20. sept., 6. dec., tih ned. poned. i utorkom.
- Šarošd Feher 1. maja, 1. jula, 14. aug., 11. nov., tih ned. utorkom.
- Šarošnagjpatok Zempl. 6. marta, 11. maja, 14. aug., 10. okt., 5. dec.
- Šarpatak M. Torda na Spasovo, i posli u petak.
- Šarvar Vaš u poned. posli 2. aug., na Šimun Judu, ako na svetac pada, slideći dan biva.
- Šarvar-varmellek Vaš u poned. posli Rogate i prvi poned. adventa.
- Šašd Baranja 7. maja, 7. jula i 1. sept., tih nediljah poned. ako na svetac pada slideći dan biva.
- Šatorallja-Ujhelj Zempl. o Apoloniji, o cvitnici, o pohodu Gospe, 2. sept., 5. nov. tih nediljah i prid Božić nedilje poned. i utorkom, ako poned. i utorak na svetac pada, četvrtkom biva.
- Šegešvar N. Kük. 16. marta, 24. juna i 4. nov. prid dat. na jedan dan živinski.
- Šelmec- i Belabanja Hontm. 4. sajma prigodom prolićne, litnje, jesenje i zimske zapovidne posti takozvane kvatre; a prid ove u poned. il ako ovaj na svetac pada, utorkom živinski.
- Šellje Baranja 4. marta, 1. maja, 10. aug., 15. okt. i 3. dec., prid dat. u poned. i utorkom.
- Šelje-Vag Njitra o Dorotheji, o Urbanu, Margareti, Uzvišenju sv. križa i Sv. Kate, tih nediljah poned. i sridom.
- Šeljk N. Kük. o Exaudi, o Sv. Luci.
- Šejkanika Šeljk N. Kük. o Ivanu (juna) i Martinja.
- Šempte Njitra na velik četvrtak, Martinske i Božićne nedilje u četvrtak.
- Šepriuš Arad 1. maja, 2. nov., prid dat. u nedilju.
- Šepši-St. Gjörgj Haroms. k. u sridu i četvrtak posli Remiscere, posli Gjurgja, posli Ivana juna, posli Brige, juniuški sajam utorkom sa velikim konjskim sajmom se počima.
- Šeregelješ Feher o Marinju i Gluhe ned. u poned. na dan Sv. Franje i pohoda Gospinog ned. i poned.
- Šikljuš-Šikloš Baranja m. 19. marta i vel. Gospe, tih nediljah ponediljkom; 30. novemb. 2. dec., posli Svet. Trojstva u poned.
- Šilingjija Arad m. 25. maja, 2. oktobra i 13. dec. posli dat. u ned.
- Šimand Arad 13. febr. 13. maja,
13. septemb. tih nediljah nediljom.
- Šimuntornja Tolna 1. marta, 2. maja, 3. septemb., 5. novemb., tih nediljah utorkom i sridom.
- Šiofok Vespr. 24. marta, 1. septemb. tih nediljah ponediljkom.
- Šoboršin Arad 14. febr., 13. maja, 18. augusta i 3. decemb.
- Šokeö Njitra posli Blaža, Sv. Trojstva, vel. Gospe i Andrije u poned.
- Šomkerek Solnok D. 2. i 3. januara 2. i 3. febr., 23. i 24. juna.
- Šolt Pešt prid Saru u nedilju ako Sara na nedilju pada, istog dana biva pazar prid Spasov. u nedilju prid Sv. Roku, ako ovaj u ned. pada, istog, dana biva; u nedilju prid Martina, ili isti dan ako ovaj na ned. pada.
- Šomkut-Nagj Sath. u sridu posli Josipa, Margarete, vel. Gospe i Dragutina nov.
- Šomogjvar Šomogj 18. apr. i 15. okt.
- Šomoš Šaroš 6. aprila, u četvrtak prid Duhove, 13. sept. i 13. dec.
- Šomoš-Ujfalu Nograd 4. marta, 7. jula, 6. oktobra i 13. decemb.
- Šoprun-Sopronj, u prvi ponediljak marta, ako ovaj na poklade pada, slidećeg ponediljka biva; prvog ponediljka maja; posljednjeg ponediljka augusta; Sv. Elisabethe nedilje u ponediljak, ako Elisabetha na nedilju pada, u prijašnji ponediljak biva; u prvi ponediljak februara, aprila i oktobra miseca, s dozvoljenim konjskim sajmovima marvenski sajmovi bivaju, i svaki u ponediljak, utorak i sridu biva.
- Šorokšar Pešt m. 1. marta, 15. maja, 10. augusta i 30. oktob., tih nediljah u nedilju.
- Šoškut Feher m. tri kralja, Medarda, Priobr. Isusa i Elisabethe, tih nediljah utorkom i sridom. Ako ovi na svetac padaju slidećeg dana biva.

- Šošmezö Soln. Dob. po starom kal. u petak 2-gened. korizme, 20. maja, 15. juna i 26. oktobra.
- Štajerlak Krašo na Sv. Trojstvo i 2-gu ned. okt.
- Štrido Zala 19. marta, 22. juna, 30. septemb. i 4. decembra.
- Šumjac-vöröskö Gömör 6. maja i 23. okt.
- Šuranj Vaš 19. marta, 1. maja, 12. aug. i 26. okt.
- Šülelmed Silagj 13. i 14. januara, 20. i 21. maja, 27. i 28. aug.
- Šüimeg Zala prvi utorak druge polovine korizme, na veliki poned. i utorak prid Spasovo, na pohod Gospe na dan Bartholomeja, Demetra i Elisabethe.
- Šüittö Estergom 18. marta, 18. juna, 18. septembra i 18. decembra tih nediljah četvrtkom.
- Švedler Sepeš u poned. posli 3 kralja i Gjurgjeva; u petak posli Brašančeva, u poned. posli Miholja.
- S**abadsalaš Pešt 31. marta, 7. jula, 17. sept. prid datum u ned. 15. i 16. nov.
- Sabed M. Torda 17. apr. i 7. oktob.
- Sakači Šomogj 10. febr., 1. apr., 11. nov. Ako datum na svetac ili subotu pada, slideći posleni dan biva.
- Sakč Tolna 24. febr. 3. juna, 14. septembra i 6. decembra.
- Sakul Krašo u ponediljak prid Brašančevo i posli Sviu-Svetih.
- Salka Hont u subotu prid 25. jan., 6. marta, 25. apr., 27. juna i 19. nov.
- Salk-St. Marton Pešt u ned. poned. i utorak prid 28. januar, drugi, treći i četvrti dan Duhova, u ned., poned. i utorak pred Iliju i Svet. Luku.
- Salonak Vaš u 3-ći poned. korizme, u poned. posli Svet. Trojstva, Miholja i prid Božić u poned.
- Salard Bihar 2. februara i 4. augusta.
- Sanj Šopron 9. maja i 9. sept.
- Samošujvar Solnok Dob. 5. febr., 1. maja, 25. jula i 5. novemb.
- Sarhalom N. Kük 11., 12. i 14. novemb.
- Sarvaš Bekeš 24. i 25. febr. 24. i 25. juna, 19. i 20. oktob., 21. i 22. dec.
- Sarvkö Šopron 6. aprila, 18. juna i prid Božić u ponediljnik.
- Sathmar-Nemeti Sath 2. febr., 19. marta, 1. maja, 2. jula, 29. sept. 21. novembra, tih nediljah utorkom i sridom.
- Sakolca-Skalica Njitra u četv. i sridu posli Marinja. Judike, Duhova, Petrova, Porciunkule, male Gospe, Sviu-Svetih i Luce.
- Samoš Toront. 13. maja i 13. oktob.
- Santo Abauj na veliki četv., 13. jula, 4. okt. i 6. decem. prid datum po jedan dan živin.
- Santo Zala u utorak posli Duhova i Ilije.
- Sarča Toront. 19. marta, 15. sept. ako nepada u nedilju, prid datum na jedan dan biva.
- Sazbonjha N. Kük. na čistu sridu i posli Duhova u sridu, 27. do 30. sept., prid datum po tri dana živinski.
- Sasčor Alšo-F. 30. marta, 26. oktob. prid datum po 1 dan živin.
- Saserked Kolož 24. aprila, 16. oktob.
- Sas-Felšöc Zoljom 29. marta i 15. okt.
- Saskabanja Krašo 4. jula, 1. maja i 25. sept.
- Saskezđ N. Kük u petak i subotu prid Rogate i 25. novemb.
- Sashalom N. Kük posli Martina u poned. za sitn. prid ovim 2 dana živ.
- Saznadoš K. Kük 5. febr., ako ovaj na ned. ili poned. pada, slidećeg dana biva; prid datum po 3 dana živ., 28. apr. i 31. okt.
- Sas-Regen M. Torda 12. do 19. febr., 4. do 12. maja, 1. do 10. aug. i 16. do 23. okt.
- Sassebeš-Mühlbach Seben 29. do 30. jan., 24. do 25. apr. 24. i 25. aug.
- Sasvar Baranja u ponediljak posli 25. marta i 15. septemb.
- Sasvaroš - Broos Hunjad 14. marta, 4. juna, 4. oktobra 6. dec. prid njim po 3 dana živinski.
- Sebelleb Hont 25. januara u poned. posli Gluhe nedilje, 26. maja, 24. juna, 22. jula, na uzvišenju križu, 25. nov., marvinski sajmovi su zabranjeni, samo za sitnarije.
- Sečhanj Toront. 22. apr., 12. jula i 19. okt.
- Segedin-Seged, 17. febr. nedilje 5. maja, 31. jula, 10. okt., 30. nov., tih nediljah od nedilje do nedilje, a prid njim u petak i subotu krm-ski sajam biva.
- Seghalom Bekeš 10. febr., 20. maja, 20. jula, 20. septem. posli datuma ponediljkom i utorkom.
- Segsard Tolna Cvitnice, Spasovske, Pohoda Gospe, Našašća križa i Elisabethe, tih nediljah ponediljkom i utorkom.
- Segvar Čongrad 19. marta, 19. maja, augusta i novembra miseca.
- Seličće Seben 14. juna, 7. oktobra prid datum po 3 dana živinski.
- Semere-Repce Šopron 7. maja, 14. sept. u slučaju nedilje slid. poned.
- Selnic Lipto 3. febr. 24. mart. 1. maja, 25. juna, 2. novemb.
- Semlak Arad na 2 nedilje prid Judiku; po starom kalend. na 2 nedilje prid Petrov u ned. i ponediljak, 3-će nedilje oktobra i slidećeg ponediljka.
- Sempe-Vartberg Požon prid 3 kralja i Matiju, Lava, Urbana, Margarite, Urbana, Egidije i Sv. Luke, dana uvik ponediljkom.
- Sendrö Boršod 22. januara, 25.

- marta, 1. augusta, 4. okt. prid datum u poned.
- Senic Njitra u poned. posli Pavla priobr. posli Bezim. nedilje u utorak; posli Miserere, posli Brašančeva, Sv. Auguština, na dan Sv. Elisabethe; u ponediljak posli Tome, u drugi utorak posli Miholja.
- Sent-Agotha N. Kiik u poned. posli Judike, u poned. posli 3-će ned. Sv. Trojstva; 9. sept.
- Sent-Ana Arad 2. febr. 26. jula, 11. nov., poslidnji sajam ako nepada na ned. ili ponediljak slideće ned. biva.
- Sent-Ana-Kapolna Sepeš 26. jula i 4. okt.
- Sent-Antal Hont 3. maja, 10. aug. i 19. nov.
- Sent-Antalfa Zala u sridu Sv. Antuna nedilje.
- Sent-Balaž Zala 3. febr., 12. juna i 21. aug.
- Sent-Bekala Zala u poned. posli Blagovisti.
- Sent-Benedek Barš utorkom te nedilje koje 22. januar biva, 19. marta, na Duhovski utorak i na 1. sept.
- Sent-Benedek Vaš u poned. prid poklade, posli korizm. kvatre, posli cvitnice, i posli jesenje kvatre i prid Božić uvijek u poned.
- Sentegjhazaš-Olahfalu (Urdv.) 12. marta, 29. nov.
- Senteš Congrad 2. do 4. febr. 24. do 26. apr., 22. do 24. jula, 21. do 23. sept.
- Sent-Dineš Baranja 1. jun. ako na svetac pada, slidećeg poned. biva.
- Sent-Elek Vaš 22. jan., 16. maja, 8. sept., 15. nov.
- Sent-Endre Pešt 5. maja, 1. aug., 20. okt., tih nediljah ponediljkom, ako dat. na nedilju pada, slidećeg ponediljka biva sajam.
- Sent-Gotthard Vaš posli kvatre sride u poned. marta, juna, sept. i dec. miseca; na velik četvtak, 1. maja, 22. jula i 18. okt.
- Sent-Grot Zala 3. febr., 12. marta, na veliku sridu, 24. juna, 13. jula, 1. sept., 13. nov., prid Božić u sridu.
- Sent-Gjörgj Estergom 24. apr., 30. nov.
- Sent-Gjörgj Barš u poned. posli Gjurgjevske i 9-og okt. nedilje.
- Sent-Gjörgjvölgj Zala 19. febr., 12. apr., 8. juna, 10. aug.
- Sent-Gjörgj Torontal 15. apr., 15. sept.
- Sent-Gjörgj Besterce 1. febr., 8. maja, 1. aug., 1. nov.
- Sent-Gjörgj Požon 27. febr., 24. apr., 26. juna, 5. sept., 5. nov., 21. dec., tih nediljah četvtkom.
- Sent-Ilona Zala 22. maja, 22. septembra.
- Sent-Imre J. N. Kun 2., 3. juna, 18., 19. nov. isključivo marvinski.
- Sent-Ivan Baranja 12. maja, nedilje u poned. 4. jula isključivo živinski.
- Sent-Janoš Mošon 19. marta, 24. juna, 20. aug., 11. nov. tih ned. uvik u poned.
- Sent-Janoš Požon u poned. posli Babiana i Sebestiana i Judike, na Ivana krst., Ivana usjeka i Šimun Judu.
- Sent-Kerest Barš posli 2. febr., 25. apr., 24. juna, 15. aug., 29. sept. i 21. nov. slidećeg poned. i utorka.
- Sent-Kerest Zala 3. maja, 14. sept.
- Sent-Kiralj Baranja u sridu prid Spasov 27. juna, 21. sept., 2. nov.
- Sentkiralj-Sabadja Vesprem u sridu prid Spasovo, na dan Sv. Vladislava, Sv. Mate i 2. nov. Ako na svetac pada, slidećeg dana biva.
- Sent-Laslo Zala 22. apr., 29. maja, 27. juna.
- Sent-Laslo Torda Ar. m. 17. apr., 28. okt., prid dat. po 3 dana živinski.
- Sent-Lörinc Baranja 14. febr., 4. sept., u slučaju svetac, slidećeg poned., 12. apr., 10. juna, ako ovi dat. na ned. il svetac padaju, prijašnji ponediljak drži se veliki živinski sajam.
- Sent-Margit Šopron 24. juna.
- Sent-Marton Turoc posli 24. febr. u ponediljak, prija Duhova u poned., posli 10. aug., 21. sept. i 11. nov. u poned. sitn., prid dat. u petak marvinski sajam, 25., 26. maja, i 25., 26. sep. za runo sajam.
- Sent-Marton Šopron 24. febr., 10. aug., 25. okt.
- Sent-Marton Gjör posli Uskrsa u četvt., 21. aug., 11. nov. Ako dat. na ned. il svetac pada, slidećeg dana biva.
- Sent-Marton-alšostraža Vaš u 2. poned. posli Uskrsa, 10. aug., 11. nov.
- Sent-Marton-Kata Pešt u ned. i poned. prid 1. sept.
- Sent-Hihalj-Büd Sabolč Sv. Pavla (jan.), 23. aprila nedilje u utorak, o Margiti i 18. okt. nedilje u ponediljak.
- Sent-Mihalj Vaš u poned. posli 4-te nedilje Uskrsa, prid Bartholomeja u poned., 29. sept., prid Nikolju u poned.
- Sent-Pal Kolož 28. jula.
- Sent-Peter Vaš 28. febr., 21. marta, 18. maja, 20. juna, 1. aug., 4. nov.
- Sent-Peter Temeš 16. aug. ako dat. na ned. pada, slidećeg ponediljka biva.
- Sent-Peter Komarom 6. jan. nedilje u poned., u prvi poned. aprila, 21. sept., 19. nov. tih nediljah u ponediljak.
- Seleškut-St. Gjörgj Brašančevo 30. sept., 16. dec.
- Sent-Mikloš Kükiülö 25. apr., 21. sept. i 13. dec.
- Sent-Mikloš Šopron u utorak posli Jubilate, Ivana usjeka, Terezije i Nikole.
- Sent-Mikloš Torontal 5., 6. apr., 25., 26. okt.
- Sent-Tomaš Bačka 12. marta, 26. jula, 20. sept.
- Sepeš-Olasi Sepeš u poned. i sridu nedilje Septugesima, u utorak posli Uskrsa, na dan Sv. Ivana usj., i prid njim 2 dana. 6. nov. nedilje u poned. i sridu.
- Sepeš-Sombat-Georgenberg Sepeš četvtkom posli 3 kralja ned., Gjurgjevske i Sviu-Svetih nedilje.
- Sepeš-Varallja-Kirchdrauf Sepeš poned. i četvtkom u polovini korizme, Spasovske ned.

- Sv. Margite ned., prve ned. sept. i dec. miseca.
- Sepetk Zala prvi poned. marta, u poned. prid Lucu.
- Sepši Abauj 25. febr., 11. apr., 3. juna, 11. jula, 31. okt. 23. dec.
- Serdahelj Seben 24. febr., 27. jula, 4. nov.
- Serdahelj-Duna Požon u utorak prid 18. jan., prid Uskrs na dvi ned., prosnih danah ned., 27. juna, 22. jula, 11. nov. i 13. dec.
- Sered-Ujvaroška Požon četvrtkom ned. Marinja, Sv. Ivana krst., vel. Gospe i Terezije.
- Sereda Maroš 21. do 24. febr., 28. do 30. jula, 7. do 10. dec.
- Serenč Zempl. 7. jan., 24. apr., 16. aug., 2. nov.
- Serednje Ung. 12. jula, 28. aug., posli 2. maja, 13. juna, posli 8. sept. i posli 8. nov. u poned., posli Spasova, Brašančeva, Sv. Jakova poned. i jkom sajam za birke.
- Sečen Vaš 16. febr., 17. juna, 14. sept. 22. nov.
- Sečenj Nograd 25. jan., 12. marta, 24. apr., 13. juna, o Rastanku apoštolah, 19. aug., 25. nov., tih nediljah poned. i utorkom. Ako datum na nedilju pada, slidećeg poned. i utorkom biva sajam.
- Sek Solnok Dob. 24. febr., 8. jula, 27. sept., 18. okt., 30. novembra.
- Sekeljhid Bihar 19. febr., 1. maja, 24. juna, 29. sept., 25. nov. i 25. dec., tih nedilje četvrtkom i petkom. prid Duhove i Uskrs marvinski sajam biva.
- Sekeškut Temeš 25. jan., 27. jula, 23. okt.
- Senie-Senašfalu Zoljom 4. marta, 15. apr., 3. juna, 15. jula, 26. aug., 30. sept., 5. nov., 31. dec.
- Seleškut Požon 29. apr., 24. juna, 30. sept. i 16. dec.
- Senta Bačka 26. marta, 22. juna, 17. aug., 19. nov., prid datum nediljom i ponediljkom.
- Seleškut Šopron 24. juna, te ned. četvrtkom, i 6. nov.
- Seplak Vaš 22. jan., 22. marta, 22. aug., 22. okt.
- Seplak Bihar u utorak druge ned. korizme, te ned. prid Gjurgjev, Sv. Lovrinca nedilje i prve ned. okt.
- Silagj-Čeh Silagj 3., 4. jan., 14., 15. febr., 14., 15. marta, 6., 7. juna, 12., 13. sept., 24., 25. okt., 12., 13. dec.
- Sielnic Lipto 3. febr. na ned. Bezimena, 1. maja, 25. jula, 2. nov.
- Sigetvar Šomogj 25. jan. 24. apr., 13. juna, 2. aug., 29. sept., 19. nov., tih ned. poned. i utorkom.
- Silagj-Šomljo Silagj 20. marta, 26. juna, 25. sept., 18. dec., tih ned. četvrtkom i petkom.
- Sikso Abauj 6. febr., 1. maja, 22. jula, 8. sept., 11. nov., tih nediljah ponediljkom. Ako na ovaj svetac pada, onda slideći dan biva.
- Sil Šomogj 1. marta, 10. maja, u poned. posli 6. aug., 19. novembra.
- Sill Šopron 24. apr., na Bartholomiju, ako ovi dani na svetac padaju, slidećeg poned. posli Sviu-Svetih i posli Božića u poned.
- Sina Abauj 2-og petka marta, maja, sept. i novembra, u slučaju sveca, slidećeg petka biva.
- Sinna Zempl. 30. jan., 20. marta, 24. juna, 4. sept.
- Siner-Varaallja Sath. o Feliksu, (jul) o Incenciju, o Teresiji, tih nediljah poned. i utorkom.
- Sinje Šaroš 15. jan., 27. juna, 15. okt.
- Sirak Nograd 5., 6. marta, 15., 16. maja, 8., 9. sept., 26., 27. nov., prid dat. poned. i utorkom.
- Skačan Njitra utorkom posli Babiana i Sebestiana, posli Sv. Marka evang., Sviu-Svetih, uvik utorkom, Sv. Prokopa i Male Gospojine.
- Skleno-Glasserhei Turoc 14., 15. febr., posli cvitnice, Sv. Trojstva, Sv. Stipana kr. poned. i utorkom.
- Sob Hont u poned. i utor. prid Pavla pustinjaka, prid Desideriju (apr.), prid Sv. Vladislava (juna) i prid Sv. Vendelina.
- Soboslo Hajdu cvitnice i Spasovske ned. u poned., 1-og ponediljka jula, i Sv. Dimitriji ned. u poned.
- Sobotist Njitra posli Matije i Uskrsa u poned., za vel. Gospom, Sv. Matom, Lukom, Zač. Bl. Div. Mar. slideći dan biva
- Sobrane Ung na čistu sridu, u sridu posli Blagovisti, 2. jula, 20. aug., 8. sept., 11. nov. i posli Božića u sridu.
- Solnok Jas. N. Kun. 24. febr., 18. maja, 8. sept., 5. nov. Ako 8. sept. na ned. pada, istog i slidećeg dana, ako na poslen dan pada, u prijašnju nedilju i ponediljak biva.
- Soljva Bereg 24. aprila, 29. jula, 29. septemb. 17. nov. tih ned. četvrtkom.
- Sombatfalva Alšo, Fogaraš m. 24. apr. i na Spasov.
- Somolanj Požon na cvitni četvrtak, posli Spasova u sridu, 7. sept. i 25. nov.
- Sombor Bačka po novom kal. na Blagovist, po starom kal. na veliku Gospu, po starom kal. na Spasov, na 25. nov. Ako ovi svetcí osim nedilje na koji drugi dan bivaju, onda prid isti datum u nedilju i ponediljak bivaju. Ako datum u nedilju ili poned. pada, istih dana biva sajam.
- Sombor mali, Kiš Zombor Torontal m. 15. aprila, 10. augusta, 18. okt. Ako datum nepada na nedilju, prijašnje nedilje biva.
- Somolnok-Schmölnebanja Sepeš na velik četvrtak, posli Brašančeva u subotu, u ned. posli 2. jula, 24. nov. i 21. decemb.
- Sommerein Šomorja Požon u poned. prid Grgura, Gjurgja, 27. juna, Bartholomeja (aug.) Sv. Brunu (sept.), Sviu-Svetih, uvik u poned., Ako na koji svetac pada, slidećeg dana biva.
- Sölgjen Estergom u ponediljak prve ned. adventa, Josipa Brašančeva i male Gospe i 29. sept.
- Söllösgjörök Šomogj 21. marta,

XXVIII.

16. maja, 9. septemb. i 18. oktob.
- Sönj-O Komarom 4. marta, 16. maja, 17. jula, i posli 13-og sept. u poned.
- Siregh - Szöreggh Torontal 24. febr., 20. aprila, 15. jula, 14. sept. Ako datum nepada na ned. u prijašnju nedilju biva.
- Stanišić Bačka u poned. prid 12. apr. i 4. okt.
- Stara Zemplen 22. jan., 24. juna, 26. jula, 26. sept. i 30. decemb.
- Straža - Örmihalj Sepeš posli Reminisc. (marta), posli 15. juna, Egidija i posli Svet. Martinja uvik u sridu.
- Stropko Zempl. o Marinju, o Uskrsu, Prosni dana, Brašančeva, Petrova, Bartholomeja, Miholja, Šimun Jude i Lucije, tih nediljah utorkom. Ako na ove dane svetac pada, u prijašnji utorak biva sajam.
- Subotica**-Szabadka o Matiji, 16. maja, 8. septembra, 28. oktobra, prid datum na nedilju do sride. Ako datum na nedilju pada, istog dana se počima, ako na drugi dan pada datum, prid datum u nedilju počima se sajam. Nediljni opći veliki sajmovi svakog ponediljka i petka bivaju. Sridom, nediljom i subotom za telad, jaganjee i pilež biva.
- Subotište - Szombathelj Vaš u utorak i sridu prid poklade, Gjurgjev, Brašančevo, Malu Gospu i Andriju. Ako datum na utorak pada, istog dana biva sajam.
- Stolni-Biograd, Szekešfehervar, Invocate nedilje, Gjurgjevske ned., Sv. Ivana, Demetra i 20. aug. tih nediljah nediljom i poned.
- Stupava - Štomfa Požon na velik četvrt., 1. maja, 25. jula, 21. aug., 6. nov., 21. dec. Ako datum na svetac pada, slidećeg dana biva.
- Stropko Zempl. o Marinju, o Uskrsu, Prosni dana, Brašančeva, Petrova, Bartholomeja, Miholja, Šimun Jude i Lucije tih nediljah utorkom. Ako na ove dane svetac pada, u prijašnji utorak biva sajam.
- Sučanj Turoc 17. jan., 25. apr., 16. maja, 25. jula, 12. sept. i 17. okt.
- Suha Požon 24. marta, 27. jula, 29. augusta i 9. novemb.
- Sulok Šomogj u poned. prid Uskrs, Duhove i Svetoga Luku.
- Svedler Sepeš u poned. posli 3 kralja i Gjurgja, u petak posli Brašančeva, u poned. posli Miholja.
- Svidnik-Felsö Šaroš 19. jan., po starom kal. posli Glušice u poned., 6. maja, 7. juna, 2. aug., 21. sept., 27. okt. Ako na svetac pada slidećeg dana.
- Tab** Šomogj. 11. aprila, 2. juna, 1. augusta i 21. septemb.
- Tabajd Feher 3. i 4. febr., 24. i 25. maja, 30. i 31. aug. 8. i 9. nov.
- Tamaši Tolna m. u ponediljak prija februarske kvatre i majske, prid Mandalinu, prija septemberske i decemberske kvatre.
- Tapolčanj-Nagj Njitra o Dorotheji (jan.), o Antunu (febr.), o Grguru o Ivi (maj) o Ivanu krstitelju, o M. Magdalini, o Bartholomeju, o Mati (sept.) o Leopoldu (nov.) tih ned. četvrtkom. O Ivanu i Mati za runo sajam.
- Tapolčanj-Kiš Barš 6. jan., 24. februara, 16. jula i 25. novemb.
- Tapolca Zala 16. augusta i 6. decemb.
- Tapio-Bičke Pešt 7. febr., 7. maja i 8. septembra tih nediljah nediljom i ponediljkom.
- Tapio-Gjörgje Pešt 1. marta 5. maja i 31. aug.
- Tapio-Sele Pešt 1. jan., 1. apr. 2. jula, 15. okt. tih ned. ponediljkom.
- Tarča Mošon 16. marta, 3. maja, 14. nov.
- Tarcál Zempl. 3. febr., 10. marta, 5. maja, 4. aug., 29. sept., 10. nov. posli datuma ponediljkom, ako bi na ove svetac bio, u prijašnji poned. biva sajam.
- Tarjan Komarom 31. marta, 18. maja, 4. augusta i 6. oktob.
- Tarnoc Lipto 24. febr. posli Duhova u utorak, 10. aug., 16. okt. i 13. dec.
- Tarpa Bereg 19. marta, 11. juna i 8. okt.
- Taşnad Silagj na velik četvrtak, o Balintu, Staniši, Pohodu Gospe, o maloj Gospi, o Galu, o Martinu, tih nediljah petkom.
- Tata Komarom posli Uskrsa u utorak i sridu, posli Duhova u utorak i sridu, 27. i 28. aug. 5. i 6. nov.
- Tauc Arad u subotu prid 4. jan. i prid 2-gu ned. jula.
- Tallja Zempl. 22. jan., 4. apr. 27. juna, 19. okt.
- Teke Kolož 1. febr., 1. maja, 27. juna, 5. nov.
- Telegd-Mező Bihar u sridu 3-će ned. apr. i 1-ve ned. dec.
- Telegdi-Bakon 21. jan., 13. apr., 31. jula, 7. okt.
- Temerin Bačka 25. febr., 5. maja, 4. sept., 22. nov. Ako datum nepada na nedilju il poned. u prijašnju nedilju biva sajam.
- Temišvar**, 19. marta, 1. juna, 8. aug., 29. sept., 18. dec., prid datum četvrtkom, ako datum na četvrtak pada. istog dana počima se sajam i 5 dana traje.
- Tenke Bihar 4-te ned. marta, juna, sept. i dec. uvik u ponediljak.
- Tepla Lipto 16. jan., 12. marta, 10. juna, 16. aug., 15. nov.
- Teplica Trenčen 1. marta, 29. juna, 1. sept., 8. dec.
- Terebeš-Töke Zempl. 10. jan., 5. maja, 1. aug., 13. okt.
- Terebeš-Tur Ugoča 6. apr., 13. okt., tih ned. poned i utorak.
- Tergovest Krašo 19. jan., posli Uskrsa u petak, 6. jula, i prid Dimitriju u petak.
- Tečö Maramaroš po starom kal. cvitnice, Petrovske, Preobr. Isusa, Vel. Gospojinske i nove godine nedilje. tih nediljah

- poned, i utorkom. Ako dat. na svetac pada, slideće nedilje poned. i utorkom, slučajno utor. i sridom biva. 14., 15. maja, nedilje poned. i utorkom za sitn. 29., 30. nov. nedilje poned. i utorkom isključivo marvinski sajam.
- Teglaš Hajdu 28. jan., 10. maja, 18. aug., 29. okt. tih ned. četvrtkom.
- Tet-St. Kut Gjör posli 16. maja, i prid 31. okt. u četvrtak, ako na majski dat. svetac pada, prid isti u sridu biva.
- Tevel Tolna posli Sv. Veronike, Sv. Trojstva i Sv. Tekle u poned.
- Tihanj Zala 24. apr. i 24. jula, slidećeg utorka.
- Tinnje Pešt 5. jan., 5. marta, 15. juna i 2. okt., nedilje ponediljkom.
- Tisole-Teisholz Gömör 17. jan., 19. maja, 10. aug., 5. nov.
- Tišina Vaš 25. febr., 5. juna, 9. sept.
- Tisa-örš Heveš 1. maja, 1. dec.
- Tisaföldvar Bačka 24. marta, 8. juna, 29. aug., 11. okt., uvik nediljom i ponediljkom, ako dat. na poslen dan pada, prijašnje ned. biva.
- Tisa-Füred Heves 4. jan., 15. apr., 4. aug., 3. okt., tih ned. četvrt. i petkom. U prvi četvt. febr., marta, apr., maja, juna, jula, sept., nov. i dec. miseca.
- Tisa-Kürt Jas N. Kun 20. apr., 30. sept., tih ned. i poned.
- Tisa-Lök Sabolč 15. maja, 10. jula, 21. aug., 25. sept., 27. nov. tih ned. četvrtkom, ako na svetac pada srid m.
- Tisa-Luc Zempl. 5. jan., 15. apr., 10. jula, 5. nov.
- Tisa-Nana Heveš 24. febr., 1. maja, 4. aug., i 15. okt. Ako dat. na ned. pada, istog dana, inače u prijašnju ned. biva.
- Tisa-Salok J. N. Kun. 16. febr., 18. maja, 10. aug. i 11. nov., tih ned. poned.
- Tisa-Tarjan Boršod 5. apr., 30. jula, 10. sept., 30. nov., prid dat. poned. ako na ovaj svetac pada, slidećeg dana.
- Tisa-Ujlak Ugoča 9. jan., 12. marta, 1. maja, 5. aug., 13. okt. 12. nov., tih ned. sridom i četvrtkom. Ako ovi dani na svetac padaju, slideće sride i četvrtka biva sajam.
- Tisa-St. Imre J. N. Kun 2., 3. jula, 18., 19. nov., isključivo marvinski.
- Titel Bačka 6. apr., 22. aug., 20. okt., tih nediljah ponediljkom i utorkom, u slučaju sveca slideći dan biva.
- Tokaj Zempl. 24. marta, 23. juna, 22. jula, 22. sept., 27. okt., 22. dec., tih ned. ponediljkom, u slučaju sveca slid. poned.
- Torža Bačka 11. juna, 2. okt.
- Totkesi Tolna u poned. i utorak prid Gjurgjev i Andriju, posli Pavla priobr. nedilje u poned. i utorak.
- Tot-Pelšöc Zoljom 11., 12. marta, 14., 15. jula, 1., 2. okt., 28., 29. dec.
- Tot-Prona Turoc na Grgura u poned. posli Rogate, na Jakova i Pavla.
- Tot-St. Marton Zala 13. juna i 11. nov.
- Tot-Ujvaroš Sabolč 6. aprila i 5. jula.
- Totvarad Arad 19. jan. po starom kal. posli uskrsa u četvrtak, na Brašančevo i 26. septemb.
- Tolčva Zempl 8. aprila 22. juna, 9. septembra i 10. novemb.
- Tolna u prvi poned. maja, 13. juna, 10. augusta i 5. novemb.
- Topanfalva Torda Ar. m. po starom kalendaru u petak prid cvitnicu i Duhove, 9. jula, 28. augusta, 5. nov. prid datum po 3 dana marvinski.
- Topola Bačka 18. i 19. aprila, 13. i 14. jula, 4. i 5. okt. prid datum u nedilju i ponediljak.
- Toponar Šomogj 25. aprila posli Sv. Trojstva slideći dan, 25. aug. i 11. nov.
- Torda Torda Ar. u subotu posli čiste sride, 24. aprila, 24. juna, 9. sept., 6. dec.
- prid datum po 3 dana marvinski.
- Torna Abauj u sridu ili četvrtak prija 2-og febr., 19. marta, 1. maja, 1. sept., 26. okt., 25. nov. Ako nepada na četvrtak u prijašnji četv. biva.
- Tornaalja Gömör 14. i 15. marta, 21. i 22. maja, 14. i 15. oktobra, 2. i 3. decembra.
- Tornja Čanad u ned. prid Vincenciju, posli Petrova i 17. nov. u ned.
- Torocko Torda Ar. 16. maja, 10. okt., prid datum po 3 dana živinski.
- Torontal-Vašarhelj Torontal u ponediljak i subotu prid 20. juna.
- Tovarišova Bačka 2. febr. i 16. nov.
- Törökkoppanj Zala u prvi poned. aprila i oktobra miseca. Ako na svetac pada slideć. dana.
- Török-St. Mikloš J. N. Kun 10. jan., 17. aprila, 26. jula, 4. okt. Ako 10-ti jan. nepada na poned. u prijašnji poned. biva. 27. i 28. nov. uvik u ned. i poned. Ako datum na poslen dan pada, prijašnji poned. i u ned. biva sajam.
- Törévar Fogaraš 8. aug. i 6. oktob.
- Töviš Alšo-Feher 20. febr., 24. i 27. aug., 4. do 7. nov. prid datum po jedan dan živinski.
- Trenčen Trenčen na osminu Blagovisti i Uskrsa, na Duhove, na Pohod Gospin, na Petra (aug.), na uzvišenje križa, na Sv. Luku (okt.) i na Sv. Andriju.
- Trstena Arva u poned. posli Dorotheje, 24. aprila posli Duhova u utorak, 16. jula, posli vel. Gospe i Martina u poned.
- Tura-O Njitra u utorak posli 3 kralja, Judike, Exaudi, Sv. Ivana krst., vel. Gospe, Miholja i Sv. Kate.
- Tura Pešt posli 18. aprila i

10. okt. u nedilju i ponediljak.
- Turan Turoc 5. Jan. u ponediljak posli Duhova i 5. novemb.
- Ture Ugoča 24. juna, 2. sept., tih nediljah ponediljkom i utorkom.
- Turdošin Arva 25. jan., 1. maja, 14. sept., 6. nov.
- Turkeve J. N. Kun 9. febr., 14. maja, 20. sept., 6. dec. tih ned. poned.
- Turniša Zala u drugi poned. posli Uskrsa, u četvr. prid Duhove, na dan prid Svet. Antuna ili ako ovaj na ned. pada, istog dana. U četvrtak prid Vel. Gospu, posli Male Gospe slid. dan, i u četvrt. Gluhe ned.
- Turski-Bečej Török-Becse Torontal 25. marta, 17. aug., 3. okt. Ako datum nepada u ned., u prijašnju nedilju biva sajam.
- Türje Zala 29. febr., 24. apr., 24. jula i 29. sept.
- Tüškevar Vespr. 24. febr., 13. juna, 22. jula, 8. sept. uvik ponediljkom.
- Ubrež Ung. u sridu prija 19. marta, 24. aprila, Sv. Ivana (jun.) i 1. nov.
- Udvard Komarom prve nedilje juna i Angjela Čuvara ned. (aug. 29.) uvik u ponediljak i utorak.
- Udvarhelj, vidi: Šajo-Udvarhelj.
- Udvarhelj Sek. Udvarh. m. u sridu prvu druge polovine korizme, posli Brašančeva u poned. i utorak, 4. i 5. oktobra, 21. i 22. dec., prid svaki po 3 dana živinski. Ako marvinskog sajma dan na svetac pada, slideći dan biva.
- Ugra K. Kük u četvrt. posli Quasimodo, 16. sept., po 3 dana prid datum živinski.
- Uj-Arad Temeš. 1. marta, 16. juna i 18. okt.
- Ujbanja Barš u poned. posli 3 kralja, 12. marta, u sridu prid Spasovo, 24. juna, 7. sept., 19. nov. Ovih sajmovi prid datum bivaju, ako svetae nije; u slučaju sveca ili nedilje, sajam za sitn. prid svetac, a marvinski slideći poslen dan.
- Uj-Béla Sepeš 2. febr. u utorak na Duhove, 19. nov.
- Ujegyhasz Seben 3. febr., na velik ponediljak, 16. maja, 1. okt., 13. nov.
- Ujfalú Temeš 13. maja, 29. aug., 15. okt., 6. dec.
- Ujfalú Torontal 22. juna, 15. aug.
- Uj-Feherto Sabolč o velikom Karlu, o Medardu, Samuelu, 20. nov., tih ned. četvrtkom.
- Uj-Galgoc Boršod na vodeni poned.
- Uj-Kečke Pešt 20. febr., 15. maja, 31. jula, 3. nov.
- Ujlak Njitra 1. do 3. jan., 19. do 21. marta, 21. do 23. maja, 30. jula, 1. aug., 19. do 21. nov., 17. do 19. dec.
- Ujlak Zempl. 18. jan., 24. marta, 14. jula, 17. okt.
- Uj-Pešt Pešt febr., maja, jula, okt. 15-og slideće nedilje
- Uj-Peč Torontal 4. apr., 10. aug., 28. okt. Ako nepada na ned. u prijašnju ned. biva.
- Uj-Sivac Bačka 3. apr., 10. juna, 23. sept. Ako datum na nedilju il poned. pada, istog dana, inače u prijašnju ned. i ponediljak biva sajam.
- Uj-Sönj Komarom 6. juna i 1. sept. tih ned. poned.
- Ujvaroš-Balmaz Hajdu 2. febr., 25. maja, 14. aug., 19. nov., tih ned. u sridu.
- Ujvaroška Njitra utorkom posli ned. Bezimena, Sv. Stipan kr., i Leopolda.
- Ulma Temeš 26. maja. 18. aug.
- Und Šopron 20. marta, 11. maja, 30. juna, 9. sept.
- Ungvar Ung. 25. jan., 12. marta, o Spasovu, Brašančevu Sv. Jakovu, Maloj Gospi, Miholju i 29. nov. ponediljkom i utorkom prid dat. sitnarija, u poned. utor. i sridu prid Spasovo, Brašančevo, Malu Gospu i Sv. Jakova za birke i runo sajam.
- Usod Pešt u poned. prid prvi sept.
- Uzdin Torontal 10. maja, 12. septembra.
- Uzon Haroms. 18. marta, 24. maja, 5. dec.
- Űrmenj Njitra 3. jan., 15. marta, 27. maja, 26. juna, 6. sept., 28. nov.
- Űlló Pešt 4. marta, 10. aug., prid dat. u ponediljak.
- Vaal Feher 20. febr. 16. maja, 16. aug., 20. okt. Ako dat. kraju nedilje pada, prid dat. ako na ned. pada slidećeg poned. biva.
- Vac Pešt u poned. prid Uskrs, Pohod Gospe, Gala, i Sv. Tomu.
- Vadas Arad 7. apr., 24. juna, 2. okt., nediljom.
- Vadkert Nograd 2. jan., 21., 22. apr., 21., 22. jula, 22., 23. sept.
- Vadkert Pešt u ned. i poned. Gjurgjevske nedilje, u ned. prija 1. nov.
- Vajslo Baranja o Grguru, o Pohodu Gospe, o Franji (okt), Sv. Luci, tih ned. ponediljkom.
- Vaja Sabolč prvi poned. aug.
- Vajdahaza Szolnok Dob. 19. marca, 13. sept.
- Vajdareče Fogarás 18—21. jan., 1—4. aug.
- Vajda-Hunjad Hunjad po starom kal. u sridu prid Laetare, i prid Spasov u poned., 8—10. jula, 10—12. nov.
- Vajda-Kamaraš Kolož 19. mar., 24. jula.
- Valpo-St. Ivan 6. dec.
- Varanno Zempl. 15—16. febr., 25—26. apr., 2—3. jula, 21—22. aug., 5—6. dec. Ako koji dat. na svetac pada, slid. dana biva.
- Varadija Temeš 22. apr., 2. sept.
- Varašd Tolna 24. apr., 25. juna, 25. jula, 5. nov.
- Varna Trenčen na Ime Isusovo, na Laetare, na Sv. Trojstvo, na Margaretu i na Ime Marije i u prvu nedilju, adventa.
- Varšanj Arad 2. okt.
- Vaškoh Bihar u prvi petak febr., aprila, juna, aug., okt. i dec. miseca.
- Vag-Ujhelj Požon u poned. posli septuagesime, Reminiscere, Quasimodo, Sv. Trojstva, Prokopije, Mala Gospa, Priobr.

- Isusa, Sviu Svetih, Sv. Tome, za sitn. a prid njim u četvrtak marvenski.
- Vamoš-Perč Hajdu o Karli (jan.) Sigismundu (maj.) Ljudevitu, (aug.) Katalini, tih nediljah poned.
- Valjemare Krašo po starom kal. na velik četvrtak i 26. oktob.
- Vamoš-Nikola Hont 22. juna, 29. sept., prid datum u poned. i utorak.
- Varalja - Krasnahorka Gömör 19. marta, 26. juna, 25. septemb. i 26. dec.
- Varjaš Temeš 1. aprila, 1. septemb. i dec.
- Varhelj Hunjad po starom kal. u drugu subotu posli Uskrsa i 20. okt.
- Vari Bereg 28. jan. 5. i 6. apr., 24. i 25. maja, 21. i 22. juna, 30. i 31. aug., 18. i 19. okt., 20. i 21. dec.
- Varkonj Boršod u prvi poned. aprila i posljednji ponediljak augusta.
- Varmellek Vaš u poned prid Spasovo i posli Andrije.
- Varošlöd Vespr. 13. febr., 17. sept.
- Vašarhelj Vespr. 20. i 21. marta, 17. jula.
- Vašarhelj-Šomljo Vespr. O Benediku, o Margitu, Lambertu [sept.], Božične nedilje ponediljkom.
- Vašaroš-Namenj Bereg u poned. posli poklada, nedilje Medarda u poned. posli male Gospe u poned. i Sv. Luce ned. u poned.
- Vašarut Požon 24. febr. 13. juna, 20. augusta i 15. oktobra tih nediljah u utorak.
- Važec Lipto 4. jan. 5. aprila, 28. juna, 24. sept.
- Veeš M. Torda, 2. jula.
- Velence Feher 27. marta, 7. aug. i 6. nov.
- Velkapola Barš 3. i 4. febr., 27. i 28. marta, 30. i 31. juna, 29. i 30. aug., 11. i 12. decemb.
- Verbo Njitra nove godine, Sexages, Cvitnice, Kantate, Vite, M. Mandalene, Uzvišenje križa i Martina, tih nediljah utorkom; a prijašnjim petkom marvenski.
- Verboe Njitra 21. jan., 7. apr., 13. maja, 17. juna, 2. sept. 4. nov.
- Verebelj Barš 1. februara, 22. marta, 26. aprila, 28. juna, 2. aug., 27. sept., 22. nov. i 20. dec.
- Verecke Bereg 3 kralja, o Eleku marta, Gjurgjevske, Marijene aug., Paraskieva, tih nediljah sridom i četvrtkom.
- Verešpatak Alšo-F. posljednjeg četvrtka i petka marta i drugog okt. miseca.
- Vermeš Krašo 8. maja i 11. oktob.
- Veröce Nograd 6. januara i 1. maja.
- Verpelet Heveš 18. januara, 21. aprila, 27. jula, 31. oktob. Ako datum na poned. pada, prijašnjeg ponediljka biva sajam.
- Vesprem, 6. jan. 14. febr., 12. marta, 4. maja, 10. augusta, 21. sept., 6. dec., tih ned. poned. i utorkom.
- Vedenj Mošon 1. maja, 2. novemb.
- Vemend Baranja 27. marta, 17. jula i 30. sept.
- Vep Vaš 25. jan. u poned. posli mladog Uskrsa u sridu prid Spasovo, prid Petrovo i prid Sv. Stip. kr. i 5. nov. Ako na subotu ili nedilju pada datum onda slidećeg pon. biva.
- Vidovec-Alšo Zala 25. aprila, 18. okt, u slučaju sveca ili nedilje, slidećeg ponediljka biva.
- Vilagoš Arad u srid korizme, na Gjurgjev, 2. nedilje aug. i Sv. Andrije nedelje nediljom, uvik po starom kalen.
- Villanj Baranj 4. aprila, 31. oktobra u ponediljak prid datum.
- Vinga Temeš prid Spasovo prid veliku Gospu i posli Miholja u petak, subotu i nedilju.
- Višk Maramaroš po starom kalendaru na Sv. Pavla, Gjurgja, Sv. Ivana i Dimitriju tih nediljah ponediljkom i utorkom; u slučaju sveca, utorkom i sridom, ili slidećim poned. i utorkom.
- Vislo Baranja 1. aprila, 13. jula i 26. okt.
- Viššo-Felšö Maram 19. aprila 1. aug., 7. novembra posli datuma u ponediljak i utorak.
- Visoka Trenčen 24. apr., 10. aug., 6. decemb. posli dat. u poned.
- Vitene Njitra 20. jan., 19. marta, 9. maja, 24. juna, 24. aug. i 16. okt.
- Vizakna Alšo F. 1. aprila, 6. aug. i 20. dec.
- Voila Fogaraš 5. maja i 18. augusta
- Voloc Bereg u prvu sridu i četvrtka aprila, juna, aug. i oktober miseca.
- Vojtek Temeš 1. maj., 1. sept.
- Vörösmart Baranja 14. febr., 4. apr., 6. jul., 26. okt.
- Vörösvar Vaš u poned. posli 3 kralja, Prosnih dana, Petrova, Sv. Ane, Sviu-Svetih ponediljkom posli označeni dana.
- Vörš Šomogj u poned. posli 3. apr., 5. jula.
- Vranj Krašo 13. apr., 11. jula, 7. nov.
- Vrbas-novi Bačka 28. marta, 2. juna i 12. sept. prid datum ponediljkom.
- Vršac-Veršec Temeš u nedilju prid Marinje, po starom kal. na Glušicu, u prvu ned. aug., po starom kal. u nedilju prid Sv. Luku, tojest u posljednju nedilju okt. sajmovi se petkom počimaju, 4 dana trajaju.
- Zabola Haroms. u petak prid poklade, posli Ivana krstiteља, Sv. Franje i Sv. Kate u petak.
- Zagjva Rona Nogradsvakog miseca utorkom posli 15-og. Ako na ovaj svetac pada, slidećeg dana biva.
- Zakanj Šomogj 24. juna.
- Zakamene-Klin Arva posli Urbana u poned. i posli Miholja u drugi ponediljak.
- Zala Šomogj 9. apr., 15. maja, 19. aug., 4. okt.

Zalaber Zala prid Grgura, posli vel. Gospe, posli druge nedilje adventa utorkom.
 Zalaegerseg Zala 14. febr., posli Cvitnice i Gjurgjeva u poned. u utorak posli Duhova, 22. jula, 9. sept., 28. okt., 30. nov. 28. dec.
 Zala-Lövö Zala 10. jan., 1. apr., 13. maja, 5. nov.
 Zalatna Alšo Feh. 1., 2. marta, 16. do 18. juna, 30., 31. aug., 1. sept.
 Zalavar Zala 24. febr., 26. jula.
 Zarand Arad po starom kal. u prvu ned. korizme, po st. kal. na Duhove, po st. kal. na veliku Gospu i prid 17. dec. u nedilju; a u subotu živinski.
 Zaj-Ugroc Trenčen u poned. posli 3-će nedilje korizme, posli Sv. Ane i Martina ponediljkom.
 Zam Hunjad 28. jan., po st. kal. u sridu 4-te nedilje korizme, 2. juna, 20. jula, 14. do 26. sept., 12. dec.
 Zboro Šaroš m. 25. febr., 14. apr., 25. juna., 26. aug., 28. okt., 28. dec. Ako na svetac pada slidećeg dana.
 Zeliz Barš 2. febr., ned., prid 25. apr. ned., Brašančeve ne-

dilje uvik poned. i utorkom. 31. jula, 1. aug. i 13., 14. nov. Ako 2-gi febr. posli poned. i utorka pada slid. poned. biva.
 Zemplin, 24. febr., 2. juna, 30. nov., 21. dec.
 Zentelke Kolož 30. marta, 14. sept.
 Zernest Fogaraš 2. maja, 20. novembra.
 Zetelaka Udv. 30. maja, 3. do 5. sept.
 Ziehifalva Torontal 4. apr., 15. oktobra.
 Ziffer Požon 8. juna, 26. nov.
 Zilah Silagj prvi petak i subotu marta, juna, sept. i dec. miseca.
 Zire Vespr. 19. marta, 1. maja, 26. jula, 29. sept., 4. dec.
 Znio-Varallja Turoc 7. jan., u sridu prid Uskrs, u utorak posli Duhova, na Miholj dan, i Nikolju.
 Zoljom-Lipče Zoljom 6. jan., Septuagesimu i Duhove slideći dani. 25. jula, 4. okt., prid dat. po jedan dan živinski.
 Zoljom Zoljom 12. jan., 23., 24. febr., na vel. četvrtak, 20. apr. marvinski, posli Brašančeva slid. 2. dana sitn.,

26. jula, marvinski 4. sept., 19. nov., 21. dec. za sitn. Ako na koji dan svetac pada, slidećeg dana biva.
 Zomba Tolna 18. apr., 26. jula, tih ned. sridom, 7. nov.
 Zuranj Mošon 20. apr., 29. juna, 9. okt., 4. dec.
 Žablja Bačka 15. apr., 20. juna, 29. sept. Ako na nedilju, il ponediljak pada, istog dana biva, ako na drugi dan pada, u prijašnju ned. i ponediljak biva.
 Žambek Pešt 4. febr., 10. apr., 24. juna, 28. okt., posli dat. četvrt. i petkom.
 Žarnoca Barš 20. jan., 25. marta, 1. maja, Sv. Trojstva ned. 25. juna, 21. okt. i 13. dec. posli dat. poned. i utorkom.
 Žibo Silagj 17. do 19. jan. 13. do 15. febr., 4., 5. maja, 10. 11. jula, 10., 11. okt.
 Žombolja Torontal 26. marta, 29. juna, 8. sept., 11. nov. Ako nepada na ned. u prijašnju nedilju biva.
 Žolna Trenčen o Dorotheji, o Uskrsu, Brašančevu, Svet. Stipanu, Galu i Luciji, posli datuma ponediljkom.
 Žombor Kolož 22. nov.

SAJMOVI (VAŠARI)

Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine.

Almaš, 2. jula, 15. augusta 8. sept. i na ime Marije.
 Andrijaševci, srem. žup. 30. nov.
 Babinagreda, srem. žup. 24. Aprila, 10. augusta sa trodnevnim marvenim vašarom prid svaki.
 Babska i Novak, na Brašančevo, na Malu Gospu. Svaki put i veliki marvenski sajam. Na ovih vašarih mogu se dobiti osobito stvari od

drva, kao bačve burad, korita, kola, plugovi itd.
 Baćin, banov., 1 novemb.
 Bakar, 13. jula, 1. i 30. novemb.
 Barna Vel. belov. žup., hram 7. maja na hrist. Markovo.
 Bedenik, belov. žup. na hr. Cvitnicu, na hrist. Preobraženje Hristovo.
 Belec, na Gjurgjevo, utorak Trojacih, na Ladisl., na Po-

hod BDM., na Miholje, na Svetu Katu, dan po BDM. Snižnoj.
 Belovar, po prvom u prvi ponediljak svakoga miseca, godišnji sajmovi. 11. maja i 20. oktobra. Ako je na koji ovaj sajamski dan svetkovina, onda se drži sajam slideći dan.
 Benkovac, varoš okr. 6. jula, biva hram.
 Bednja, 22. marta. 9. maja, dan

- prije sv. Izidora, 14. kolov., dan prije velike maše i 28. rujna.
- Biele Vode, banov., 6. srp. hr.
- Bistra 26. srpnja i 9. rujna.
- Bistrica, ponedilj. po Grgurovu, četv. po bijeloj nedj., poned. po Tjelovu, poned. po Katarinju, svaki petak sa blagom i svinjama.
- Biškupec, 16. kolov. i 8. rujna.
- Blinja, banov., 1. kolov.
- Bobovac, banov., 3. svibnja i 14. rujna.
- Bodegraj, pož. žup., 27. kol. hr.
- Bogičevci Dolnji, pož. žup., na hr. Spasovo.
- Bogičevci Gornji, pož. žup. na duhovski utorak.
- Borojevići, banov., 11. srpnja.
- Borovac, pož. žup., 11. studen.
- Bosiljevo, utor. po Spas. Zast. Kr., 26. srpnja i 24. kolovoza.
- Bošnjaci, sriem. žup. 11. sud.
- Božjakovina kod sv. Breka, 1. na vel. petak za robu; 2. u ned. po Tielovu za robu, a slideći dan u ponediljak za blago; 3. u ned. po Pohodu BDM. za robu, a slideći dan u ponedjeljak za blago; 4. u nedilju po sv. Jakovu za robu, a slideći dan u ponediljak za blago; 5., 13. studena; 6. na Miholje.
- Brdjani, banov., 27. kolov.
- Brđovac, u utorak po Urkrsu, utorak po Duhovih, 1. dan po Vid., u poned. po P tr. i u poned. za Angjel. nedj., na Barbarinje.
- Bregi kod Ivanića, na Ilinje 20. srp. i na 13. listop.
- Brestača, pož. žup. 25. stud.
- Brezovica, četvr. koriz. (sredopostni), pon. 11. lip. 7. kolovoza.
- Bribir u Primorju, 29. lipnja i na ime Marijino.
- Bribir, na Miholje, 29. rujna.
- Brinje, lič.-krb. žup. svaki četv.
- Brod varaž. 24. velj. 21. ožuj. drugi poned. po vel. noći i s blagom, 25. svib., na Križ. poned. s blagom, 13. lipnja, 12. srp., 24. kolov., 14. rujna, 30. stud.
- Brod na Savi, na hr. Blagovist,
- na Trojst., 2. kol., 25. stud.
- Svaki put prije toga na 2 dana prije marvinski. Svakoga četvrt. i nedilje može se marva dotirati i prodavati.
- Bršljanec i Bršljanica belov. žup., 29. rujna.
- Budrovci kod Djakova. Sajam robe: 6. prosinca. — Sajam marve 6. pros.
- Bučica banov., 24. trav., 15. lip. i 18. list.
- Buševac, dan po Jos. (20. ožuj.), dan po Ivanju (25. lipnja), dan po apostolih (16. srp.)
- Cerna, srem. žup., 15. kolov., 8. i 29. rujna, 28. listop.
- Cernik, nedilja po Spasovu na Linarda.
- Cirkvenica u Primorju, 15. kolovoza.
- Cremušnjak, banov. 11. srpnja
- Crkvenj Bok, banov, 18. kol.
- Cvietković, 27. lipnja, 4. listop.
- Cabar, prim., 1 pon. pred Trojaki. 2. pr. Jak. i 3 po velikoj naši.
- Čadjavica, na Spasovo, Petrovo, Martinje, robeni sajam na sam svečani dan, a marv. svagda tri dana prije.
- Čaglić, požeš, žup, 24. trav., na hr. uskrnsni ponedjeljak.
- Čazma, belov. županija u ponedjeljak po trih kraljih, na duh. utorak, 22. srpnja, u nedj. po sv. Kati.
- Čepelovec, bel. žup. 19. stud.
- Cepin, Troj., na hr. st. i hr. Mihalj.
- Čorac, poč. žup., 11. srpnja.
- Crešnjevica Mala belov. žup., dan po Spasova.
- Čučerje, u pon. po Skapularskoj Majci Božjoj i u ponedj. po imenu Marijinu.
- Čuntić, banov, 17. siečnja 13. lipnja.
- Dabčevica Vel., belov. žup., 20. studenoga.
- Dalj, na hr. Gjur., na hr. Lučiu.
- Daruyar, u hrist. bielu nedj. 1. trav., u nedj., po hr. Spasovu, 27. lip., 26. srp., 11. kolov., u pon. po Maloj Gospi 30. list.
- Desinić, 25. travnja., 16. lipnja, 26. srpnja i 18. kolovoza.
- Dekanovac 19. ožujka, u nedj.
- po Ant. P., na Sesvete.
- Divuša, banov., 15. kol., 8. ruj.
- Djakovo, trg. sajmovi robe: 1. svibnja, 26. srpnja., 28. listopada, 23. siečnja. — Sajmovi marve; 24. travnja na Gjurgjevo, 20. srpnja na Ilinje, 18. listopada na Lučinje, 20. 21. i 22. siečnja.
- Dragalić, pož. žup., 29. kolov.
- Draganec, 2. srpnja prošćenje i sajam.
- Drenovci, srim žup., 15. kolov., 9. i 29. rujna, 3. studenoga.
- Drivenik u Primorju, 7. svibnja.
- Drljača, banov., 24. listopada.
- Drnje, bel. žup. 24. travnja, na duhovski utorak 9. rujna.
- Dubica, banov., na hr. Duhove, 29. lipnja. — Svake subote raštel na glasu.
- Dubovac na Miholjice, na Vid., na Jak., na Miholje, na Tom.
- Dubovac, na Franju S., ponedj. po petoj usk. nedj., ponedj., po osmoj trojačkoj nedjelji.
- Dubranci, na B. D. M. Snježnu, na sv. Katu, na Svetlo Marinje, na Rokovo, drugi ponedjeljak po tielovu, sajam marve i robe.
- Dubrava (križ.), u nedj. po Tjel., na Margaret, u nedj. po Margaretinju, u nedj. po Miholju.
- Dubrava, (varaž.), 26. srp., 16. kol., 9 i 29. rujna, 6. pras.
- Dubravica (Lušaki), na bieli ponedjeljak, ponedj. pred križev., ponedj. po Tielovu, pon. pred Margaret., na Jak., ponedj. po Janinju, na Bartol., na Janinje i nedj. po Jani veliko prošćenje.
- Dugoselo, na Ladisl., 26. srp., 4. rujna i 4. prosinca.
- Dvor, banov., svake subote, a 5. svibnja godišnji.
- Erdevik, na hr. Mark. i hr. Mih.
- Erdut, na Vasilja, na Bernarda.
- Ferdinandovac, 30. svibnja, 29. kol., 6. prosinca, osim ned.
- Feričanci trg., sajmovi robe, 19. ožujka, na duhove, 29. kolovoza, 1. studena. — Sajmovi marve: 14. ožujka, 15. kolov., 26. listopada.
- Fužina, 14. dan po uskrsu, 13. lipnja i 30. listopada.
- Gaj, dan prije nedjelje po svet. Izidoru 25. studenoga.

XXXIV.

- Garčin, pož. žup., 1. svibnja, na Duhove, 29. lipnja, 21. rujna.
- Garešnica, bel. žup., na duhov. utorak, 20 lip., 2. srp., 2. stud.
- Gerovo, (kot. Čabarski), 25. trav., 16. svibnja, 26. lip., 12. srp., 16. kolovoza.
- Gibarac u Srijemu, 16. svibnja.
- Gjurgjevac, bel. žup., 7. siečnja, 12. ožujka, 24. trav., u svibnju dan po r. kat. Spasovu, 29. lip., 10. kol., 4. ruj., 18. list., 19. stud. i 21 pros., zatim svakog četvrtka nediljni sajam, na koji se dotjeriva mnogo svake vrsti krmadi
- Glavičani, banov., na hrist duh, ponedjeljak.
- Glina, banov., 16. svibnja, 20. rujna. — Osim toga svake sriede vašar.
- Gola 22. kolovoza.
- Gora, banov., pete nedjelje po usk., 26. srp., 15. kol., 8. ruj.
- Gorica Velika, 2 siečnja, u ponedjeljak po sviećnici, utorak prije Josipova. 1. svib. u pon. po Tielovu 21. srpnja, 10. kol., u pon. pred malom Mašom, 21. rujna, 15. listp. 5. stud. i 14. prosinca.
- Gorica kod Sv. Ane (Jaska), 27. srpnja marv. vašar.
- Gorice, pož. žup. na Vidovo.
- Gospić, žup. lik.-krb., 1. svib. 10. list., — Osim toga svaki petak.
- Gradač, slav. 29. lipnja.
- Gradec, pete korizm. nedj, šeste po usk., 29. lipnja, u nedj. po Petrovu, u nedj. po uzv. svetog †
- Gračiče (Gallignara), u nedj. posl. 15. lipnja, 3 rujna, 7. veljače kod sv. Apolonije.
- Gradina, 20. srpnja.
- Gradiška Nova, 25. ožujka, na hr. Duhove. 20 kolovoza i 1. studenoga.
- Gradiška Stara, 29. rujna. Osim toga hr. 21. svib.
- Gradište, sriem. žup. 4. listop.
- Graduša Velika, banov., na hr., duhov. poned.
- Grdjevac Veliki, bel., žup. godišnji marvinski sajam na dan 8. svibnja i 24. srpnja svake godine: h r a m : na r. kat. duhovni ponedjeljak, na dan nedjelje duhova pravosl;
- s e d m i č n i sajam svakoga p e t k a za živež svake vrsti, perad te krmke.
- Grdjevac Mali, bel. žup., hram: 7 stud. na dan sv. Dimitrije pravoslavnog.
- Gredjani, pož. žup., 26. list. hr.
- Grižane u Primorju 1. svibnja i na hr. Trojstvo.
- Grubišno Polje, belov. žup. 19. ožujka, 5. svibnja, osmi dan po Spasovu, 4. listopada.
- Gunja, bel. žup., 25. srp. robom.
- Gvozdansko, banov., 1. svibnja.
- Hampovica, bel. žup., 30. stud.
- Hrastovica, ban., na duh. utorak 24. kolovoza.
- Hrašćina, na 7 žal. M., 4. svib., 27. lipnja, 26. srpnja, 20. kol., na ime Marijino, 4 listopada.
- Hum na Matejevo, Bedenikovo, bieli ponedj. (po uskrsu), križev. ponedj., Vrbanje, Margaretinje, Bartolovo, Malo križ. (14. rujna) i na Andrijevo.
- Ilok 24. travn., 12. lip., 2. kol., 23. listopada, 25. studenoga.
- Indija, na hr. cara Konst., na hr. Malu Gospu, na hr. Poh. Gosp.
- Irig, na hrist. Teodorika, na hr. čistu nedjelju u postu, na Veliku Gospu.
- Ivan-Sveti Žabno, 16. svibnja na dan Ivana Nepomuka, 6. srp. trgovina marve i robe.
- Ivan sv. od Šterne, u ponedjeljak pred 24. lipnja.
- Ivanec na 3 kralja, na Petrovo, na Magdalenje, na Rozaliju.
- Ivanci (kod Varaždina), 14. velj. 25. svibnja, 21. srpnja, 28. kol. i ponedj. prije Šimunova.
- Ivanić-grad. bel. žup., 12. ožujka, 24. trav., 15. svib., 30. lipnja, 12. srp., drugi dan po pravosl. Petrovu, 28. kolov. 20. rujna, 4. listopada i 21. prosinca.
- Ivanić-kloštar bel. žup., dan po tri kralja, dan po svieć., dan po Nar. B. D. M., dan po Vel. gospi, po Maloj Gospi, dan po začecu B. D. M.
- Ivankovo, sriem. županija, 24. lipnja.
- Ivanovoselo, Pemija, bel. žup., 4. svibnja.
- Ivanska, belov. žup., svake súbote tjedni sajam sa svinj.
- Jablanac, pož. žup., 1. kol. hr.
- Jamnica, 17. siečnja, u utorak po uskrsu, u utorak po nedj. Trojstva, na Rokovo.
- Jamnica, na kis. vodi, na Ignj.
- Jankovci, br. okr., 15. kolov.
- Jarak, bas., na hr. Petrovo.
- Jaska, Jastrebarsko, 7. sieč., na Duh. utorak, ponedj. po Skapularu, 9 rujna, 7. pros.
- Jasenaš, bel. žup., 1. kolov.
- Jasenovac banov., 6. srpnja, 15. kol., 16. kol. marvinski vašar, 8 rujna, 6. pros. Svaki utorak nedjelni marveni sajam.
- Javorani, banov., 26. listopada.
- Jelenska, na Angj. nedj. u nedj. po sv. Barbari, na Ivanje.
- Jezerana, lik.-krb. žup., svaki utorak tjedni sajam.
- Jošavica, banov., na Vos. Gosp. br. Spasovo.
- Kamenica, 31. svib., 25. lip.
- Kapela, bel. žup. 22. srpnja.
- Kapela, Nova. pož. žu., na Sv. nedj. po Duhovih.
- Kaptol, dan po Petrovu.
- Karlovac, 8. svibnja, 15. lipnja, 25. srpnja, 29. rujna, 21. prosinca. Osim toga svaki petak vašar ako nije na isti dan svet.
- Kašina, na Valentinovo, pon., po Vidovu, na Bartolovo; ako Valent. ili Bartol. pada u nedjelju, sajam je u ponedjeljak.
- Kastav, Prim., 22. svibnja, prvu nedj. listopada i 13. pros.
- Katalena Sirova, belov. žup., u nedjelju po Katl.
- Kešinci 13. i 14. lipnja marv., 15. lipnja robom.
- Klakarje, pož. žup., 8. srpnja, na Malu Gospu.
- Klanjec, dan po tri kralja, u ponedj. prije poklada, u pon. po svakoj kvatr. ned., u pon. po Cvjetnoj nedj., u pon. po 4. uskrsnoj nedj., u pon. po Petr., na Lovr., na Lenard.
- Klenovnik, 1. travnja, poned po Troj., 13. lipnja.
- Klokočevik, pož. žup. 23. lip.
- Klošter bel. žup., 21. ožujka i 8. svib.

- Klošter kod Kobaša, pož. žup. na Ivanje, na Petrovo.
- Kobaš, pož. žup., 15. kolovoza. u nedelju po Miholju.
- Komogovina, banov., 18. kolov. 20. studenoga, u subotu prv. tjedna po hr. usk. postu.
- Konoba-Petrovsko 28. lipnja i 25. kolovoza.
- Kopanica Velika, pož. žup., 20. srp., na Trojst. nedilju. Svaki put 8 dana marvinski vašar.
- Koprivnica: Stalni godišnji sajmovi drže se na dan po svičnici, t. j. 3. velj., dan po Blagovist 26. ož., dan po Florij. 5. svib., na dan pohoda BDM. 2. srp., na sim. 28. list., dan po Nik., 7. pros. Osim toga svakoga mj. po 1 sajam, ali mu dan neizvistan. Onda svaki pon. sedm. saj., na koji dolazi krmad i svake vrsti žito.
- Korenica, lik. krb. žup., svake subote nediljni vašar.
- Kostajnica, banov., 12. ožujka, 29. srp., 14. studen. — Svaki poned. ned. vašar, a preko Une raštel.
- Kostel, kraj Pregrade, na dan sv. Izidora 10. svib. i na dan po kraljevu 21. kolovoza.
- Košutarica, pož. žup., 29. srp.
- Kotorani, banov., prve nedilje po uskrsu, 1. kolovoza.
- Kozarica, pož. ž., 1. svib., 1. stud.
- Kozarovec, bel. žup., 24. lipnja, 16. kolovoza.
- Kraljev Vrh; u subotu po uskrsu, u subotu po Tielovu, u subotu po Ladislavu, na 7. kolovoza, ako nepada na nedilju, u subotu po Miholju.
- Kraljevec, svaki kvatr. četvrt. sajam s blagom rogatim, na dan sv. Trojice proštenje, a svaki četvrtak kroz cilu godinu svinjski sajam.
- Kraljevica (Portore) svake subote nediljni sajam.
- Krapina, na Blaževo, na Josip dan po Florijanu, na Ladislava, u ned. po Škap., u pon. po Zast. Kr., u pon. po imenu Marije, na Miholje, na Martinje, na Nikolinje. — Osim toga svakog četvrtka ili ako je na isti dan svetac, onda slideći dan marvinski i živadji sajam.
- U Krapini kod kap. Majke Božje jerus., Prošč. 1) o Trojak. 2) u ned. po Margaret., 3) u ned. po preobraž. Kr. 4) na ime Mar.
- Krapje, 4. svib., 14. lipnja.
- Kravarsko, u poned. po biloj ned. 2. kol., 15. rujna, 29. kolov.
- Krašić, pon. posli Trojstva i prvi poned. iza sv. Iv. Krsitelja.
- Kringa, 25. studenoga.
- Križevci, 20. sieč., 3. velj. 21. ož. u pon. po cvitnici, 1. 22. svib., utor. po Trojakih, 15. lip., 18. srp., 10. kol., 29. rujna, 18. list., 11. stud., u poned. prid Bož. Svaki četv. ned. sajam, ako nije isti dan koji vel. sajam.
- Kukojevci, na presv. Trojstvo.
- Kukunjevci, pož. ž., 26. list. hr.
- Kukuruzari, banov., 27. kolov., u hr., uskrsni poned.
- Kupinec, 25. velj. i 4. stud.
- Kupinovac, belov. žup., na vel. Gospu, na malu Gospu.
- Kutina, na s. Zav., na Petr. i Pavla.
- Kutjevo, na pohodj. Gospino ili na 2. srp. i na malu Gospu.
- Lasinja, 19. ož., 20. srp., 19. stud., 18. trav., u sub. po kat. spas., 22. kol. Tri posljednja, ako bi pali na blagdan, onda kasnije.
- Lasovac, bel. žup., 19. sič.
- Levanjska varoš (kotar djakovački), 19. ož. (na Josipovo), sajam marve i ponešto robe.
- Lipovčani, belov. žup., 31. svib. i 27. list.
- Lipovljani, pož. žup. 19. ožuj., 20. srp., 8. pros.
- Lobor, 13. lip., 22. srp., 27. srp. Proštenje na Gori: 2. ned. po uskrs., ned. po Petr., 8. rujna, sutradan po proš. sajam.
- Lovas, 11. stud.
- Lovča, banov. u hr. duh. utorak.
- Lovska, pož. žup., na hrst. Teodora Tirona.
- Ludbreg, dan prije Cvitnice, 1. svib., nu ako 1. svib pada u ned. to je sajam u poned., dan prije Tielova, na dan gospe Škapularske, subotu prije mal Gospoje, sub. prije sv. Tome i svaku sridu u tjednu.
- Ludina, 8. svib., 29. rujna.
- Luka sv. Rok 12. i 19. ožujka. 1. i 22. svib., 22. srp., 17. kolov., 9. i 29. rujna, 11. stud.
- Lukač, 12. ož. na Grgurevo i 18. lipnja na Lukovo.
- Lušaki (Dubravica), na bili ponediljak prid križevom, onaj poned. po Tielovu, onaj po ned. prid Margetinjem, na dan sv. Jakoba, po Janjinu onaj poned., na dan sv. Bartola.
- Lužani, pož. žup., na 3 kralja, na Cvit., na ned. po uskrsu, na Margaretinje.
- Ljubeščica, 17. sič., 24. velj., na Josip. na uskr. utor., peti dan po Troj., 13. lip., 2. i 25. srp., 6. i 24. kol., 21. ruj., 28. list., 30. stud.
- Ljubina, banov., 20. rujna.
- Mače, na Isid. (10. svib.), na Vid. (15. lipnja), na Rok. (16. kol.), na Franciskovo (4. listopada).
- Mačkovo Selo, banov. 26. list.
- Magjarevo, 12. ož., 25. travnja, 16. lip., 22. srp., 10. kol., 30. rujna.
- Maja, banov., treće ned. po uskrsu, u ned. po 13. lip., 20. srp. i u ned. po 29. rujnu.
- Martinska Ves desna, prvi u sridu posli Josipova, drugi o Martinju 10. stud., na kojih se svakovr. marva i roba prodaje.
- Maruševac, 31. svib. i 17. kol.
- Masić, pož. žup., 1. kol. hr.
- Medare, pož. žup., 18. kol. hr.
- Medjurić, pož. žup., na Spasovo, 6. kolovoza na preobr.
- Meljani, hr. na Preobr. Hr.
- Meminska, banov., 21. svib
- Miholanec, bel. žup., 29. rujna, 13. lip., 15. kol.
- Miholjac, na Porciunkulu, 22. srp., na Miholje 29. rujna. Tri dana prije marvinski sajam.
- Miholjac gor. (Rac). 13. kolov. rob. i marv. 15. list. Tri dana prije marvinski sajam.
- Miholjac donji, na Cvitnicu, 8. srp. i na Miholje. Svaki put tri dana prije marv. sajam.
- Mikanovci Novi, srim. žup., 24.

- kol. Prije toga 8 dana najveći u Slav. marv. vašar.
- Mitrovica, srim. žup., na hr. 40. mučenika, na hr. Cvitnicu, na hrist. Spasovo na hrist. Ilinje, na hr. Malu Gospu.
- Molve, bel. žup., 21. kol., 25. stud. Zatim opr. u uskr. pon., duh. pon. na Veliku Gospu.
- Morović, srim. žup., 15. kolov.
- Moslavina, na mladi uskrs, na Malu Gospu. Tri dana naprvo marvinski vašar.
- Mosti, bel. žup., na Bedenik.
- Mrkopalj trgovište, 1. svib., Filipovo, 10. kol., Lovrenčevo, 1. ned. po Maloj Gospi. Izvan ovih drže se sajmovi u utorak svakog tjedna.
- Munjava, modruš. rič. žup., prvi četvrtak svakoga miseca.
- Našice, trg. Sajmovi robe: 10. ožujka, 13. lip., 15. kol., 30. stud. Sajmovi marve: 5. ož., 8. lip., 10. kol., 25. stud.
- Niemci, sr. žup., na Cvjetn., na Duh, 29. lip., 20. kol. i 25. stud.
- Novi Grad, bel. žup., 19. ožuj., 11. kolov., 19. stud. — Zatim 15. srpnja.
- Novi vinodolski (u Primorju): 1. i 20. sieč., 8. rujna i 13. prosinca.
- Novoselec, bel. žup., 15. lipnja, 25. srpnja.
- Novska, pož. žup., 25. ožujka i 18. listop.
- Nuštar: na Duhove sva 3 dana, 26. srp., 28. list. — svaki put 8 dana marvinski vašar.
- Oborovo: na Markovo (25. tr.) i na dan po imenu Marij.
- Ogulin svake sride. Zatim (veliki vašari) sva tri dana po duhov. ponediljku, 9., 10. i 11. rujna.
- Okučani, požeš. žup., na hrist. Cvitnicu, 20. studena hr.
- Orahovica trg. Sajmovi robe: 2. velj., 3. svib., 20. ruj., 25. stud. Sajmovi marve: 28. sieč., 28. trav., 15. rujna, 20. stud.
- Oraovica, banov., 13. svibnja.
- Oriovac, pož. žup., na Emerika, na Tominje.
- Orubica, pož. žup., 14. velj., 20. srp.
- Osekovo: 19. ož., 25. srp.
- Osiek: 20. sieč., 24. trav., 22. srp., 18. listopada (svi veliki). Prije svakog 8 dana glavni marv. vašar.
- Otočac, lik.-krb. žup., tri dana po Trojstvu, C., 7. i 8. list. (veiki vašar). Osim toga svake sride nediljni vašar.
- Otok, srim. žup., 19. ož., 13. lip., 6. pros.
- Paklenica, pož. žup., na hr. Spasovo.
- Pakrac na hr. Blagov., na hr. Ignatiju, na hr. Duhove, na hr. Ilinje, na hr. Malu Gospu.
- Pavlovac, belov. žup., 8. kol., na dan sv. Pantelije pravsl.
- Pazin, 2. kolov. poned., po sv. Mihovilu.
- Pazin Stari, 13. pros., kod sv. Lucije.
- Pazuho Staro, srim. žup., na hr. Ilinje, na Sesvete.
- Peratovica Velika, belov. žup., 26. listop.
- Peteraneb, belov. žup., 25. sieč., 29. lipnja.
- Petrijanci, 4. ruj., dan po Petr. Petrijevi, na Nikolje.
- Petrinja, ban., utorak po Cvit. u petak po Brašančevu, na Lovinčevo, na Tominje.
- Petrovo Selo, požeš. žup., 17. sieč., 13. lipnja.
- Pisanica Vel., bel. žup., 21. ož.
- Pitomača bel. žup., na dan sv. Sofije 15. svib., 15. lipnja i na dan, sv. Ilije 20. srpnja.
- Plaški, m. rieč. žup., svaki utor.
- Plavšinec, belov. žup. 23. trav.
- Plešivica kod Jaske, kod kap. sv. Žavera peti pon. po uskrsu.
- Pleternica, požež. žup., sajam 6. prosinca i 25. srpnja.
- Plošćica Stara, belov. žup., 6. šiečnja, 29. srpnja.
- Podgajci, virov. žup., u Trojstv. ned.
- Podgorač, trg. Sajmovi robe; 16. svibnja, 11. studena. Sajmovi marve; 11. svibnja, 6. stud.
- Pod Okićem kod C. D. M., u poned. po imenu Marije.
- Pod Okićem kod sv. Martina 12 studenoga.
- Podovi, banov., svake subote.
- Podsused, 25. srp., 11. stud.
- Podvinje, pož. žup., 25. ožuj. 13. lipnja, prije ovog tri da-
- na marvinski vašar, 15. kol., 1. studenoga, 21. prosinca.
- Pokupsko, na Isidorovo, 10. svibnja, 28. lipnja, u poned. po sv. Jakovu i na Nik. 10. rujna.
- Popovača, 24. kolov., 21. lip. i 22. studena.
- Požega, na Ant. Op., na Cvjet. na Duhov., na Tereziju, na Tom.
- Pregrada, 12. ožujka, četvrtak po uskrsu, 8. svibnja, 12. lip., 31. srp., ili Ignat., 14. kolov., 7. studena, treći poned. pred Sesvete.
- Prezid, kot. Čabar, 29. travnja, 15. lipnja, ponedjeljak iza nedelje svetoga čisla.
- Prišlin, 13. i 30. lipnja.
- Prilišće, u četvrtak po uskrsu, Karlov. m. r.
- Privlaka srim. žup., 11. stud.
- Prugovac, belov. žup., 4. pros.
- Rac Miholac na hr. Blagovist, na hr. Duhove. — Svaki put šest danah naprvo marv. pazar.
- Rača, bel. žup., 16. kol., 9. rujna.
- Raćinoveci, srim. žup. 24. lipnja.
- Radoboj kod kap. sv. Jakoba u Očuri, u utorak po Uskrsu, u utorak po Trojak., na Jakob., dan po Velikoj i Maloj Maši.
- Rajevo selo, srim. žup., 20. srp.
- Raić Dolnji, pož. žup., 18. kol. hr.
- Raić Gornji, pož. žup., 29. lip. 21. pros.
- Rakovac, srim. ž., na hr. preob.
- Rasenica, bel. žup., 27. kolov.
- Rastovac, bel. žup., 6. kolov. 7. studenoga.
- Ratkovac, pož. žup., 20. ruj. hr.
- Ravna Gora, na Bartolovo 24. kol., na sv. Tereziju.
- Rečice, na Jelenu, na Ivana K., na Usjek. sv. Ivana.
- Remota, srem žup., na hrist. 45 mučenika.
- Rieka (u Primorju), 23. trav., 24. lip., 15. kolov. i 8. ruj.
- Rok sv. (Luka), na dan sv. Gregura, 12. ož., na dan sv. Josipa 19. ožujka, na dan sv. Filipa 1. svibnja na dan sv. Jelene 22. svibnja, na dan sv. Magdalene 22. srpnja, na dan po sv. Roku, 17. kolovoza, dan po Maloj Gospi

9. rujna, na dan sv. Mihalja
29. rujna, na dan sv. Martina
11. studena.
- Rozga, na sv. Anu.
- Rujevac, banov., 18. kolovoza.
- Ruma, u hr. Čisti četvrtak, na hr. Petrovo, na hr. Miholje, na hr. Trifunovo.
- Samarica belov. žup., 20. srpnja, 25. studenoga.
- Samobor, 14. veljače, 19. ožuj. na Veliki petak, 22. svibnja, 28. srpnja, 10. kol., 21. pros.
- Sarvaš, 14. veljače, 24. lipnja, 18. listopada, 21. pros.
- Sela, u pon. po 3. ned. po usk. i dan po sv. Kati.
- Selce u Vinodolu, 18. lip. i 25. studenoga.
- Semelci, sajam robe: 7. rujna, sajam marve: 3., 4. i 5.
- Sesvete, bel. žup., 12. srpnja.
- Sesvete blizu Zagr., 25. svibnja, 2. studenoga.
- Severin, bel. žup., 12. srpnja.
- Severin, žup., zagr., na Ivana Kr., na Rokovo, 16. kol., 24. lipnja.
- Sibinj, požeška žup., u nedjelju po Spasovu, u ned. po Ivanju, u ned. po Mat.
- Sisak, u sriedu po Sviećnici u utorak po Cvjetnici, na Flor., dan po Zast. K., 15. srpnja, na sv. Klaru 16. rujna, 19. studenoga. Osim toga svaki četvrtak nedjeljni vašar.
- Sisak, bivši gran., svaki četv.
- Slabinja banov. 26. listopada.
- Slankamen, sriem. žup. 2. srp.
- Slatina, 19. i 20. ožuj. marv., 21. robeni 8. i 9. srpn. po kat. Pet. Pavla, marv., 11. srpnja rob 30. i 16. pros. po kat. sv. Nikoli, mar., 19. prosinca rob.
- Slunj, modr.-rieč. žup., svakoga četvrtka.
- Sokolovac, križ. žup., 15. svib. i 26. kolovoza.
- Solina, banov., 4. nedjelju po duh., 6. kolovoza.
- Soljani sriem. žup., na Petr., 2. srp.
- Sošice, Zumberak, 7. travnja, 16. lipnja, 12. srpnja.
- Sotin, u ned. po Spas., 15. lip.
- Sredska, belov. žup., na hr. Veliku Gospu.
- Staroselo, ban., 21. svib., 20. ruj.
- Staza, banov., 24. travnja, 16. lipnja, 11. studenoga.
- Stenjevec, 26. ožujka, 18. lipn. 16. kolov.
- Štivilica, pož. žup., 22. srpnja.
- Stojdraga u Zumberku 7. svib., 7. srpnja, 3. kolov., 30. ruj.
- Strmen, banov., 6. kolov.
- Stubica Dolnja, u 1. nedj. adv., u sub. 1. ned. 4. adv., u sub. i ned. pedesetnice, u sub. prije 2. nedj. korizm. i u istu ned. koriz. kvaternu, u sub. prija Cvjetnice i na istu Cvjetnice, u subotu i nedj. Trojst., u sub. i ned. Angj. u sub. i ned. jesen. kvat.
- Stubica gornja, 17. trav., zatim na drugu subotu po Petrovu i Pavlovu i na drugu subotu po Miholju.
- Stupnik, 17. svib. i 9. rujna.
- Subocka, pož. žup., 2. srpnja.
- Sunja, banov., svake nedjelje prije 24. lipnja, 22. srpnja i nedjeljni svaki petak.
- Sušica, modr.-rieč. žup. 14. lip.
- Sv. Ana na Gorici, Jastrebarske podžup., 27. srpnja.
- Syeta Ana, belov. žup., u ned. po sv. Ani.
- Syeta Jelena, 3. veljače, 21. ožuj., 1. i 26. svibnja, 15. lipn., 29. srp., 10. kol., 29. raj., 26. stud.
- Syeta Jalžabeta, u poned. pred Trojaki, dan po Velikoj Gospi, dan po sv. Elizabeti.
- Syeti Iyan na Homu, na Ivanji i na Udalrikovo.
- Syeti Iyan na Zelini, 26. ožuj. dan po Ivanju 30. stud.
- Syeti Ivan Žabno, r. m. uvijek 16. svb., 6. srp. t. j. pravoslavno Ivanje.
- Syeti tri kralji, dan po sv. 3. kralja, u poned. po Stjepanu kralju na Elizabetu.
- Svilaj, pož. žup., 24. travnja, u petu nedjelju po uskrsu, u ned. po Maloj Gospi.
- Svinica, banov., 7. srpnja, 26. listo. ada.
- Svinjar, pož. žup., 8. rujna.
- Šakanlije, banov., 20. rujna.
- Šamac, srim. žup., na Petrovo, ned. po Velikoj Gosp.
- Šandrovac, belov. žup., 2. srp., 8. pros.
- Šarengrad, na Spasovo, 29. lip.
- Šid, 1. velj. ili na tri Jerarha; 19. ožujka ili na Josipovo; 1. stud. il na Svi-Sveti; 12. prosinca ili na hr. sv. Andriju, svaki put 4 do 5 dana vel. marv. vašar.
- Šišatovac, na hr. Malu Gospu.
- Šišinec, 5. lip. na Vidovo i na 29. rujna na Miholje.
- Šišlavić, dan po Josip., 13. lip., 8. kol., dan po Miholju.
- Štefanje, bel. ž., na 7. Žal. Mariju, 15. lip., 10. kol., 4. pros.
- Štitar, 18. do 20. velj. marv., a 21. rujna vel. sajam robe.
- Taborišće, banov., 29. lipnja.
- Taborsko, 24. lip., 4. srp.
- Terezovac, drugč. Suhopolje, 15. svib. marveni a 16. svib. robeni sajam, 25. stud. marv. a 26. stud. robeni sajam; 8. lip., 28. list. Svaki put tri dana naprvo marv. pazar.
- Tomaš, bel. žup., 21. prosinca.
- Tomašica, bel. žup., na 7. Žal. Mar., 13. lip., 4. i 21. pros.
- Toplice varaždinske, prije dana sv. Matije, onaj poned. posli dana sv. Josipa, sv. Filipa, sv. Ivana Nep., po Tielovu, sv. Cirila i Metoda, po Križevu, po sv. Mart. Svaki put onaj poned.
- Topolje Novo, pož. žup., 1. kol.
- Topolovac, belov. žup., 8. svib., rob. i marv., opr.
- Topolovec, na Obrač. sv. Pav., u ponedijjak po Cvjetnici, na Ivana Kr., na Lučinje.
- Topusko, banov, prve nedelje po hrist. uskrsu. 15. lipnja, 2. i 6. srpnja.
- Tovarnik, sriem. žup., 21. rujna, 24. kolovoza.
- Tribalj u Primorju, 2. srp. na pohod bl. dj. Marije.
- Trnovitica, bel. žup., 1. svibnja, 25. srpnja, 2. rujna, 11. stud.
- Trojstvo, bel. ž., na dan 5. lip., Trojst., 23. kolovoza.
- Tuhelj, druge nedelje po uskrsu drugi dan. 16. kol., 16. list.
- Turnašica, na Trojstvo.
- Udbina, lič.-krb. žup., svaki poned. nedeljni vašar.
- Uljanik, 4. travnja, 21. kolovoza, 29. rujna, 7. srpnja.
- Uskoki, pož. žup., 16. kolovoza.
- Utolica, banov., 5. svibnja.

Valpovo. na Ivana K., na Zač. Gosp., na Mat. ap. marv. paz. Varadin, sriem, žup., na Matiju, na Petr., na Martinje.

Varaždin, na Gjur., na Ivanje, na Jakobovo, na Emerikovo. I svaki četvrtak i poned. u tjednu, na ned. glušnicu.

Velika, bel. žup., na Bedenik. Velika, pož. žup., na Markovo. Viduševac, banov., četvrte nedjelje po uskršu.

Vinica, u poned. po Markovu, na malo Tielovo, u pon. po Kraljevu, na vel. četvrtak, na Nikolje, u poned. za svakom kvaternom nedeljom.

Vinkovci, brodsk. žup., 16. svib. 6. kol. 1. stud. Prija svakog nekoliko dana mary. vašar.

Vinagora 8 svibnja.

Virje belov. žup. 20. siečnja, 4. travnja, 1 svib. 25. srp. 11. stud. 21. ruj. izim toga svake subote sedmički sajam na koji dolazi krmad, perad, povrće i svake vrsti žito.

Virovitica, 6. siečnja, 1. svib. 2. kol. 21. rujna. Svaki put 6 dana prije mary. vašar.

Visoko, 1. svibnja, 15. listop. na Terezinje.

Više Voćarice na brdu kod crkve Syih Syetih blizu gorn. Raića grad. okr. na Bonav. na kr. Stjepana, na Sve sv. Voća, na Bedenik, na Martinje, na Isidorovo na Tominje.

Voćin 25. ožujka i 4. listop. na Terezinje.

Vrbanja, sriemska župan. na ime Marije.

Vrbica sajam robe 2. srpnja.

Vrbje pož. žup. 19. ožujka.

Vrbovac 4. svib. 15. lipnja.

Vrbovljani pož. žup. 26. sieč. hrist.

Vrbnik na hr. Lazarovo.

Vrboyina pož. žup. 15. kolov. Vrpolje viroy. žup. 24. lipn. 20. kol. 11. i 3. velj. m. 14. roba.

Vugroyci u nedjelju po Miholjici u nedjelju po Miholju.

Vukoyár 1. svibnja 24. lipnja 15. stud. Skupa po nekoliko dana maryinski vašar.

Vukoyje na briegu Gojilu, bel. žup. na uskršni poned. na duhovni poned. na Vidoyo malu Gospu, kod crkve u

samom mjestu: na kat. uskršni utorak i na pravosl. Vidovo 27. lipnja.

Zabok 21. svibnja i 25. stud. Začretje kod sv. Križa u pon. po bijeloj ned. 3. svib. ako je nedelja onda sljedeći dan, na Spasovo sriedu pred Tielov. 24. kolov. 15. rujna.

Zagreb u četvrtak prije Cviet. nedjelje, dan po Marku na Margaretinje, dan po Stjepanu kralju, na Simunje dan po začecu BDM. Od ovih je znameniti i margaretinski, a najznamenitiji na Kraljevo. Osim toga svake sriede nedeljni sajam.

Zdenci mali, bel. žup. 29. ruj. Zdenci veliki, belov. županija, 15. velj. 15. svibnja 10. kolovoza 15. stud.

Zelendvor na Ivana Nep. na Donatovo.

Zelina dolnja kod sv. Nikole 6. prosinca.

Zelina gornja, na zast. Krist. drugi dan Tielova i drugi dan, na Iv. Krst. drugi dan.

Zemun, sriem. žup. na sv. Matiju, 3. svib. 13. prosinca.

Zlatař, 21. sič., četv. po uskršu, 21. lip., 11. kol., 5. pros.

Zrinj banov. 24. trav.

Žminj u Cer, 24. velj. 21. ruj.

Zivaj banov. 1. kol.

Zupanja srim. žup. 3. svib., 16. i 20. kol., 13. pros.

U Medjumurju.

Čakovac na cvitni poned. 29. lipnja, 2. kol. i 15. stud. Svake sriede živana trgov.

Dekanovec 19. ož. 13. i 14. lipnja.

Draškovec u sriedu po Gjurgj., 7. i 16. kol., 11. stud.

Dubrava, 13. srp.

Kotoriba, na 7. Zalosti Marije u ned. po Uzviš. sv. Križa.

Legrad, 13. ož., 24. kol., 2. stud., 13. pros.

Macince prošć. 1., 15. sušca, 2. ned. po Margaretinju.

Mihaljevec pri Strigovi, cvitni petak, na dan Sv. Stjepana kralja i Katalene prošćenje.

Nedjeljšće, 15. lipnja, poned. po andjelskoj ned.

Podturen, na ime Isusovo, na 7. Zalosti, na Martinje.

Prelog, na poklad. utor., Trojački utorak, po Jakobu i Miholju.

Racka Kaniža, na bilu sriedu, 16. svib. 24. lip. i 10. kol. Na svaki drugi dan sajma je prošćenje.

Selnica pri sv. Martinu, prošć. 18. prosinca. 25. ožujka na Nazv. na Markovo, na dan sv. Ane, na Malu Gospu.

Središće Mursko 1. svibnja. 20. kolov. 26. listopada.

Štrigova na Josipovo, na Magdalenje na Jerol. na Barb.

Sveta Jelena kod Cakovca na Jelinje dan po Mateju.

Sveti Juraj na briegu na Troj. poned. nedj. po maloj Maši.

Sv. Križ na Našaš. i Uzv. sv. Križa.

Sv. Margareta pri sv. Martinu u ned. po Flor. i Marg. prošć.

Sv. Marija na veliku Mašu.

Sv. Martin na Martinje. Na vel. i malu Gospoju prošćenje.

Sv. Rok pri Cakovcu na Rokovo na Miholje.

Vidovec 15. lipnja,

Vidovec Dolnji na Benkovo.

Preko Mure.

Belatinec 1 uskrš. ponedj. 2. 24. veljače. 3. 25. travnja. 4. 27. lipnja. 5. 20. siečnja. 6. 7. studena. 7. dan po razd. apoštoia.

Bogojino 1. petak po zastuplj. 2. poned. po angjelskoj ned.

Cankova Kaltenbrun 1. i 19. ožujka 2. i 12. studenoga.

Čerenčovec 3. svibnja 14. ruj.

Deklesin ili Dekleso 20. kolov.

Dobrovnik 1. na trojački ponedoljak, 2. na Jakobovo.

Lendova 1. četvrtak pred Božićem, na dan Viktora, veliki četvrtak, vel. petak, 14. ruj. 18. list. 24. siečnja, na četrtak u sriedu posta.

Rakićan 26. ožujka, na trojački utorak, 2. srpnja. 16. kolov.

Sobota 8. dan pred fašnikom 2. travnja na vel. poned. 24. srpnja, 25. kol. 6. prosinca.

Tišina, po maloj Gospoju, drugi dan, na Mateovo.

U Dalmaciji.

Bagalovići 16 srpnja.
 Benkovač 13 lipnja, 9 srpnja,
 8 rujna, 13 listopada.
 Biskupija dva duhovska dana.
 Bivčić 11 srpnja.
 Bribir 29 rujna.
 Budva nedj. sriedu i petak.
 Cukar 8 rujna.
 Danilo Biranj 29 lipnja.
 Desne 23 travnja.
 Drniš 13 lip. 27 kol. 20 rujna
 i 21 stud. Gospa od zdravlja.
 Durava 13 lip. 24 kolov.
 Ercegovi Castel Nuovo sriedu
 i subotu.
 Golubič, 12 kolovoza.
 Imotski dva puta na ćedan.
 Jagrović 31 svibnja.
 Jesnić 8 prosinca.
 Jezerinae 26 srpnja.
 Kanjane 26 listopada.
 Knin 13 lipnja, 2 kol. 13 list.
 i svake subote.
 Kninsko polje 5 svibnja.
 Konjeyrato 24 lipnja.
 Kotor utor. četvrt i subotu.
 Las 24 rujna.
 Litno 23 studenoga.
 Lieser 8 rujna.
 Makarska 29 lip. 10 kolov. 21
 stud. i svake sriede i subote.
 Markovač 1 kolovoza.
 Metkovići 21 srpnja.
 Mirilović-Zagora, od Drniša 25
 srpnja.
 Mokropolje 30 listopada.
 Mratovo 26 srpnja.
 Mravince 24 lipnja.
 Obrovač 19 ožujka, nedj. duh.
 8 rujna, 4, 5. 6. listopada.
 Oklaj 29 rujna.
 Omiš, Almissa, 15 i 16 svibnja
 1 i 2 kolovoza.

Opuzen, Fort opus, 3 kolov.
 Orestovo i Padjene 5 svibnja.
 Oton 1 kolovoza.
 Postrana 11 studenoga.
 Plavno 5 svibnja i na Tielovo.
 Podgora 20 kolovoza.
 Polača, 11 srpnja.
 Prolog 15. kol.
 Razyadja 23. trav.
 Rogotni 1. lipnja.
 Sinj dva puta na tjedan i 15. kol.
 Skradin 8. i 30. ruj. i 4. prosin.
 Solin 7. rujna.
 Spljet, syaki pon. i četvrtak.
 Starigrad [Castel Vecchio], 20.
 kol. i 1 ned. list.
 Trilj 29. rujna.
 Trogir 4. svib. na Spasovo, na
 Duhove, 13. lip., na Tielovo
 i 14. stud.
 Trpanj 29. rujna.
 Trstena 10. i 11. kolovoza.
 Vido 5. kolovoza.
 Viganj 1. ned. listopada.
 Vinčica gor., 2. srpnja.
 Vrbnik 21. svibnja.
 Vrdonje 24. srpnja.
 Vrgovač 29. lip. i svake sub.
 Vrlika 1. ned. u list. i svake ned.
 Vrpolje 15. kol. i 8. rujna.
 Vrpolje 25. srp. [kod Knina].
 Zavoljane 8. rujna.
 Zaostrog 2. i 15. kolovoza.

U Bosni i Hercegovini.

Godišnji sajmovi.

Banjaluka, pred pravosl. duhove
 do subote.
 Bos. Kostajnica 20. do 22. ruj.
 Bos. Novi 10. do 12. srpnja.
 Bos. Gradiška 20. do 22. ruj.
 Bos. Šamac 29. lipnja.
 Bos. Petrovač 27. kol. do 3. ruj.

Brezovopolje 23. do 25. lipnja.
 Bugojno 30. list., 1. i 2. stud.
 Cazim, 5. do 7. svibnja.
 Derventa, 27. do 29. kolovoza.
 Fojnica, na Duh. kroz tri dana.
 Gornji Vakuf 11 do 13 srpnja.
 Grbayica 24 lipnja, 20 srpnja,
 4 listopada.
 Gradač Dubočica 26. srpnja.
 Grahova Pečenci 18. kolovoza.
 Glamoč 11. i 20. rujna.
 Jajce 11. do 13. listopada.
 Kiseljak na Ilijin dan.
 Livno 29. lipnja do 4. srpnja i
 1. do 3. studenoga.
 Ljubuški 29. i 30. rujna, 1. list.
 Mostar 22. do 24. trav., 16. do
 18. kolovoza.
 Obrovač 6., 10. i 17. travnja,
 11. srpnja, 1. i 27. kolovoza,
 20. rujna.
 Orašje, 15. kol.
 Priedor, 1. do 5. kol.
 Rayno 24. lipnja.
 Roškopolje 24 lipnja.
 Sanskimost 18 do 21 kol.
 Srebrenica 20 do 22 rujna, 30.
 listopada.
 Sutjesko 24 lipnja.
 Ščit na Rami 15 kol. i 8 rujna.
 Traynik 5. do 7. svibnja.
 Trebimlja 28. rujna.
 Trmčina 16. kol.
 Turić 13. lipnja.
 Varcar-Vakuf 8. do 10. rujna.
 Veljamedja 29. lipnja.
 Zvornik 2. do 6. kolovoza.
 Zenica 15. i 16. svibnja.
 Zepče 15. do 17. kolovoza.
 Zupanjae 11. srpnja i 27. kol.
 i 11. listopada.

☛ Preštampanje sajмова je zabranjeno. ☛

Ako bi koji sajam bio krivo zabilježen, molimo da nam se to naznači,
 pa će se popraviti. Štamparija **Vinka Blesića** u Subotici.

zkuh.org.rs

LIKARNICA IVANA FRIEDRICHA U MALACKI.

KARPATSKE LIKOVITE PILULE

ili

(MALACKAJSKE PILULE — MALACKAI PILULÁK)

LJEKARNA IVANA FRIEDRICHA U MALACKI.

Nadmašuju sve slične u inozemstvu sastavljene i razglašene likove. Bez svaki reklamacija jedino 20-god. izkustvo uviri široke krugove, da su ove od sviju najbolje, sasvim neškodljive, i najomiljenije sridstvo za očupriporučene po glasovitom ličniku Dru Krapilu, protiv iste u želudcu, crivu i žigerici.

Zašt. marka.

vanje zdravlja. Te se naročito priporučuju kod poteškoćah u želudcu i probavi, beztečnosti, nadimljanja, navale krvi, glavobolje, nesvistice, proti zatvorenosti, razdraženosti žigerice i bubrigah, a osobito su

svakoj bolesti i poslidici

Ovo je najizvrstnije sridstvo za želudac, criva i sve probavne organe kod onih, koji mlogo side, jer mlogo doprinašaju k valjanoj probavi i tako odstranjuju zle posledice po žigericu, žuč i slizinu; nadalje odstranjuju one svaku kiselinu u želudcu, u krvi, u bubrezih i mihuriću, te tako predusreću svako nenaravno i škodljivo nagomilanje u svim probavnim organima.

Dilatnost ovih pilulah sigurna je i (dugotrajna) istrajna, one su svakom, bilo mladom ili starom svakom prilikom dobro došle. Lahko se mogu poneti i spremi, a dobro ostavljene i mlogo godina zadrže ovu vanrednu dilatnost, te tako bilo u putu, na selu ili salašu, dok se kakva bolest pojavi, te se već u klici može ugušiti mloga bolest, i tako kao najbolje obćenito kućevno sridstvo se priporučuje.

Mogu se nabaviti kod izumitelja **IVANA FRIEDRICHA**, likarnika u **Malacki** (Požunska županija). Jedna škatulja stoji 21 nč. a 6 škatulja u jednom zavoju (smotci) 1 for. 5 nč. (jedna forta i pet novč.) i ako list frankiran nije, 5 nč. više za biljeg.

Ako se za naručbu pripadajuća svota naputnicom u naprid pošalje i k tomu još 20 nč. priključi naručba se šalje franko u cilu monarhiju.

OPOMENA! Ove pilule su samo onda prave, ako se na priključenju naputi za uporabu zaštitni znak i na gornjoj strani svake škatulje ime tvorničara i potpis firme vidi. Inače su patvorene (falsifikovane). **prave Friedrichove karpatske likovite pilule** se po naputi glasovitoga ličnika **Dra Kvapil-a** i pod njegovim nadzorom sastavljaju.

LIKARNICA IVANA FRIEDRICH A U MALACKI.

Najnovije zahvalnosti:

Visoko štovani g. likarniče!

Već više godina, sa najboljim uspiehom rabim vaše Karpatske likovite pilule. Molim da mi ponovo jedan zavoj (smotak) pošaljete.

Miške (aradžupan) 12. febr. 896. p. p. Zerind.

s poštovanjem

Ivan Avram

sveštenik.

Veleštovani g. likarniče!

Od vaši izvrstni karpatski likoviti pilula molim ponovo jedan zavoj poslati.

Felšó-Homor (Barš žup.) 1. febr. 1896.

Ivan Matejček

plovan.

Poglavitom Gospodinu

Ivanu Friedrich likaru.

Primito moje najsrdačnije čestitanje i hvalu za one osobito povoljno dilujuće karpatske (Malaczka) pilule, koje su me od boli i nesvistice, glavobolje potpuno oprostile, izličile. Nek vam Bog naplati vašu trudbu, te nek vas nadari dugim životom, da još vrlo dugo ostanete dobrotvorom trpećeg čovičanstva.

U Šaryaru, dne 1. nov. 1895.

Odličnim poštovanjem

Mihail Vöröš

vlastelinski kovač.

Velecinjeni Gosp. Likaru!

Čast mi je na znanje vam dati, da su me vaše zdravstvene pilule od zlatne žile potpuno oprostile, i to tako savršeno, da ne mogu ni pomisliti, koliko sam od te boli trpio. Zato prosim Svevišnjega, da vam ovaku stopu blagosovi, jer iskreno izpovidam, bio sam od mlogih ličnikah rukovodjen, i mlogo sam trošio, al sve za badava.

Sar-Sz. Mikloš, dne 7. okt. 1896.

Točilenjem

Mijo Veny.

Veleštovanu g. likarniče!

Likovite karpatske pilule izvrstno mi diluju, molim ponovo jedan smotak poslati.

Felšó Homor (Barš.) 1. aug. 1896.

Ivan Matejček,

plovan.

Velemožnom g. Ivanu Friedrich likarniku

u Malacki.

Po svom iskusu, mogu reći da vaše likovite karpatske pilule, protiv želudačne bolesti

tako izvrstno diluju, da ji svaki bolestnik za pravi božji dar može smatrati. Ujedno molim g. Gjuri Kiss főszolgabirovu i g. Ivanu Friedl. šumaru sa poštarskim pouzecom priporučeno poslati blagoizvolite oba g. stanuju: Ó Fehertó (Sabolč).

Poč Petrin 9. nov. 1895.

Mijo Holló

plovan.

Poštovani g. likarniče!

Vaše likovite karpatske pilule mogu reći život mi spasile već prva naručba mi izvrstno dilovala, zato molim, da mi još jedan smotak ponovo pošljete, ujedno primite moju iskrenu odanost i toplu zahvalu.

Sepeš Olasi 15. okt. 1895.

vaš štovatelj

Antun Lakatoš

nadgledatelj željeznice.

Velepoštovani Gosp. Likaru!

Molim izvolite mi od Vaših karpatskih likovah, koje već 14 godinah osobitim uspihom upotribljavam, dva omota povratkom, pošte priposlati. Svemogući Bog nek vas uzdrži još dugo i mlogo u životu na dobrobit čovičanstva, a za nagradu vašega, čudotvorno dilujućega izuma.

Csik-Priesketó dne 15. nov. 1895.

Osobitim poštovanjem

Lajčo Fülöp

natstojnik odila.

Poglavitom Gospodinu

Ivanu Friedrich

u Malaczki.

Vaše zdravstvene pilule su se neprocinjivim i priko potrebnim sredstvom ukazale u mojoj praksi, koje za ličenje gornjih bolesti osobito upotribljujem.

Görgény-Sz.-Imre, dne 16 juna 1896.

Dr. Karla Herberth

kotarski ličnik.

Veleštovani g. likarniče!

Dulje vrmena sam patio na želudac i rabio razne likove bezikakve koristi. Dok ne-dayno neopropa vaše likovite karpatske pilule, i već od prve škatulje osičam, da mi odu-
minuše te vas molim, da još jedan smotak što prija blagoizvolite poslati.

Cörge 18. dec. 895.

Sluga ponizan

Ivan Čepregi.

Ko finog a jeftinog jespapa
želi nabaviti,

neka se obrati na trgovinu

Franje Tumbas

na glavnom trgu, u kući g. Vermeša

u Subotici.

Tu se mogu dobiti : najfinije reichenbergske čohe, misto 6 frta, sad šamo tri frta meter ; finog postava misto 30 novč, sad samo po 25 novč., barcheta misto 40 novč, sad samo po 24 novča.

Svakovrstne fine vunene za ženska odila ; nadalje fine crni i bojadisani (šareni) domaći svileni polukumašni, od orleana, liistera, oberlasta, klata, alapina, ripsa, dibeta i vrimeni marama.

Najfinijeg kartona, farbača, parketa, kalmuka, finog rumburškog, irlandskog i slézkog postava, kofasa, čaršapa, peškira, salveta, matraca, sifona, perkala, svakovrstni pokrovaca i pokrivača, sagova za salone, sobe, i pred krevete, svakovrstni gotovi džakova i postava za ponjavce, pregača srojtama i bez rojta.

Sve se ove gore navedene robe sad već **na polak sniženo cine razprodaju.**

Priporučamo

svojim rođjacim **Bunjevcim** Ugarske, **najjeftiniji**,
jer opsegom najveći **pučki list**

„HRVAT“

glasilo Bunjevcah u Liki.

Izlazi dva put na mjesec u Gospiću (u Hrvatskoj.)
Cina mu je za seljake i radenike:

na čitavu godinu samo jedan for. 25 nč.

„ pol godine . . . — „ 70 „

Uprava i uredništvo „Hrvata“.

Pozor.

Osobitu pažnju zaslužuje glasoviti i

pravi melem Dr-a FORTI-E.

Ovaj likoviti melem izyrstno i brzo diluje, ublažuje svake boli, kod razni vanjski bolesti, opečeni i svakovrstni rana, upalitbe ženski dojka. Cina jedan mali svezčić **35** novč., sridnje veličine **50** novč., najveći **1** for. sa naputom zajedno. Glavno skladište likarna **JOSIPA TÖRÖK u Budapešti** király ulica br. 12., likarna k „Nadoru“ Egger A. i sinova VI. Vacki vinac br. 17. i skoro svaka stolnogradska i svaka veća likarna na provinciji.

Ovaj je melem sastavio Dr. **Vladislav Forti** II. školska ulica broj 8.

Upozorujemo poštovano općinstvo, da pod mojim imenom mnogo patvoreni (falšikovani) melema imade **Zato Dr. Forti-ev melem** je samo onda pravi, ako se na naputi kao i na svezčiću spolja vidi svojeručni potpis „Dr. Forti László, a sa F. L. slova stoji zapečaćeno. Molim na ovo paziti!

Dr. Forti-ev melem sastavljen od Vlad. Forti-e.

 Dobiva se i u Subotici u likarni **GJURE GALFY.**

MAVRE HEUMANN U SUBOTICI

Trgovina od knjiga MAVRE HEUMANA u Subotici.

Prodaje

* svake vrsti škulskih knjiga *

kao i

pisaće i risaće pripreme po najjeftinijoj cini.

Na ribijoj pijaci u kući Markuša Vojnić.

➡ Rasprodavanje „Subotičke Danice.“ ➡

MAVRE HEUMANN U SUBOTICI

Mavre Heumann

Mavre Heumann

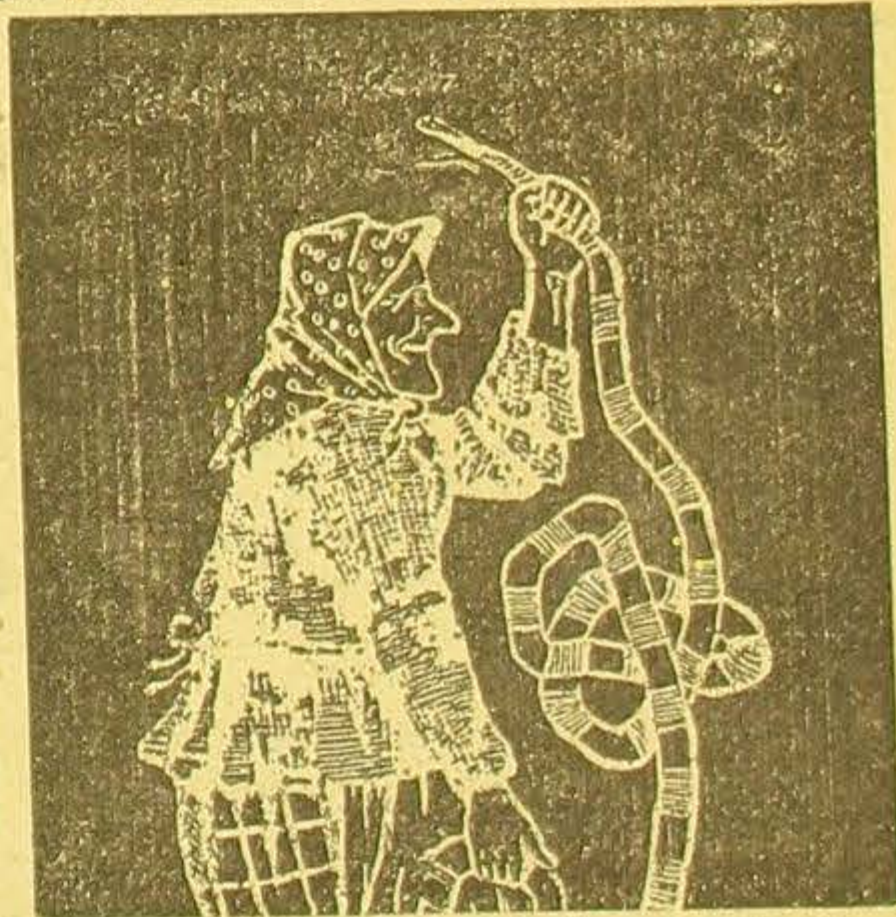
TRAKAVICE SA GLAVOM

zamčeno odstranjuju bez svake boli i brzo (za 6 časova) „granadske kapsule“.

==== Jedino prave dobivajuse kod ====

Josipa Sbhneidera likarnika u **Rešici**
glavna ulica br. 9. Dolnja-Magjarska.

Jamči se za sigurni i brzi uspih bez svake boli, a ništa ne škodi, ako dotični i ne boluje od trakavica, prigodom naručbine molim i označiti i starost (koliko ima godina) dotični bolesnik. ➡ Zakonom zaštićeno. ➡ Originalna škatulja sa naputkom za uporabu stoji **frta 3.50** poštarskim pouzećem ili se u naprid šalja novac.

Znaci, koji bolest od trakavica odaju: Blido lice, klonut pogled, modri koluti okolo očiju, opadanje, mlogo pljućkaranje, poremećena i teška probava u stomaku minja se sa velikom gladju i dobrim tekom, česta muka, nesvistica osobito u taštom stanju, neko neopisivo osićejanje kao da se jedno klupće valja od stomaka, do vrata i natrag, nagomilanje pljuvaka, i kiseline takodjer u stomaku velika žega, često podrigivanje, grčevi, kočnja i bodež u crivima, jako kucanje srca, neuredno kolanje kryi osobito kod ženski česta glavobolja, raztuženost, dosadnost života. ===== Na dalje mogu se dobiti takozvane „Santal-kapsule“ koje brzo i sigurno, nenadmašivo pomažu protiv muški i ženski bolesti, bezikakvog uštrećavanja — jedna škatulja frta 2.50 kod zastarjele bolesti dvi škat frta 4.

Svi ovi likovi u originalnoj sastavljeni mogu se dobiti samo kod **Josipa Schneidera** likarnika u **Rešici** glavna ulica br. 9. Dolnja-Magjarska.

Gvoždjarnica

Donagyő-i Koczurek-a

u Subotici (Papučarski trg.)

Pošt. g.

Čast nam je staviti vam do znanja, da smo u mistu u kući g. **Dušana Stojkovića** postojeću našu

gvoždjarsku radnju

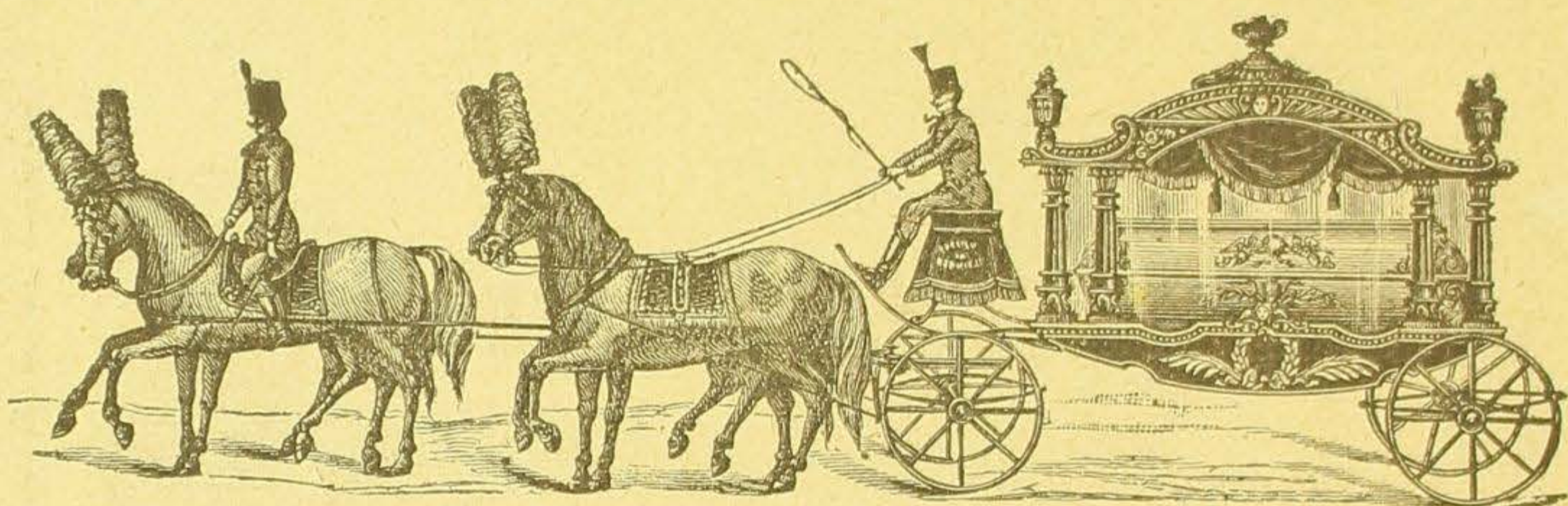
povećali i obnovili.

Ujedno smo slobodni preporučiti Vam sve robe (espap, koje u gvoždjarsku struku spadaju, kao **gvozdene rude, osovine okove na nameštaje i zgrade, orugja, svakovrstne klinove, šrafove, i posudje** za potpuno kunjsko uredjenje po najjeftiniju cinu, koja je kadra izdržati utakmicu.

Uzdajući se u naše iskustvo, koje smo stekli kroz više godina, i u naklonost vašu prema našoj radnji preporučujemo se i dalje vašoj cinjenoj podpori, ostajemo

s punim poštovanjem

Donagyő i Koczurek.

Čast mi je javiti poštovanom općinstvu, da sam ovde u **Subotici** za

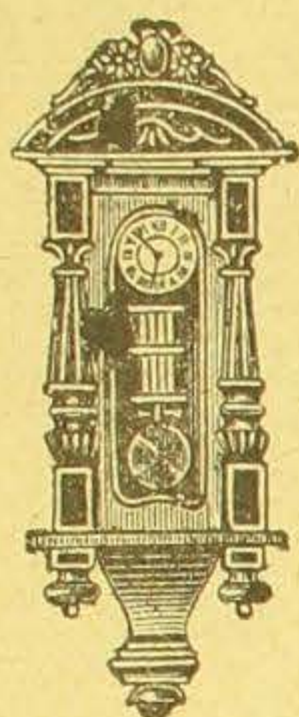
pokopne opreme trgovinu

otvorila

u kući Bele Váli blizo kapele sv. Roke koja je tako snabdivena, da može svaki ukus izdovoljiti. Tu se dobivaju **kovčevi bakarni u najvećem izobilju; pokrovi svake boje; mrtvački stolovi ukrašeni cvićem i vincime; čiraci sa voštenim plamenom; mrtvački stražari; oprema sjajna za dvopregu, četveropregu ili šesteropregu sa ulacima zajedno.** Tako sam vlastna primit se ukopa gospodskog i najsjajnijeg kao i siromašnijeg. Neću žaliti truda da što većma izdovoljim a ujedno i što bolje poštedim tugujuću obitelj. Nastojaću što jeftinije služiti, da zadovoljstvo cinjenog općinstva zadobijem.

Sa štovanjem

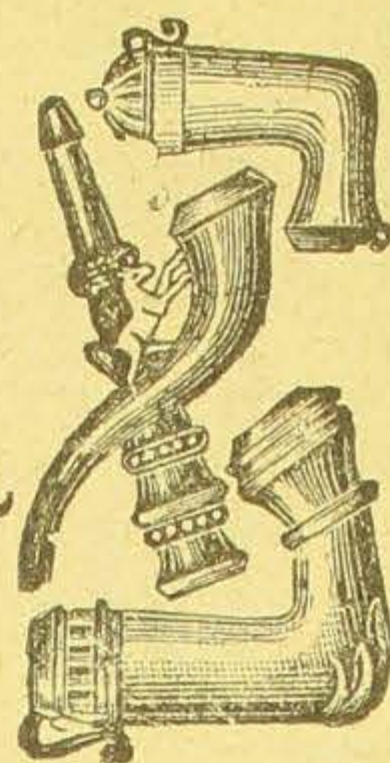
Supruga Ivana Mess.

Gjuro Paul

zlatar i sajdžija

u Subotici

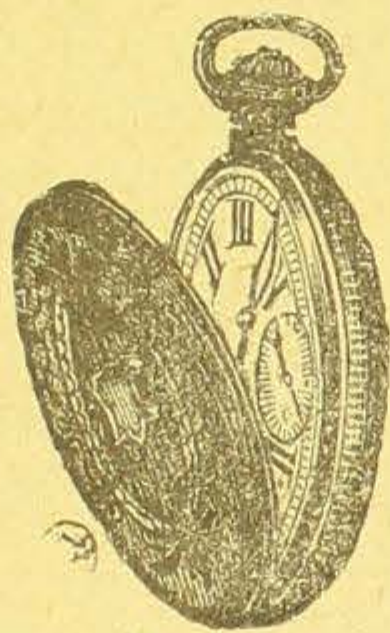

Rudićeva ulica u Milunovićevoj kući.

Priporučuje pošt. općinstvu bogato skladište u

ZLATNIM I SREBRNIM URESIMA,

**zlatni
i srebrni**

**žepni i
zidni sati,**

kao i

najbolji i najfiniji stivi lula.

Sajdžijske radnje brzo i tačno obavlja,

za svaku opravku na godinu dana garanciju daje.

Svaki Bunjevac i Šokac

triba da čita :

I.

„Subotičke Novine“

jedini bunjevačko-šokački nediljnik
za politiku, prosvitu i privredu.

Pretplata na „Subotičke Novine“ :

Na cilu godinu	4 for.
„ po godine	2 „
„ četvrt godine	1 „

„SUBOTIČKE NOVINE“ od nove 1897. godine stupaju već u V.-u godinu svojega izlaženja. Vlasnik i urednik : **Gj. M. Karanović.** — Ove novine štampaju se gdi i ovaj „Pučki kalendar“ u štampariji Vinka Blesića u Subotici.

Pretplata se šalje : Upravništvu „SUBOTIČKIH NOVINA“, Subotica (Szabadka), a može se pretplatiti i u ma kojoj knjižarnici u našoj monarkiji.

II.

„NEVEN“

bunjevačko-šokački misečnik.

Izlazi prvoga dana svakoga miseca.

„Neven“ od nove godine (1897.) stupa u 14-tu godinu svoju kao i posestrima mu „Danica“. Uredjuje ga „uredništvo NEVENA i DANICE.“

Pretplata na „Neven“ za cilu godinu je samo 1 for. Pretplata se šalje Uredništvu „NEVENA“ Subotica (Szabadka) ili štampariji Josipa Bittermana Szabadka.

zkvh.org.rs

VINKO BLESIĆ ŠTAMPAR

objavljuje i priporučuje

1891. godine osnovanu, a sad znatno povećanu

ŠTAMPARIJU (TISKARU)

uredjenu za bunjevačko-šokački, srpski (ćirilski)
i magjarski tisak,

Moli s toga cinjeno općinstvo Subotice grada i njene okolice, da ko je rad štogođ štampati kao: knjige, posmrtnice, posilne, naslovne, zaručne, pozivne i sve ostale karte, advokatske, zavodske i suške tiskarije, pozivnice za zabave, ređ igara, jilevnike ili ma kakve druge stvari ma na kojem jeziku. neka se obrati rčju ili pismeno na

ŠTAMPARIJU VINKA BLESIĆA

U SUBOTICI,

kuća Kolomana Čajkaša, parno-kupališna ulica.

Svaka se naručbina sa strukovnim znanjem brzo i tačno obavlja, pošto sve poslove sam vlasnik osobno upravlja, koji se u više štamparija subotičkih vištim strukovnjakom pokazao i štovanje općinstva već i do sad stekao.